דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון: ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

...ו', ג' בטבת תשל"ד, 28 בדצמבר 1973 ● גליון 14871 ● השנה הארבעים ותשע

היום 24 עמודים וכן המוספים „משא" ו„דבר השבוע" ● המחיר 140 אג'

מזג האוויר

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 8—14 בעלות. רמת הגולן 1—11, נהריה 6—19, צפת 5—11, חיפה 7—19, טבריה 8—20, נצרת 9—17, עפולה 4—19, השומרון 9—15, תל-אביב 9—19, לוד 4—21, יריחו 6—23, עזה 8—19, באר שבע 6—18, אילת 10—22 והמפרץ שלמה 14—23 בעלות.

היום ב„דבר":

● ראיון עם שר החוץ אבא אבן / ראיינו: יהושע תדמור ● כוח המיקוח של ישראל בז'נבה / חגי אשד ● שיחה עם יהושע רבינוביץ / יוסף בוינין ● האם ניקסון ומיצי „מתנחם בכיס"? / נחום ברנע ● הסברה נכונה — כיצד / חיים איזק ● התפוגה במלחמת הנפט / ישראל עידמן ● תכנית המדינה הפלשתינאית / אהוד יערי ● פולמוס בבריטניה ערב הבלחמה / דב אפל ● האנטישמיות בבבובה / אריה ל. אבנרי ● השר המוצא לא יסוכם / יהודה גוטהלף ● עקדת יעקב / עזריה אלון ● ובכל זאת — הקלישאה / חיים ליבשיץ ● פתיחת האוניברסיטאות / אהרן גבע ● חג מולד עגום בבריטניה / שלמה גינוסר ● יומן אפריקה / טוביה מנדלסון ● קצרות / ד. דויד ● כוכבים ולילות / מדור בידור ● „בבאי" / בוקי לספרות ולתרבות ● שחמט ובולים.

ישראל תבהיר: לא תיסוג
בלי תמורה הולמת

...ום — המשך שיחות ההפרדה בז'נבה; לשר החוץ המצרי
...בהר שיש להגיש הצעות חדשות

מאת חגי אי' הדן פתיה, שליח „דבר" בז'נבה

ז'נבה (מיוחד ל„דבר"). ...שר החוץ המצרי איס-מעיל פאהמי חזר אתמול מז'נבה לקאהיר. לאחר שהוברר לו כי על המצ-רים להגיש עתה הצעה חדשה לשיחות ההפרדה בקבוצת העבודה הצב-אית בוועידת השלום. ...זה הוברר לו לאחר הפגישה הראשונה, ביום ...בה חזרו שתי המש-לחות על עקרונות עמ-דותיהן הקיימות.

...בפגישה השניה, שתתקיים היום, צפויה הבהרה ...אם היא הדרישה ...כי ישראל לא תסכים ...לה צבאית גיבנית בי ...ערים. שיחות ההפרדה ...לקבל תמורה הולמת ...מצרים בנסגע לפתיחתה

המשלחות הצבאיות של ישראל (משמאל) ומצרים (מימין) בשיחות על הפרדת הכוחות שנערכו בז'נווה ביום ד' במרכז — נציגות או"ם.

של תעלת סואץ ולשימוש בה.

הקושי העיקרי להתקדמות השיחות הוא בכך, שהחיתוך הגדול ביותר — משני הצדדים — נדרש להיעשות כבר בצעד הרא-שון. על ישראל לוותר כיד על הקלף העיקרי הנמצא בידיה ועל המצרים להבין כי עליהם לשלם מחיר מדיני ממשי בעד קלף עיקרי זה.

הקלף העיקרי של ישראל הוא אחיזתה הצבאית בגדה המערבית של תעלת סואץ — שהיא המכה הלאומי, הצבאי והכלכלי שהמצרים משתוקקים לקבלו בחזרה מידי ישראל ואשר לא הצליחו להשיגו לידיהם בכוח צבאי. כאשר שהמצרים נאל-צו להשלים עם ההכרח להחזיר לידיהם את הצלה סואץ באמצעים מדיניים, ולא באמצעים צבאיים, כמילא יצטרכו לשלם מחיר מדיני תמורה קבלת התעלה. במהלך שיחות הקילומטר ה-101 ובשיחות הנוכחי מתברר, שהמצרים מתקשים להבין כי יש-ראל לא תוותר על הקלף העיקרי שלה בלי תמורה והם, כנראה, מתקשים להציע לה תמורה מת-אימה, המצדיקה דיון רציני.

יתכן, שהמצרים ממתינים עד לאחר הבחירות בישראל, בתקווה שאז תהיה ישראל מוכנה לגמש בהתגלה בלי תמורה. אבל מת-קבל על הדעת שפאהמי הבין כאן היטב, שהמצרים תצטרך להי-כין הצעה רצינית יותר כאלה שהוגשו בעבר לשיחות ההפרדה. יתר עם זאת כנראים כאן, כי יתקיימו כמה פגישות גם אחרי הבחירות עד שיחול התקדמות במשיחות הראשונה בשיחות.

בינתיים נודע, שלפי הוד-ראות מהלך המשמשות של שיח ההפרדה... שיחות הפרדה...

(סוף בעמוד 2 טור 8)

...תר מ־2 מיליון
...עלי זכות בחירה
...כנסת השמינית

...אחוז — תושבי שלוש הערים הגדולות

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

...פרס של בעלי זכות הבחירה ...ת הסטטיסטיקה, ...בריה, על פי ...הבוחרים שהוכן עליידי משר ...הפנים, לקצה יותר מ־2 מיליון ... הרי גידול של קרוב ל־ 29... נפש בהשוואה לבחירות ...ת הקודמות — מהם כ־ 26... יהודים וכ־22,000 לא יהו-... — כפי המוכר הלשכה המר-כזית לסטטיסטיקה.

17 אחוז מן הבוחרים המספים ...תושבי שלוש הערים הגדולות. ...צפת הגדולה ביותר מאז הב-חירות לכנסת השביעית נרשמה ...שלים — 22,000 בוחרים ...ל ...לעומת 14,000 בחיפה ...

12,000 בתל-אביב. בערים האחרות נוספו עד כ־132,000 בעלי זכות בחירה, רובם בערים שרוב התושבים ותיקים בארץ. עד כ־68,000 מהבוחרים שנוספו הם הג-עים לגיל הבחירה ורובם על-ידי עולים אחרים (פרס לפרים). ביישובים הכפריים נוספו כ־16,000 בעלי זכות בחירה. מהם קרוב ל־4,000 בקיבוצים ויותר כ־7,000 במושבים.

כ־30 אחוז מבעלי זכות הבחירה הם תושבי שלוש הערים הגדולות. בערים האחרות גרים כ־40 אחוז מן הבוחרים וביישובים העירוניים שאינם ערים — עוד כ־14 אחוז. בעלי זכות הבחירה ביישובים הכפריים מהווים כ־8

(המשך בעמוד 2, טור 2)

אבא אבן: הערבים והסובייטים רוצים ב„הפרדה רצינית"

מאת סופר „דבר"

שר-החוץ אבא אבן, השוהה בז'נבה, אמר בראיון מיוחד ל„דבר", כי נוכחותה של ישראל בגדה המערבית של תעלת סואץ היא כח-מיקוח גדול. אלמלי היא לא היתה אפשרות להפסקת-אש ולהפר-דה לימה. שר-החוץ הסביר, כי באחר שהפסקת האש הוד-צרה בתקיימות עתה כתיבים המובנים בן הנוכחות הדוד-לית במצרים — „הרי שאם נגה ליק נוה יותר, לא יפגע הדבר אף באחד מההיסכים הללו".

א. אבן הגניס בשיחה, כי הממשלה החדשה תצטרך להח-ליט, מה תחומי הגמישה בהקר המערכי ומה התמורה המבטחנית והמדינית שנקבל.

בדברו על ההתנגדות הבין-לאומית בבחירות בישראל בגל הסלכתחוק על ועידת ד'נ-וה אמר שר-החוץ, כי „אלה הרוצים בקידום הוועידה הרו-שים כעליית כחם של אנשים המתנגדים לפשרה כלשהי", יש לזכור — אמר א. אבן — כי הבחור מכריע ביום בי הכרעה בין-לאומית רגישה ביותר.

● לקודת אחרות בראיון ה-מתפרסם במלואו בעמודים 15 ו-16:

● לסיקרון הקונסנזוס, שנתקבל בממשלה לשיחות, נודעת מבו היתרו המיבוה עכובה.

● בבעיית הגבול של היוצאות להקדמת השיחות על הפרדת הכוחות השגנו הרבה דבק רבה.

● המצרים והסובייטים רוצים בהפרדת כוחות רצינית, לא רק בבטיחה מהגדה המערבית אלא גם בנסיגה גדולה מסיני.

● ליחה אבן-גרומיקו היתה „הידברות רצינית ויסודית". הס-ובייטים דחוים את הסכנה, שהם איבצו להם את חקי הד-ערבי בדבר אירוניקה קיומה של ישראל.

● בעניין האינטרסים המשו-תפים של מעצמות-העל במזרח התיכון: הן שואפות למנוע בהאיזור להמשיך ולהיות מוקד למלחמה ולקלקול היחסים במ-ערך הבטחוני.

רדיו מוסקוה מאשים ישראל בריכוז כוחות בסואץ וברמת הגולן

„רוצה ליצור מתיחות להכשלת שיחות ז'נווה"; אלון: עלילה

רדיו מוסקווה האשים אמש את ישראל, שהיא יוזמת ריכוז כוחות בחזיתות הגולן ו-הסואץ ומפגינה את כוחותיה בי-צורה מאיימת, כדי ליצור מתח שמטרתו להכשיל את שיחות ז'נווה — על כך מסר קשב „שירותי ישראל".

הפרשן הסובייטי גם תקף את מנהלת ישראל לשיחות הפרדת הכוחות המתנהלות בז'נווה, על התוצאה שכוחות צה"ל תגבא מב-רים יסוגו נסיגה הדדית משני עב-רי התעלה. הפרשן טען, כי גישה זו בלתי מציאותית ומכליתה להכ-שיל את השיחות על הפרדת ה-כוחות.

סגן ראש הממשלה יגאל אלון הכחיש אמש בכל תוקף את האש-מה הסובייטית כאילו מרכזת יש-ראל כוחות בחזיתות הגולן ו-הסואץ בצורה מאיימת. אלון הג-דיר האשמה זו כעלילה והזכיר, כי אין זו הפעם הראשונה ש-מוסקווה תורכת הרגמה אומללה לחיפוש „תבגולות" באזור. הוא קרא לברה"מ להתעלות לדרגת אחריות הבין-לאומית כמעצמת-על ו-כאחת מיוזמי המעצמה הנוכחית את השלום לשיחות ז'נווה.

סגן ראש הממשלה הדגיש ב-אסיפה מטעם המערך באולם קול-נוע „חן" בתל-אביב, כי ישראל באה לשיחות ז'נווה עם כל ה-רצון הטוב להגיע להפרדת כוחות ולהסדר שלום, וכי כוונתה ערו-כים להגנה בלבד מול המהוות המצרים הסוריים עד שתושג הפרדה המתנהת ...מתקפת פתע. הנהגתם על הפסקת האש ועל הסכם ששת הנקודות, איכה מבטיחה מפני סכנת חידוש האש כל עוד ...רוכזים הצבאות זה מול זה בגלל היערכות הצבאית של מצרים וסוריה — הדגיש. יג-אל...

(המשך בעמוד 2, טור 2)

ברגע האחרון

קיסינג'ר: כוונתה של מוסקוה תיבחן במזה"ת

ואשינגטון, (אי. פי). — שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינ-ג'ר אמר כאן אתמול, כי כוונתה של ברית המועצות ב-שיתוף פעולה עם ארצות הברית להשגת שלום בעולם תיבחן בהלקה על ידי צעדיהם של הסובייטים במזרח התיכון. „ברור הדבר", אמר קיסינג'ר בבסיבת עתונאים, „כי מדיניות איננה יכולה לצור מתיחות באיזור אחד ולשאוף ל-הפגנה באזורים אחרים". קיסינ-ג'ר הוסיף, כי מוסקוה הולכת „ב-דרך חיובית" בוועידת השלום בי ז'נווה. קיסינג'ר אמר, כי בי-ידי ארצות הברית אין שום מידע המצביע על כך שי-שבויי מלחמה ישראליים שבידי סוריה אינם בחיים.

חייל צה"ל נהרג באש המצרים

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

חייל צה"ל נהרג שלשום בערב באש המצרים בגדה המזרחית של התעלה.

החייל נהרג בחילופי אש בגזרה של שהחלו שלשום בשעה 9.30 בערב. כאשר המצרים פתחו באש לעבר כוחות צה"ל בגזרה לאי-אל-בלח.

בגזרה של הקריה אש במשך יום אתמול, שכללו בין היתר חילופי אש ארטילריה וטנקים, לא היו נפגעים לכוחות צה"ל. בשעות לפני הצהרים פתחו המצ-רים כמה פעמים באש נשק קל מצפון להוסום בק"מ ה־101 בכביש סואץ — קאהיר. כוחות צה"ל השיבו אש.

בשעה 2 אחה"צ פתחו המצרים באש ארטילריה וטנקים לעבר כו-חות צה"ל מבערב לפאיד. כוחות צה"ל השיבו אש ארטילריה ו-חילופי הירי נמשכו לסירוגין כ-שעה וחצי. כן פתחו המצרים אתמול בבוקר באש נשק קל בגזרה המזרחית של התעלה לעבר כוחות צה"ל דהמית-מזרחית לאי-אל-בלח ומזרחית לאגם המר ה-קטן. הוחזרה אש.

פהמי: אם יכשלו שיחות ההפרדה — נפרוש מז'נווה

מאת סופר „דבר" לענייני ערביים

שר-החוץ המצרי איסמאעיל פהמי חזר אמש מז'נבה לקאה-היר יחד עם אהו"ם מוחמד הכבירים, לאחר שאמר בראיון ל„אל-אהראם", כי אם ייכשלו שיחות ההפרדה — לא תמשיך מצרים להשתתף בוועידה.

פהמי גם אמר, כי אין אמת בידיעות, לפיהן קיבלה ארצו ערובות מארה"ב ומברה"מ ל-ביצוע החלטת מועצת הבטחון 242.

הודעה זו מנגדת את הדברים שהשמיע הנשיא סאדאת עצמו פעמים אחדות, כי הסכים להפס-קת האש רק אחרי שניתנו לו ערו-בות כאלה.

שר המלחמה המצרי גנראל איס-מאעיל וראש המבצעים שלו בני-ראל גיידילי היו התפאר על-שום ביקורת אנשיהם להכל את „תכניו הישראלי" במערב התעלה ולבלימת התחנה שהם כנהלים שם. ואילו „אל-אהראם" כתב אתמול, כי כוחות צה"ל בנסים ל-כפר את עמדותיהם באזור זה, כדי ליצב את האחיזה שלהם עם „לוקן בלוני טיבלי". הנזרת א-מר, כי התקיפה קרובה בבסכות התקדמות ישראליים. כיחד, אין הדבר בגא מצרים מפרסם הודעות כלשהן על תקריות אלה.

(המשך בעמוד 2 טור 8)

תקציב נוסף יוגש לכנסת באמצע ינואר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

אגף התקציבים במשרד האוצר משלים עתה הכנת תקציב נוסף אשר יוגש ל-כנסת החדשה לקריאת אמצע חודש ינואר 1974. בתק-ציב זה יכללו, בין היתר, הוצאות המלחמה והוצאות נוספות, אחרות שנבעו מ-מצב החירום.

המרכיב העיקרי בתקציב הנו-סף יהיו הוצאות הבטחון שגדלו בצורה ניכרת עקב המלחמה, כא-שר חלק בהוצאות מיוחדות ל-חיזוק צ"ה ומלאים. כן גדל גי-דול בהוצאות הבטחון כתוצאה כריכה הגיוס הגבוהה והתכרוה ל-החזיק בצבא גדול של מילואים. התקציב הנוסף יכסה גם הוצאות נוספות שהיו לבתי החולים בזמן המלחמה, תוצאות היצורים של הרשויות המקומיות כגון תיקונים השלכת הקלימים, יכסה את הוצ-את הכיבות המלחמתיות של הספ-בה ובדומה. כפי"ן, אחד בתקציב הנוסף יהיה האשראי שניתן ל-רוכשי רכב כ־1500 משאיות ביטחוני.

כספים אחרים בתקציב הנוסף מיועדים לכיסוי הוצאות הנייק-ריות אשר חלו בתחום הדמה כבעבר לאומון בנכלל בתקציב הרגילי לשנת 1973/74. זה כולל בין היתר כיסוי הוצאה העובדה לסבסידיות והוספות שבר דמיר-אקטיביות שהולכו להנפאים, ל-מורים וכו'.

צרפת הגבירה אמצעי הבטחון בגבולותיה

בוילה בפריס שבה נעצרו 13 המחבלים נמצא חומר נפץ שהספיק לפיצוץ עשרות מטוסים; הטלוויזיה הצרפתית: הכינו התקפה על שגרירות ישראלית

פאריס, (רויטר, יופי"א). — צרפת הגבירה היום את אמצעי הזהירות בגבולותיה, שעה שהמשטרה המשיכה בחיפושים אחר כמה גברים ואשה, שנמלטו במכונית עמוסת נשק מוילה, ששימ-שה כבסיס למחבלים הער-ביים והפלשתינאים.

בידיעה אחת נאמר שמשטרת צרפת קיבלה בידיעה על קבוצת מחבלים שמכינים ישראלים. כן, בהמשכת המירוק אחר ה-מבוקשים.

החיפוש צוין כי בוילה שבי-יזה סנט-כארון בה נעצרו 13 המחבלים, נמצא חומר נפץ בכמות שהיתה מספיקה ל-פיצוץ עשרות מטוסים.

בהיפודים שנערכו אצל המחב-לים כל התכנית הגבול הרעמידו במכב ליס נמצאו כ־20 ק"ג הכרי נפץ

בלבסטים, 30 נשקים, 18 רימו-נים, נשק קל וכמות גדולה של דרכונים מזויפים. נתגלה גם ציוד זיוף מסמכים.

המחבלים שנעצרו הם 10 הוד-רים, כבר פלשתינאים ואיש עסקים אלג'ירי.

הטלוויזיה הצרפתית מסרה בליל יום ד', כי המחבלים שנעצרו עמדו לערוך התקפה על שגרירות ישראלית ולחטוף את בכר של דיפלומט ישראלי אירופה. בקירות צרפתיים אבדו לאחל המחבלים נמצאו במכונית, וביניהם כרטיסים, שהביאו את המשטרה למסקנה כי הקבוצה הכנה הר...

(סוף בעמוד 2 טור 8)

סעודיה לא תבטל את הגבלות הנפט

קאהיר (כ"ר). — שגריר סעודיה בקאהיר, שייך פואד אל נאסר, אמר אתמול כי ארצו לא תבטל את ההגבלות על יצוא הנפט, עד אשר היכנע ישראל כי כל השטחים הערביים הכבושים, עד אשר ינתנו ערובות לזכויות הפלשתינאים וער אשר יקוים הר שלום לבוזחה.

בגילוי דעת, איש הנגיד הר סעודי כי כבר הנפט יהרף עוד יותר אם לא יתנו ארה"ב ואר-רופה על ישראל כדי להביאה לנסיגה מכל השטחים הערביים הכבושים, כולל ירושלים, ולכתן ערובה לזכויות הפלשתינאים.

ב"ה,

בננו—בכורנו **דרור** נ"י הגיע למצוות,

ויעלה לתורה אי"ה בשבת קודש פ' וינש, ד' בטבת תשל"ד (29-12-73), בבית הכנסת שבמשק ניר-עציון.

לפי משאלתו של חתן המצוות, לא תיערך לו מסיבה ותמורתה הוקדש למרכז ישיבות בני עקיבא ולועד למען החייל.

ניר-עציון — **יעל ואברהם מלמד** — חי"ב

בית צבי / תכנית השבוע

יום א' 29.12.73
בשעה 5 אחה"צ — מכון אדלר — מרכז יעוץ להורים

יום ג' 1.1.74
בשעה 5 אחה"צ — מכון אדלר — מרכז יעוץ לגמוד
בשעה 7 בערב — ב"ס גבוה לפיזלים — קורס לעובדים סוציאליים, מנהה אחר יונה.

יום ד' 2.1.74
בשעה 4 אחה"צ — סרט לילדים — טוזן של מגבה כריסטו
בשעה 4 אחה"צ — אולפן לריקודי עם

יום ה' 3.1.74
בשעה 2 אחה"צ — בי"ס לבלט, התעמלות ואזן בהדרכת לילי גבך
בשעה 5 אחה"צ — קורס לבריאות, הרבות הגוף והתעמלות
בשעה 6 בערב — חוג ללימוד אספרנטו
חוג לאמנות הקולנוע — בשעה 7.15 בערב — „הטבע במד-זדר" (כך היה בבסיקו) בימוי ב. איינשטיין — סרט קצר „המגזר"
בשעה 9.15 בערב — „אורפאוס" — בימוי זאן קוקטו

יום ו' 4.1.74
בשעה 10.00 בערב — „החיים ואשת המגלר" — שירי עם הולדות בביצוע אבנר ברנר, רפי גרנות, שלומית אהרון, קרול כרול.

המשרד לתרבות ולהסדרה של ההסתדרות
המחלקה לתרבות ולחינוך במועצת פועלי ת"א-יפו

למנוי "דבר" בצפת

בגלל גיוס המחלק
יישלחו העתונים למנויים בדואר
לתקופה מוגבלת

עם המנויים הסליחה

"דבר" סניף הגליל

אנו מודיעים בצער על מותה של חברתנו

צילה ורמל ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום שישי, ג' טבת תשל"ד, בשעה 12.00 בצהריים בכפר יחזקאל 28.12.73

המשפחה
ובית כפר יחזקאל

על מותו הטראגי של

משה איל

מתאבלת

המשפחה

הלויה תצא מביתו בנחלת יהודה היום, יום שישי, בשעה 1.00 בצהריים לבית הקברות הישן בראשון לציון. 28.12.73

נא להמנע מביקורי תנחומים.

גלילי: סחבת בכינון ממשלה חדשה תיצור מצב מדאיג

השר ישראל גלילי אמר אתמול בכינוס המערך בקרית־ים כי בשבוע הבא, לאחר הבחירות, תתחיל תאוצה במהלכים המדיניים ואולי גם בהתפתחויות הצבאיות, לפיכך נדרשת כוננות ממשלתית יציבה לפי מצב הענינים ההכרחיים. אם תהיה סחבת בכינונה של ממשלה חדשה, ייווצר מצב מדאיג.

בנסיבות אלה אמר, יש השר בנות בלתי רגילה להקים את הממשלה ללא עיכובים מיותרים, מיד לאחר הבחירות. המערך הוא הגוף הציבורי המרכזי המסוגל לעשות זאת — בכל שבציבור היהודים יתן לו כוח יתר כוח.

במשך דבריו אמר השר גלילי, כי לפרות נקודות ערביות, עלינו להיאבק בסבלנות במדינה, כי בנוסף לה דאגה אבנם יבהלו בריש של הגולה, אך קודם כל יש להגיע להסכם על הפרדת הכוחות כדי שלא התלקה מלהבה בחזית המצרית, הדבר יכול להשפיע לטובה גם על החזית הסורית.

לפני הבחירות אין צורך לצייר כפות איכות בעתונים. המפה המוסכמת עליה האבק ישראל, תצויר באישורה של הכנסת החדשה, לקראת מו"מ על שלום, אשר טרם התחיל.

ממשלה, בהנהגת המערך, תאבק על שינויים בקווי הגבול הקודמים כנדרש להבטחת קיומה ובטחונה של המדינה, ובהתחשב בלקחים של המלחמה האחרונה, אמר השר. אבן: החלטת המערך —

סיכון מרבי

שר החוץ אבא אבן אמר אתמול בחיפה, כי החלטת המערך וחיזוק הליכוד יש בהם, בנסיבות של היום, מרכיבים של "אסון לאומי". בהופעתו בחיפה אמר השר, כי התקלה הגדולה ביותר, שעלולה להתרחש בימים הקרובים, אינה מלחמה או משבר מדיני, כי אם תקלה שתהיה חלילה פרי הכרעה ישראלית פנימית. לא תמיד יש לראות אסון בתגובות הממשלה. אך העשה, חולשת המערך וחיזוק הליכוד, יש בהם סיכון מרבי ממש. הסיכון הוא בבלימת תהליכי השלום, ערעור אמינות כמותה של מדינת ישראל במגע לשלום ופגיעה ביחסיה עם המעצמות. שאף אחת מהן, אפילו לא ארה"ב, אינה מוכנה לתמוך בישראל שלא תגרום שום שינוי.

בהרצאתו בפני הדרוזים בדליית אל כרמל ובעוספיה, פתח השר את דבריו בערבית ושיבח את יציבות אמונם של הדרוזים בימי שלום והדיקים במלחמה הנוכחית.

אבן אמר שהדוגמה שאנו נותנים כאן בחיי הדרוזים והנוכחות מנבה היא בעלת ערך רב לקידום השלום בהיקף יותר רחב. היחסים בין ערבים ויהודים במדינת ישראל הם דוגמה בזעיר אנפין למה שאפשר להגיע אליו באיזור כולו, אמר.

שר האוצר פנחס ספיר בעת סיור בערוך ברשויות המקומיות באיזור הקריות שבחיפה.

שר האוצר אמר, כי עוד לא היו בחירות כה גורליות כמו הבחירות שבפניהן אנו עומדים הפעם. שר האוצר הוסיף עוד, כי אם בגין יגיע לשלטון הוא יגביר את תנועות הפועלים. לפיכך יש גם למנוע את הסכנה של אי הליכה לקלפי, כי זו היא הצבעה עקיפה עבור הליכוד.

● אם מצרים הוא מוכנה לשכנת שלום במזרח התיכון, הרי כל לקבל לידה את תעלת סואץ — אמר שר התחבורה שמעון פרס באסיפה מטעם המערך בחיפה.

הוא אמר, כי בבחירות יעמדו בפני הבוחר שלוש שאלות עיקריות. לפיכך עליו להכריע אם הוא מכבד את הדרך בה נוהלו ענייני המדינה במשך שש שנים של מלחמה רצופה אשר החלה ב־1967; האם אנו צריכים ללכת לוועידה דינמית, כפי שהיא — כי תוך ידיעה שאנו מוכנים לפשרה טריטוריאלית סבירה, או ללכת לועידה מבלי שיהיו לנו שותפים לקיום ועידה; השאלה השלישית — אם אנו תומכים במימשל המבוסס בעיקרו על תנועת העבודה, על תפיסותיה החברתיות והכלכליות, או תומכים במחנה בעל תפיסה שונה.

● המערך הוא הגוף הפוליטי היחיד הדואג לייצוג ניכר של בני עדות המזרח ויוצאי ארצות האיסלאם — אמר שר המשטרה שלמה הלל באסיפת יוצאי ארצות האיסלאם מטעם המערך, שנערכה בתל־אביב.

השר הזכיר לדוגמה, כי בממשלה יושבים היום שני שרים בני עדות המזרח ושניהם אנשי המערך. מתוך 120 חברי כנסת, 23 בלבד הם בני עדות המזרח ושני שליש מהם — 14 — הם חברי סיעת המערך בכנסת.

רק במסגרת המערך זכו בני העדות להישגים ניכרים בייצוג רק בתנועת העבודה מצוי הסיכוי להצלחת צמצום הפערים בחברה, הדגיש השר.

האלוף אהרן יריב אמר אמש בבאר־שבע, כי מיד אחרי הבחירות חייבת הנהגת המערך לגבש תכנית פעולה ברורה לקראת המשא־ומתן בז'נבה. "צריך מיתני דוחה, למלחמה ויש להיערך לקראתו בזקנות". האלוף יריב דיבר באסיפת המערך בקולנוע "אשל" בבאר־שבע, בהשתתפות יותר מ־400 איש.

הוא אמר, כי בכוח הבטחוני אסור לנו לקחת יותר סיכונים ויש להיערך בבירור לקונספציה כדי שלא ניכנס בכובעתם יותר. הוא אמר, כי בשיחות ז'נבה הן תחיות אינה שחורה, אך גם אינה ורודה. אולם המשא־ומתן יהיה קשה ביותר ולא כן תגבש לבטחונו יהיו גם שלבים צבאיים.

פתח את האסיפה ראש העיריה א. נאווי, שתקף את הליכוד כתוצריו מתחו ביקורת קשה לפני שנים לא רבות על כך ש"זורקים כסף במדבר" ונגבנו מכל יזמה לפיתוח באר־שבע הנגב.

כן דיברו מועמד המערך לכנסת בטמפה באר־שבע חבר המזכירות המרכזית א. בוזאל וסגן ראש העיריה ז. זריד.

● אם המערך לא יהיה כבול בכבלים קואליציוניים חזקים יתר על המידה — אפשר יהיה לבחון מחדש את מבנה הממשלה, להתאימו לצרכי התקופה ולהקים משרדים חדשים — אמר אתמול מזכיר מפלגת העבודה ח"כ אהרן ידלין באסיפת בחירות ברמת־גן. ח"כ א. ידלין אמר, כי אמנם רשימות המועמדים נקבעו לפני המלחמה, אך כבר אז דאג המערך לכך שיהיו ברשימתו פנים חדשות, כגון למשל יצחק רבין ואהרן יריב.

אין ספק, הוסיף ח"כ א. ידלין, כי גם בממשלה שנקים אחרי הבחירות יופעל תהליך דומה ויושקל הקמת משרדים חדשים כגון משרד ההסברה ומשרד למדע ואנרגיה. עצם הקמת המשרדים החדשים יחייב פנים חדשות בממשלה.

● אני מוכן בכנסת הבאה להצטרף לאלה מחברי המערך, שיעמדו בראש המאבק לשינוי דרכי ההנהגה ופני המפלגה החברה — אמר מזכיר הסתדרות המורים, ח"כ שלום לוין, בכינוס מורים פעילי המערך, שנערך בתל־אביב.

עם זאת הדגיש, כי הנהגת המערך ניהנה הן בגמישות המדינית המתאימה והן ביכולת לעמוד איתן נגד לחצים. רק הנהגה כזו תוכל להחל את עניני המדינה בשעותיה הקשות. בה בשעה שהליכוד מטיף לסטאטוס־קוו חברתי וכדיני מסוכן ביותר. "אני מאמין: לכל אלה של ח"כ בגין", אמר ח"כ לוין, "ולכן אני חוזר ואומר כי המדינה שלא יותר לעולם על פקרון אי־חלוקתה של ארץ ישראל כולה, אני מאמין לו. יש, עליכן, להרחיד ולהאבק בכל האפשרות, שבגין יקבע את מדיניות הממשלה. הליכוד יכול להמיט עלינו שואה מדינית", הדגיש ח"כ לוין.

● ראש הממשלה הבטיחה ליזום הקמת מועצה לאומית לבחינת עניני הנוער המתמודדת מול חיים ונציגי הפירותים הנזקקים להם — הודיע אהרן אפרת, יו"ר המחלקה לבטחון סוציאלי בהסתדרות בכינוס פנסיונרים בסמכות המערך.

אפרת ציין, שיש חשיבות רבה לעובדה, שראש הממשלה החליטה בעת ובעונה אחת על הקמת מועצה לאומית לענייני בטחון ועל הקמת מועצה לבעיות החברה. להמלצות ועדת ראש הממשלה לענייני נוער ומצוקה היה הד רחב בציבור. בעשתים מסויימים כבר יצאו אל הפועל מסקנות שנתחייבו בוח"ח הזה, אמר אפרת.

לצלב האדום אין מידע חדש על השבויים בסוריה

מאת חגי אשר הדן פתיה, שליחי "דבר" לז'נבה

ז'נבה, (מיוחד ל"דבר"). — מקור בכיר בצלב האדום הבינלאומי אמר אתמול ל"דבר", כי לא נתקבל שום מידע חדש במשה ארגונו על השבויים הישראליים בסוריה, וכי כל המאמצים הרי מוגברים, המשפטים גם בדמשק גם בדמשק. לא הצלו עדיין תוצאות נוספות.

המקור הוסיף, כי גם בעקבות שיחות שר־החוץ אבא אבן עם נשיא הצלב האדום רוגר גאלופן, בראשית השבוע כאן, לא הגיעו עדיין מגעי הצלב האדום תוצאות בעניית לקידום ישובה של שאלת השבויים. המשא הבכיר הדגיש בפניו, כי אין בידי ארגונו שום מידע או ראיות לאמת את הידיעות שהופצו הסבוע, כי יהוד לבקורות מצריים שהסתמכו לטענתם על מידע בסוריה, כאילו רק 28 שבויים ישראליים נותרו בחיים בבתי הסוהר. "לא ידוע לנו על כך שום דבר", אמר. הוא הוסיף, כי לא ידוע לו בצלב זה על פגישות נוספות בתוכנית, בדרג כדיני רם, בין ראשי הצלב האדום לבין ראשי מדינות או קריזון בנושא זה.

פניית כ.ד.א.

בגן דוד אדום פונה בימים אלה לאגודות לאוכלוסית של הצלב האדום בבקשה להתערב למען שבויי המלחמה הישראליים הנמצאים בידי הסורים. פניה זו נעשית בהמשך לפנייה בנושא זה שנערכו בעת כינוס הועידה הבינלאומית של הצלב האדום, בהודו שנערך בטהראן.

דיין: אסור לעכב בניית ימית ושדות אפילו יום אחד

מאת סופר "דבר" בירושלים

"שיחות ז'נבה על הפרדת הכוחות פירושן צעד ראשון של מעבר ממצב לוחמה לדיונים על שלום, חקר מאין איני קיום יותר, אך הגענו למצב שעל היזלוקר ההיקות מדברים ואין יהיים, גם מעיבת היחסים שנוצרה בין יהודים וערבים בשטחי האחזקות — בירושלים, ביהודה ושומרון וברצועה — היא צעד ראשון של מעבר מיחסים שליליים ליחסים קונסטרוקטיביים של יכולת שני העמים לחיות אחד עם השני".

דברים אלה אמר אתמול שר הבטחון משה דיין באסיפה עם כספי המערך באולם "בינייני האומה" בירושלים.

עוד אמר דיין, כי יש לבנות את ירושלים גם באזורי מעלה האדומים ובבית־שמואל. היא הגרה, כי ברצועת עזה יושבים כ־400,000 ערבים ואם לא נבנה את יהודה דרומית לעזה, יהיה הגבול צפונית מעזה. לפיכך, אמר,

יש לבנות את ימית וזאת עכשיו ואסור לעכב זאת אפילו ליום אחד.

ראש המטה צבי קולק אמר, כי בשש השנים האחרונות הוגדלו הפערים בירושלים באופן בולט וניכר. בארבע השנים האחרונות נפתרה בעיית הדיור של 4000 משפחות לעומת 900 קודם לכן.

צבי רוזן, מזכיר המערך במחוז ירושלים אמר, כי בארבע השנים האחרונות התפתחה ירושלים בקצב כאין לו אח ודוגמה בארץ כולה.

מיליארד דולר מהסיוע האמריקאי יועבר לפנטגון

וואשינגטון, (יופי"ע). — החוק המאפשר לנשיא ניקסון להעניק לישראל סיוע חירום בסכום של 2.2 מיליארד דולר קובע, כי סכום של 1.5 מיליארד דולר יינתן כמענק. נוסף לכך, רשאי הנשיא לאשר מכירת נשק באשראי, בסכום של 700 מיליון דולר, לאחר שיבשר על כך הודעה לקונגרס תוך 20 יום מקבלת החלטה על עיסקת נשק.

מיליארד דולר מסכום המענק יועברו לפנטאגון, תמורת הנשק שנשלח כבר לישראל.

מכחיש שניקסון מעדיף משבר האנרגיה על עניני ישראל

וואשינגטון. — הממונה על עניני אנרגיה בממשלת ארה"ב, ויליאם סיימון, הכחיש אתמול ידיעות שפשטו, כי הנשיא ניקסון אמר, שהוא נותן לבעיות הקשורות להרס הנפט הערבי ולמשבר הדלק בארה"ב עדיפות גבוהה יותר מזו שהוא מעניק לעניני ישראל.

העתון "ואשינגטון פוסט" הודיע בשבוע שעבר, שהנשיא ניקסון אמר בועידה של מרכלי מדינות כי במשבר האנרגיה מעניק הוא עדיפות ראשונה בסולם לעניני הצריכה לחיסול הרס הנפט הערבי, העומדים מעל לעניינים הנוגעים לאיבות הסביבה ולישראל.

ויליאם סיימון, שנשאל בעניין זה במסיבת עתונאים, אמר כי הנשיא ניקסון לא השמיע הערה כזאת.

שער שיא לדולר: 2.6815 מארק

פרנקפורט, (פ"ד, ע"ץ). — הדולר נסחר אתמול ב־2.6855 מארק. זה השער הגבוה ביותר של המטבע האמריקאי מאז ייסוף המארק הגרמני בתחילת יוני.

הירידה ההדרגתית, שהבפילה הכביר המדהד של הנפט הפיריה של צלית בשר הדולר, מאחר שסבורים כי גרמניה תסבול יותר מכי לית מחירי הדלק מאשר ארה"ב.

תכנית לקיצוב דלק בארה"ב

וואשינגטון. — ממשלת ארה"ב הכינה אתמול תכנית יעילה מבוא קיצוב דלק, אשר לפיה יקבלו בעלי מכוניות בנות מוצעת של 135 ליטר דלק לחודש.

התכנית, אשר תופעל בעזרת תלושים צבעוניים, תיכנס לתוקפה במקרה שהצעדים שננקטו כבר בארה"ב לחסכון בדלק לא יצליחו להביא להקלה במשבר האנרגיה — אמר הממונה על עניני האנרגיה בממשלת ארה"ב, ויליאם סיימון, במסיבת עתונאים. הוא הוסיף, כי יתכן שהתכנית תיכנס לתוקפה ב־1 במארס.

סיימון קרא לתלמידי בתי ספר תיכוניים לסייע במבצעים הביקורת לדלק מבותיות על ידי "הליכה ברגל, נסיעה באופניים או דיבור בה על אופניים בדרך לבית הספר. במקום נהיגה במכוניות". הבכייל המנה אצל המדכים הכבלתי בלאי של הורים לקיצוב דלק, שיספיק לבהלונה הדיבה.

התבטה אישית

הנשיא ניקסון כם ביום ד' לביתו בסן קלמנטה במטוס דו הפעם הראשונה שניקסון בהתחמץ במטוס מיוחד. מאז הפקידו כנשיא אותו ניקסון טס במטוס מדגם "די־10" של חברת "יונייטד אייר־לינס" כדי לחסוך דלק ולתת דוגמה לאמריקאים אחרים בני האמריקאי.

העובדה, שהנשיא נמצא בבן במטוס בסוף עד 30 דקות לפני ההמראה, לאחר ההמראה ביקורת קפדנית, אבל שאר בני הנוסעים.

דובר "יונייטד איירליינס" אמר כי 12 מבין מלווי של ניקסון בחולקה הראשונה ו־12 בחלקת התיירות. הנשיא שילם מאישי סכום של 212 דולר ובני כרטיסי הנוסעים עבור הצבור ואשתו.

דובר מטעם השירות החשאי אמר, כי השירות היה מעדיף שהנשיא ישיס לסמוך במטוס מיוחד, או במטוס צבאי. זו כפעם תכלית הנשיא הבינ, השירות החשאי איפר את הפעלת במטוס המסיר.

ישראל תבהיר

(המשך מעמוד 1)

הקפדה יתרה על קיום הדיאיפול המלא על ההליך ישיחות ההפרדה. גם משלחת משרד החוץ קיבלה הוראה להימנע להבא מפרסום ידיעות על מגעים עם המשלחות הסובייטיות ואף על מגעים אחרים, במאמץ למנוע את זגנות ממקור הפירסום באמצעי התקשורת.

הנציג הישראלי הבכיר במשלחת הישראלית לועידת השלום, אפרים אברון, חזר אתמול בינתיים לירושלים, מבלי שהתמנה עד כה שגריר ישראלי שיעמוד בראש המשלחת באותה קבע. בינתיים נודע, כי בראש המשלחת המצרית עומד הנציג הקבוע ליד מוסדות האו"ם ויהיו מבה שגרירים, שיועברו לכאן במיוחד מהמשלחות המצריות בניו־יורק.

שרב יציאתו של שר החוץ המצרי, איסמעיל פאהמי, לקאהיר נודע על אוירה של השתנות בין המשלחת המצרית לבין המשלחת הסובייטית כאן. אוירה זו באה לידי ביטוי, לפי מקורות המקורבים למשלחת המצרית, גם בשיחה הממושכת שהתקיימה כאן בין פאהמי לאפולי ויגנוגראדוב, העומד בראש המשלחת הסובייטית לועידת השלום כאן אחרי שוב גרומיקו למוסקבה.

כסתבר, כי אוירה זו מקורה, לפי מקור זה, "בשני פילוחים": האחד קשור בתמורה ביחסה של ברה"מ כלפי ישראל, כפי שבאה לידי ביטוי במרוצת השבוע האחרון כאן — הן בנאומו של גרומיקו במושב הפתיחה של הועידה. שנשמע באזני המצרים כמתון ואפילו פייסני כלפי ישראל, והן בקיום פגישת גרומיקו־אבן, שנצטיירה בעיני הערבים כידידותית. אם להסתמך על מקורות הקרובים למשלחת המצרית כאן, גוברת ההשדוגות המצרית גם כלפי שיתוף הפעולה המתהדק בין הסובייטים והאמריקאים, מעבר לייזום וזימון ועידת השלום כאן.

מקורות אלה גורסים, כי הדבר בא לידי ביטוי בעצם קיום שיחת גרומיקו־אבן, שנערכה מתוך הינעות גרומיקו ליוזמת ד"ר הנרי קיסינג'ר וכי גם המגעים הגוס

פים הסובייטים־ישראליים, כפויים בעתיד, הם היוצאה הסבבה סובייטית־אמריקאית לצדיה, ובכוונתה בגבעיים ההוויות הערבית.

המישור השני שבו מעוגנה התזונות, לפי מקורות אלה, המישור האישי — היחסים שאתקיים בין וינוגראדוב והנציגות המצרית, מאז כיהן כשגריר בייצוי בקאהיר עד לזמן האחרון. יחסים אלה לא היו בגדר כגם בקהילה הדיפלומטית בקהיר וגם בקרב העתונאים המצריים. הורים ששירתו בקאהיר עדי ראיה סיפרו לנה, כי הוא התמחה בעת שיטת על הפאהמי בשבוע שעבר מקאהיר לגולה. כאשר וינוגראדוב סם לכאן, בעשות של פאהמי לכך אך בכל תקופה לא הוחו אפילו כלה אותה בין ויגוגראדוב לבין איש מפכליית פאהמי. עובדה שוינוגראדוב עומד בראש המשלחת הסובייטית ועידה אינה משפרת אווירה זו ביחס זאת.

הסובייטים מחכים לבאי
הסובייטים, כצידם, ממתינים לפי שעה למהלכים נוספים יותר הצדדים — ובמיוחד למהלך של השגריר האמריקאי אלסוורת' באנקר, שיצא לחופשה הג־המולד — כדי לתאם במשותף את דיזום הבאים וכדי להדיש את לחץ על האמריקאים לשיתוף במעצמות בשיחות ההפרדה. שעה טרם פירסמו הסובייטים הנוסח המוסמך באנגלית ובצרפתית של נאום אנדריי גרומיקו במושב הפתיחה על ועידת השלום, הנאום, והתמך על ידי מנגנון ארים כאן ברוסית, כי רק גוזה הקבוע בה לפירסום ולפי הנוסח "באהים" אין בפרסומים הרשמיים של האום בלי אישור מוקדם המשלחת הנוגעת בדבר: פירסום נאומו של גרומיקו בגלית ובצרפתית הגביל במידה רבה את ציטוטו ופירסומו באמצעי התקשורת הבין־לאומיים, תוכל שוהי מונת הסובייטים שאינם כשנויים לתת פירסום מלא.

מקאריוס קורא לבינאום ירושלים

פאריס, (יופי"ע). נשיא קפריסין הארכיבישוף מקאריוס, קרא לבינאום ירושלים. בראיון שהעניק לעתון "קומבאן" מקאריוס, כי על ישראל לפנות את כל השטחים שכבשה ב־1967, כתנאי להשכנת שלום במזרח התיכון.

צרפת הגבירה אמצעי

(המשך מעמוד 1)

קטה על שדה התעופה השני של רומא, צ'אמפינו, אחרה נשלחה לשלטונות איטליה.

עכשיו נודע כי 10 מבין המחבלים נעצרו בוילה בפרבר של פאריס, ב־20 בדצמבר. שלושת המחבלים האחרים נעצרו יום קודם לכן במודאן שבגבול הצרפתי־איטלקי.

לפי מקורות יודעי דבר, מעטו התודכים כי הם נימנים עם חברי "החזית העממית לשחרור תורכיה", גוף קיצוני שמאלני, האוהד את הענין הפלשתינאי.

לכל חברי הקבוצה היו דרכונים מזוייפים. הם הגיעו לפרבר של פאריס לפני כשישה חדשים. הם השתכנו בוילה, המוקפת גינה רחבת ממדים וחומה גבוהה.

נודע, כי המשטרה קיימה פיקוח על הוילה, שבת התגודדו המחבלים, במשך כמה חדשים. שכנים אמרו, ששוכני הוילה היו אנשים צעירים, ששיחקו לעתים קרובות כדורגל על הדשא.

מאנקרה נמסר, כי הממשלה התורכית ביקשה מסגרירותה באריס פרטים נוספים על עשרת האנשים, שנעצרו ע"י השלטונות הצרפתים במסגרת פעולות תבלה בשיירות המחבלים הפלשתינאיים.

ההגבירה השמירה גם באתונה

בינתיים נמסר מאתונה, כי הוגברה השמירה, בשדה התעופה כדי למנוע פעולות מצד המחבלים. ביוון נעצרו שני ערבים: שאפיק אויה, בן 22, וסאאמוראן, בן 21. הם באו בפריגה המקומה בשדה התעופה של אתונה, שהועה למותם ארבעה אנשים ולפציעתם של משפטם יתחיל ב־24 בינואר. המשפט צפוי להטיל עליהם עונש כבד.

פהמי: אם יכשלו

(המשך מעמוד 1)

פרשני רדיו דמשק מוסיפים, מציינת, לתקוף את שיחות ההפרדה בז'נבה. "האנפים שם מתפלמים מן התבלית שלמענה נתכנסה הועידה". הסורים גם מאשימים את ישראל בריכוז כוחות בגולן. בכך הם רומזים, כי מצרים מנסה להסדיר את בעיותיה, שלה בחזית ועל ידי כך מאפשרת לצה"ל להתפנות לצפון.

לבנון שומרת הזכות

שר החוץ הלבנוני, פואד נפאה, אמר אתמול לעתונאים בפאריס, כי לבנון שומרת לעצמה את הזכות להשתתף בועידת ז'נבה בשלב הדיונים הפוליטיים.

נפאה, שקיים אתמול בפאריס שיחה עם עמיתו הצרפתי, מישל ז'ובר, ציין כי ללבנון אין בעיות צבאיות או בעיות של שטחים כבושים. "יש לדון במן לפני שלב הדיונים הפוליטיים".

הגרלת הפיס

בסך — 150,000 ל"י זכו המספרים: 285947 ; 508973.

בסך — 50,000 ל"י זכה המספר 107719.

בסך — 12,500 ל"י זכו המספרים: 175336 ; 392975.

בסך — 6,250 ל"י זכו המספרים: 460775 ; 291109 ; 136474 ; ...346

בסך — 600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 04727 ; 09886 ; 40293 ; ...35 ; 50253 ; 81698 ; 83813 ; ...31 ; 96099.

בסך — 250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 06685 ; 16357 ; 17179 ; ...96 ; 20390 ; 22912 ; 26358 ; ...78 ; 31524 ; 33188 ; 58451 ; ...90 ; 66549 ; 73215 ; 74069 ; ...53 ; 81497 ; 82401 ; 93514 ; ...3704.

בסך — 100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 2739 ; 4395 ; 6273 ; 8785 ; ...2 ; 9653.

בסך — 50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־: 0773 ; 1029 ; 1303 ; 1346 ; ...9 ; 1497 ; 1579 ; 2074 ; 2195 ; ...9 ; 3098 ; 3152 ; 3296 ; 3489 ; ...4 ; 3727 ; 3966 ; 4017 ; 4129 ; ...0 ; 4889 ; 5159 ; 5178 ; 5262 ; ...4 ; 6395 ; 6591 ; 6668 ; 7204 ; ...4 ; 60715 ; 61593 ; 63503 ; ...90 ; 7360 ; 7983 ; 8268 ; 8465 ; ...6 ; 9110 ; 9130 ; 9325.

בסך — 4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה ...

בסך — 1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 022590 ; 691107 ; ...748 ; 128486 ; 239415 ; 263556 ; ...337 ; 278660 ; 283269 ; 294796 ; ...134 ; 304936 ; 370353 ; 378269 ; ...891 ; 495757 ; 610547 ; 650832 ; ...621 ; 766977 ; 792116.

אזרחי ישראל

בעוד שלושה ימים נלך לקלפי, כדי להשתתף בבחירות הגורליות ביותר בתולדות מדינת ישראל. התחלנו במשא ומתן, הפותח לראשונה סכוי לשלום. כדי לעמוד בו אנו זקוקים יותר מתמיד לממשלה חזקה הנהנית מתמיכה ציבורית חד־משמעית. בינואר אנו זקוקים לממשלה שתקבל מן העם מנדט ברור לשלום ולבטחון.

אנו מבקשים את אמונכם

כדי לכונן לאחר הבחירות ממשלה אשר תוכל להתייצב במלוא הסמכות לשאת ולתת, במלוא התוקף לקבל ולדחות, ובמלוא הכח להסכים לפשרה אך גם לדחות הצעות מסוכנות.

אנו מבקשים את אמונכם

כדי לעמוד על משמר הבטחון, וכדי למצות כל סכוי לשלום.

אנו מבקשים את אמונכם

כדי להעמיד לעם הנהגה מוסמכת מנוסה ומחוזקת, בראשות המערך, העונה על צרכי התקופה הגורלית.

אני מאמינה, כי כל אזרחית ואזרח ישתפו עצמם בהכרעה. כי הפעם נקבע יחד את דרכה, עתידה וגורלה של מדינת ישראל. אל יפטור איש בינינו את עצמו מן האחריות האישית והלאומית המוטלת עליו — על כולנו כאזרחי ישראל.

גולדה מאיר
ראש ממשלת ישראל
ומועמדת המערך לראשות הממשלה

מ. כרמל: המערך נגד ממשלת שיתוק לאומי

סיסמת "הליכוד" בדבר כינון ממשלת ליכוד לאומי לאחר הבחירות היא חסרת ממשות ומעשה הונאה, הואיל והמערך לא יתן ידו להקמת ממשלת שיתוק לאומי, דווקא בעת ועידת השלום, המחייבת תכנית מדינית נועזת ובעלת סיכויים להשיג הסדר ישראלי־ערבי — אמר ח"כ משה כרמל באסיפת המערך בנתניה.

ממשלת ליכוד לאומי היכולה להועיל בעת עמידה במלחמה — עלולה להזיק בעת מו"מ לשלום. תכניתה המדינית של גח"ל היא מחסום ודאי לשלום; ובאין הסדר שלום — צפויה מלחמה.

אנו חייבים בבני מאמצים ספיבלים, אמר כרמל: מאמץ השלום ומאמץ ההתעצמות. האמנם, המערך זהתה לשלום תוך ויתורים חדיים ופשרה טריטוריאלית ערכה להתעצמות בהתנגדות כדי לפגוש בסכנות צבאיות אפשריות.

היום — הדיון בעתירת "מוקד" בענין אריק שרון

נציג "מוקד" עו"ד מאיר לם, הגיש אתמול עתירה לצו־על־תנאי נגד יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, השופט העליון חיים כהן, ונגד שר הבטחון משה דיין, בענין המשך מועמדותו לכנסת של האלוף אריק שרון ברשימת "הליכוד", הנוגד לדבריו את חוק הבחירות לכנסת וחוק יסוד הכנסת.

העתירה הוגשה לשופט העליון צבי ברנזון שקבע, כי הדיון על הוצאת הצו־על־תנאי יתקיים הבוקר, בהרכב מיוחד של שלושה שופטים עליונים. לצורך הדיון החליט השופט צבי ברנזון להזמין בדחיפות את היועץ המשפטי לממשלה, וכן הוזמנו להשיב באכזה רשימת "הליכוד" והאלוף שרון.

יותר מ־2 מיליון

(המשך מעמוד 1)

אחוזים מכל הבוחרים, כולל שלושה אחוזים בקיבוצים. כ־8 אחוזים מבעלי זכות הבחירה הם לא־יהודים.

מערוד העביר בימים אלו הוברות מיוחדות שיהיו בכל קלפי צבאית, ואשר מכילות את סימוני וכינויי כל הרשימות המופיעות לבחירות ברשויות המקומיות, לפי סדר הא"ב של הרשויות.

תקנה להצבעת החיילים

תקנה בדבר סדרי הצבעה של החיילים וכן סדרי הקלפיות הצבאיות נחתמה אתמול על־ידי שר הפנים ד"ר יוסף בורג.

על־פי הוראת התקנה הוסמך ראש המטה הכללי של צה"ל לקבוע את מקומות הקלפי של החיילים. כן מסדירה התקנה את העובדה, שחיילי צה"ל יצביעו בקלפי אחת. הן לכנסת והן לרשויות המקומיות, וישלשלו לקלפי זו שתי מעטפות הצבעה נבדלות.

כרטיס היסונים

באשר לזיהוי החיילים בפני ועדת הקלפי קובעת התקנה, כי "באזורים שבהם אסורה לחיילים נשיאת תעודות זהות, רשאי חייל לזהות עצמו בפני ועדת הקלפי בכרטיס היסונים (טופס 404) ואין הוא חייב לזהות עצמו באמצעי זיהוי אחרים". על גבי כרטיס היסונים תוטבע חותמת האישור על הצבעתו של החייל.

בסעיף אחר מסמיכה התקנה את ראש המטה הכללי או בא כוחו להקים קלפיות ניידות שינועו ממקום למקום להצבעת החיילים, במתנות צבא הכוללות פחות מ־250 חייל.

דובר משרד הפנים מציין, כי

כתב "איזבסטיה": הבחירות בישראל לא ישנו הרבה

מאת חגי אשר הדן פתיה, שליחי "דבר" לז'נבה

ז'נבה (מיוחד ל"דבר"). בהיות שוקי החדשות שוממים היום, בהפוגה הקצרה בין ישיבת הועדה הצבאית ביום ד' לבין ישיבתה השניה, השוכנת להיערך הבוקר, עסקו עשרות העתונאים בהחלפת הערכות בינם לבין עצמם גם בנושאים שאינם קשורים ישירות בשיחות הקצינים, המדאפלות אפיפול כבד.

כמה מהעמיתים־העתונאים מארצות שונות התעניינו אצל כתבי "דבר" בסיכויי הבחירות בארץ ביום שני ובהשלכותיהן האפשריות על סיכויי ועידת ז'נבה. בין המשוחחים אתנו היה גם שליחו המיוחד של "איזבסטיה" לועידה, אשר גם שאל וגם מיהר להשיב: "הבחירות לא יביאו שום שינוי רציני. מה שיהיה בעצם, הוא שיהיה".

רדיו מוסקוה מאשים

(המשך מעמוד 1)

ראל אינה מעוניינת בחידוש המלחמה והיא חותרת להגיע להסכם הפרדת כוחות שימנע את הסכנה של התלקחות מקרית או התקפת פתע. יתר על כן — אמר — ישראל אינה מבקשת להפוך את הסכם הפרדת הכוחות לסטטוס קוו חדש לאורך שנים. אך היא רואה בו מנוף לדינמיקה של הידברות הדדית שעשויה להביא בסופו של דבר לשלום.

בעצרת הסיום של מערכת הבחירות עמדה לנאום ראש הממשלה גולדה מאיר, אולם בגלל סיבות בלתי צפויות לא יכלה להשתתף והמקומה הרי היו אלה.

ח"כ יעקב חזן, שנאם בעצרת, ציין, כי החליט לפרוש מהכנסת, כדי לאפשר לצעירים יותר לתפוס את מקומו, אולם הוא ימשיך בפעולות החיים הפוליטיים. חזן יצא נגד האווירה העגומה שהישוב נתון בה, והוא גם התנגד לאלה שמוציאים משפט על אנשים שטרם הובאו למשפט ומהכים לתוצאות ועדת החקירה.

את העצרת הינחה דב בן־מאיר, מזכיר מחוז תל־אביב של מפלגת העבודה.

דבר
DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251־3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־2־3.

„כשרוסי אוהב את עמו — הוא פטריוט; כשיהודי אומר זאת — הוא בוגד"

שלושה אנשי־צבא יהודיים לשעבר ממינסק מספרים לכתבים מערביים על רדיפת השלטונות

מוסקווה, (ע״ה, יופ״ע וקמפ״א). — שלושה יהודים ששירתו בעבר בצבא האדום בדרגת קולונלים, אמרו אתמול, כי השלטונות רודפים אותם לאחר שהביעו את רצונם לעלות לישראל.

שלושת הקולונלים ראויינו על־ידי כתבים מערביים במוסקווה. זו הפעם הראשונה שהם נפגשים פנים־אל־פנים עם בניני העתונות המערבית.

קולונל יפים דאווידוביץ׳, קולונל נחום אלשנסקי ולוייטננט־קולונל לב אובשישר, כולם ממינסק, אמרו, כי איימו עליהם במאסר ובהעמדה לדין על פעילות אנטי־סובייטית, אם לא יפסיקו את דרישותיהם להשגת היתרי יציאה.

...

סקי, בן 56, לשעבר קצין תקשורת, אמרו, כי שלהן ההודעות לקרקלין על החלטתם לוותר על האזרחות הסובייטית, במכתבו מציין קולונל אובשישר, כי כיהודי הוא אינו נהנה מזכויות אדם אלמנטריות. יצויין, כי שני הקולונלים אמרו, כי נשללה מהם זכות הפנסיה, כאשר הגישו בקשה ראשונה לעלות לישראל.

„כאשר רוסי אומר, כי הוא אוהב את עמו, הם קוראים לו פטריוט. וכאשר אני, יהודי, אומר אותו הדבר, הם מכנים אותי בשם בוגד", אמר קולונל נחום אלשנסקי.

...

ציר סובייטי יהודי נעצר במוסקווה

הצייר הסובייטי היהודי אלכסנדר אן נעצר במוסקווה, על יסוד האשמה שהועלתה נגדו לפני ארבע שנים בדבר „חוליגניזם", לאחר שביקש היתר יציאה לישראל.

על מעצרו של אן נמסר בשיחה טלפונית. שקיימו פעילים אמריקאים להגנת זכויות יהודי ברה״מ עם אנשי רוח במוסקווה.

עירעורו של פלדמן — בדצמבר

עירעורו של אלכסנדר פלדמן מקייב יישמע ביום א׳, 13 בדצמבר.

פלדמן נדון לשלוש וחצי שנות מאסר במחנה עבודה באשמת „חוליגניזם". כל מה שהתביעה יכלה להעלות נגדו היה שהיכה על ידיה של אשה בעת ויכוח והפיל עד בה שהחזיקה.

הזה מאנוב עדיין בברה״מ

מקורות יהודיים בברה״מ מסרו אתמול, כי הידיעות כאילו ואלרי וגאלינה פאנוב קיבלו אשרות יציאה לישראל — אין להן כל יסוד. בני הזוג נמצאים עדיין ברוסיה.

המקורות מוסרים, כי פאנוב עדיין מסרב לצאת בלי אשתו, ר׳ אילו השלטונות מתעקשים שאינם מרשים לאשתו לעזוב.

נדחה ערעורו של פלדמן

בית דין לערעורים בקיוב דחה את ערעורו של יהודי אוקראיני צעיר, אשר ניסה כמה פעמים לעלות לישראל, שפירעור על גזר דין מאסר של שלוש וחצי שנים, באשמת „בריונות זדונית" — אמר מקורות יהודיים.

המקורות אמרו, כי ערעורו של אלכסנדר פלדמן, מהנדס בן 26, נסמע בפני בית דין מקומי בקוסקה. בחדר קטן, אשר בו היה מקום לשבעה או לשמונה אנשים בלבד.

המקורות הוסיפו, כי הענין יובא עתה לבית דין גבוה יותר לערעור נוסף.

הגיע סנטור איגלטון

איגלי מאמין כי ד״ר קיסינג׳ר יכול תפקיד של דיקטטור בשיחות זינבה — אמר במוסקבה. „על־ מנין יורק לי שהיה מועמד למשרת סגן נשיא מטעם המפלגה הדמוקרטית בהגיעו אתמול במוטוס „אל על" מנין יורק לביקור המשה ימי ביקור כאורח משרד החוץ. הסנטור ייפגש עם שר החוץ, שר הבטחון וקציני צבא בכירים.

סנטור איגלטון אמר שאין לצפות ללחץ אמריקאי במהלך השיחות בז׳נבה. הוא גם אינו סבור כי המדיניות המסורתית של ארה״ב כלפי ישראל תשתנה בגלל משבר הדלק. הסנטור איגלטון גילה אופטימיות כלפי שיחות זינבה. אף כי אינו מצפה לשלום קבע בעקבות השיחות. לדעתו, התקדמות הדרגתית. לדבריו, צעם קיומן של השיחות מהווה שלב בהתקדמות להסדר שלום.

אשר לתפקידו של שר החוץ האמריקאי בפרשה זו, אמר הסנטור: „אני בטוח כי הד״ר קיסינג׳ר מתייעץ עם ישראל ועם נציגיה בשיחות ז׳נבה ואני מאמין, כי נוכחותו תהיה מרגשת במהלך השקמות. אין להסיק, כי הוא יטול תפקיד של דיקטטור".

מטרת ביקורו של איגלטון, כפי שהוא עצמו הגדירה — לעשות הכרות ראשונה עם ישראל. הוא ייפגש גם עם אנשי צבא בכירים ויבקר ביהודית. במיוחד הוא רוצה לעקוב אחרי מחזה השריון, כיוון שלדעתו נשק השריון הא.אנטי־טנקי שיהקו תפקיד חשוב במלחמת יום הכיפורים. הוא אמר, כי ברצונו לבדוק כיצד עמד הטנק „צנטוריון" במלחמה זו, כיוון שהיו לו הזדמנויות לעשות הכרה עם טנק זה.

בתשובה לשאלה אמר האורח כי בארה״ב ישנן תופעות של אנטישמיות שמתבטאות גם בדברי דואר שהוא מקבל מאזורים שונים. ניצנים של אנטישמיות היו כבר במלחמת העולם השניה, אף כי נשמרו חבויים מתחת לפני הקרקע. עתה מצאו להן הזדמנות לפורקן מילולי. אולם מכאן ועד לראייה של „התפרצות אנטישמיות" רחוקה הדרך, אמר תוך הסתייגות.

לשאלה אם תיתכן הדחה של נשיא ארה״ב על רקע פרשת ווטרגייט, השיב הסנטור בספקנות. אם יחול שינוי בנשיאות סביר יותר כי הדבר יקרה על ידי התפטרות. הי אפשרות האחרת של שפיטה על ידי הכנס מתירה את המדינה ללא מכשל במשך חדשים. ואין זה נראה כמצב סביר, אמר. (צ)

עתון כוויתי: צפויים חילופי גברי בממשלת סוריה

כוויית, (ע״ן). — חילופי גברי צפויים בממשלת סוריה בימים הקרובים — מוסר העתון הכוויתי „אל סיאסה".

לדברי העתון ימשיך מחמוד אל־איובי לכהן כראש הממשלה, אך הקבינט יכלול מספר גדול יותר של אנשי צבא פעילים או קצינים גבוהים בדימוס.

בגראל מוסטפא טלאס ימשיך לכהן כשר ההגנה. אך קולונל עבד־אל־ראני איבראהים יתמנה לסגן הפנים במקום עלי זאזא.

קולונל אחר, עבד־אל־כרים, המכהן עתה כשגריר בפאריס, יתמנה לתפקיד שר הנפט.

קצרות

לשמואל הוגו ברגמן בהגיעו לתשעים

מי יוליך את הקול לאותו תמהוני מביאליסטוק, לד״ר יוסף חזנוביץ ז״ל, כי בית־הספרים הלאומי — בלשון יכינו הספריה הלאומית — שהוא מייסדה ובנה נדבכי הספרים הראשונים שלה, מונה עתה כמיליון ספר (כך אומרים לי) והיא כשמחת עם רב, עם כדינת היהודים. בספריה שמורים, ודאי יהיו שמורים עוד ימים רבים ספרים, וכהם תסורים באוה, אבל בספר שלהם סבורה חותמת יוסף חזנוביץ או „גנזי יוסף". הוא לא ידע עוד, אולם אנו יודעים מיהו גואלו של התולם מביאליסטוק, ואם מנהלי הספריה לא ישכיחו ידעו גם הדורות הבאים כי הוא האיש שבזכותו נעשתה הספריה בית האוצר לפרי רוחו של העם מכל הדורות.

פנים רבות לאיש, כל פן ופן ויחודו הסגולי, אבל אם אבקש להעמיד אותו על אחת אגיד — הוא הבתה את בית־הספרים

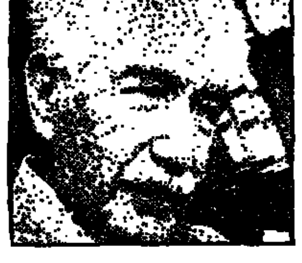

שלנו. ואיננו כמעט כלשהו על ידי קביעה זו מזכויותיו המרובות של הפילוסוף, ההוגה והסופר, החלוץ בציונות, ההאגיסטן הדגול שמואל הוגו ברגמן. איש מופת שהדרך הייד נס ואות לרבים.

התזות לרוחב השכלתו ותרבותו. ולכל־לראש לאבחנתו הברורה מה צבין יש לתת לספריה כוללת של עם הספר, יום ופעל וביצע והקים בלהט בצורים. אגב קשרים מסועפים עם אישים בחוצה־לארץ, את הספריה הלאומית שלנו בירושלים.

ברכתי לידידי הנעלה, וודאי יצטרפו אליה רבים — יוסיף ויניב בשיבה טובה, בבריוה גופא ובנהורא מעליא.

ז. דויד

הגיעה משלחת הלייבור הבריטית

משלחת של מפלגת העבודה הבריטית, ובראשה המזכיר הכללי של המפלגה רון הייווד, הגיעה אמש לביקור בן שלושה ימים כאורחת מפלגת העבודה. חברי המשלחת הגדירו את מטרת בואה של המשלחת לישראל כמשלחת־הזדהות וסולידריות עם ישראל במאבקה.

שאר אנשי המשלחת הם הסנר לענייני אירופה במשלת הכללים של המפלגה פיטר שור, חבר הפרלמנט וידיד ההנהגה לקשרי החוץ של המפלגה יאן מיקרדה, וחברת הפרלמנט כמפלגת העבודה לנה ג׳ייגר.

היווד אמר בלוד, כי כשם שבעבר גילתה ממשלת הרולד וילסון יחס מיוחד לישראל ואהדה רבה לה, כך גם כאשר תגיע לשלטון ב־1974 השנה את מדיניות החוץ הנוכחית כלפי ישראל והמזה״ת הננקטת כעת על־ידי ממשלת השמרנים.

חברי המשלחת ייפגשו כאן עם ראש הממשלה, עם סגן ראש הממשלה, עם שר החוץ ועם מזכ״ל מפלגת העבודה אהרן ידלין.

...

מדינות אפריקה סובלות קשה ממחסור בדלק

„ואשינגטון פוסט": משבר האנרגיה עשוי להחזיר ישראל ליבשת השחורה

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה״ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — מדינות אפריקה, למרות שניתקו את יחסיהן עם ישראל והזדהו עם עמדות הערבים, סובלות קשה ממחסור בדלק, שנבפה על־ידי מדינות ערב ומעליית מחירי הנפט.

...

בעלי הטור האמריקאים — אוואנס ונובאק:

מנהיגים יהודים „מתונים" מנסים להשתיק לחץ פרו־ישראלי בארה״ב

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה״ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). כמה ממנהיגים היהודיים בארה״ב מנסים באחרונה להשתיק את ה„לובי" הפרו־ישראלי בארה״ב, כדי למנוע הקשה העמדות בישראל כתוצאה מגילויי אהדה בארה״ב — כך טוענו אתמול בעלי הטור אוואנס ונובאק.

...

ועדת הכנסת דורשת ליזום פעולות בעולם נגד החרם הערבי

...

תותחי נ. מ. סביב בלפסט מחשש הפצצות אוויר

...

תושבי ראשון לציון! בראש וראשונה - טובת העיר

הצבע

יד

חנניה גיבשטיין - חייב להמשיך!

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

הודעה למועמדים להתחלת לימודים בסמסטר האביב

1. לאור דחית התחלת סמסטר האביב תשל״ד ל־16.6.74 תימשך ההרשמה לסמסטר זה — לכל היחידות פרט לרפואה וארכיטקטורה — עד 3.4.74. מועמדים אשר כבר נרשמו לסמסטר האביב שהיה אמור להתחיל ב־3.3.74 רואים אותם כאילו נרשמו לסמסטר האביב שיתחיל ב־16.6.74.
2. על מנת להקל על המועמדים תתקיימנה בחינות המיון לקראת סמסטר אביב בשני מועדים:
   מועד ראשון ב־23—24.1.74
   מועד שני ב־10—11.4.74
   כל מועמד יוכל לגשת לאחד משני המועדים, לפי בחירתו.
3. סנט הטכניון החליט על מתן העדיפויות הבאות למועמדים המבקשים להתקבל לסמסטר האביב תשל״ה, בעלי סטטוס של מגויסים (על פי הקריטריונים שעליהם החליטה הממשלה):

א. מועמדים מגויסים אשר נבחנו בבחינות מיון בחודש אוגוסט 1973 לקראת קבלה לסמסטר חורף תשל״ד (שמועד התחלתו נדחה בגלל מלחמת יום הכפורים) ולא נתקבלו, יוכלו, אם יהיו מעונינים בכך, לבקש שידונו שנית בבקשתם לפי השגיהם בבחינות המיון בהן כבר נבחנו. מידע על השגים אלה יימסר למעונינים שיפנו בכתב לבדור קבלת מועמדים במזכירות לימודי הסמכה.

ב. מועמדים מגויסים המבקשים להתקבל לכל אחת מיחידות הטכניון ואשר ציון הבגרות הממוצע שלהם הוא 7 ומעלה בתעודות בגרות במגמות: ריאלית, מתמטית־פיסיקלית, ביולוגית וטכנולוגית לא יחויבו בבחינות מיון. במקרה זה ידונו בקבלתם על סמך הציגי תעודת הבגרות בלבד. אין בפטור מבחינות מיון משום הבטחה כלשהיא בנוגע לעצם הקבלה ללימודים. הדבר תלוי במספר המקומות ביחידות ובתוצאות התחרות בין המועמדים. מאידך, סטודנט החושב שבאמצעות בחינות המיון יוכל להעלות את ממוצעו, רשאי לגשת לבחינות. במקרה זה ייקבע הסכם על סמך תוצאות בחינות הבגרות ובחינות המיון.

מועמדים מגויסים יקבלו עדיפות בשיקולי הקבלה ע״י הוספת 5 נקודות מיאוניות לחישוב נקודות הזכות (סכם) שלהם. (הערה: הזכות הזו תינתן גם למועמדים כנ״ל המבקשים להתקבל לסמסטר חורף תשל״ה).

4. מועמדים אשר קבלתם לסמסטר אביב תאושר עוד לפני 17.2.74, יוכלו לבקש בכתב להתחיל את לימודיהם בסמסטר הראשון של הטכניון, המתחיל בתאריך הנ״ל ובמידה והדבר יתאפשר יקבלו על כך הודעה.
5. על הסטודנטים המגויסים הזכאים להקלות הנ״ל להמציא אישור מצ.ה.ל. על משך שירותם.

למהסס שטרם החליט!

גם אם אינך מסכים לכל פרט במצע שלנו –

- אתה רוצה במדינה יהודית בנויה על מסורת האבות
- אתה רוצה בחינוך תורתי כדי שבנך יגדל כיהודי
- אתה רוצה בבנין ויצירה ברוחה של תורת ישראל
- אתה רוצה בגישה אחראית לבטחון ולמדיניות

אל תסתפק בתחליפים!

הגבר כוחה של היהדות השלמה והמקורית

תן אמונך באנשי אמונה

הצבע

גד

חזית דתית תורתית

אגודת ישראל
פועלי אגודת ישראל
ודתיים בלתי מפלגתיים

ספר טוב לחייל!

מבצע איסוף ספרים לצה״ל

מאורגן על ידי הגדנ״ע

בימים ג׳, ד׳, ה׳, של השבוע, עד 3 בינואר 1974 יבואו לביתך גדנ״עים — תלמידי בתי ספר על־יסודיים.

אנא הענה לפנייתם ותרום ספר קריאה טוב (אחד לפחות) עבור צה״ל

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

רוחמה הוכמן

כותיקות הגננות בארץ

הלויה תתקיים היום, יום שישי, ג' טבת תשל"ד 28.12.73, בשעה 11 לפנה"צ בבית העלמין בנחלת יצחק.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 10 לפנה"צ מרחבת היכל התרבות ת"א.

המשפחה האבלה

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

אברהם ראביד ז"ל

נעלה על קברו בבית העלמין בקרית שאול ביום ראשון, ה' בטבת תשל"ד (30.12.73) בשעה 3.30 אחרי־הצהריים.

אוטובוס יצא מפינת הרחובות כורש — ליבקולן בשעה 3.00 אחה"צ, ויעבור דרך בית אגד.

המשפחה

ביום א', ה' בטבת תשל"ד, 30.12.73 בשעה 14.00

נעלה לקברו של יקירנו

מאיר שחר ז"ל

בתל־יוסף

המשפחה

ובית תל־יוסף

לח' מרים קריתי

ומשפחתה

תנחומים במות

האם

בית יכין

למשפחת בן־זאב

אנו משתתפים בצערכם על מות הבעל, האב והסבא

אברהם בן־זאב ז"ל

המשפחות: אפשטיין זאב, גרבינר כפרמלל, דונסקי דוד, גרבון דוד, פליישר דסה, ש"ש כהן, קרתמר ישעיהו מקיהים, לירבן מאיר גדיהים, מוכבן דב גדיהים, ממלהתי בילת. כפר־סבא

יקירתנו

שרה שפיץ

(לבית שנרר)

איננה

ההלויה תתקיים היום, יום ו', 28.12.73 בבית העלמין בחולון בשעה 12.

נפגשים בשעה 11.30 ע"י השער החדש.

אבלים:

הבעל, המשפחה, הילדים והנכדים

ביום ג', ז' בטבת תשל"ד, 1.1.74

יתקיים טקס האזכרה וגילוי המצבה על קברה של יקירתנו

ד"ר דבורה ברגר ז"ל

מוכרים וידידים יפגשו בשעה 14.0

ע"י שער בית העלמין בקרית־שאול

המשפחה

במלאות חמש שנים לנפילתו של יקירנו

סא"ל צביקה עפר

נתייחד עם זכרו בבית העלמין הצבאי בקרית שאול

ביום א', 30.12.73, בשעה 2.30 אחה"צ.

המשפחה

במלאות שנה לפטירתה של

רחל זמיר ז"ל

(לבית רוגובוי)

תערך **אזכרה** ביום ראשון, ה' בטבת תשל"ד (30.12.73). בבית־הקברות בתל־מונד. התחבורה מרחבת הכפר בשעה 15.00.

המשפחה

ומושב חרות

במלאות שנתיים למות

רחל ואלכסנדר דותן ז"ל

נעלה לקברם ביום ג', 1.1.74, ז' טבת תשל"ד, בשעה 3.00 אחה"צ.

יוצאים מרח' הנביאים 25, בית הכרם, ירושלים בשעה 2.45.

המשפחה

„טוב להיות הולנדי בישראל"

כמה מאות צליינים הולנדים ביקרו בארץ [illegible] לנפגעי צה"ל במסיבה שנערכה ביום ד' בערב בירושלים.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק, שהודיע במסיבה על קריאת כיכר חדשה גדולה בבירה על שם העם ההולנדי, בירך את האורחים בשם תושבי הבירה.

כפתח המסיבה הודיע יו"ר ועד הציבורי להוקרת העם ההולנדי הלל זידל, כי הוחלט בצורה יחד עם האגודה לידידות ישראל־הולנד [illegible] מעהרים בישראל, הוחלט ל[illegible] שלום את השם ההולנדי בספר הזהב של הקק"ל, לאות הוקרה והערכה לעם ההולנדי על עמידתו לצד העם היהודי בימים הקשים ובימים אלה.

בשם קבוצת האורחים מהולנד, השיב הכומר הפרוטסטנטי קאסבן ב־ אמר בין היתר, כי עם ברגש מבולבל הייתה המופלאה של ה־ עם בישראל, וכי בימים אלה ישנה הרגשה, כי „טוב להיות הולנדי בישראל".

נהרג בתאונה בנמל קישון

צבי הוכמן, בן 50, פקיד בנמל. נהרג באקראי ליד ביציאת מש־ קה בפריקת לבידים מהרב ביום ד' בתאונת עבודה בנמל הקישון בחיפה.

התאונה אירעה בעת שמוביל עסק בפריקת הבילות לבידים ש־ יועדו ליצוא, שמשקל כל אחת מהן 250 ק"ג. תוך כדי הפריקה עבר במקום הוכמן ולפתע נפלו מן המשאית שתי הבילות לבידים שנפגע בו. האיש הוחש לבית־ החולים רמב"ם שם נקבע מותו.

ח. בר־לב: אין תחליף למלאכה ולתעשיה הזעירה

על ההתפתחות המהירה של ענפי המלאכה והתעשיה הזעירה בחיפה, ובמיוחד בענפי המתכת, על המחסור בכוח אדם ועל הקשיים [illegible] של אנשי המפתח שבין ה־ עובדים — שמע אתמול שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב, שהיה אורחה של התאחדות בעלי המלאכה והתעשיה הזעירה.

השר ביקר בבתי המלאכה — הם התפתחו בזמן קצר למפעלי תע־ שיה — ובמרכז המלאכה שנבנה באזורים הכוכים של העיר.

בתשובה לתביעות שהועלו ע"י בעלי בתי המלאכה לראשי התאחדות המלאכה והתעשיה הזעירה בחיפה, ציין שר המסחר והתעשיה את חשיבותה של המלאכה והתעשיה הזעירה כחוליה חיונית לכל משק. הוא אמר, שככל שתגדל התעשיה יגדלו לצידה המלאכה והתעשיה הזעירה שאין להם תחליף, אם כי בענפים מסויימים עשויות להיות תנודות שונות.

[illegible]

הפרדסנים דורשים הגדלת האשראי ב־30 מיליון ל"י

ותוספת משאיות להובלת הדרים

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

תוספת אשראי של 30 מיליון ל"י, תוספת תמריץ של 73 אגורות לכל דולר־יצוא וכן תוספת 200 משאיות להובלת הדרים לנמלים — דרישות אלה הועלו אתמול נציגי המשק להדרים שליד התאחדות האכרים במסיבת עתונאים בבית סוקולוב.

א. איזקסון אמר, כי האשראי שקיבלה כוספת ההדרים מבנק ישראל, בסך 141 מיליון ל"י, אינו מספיק לאור העליית היקרת בהוצאות ולכן דרוש בדחיפות אשראי נוסף בסך 30 מיליון ל"י. כן עמד על ההכרח להגדיל את התמריץ לכל דולר־יצוא ולהעמיד את הכפר שמקבלים יצואני ההדרים מ־5.19 ל"י ל־5.92 ל"י לדולר.

י. ברקזר דיבר על קשיי התובלה של הפרי לנמלים ואמר, כי הפיגור ביצוא ההדרים גדול והוא אף יגדל בחודשים ינואר—מארס. אם לא יגדילו את צי הרכב שיעמוד לרשות הענף בעוד 200 משאיות, יהיה פיגור ביצוא של 11—12 מיליון תיבות — דבר שיגבע הכנסת של 30 מיליון דולר מיצוא ההדרים.

אחד הגורמים המפריעים לעבודה סדירה, אמר א. בקארי, הוא אי שיחרור אנשים חיוניים לענף על־ידי שלטונות הצבא.

ממשלת הכן והכניעה

אכן המערך אמר תמיד: כן

כן לקידום טילים על ידי מצרים אל תעלת סואץ שעלה באבידות רבות.

כן לאספקת מזון לארמיה השלישית בלי שחרור שבויינו מסוריה.

כן לויתורים ונסיגות המסכנות את בטחון האומה.

כן... כן... כן...

אזרחי ישראל!

אמור לא לממשלת הכניעה לויתורים, ללחצים לתכתיבים.

אמור עם הליכוד

כן לארץ ישראל

כן לבטחון,

כן לשלום.

חל טעם

הליכוד

המערך ראשון לציון

לחברנו היקר

שמואל איל ובני משפחתו

השתתפותנו באבלכם הכבד על מות האח

משה (מישקה) איל ז"ל

מועצת פועלי ראשון לציון ומוסדותיה

לחברנו היקר

שמואל איל ובני משפחתו

השתתפותנו באבלכם הכבד על מות האח

משה (מישקה) איל ז"ל

אזכרה

ביום השלושים לפטירת

החי' צבי ביין ז"ל

תערך ביום ראשון, ה' טבת תשל"ד, 30.12.73 בשעה 15.00 בבית העלמין בחולון.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 14.15 מבית המנוף, תל־אביב, רח' דיזנגוף 217

מוקיריו, זכריו מתבקשים לכבדו בנוכחותם באזכרה

רכבות־מאספות במוצאי־שבתות

רכבות הנוסעים במוצאי־שבתות יהפכו מעתה לרכבות־מאספות ו־ יעצרו בכל התחנות־הביניים בין תל־אביב לחיפה, לצורך העלאת נוסעים והורדתם.

דובר רכבת ישראל ציין, כי לפני כשבועות אחדים בוטלה הרכבת הביניים במוצאי־שבת, אשר שימשה את הנוסעים בתחנות־הביניים — האיטית. המטרה היתה לקצר קטעים וקטעי־מסילה לרכבות־הביצוא המובילות מטענים בכמות גדולה, ביום ובלילה.

הואיל הרכבות שבוטלו היו מאספות, נענתה ההנהלה לבקשת נוסעים רבים מתחנות־הביניים וקבעה, כי רכבת־האקספרס — תהיה מאספת.

זמני יציאת הרכבות במוצאי שבתות הם: מתל־אביב — בשעה 20.00 ומחיפה — בשעה 19.50.

ילדי „גרעין 70" ילמדו בבתי־הספר בעין־גב ובית־ירח

מאת סופר „דבר" בגליל

ילדי „גרעין 70" שהתיישב זמנית ברכות ברמת־הגולן, ילמדו בבתי־הספר האזוריים בעין־גב ובית־ירח — על כך נמסר לי מהוועדה האזורית עמק־הירדן. הילדים יוסעו ברכבות לבתי־הספר בבירותי ההסעה של המועצה האזורית.

חברי „גרעין 70", שהם בבריתם, יקימו ישוב קואופרטיבי בעמק ברכת־הגולן, ועד להקמת הישוב הקבוע יתגוררו בבתים דמויי מגוללים על כרבות אחר מתיישבים עברו בשבוע שעבר ליישוב הקבע שלהם בהר גרין מול הכנרת.

מת משה לוין

משה לוין, לשעבר האפוטרופוס על נכסי נפקדים ומוותיקי המנגנון הממשלתי, נפטר אתמול בירושלים. בן 70 היה במותו.

המנוח, יליד ירושלים, היה בין ראשוני המודדים בארץ. החל את עבודתו במחלקת המדידות של ממשלת המנדט בשנת 1921 והיה ממייסדי הכונה של המינהל הממשלתי במדינה. בין היתר שימש כמנהל ראשי הפיתוח וכסגן מנהל מינהל מקרקעי ישראל. מאז פרישתו, עסק במקצועו כשמאי מקרקעין.

השאיר אשה, שני בנים, בת ונכדים.

„שיכון עובדים" תרמה שטח ל„בית הלוחם" בחיפה

חברת „שיכון עובדים" תרמה שטח של שני דונם כתנייה לה „בית הלוחם" ה־ הולך ומוקם בחיפה.

„בית הלוחם" יוקם בכרמל הצרפתי על שטח של שבעה דונם שהקצתה עיריית חיפה. הוא יכלול גם מרכז „יד לבנים" ויהיו בו חדרי מגורים לנכים. הבית יכלול מרכז ספורט. שיקום החברה לנכי צה"ל ועם תוספת הקרקע עליה החליטה עכשיו הנהלה „שיכון עובדים", יתפרש המרכז על שטח של 22 דונם. במקום יהיו שתי בריכות שחייה (פתוחה ומקורה) מכון לפיזיותרפיה, הכשרה מקצועית, אולמות ספורט, מכון לריפוי בעיסוק ומרכז לטיפול בהתאבות. בנייתו תעלה כ־10 מיליון לירות

כמחלקה ישמש בית הלוחם לפי ארגון „בית הלוחם" בפילדלפיה. (ע)

„אגד" מחדש קווי נסיעה

ביום א', יפעלו מחדש קווי „אגד" מנהריה לתל־אביב, ביציאה 6.30 בבוקר. מצפת שלום לת"א יפעל מחדש בשעה 6.40 בבוקר. הקו מנצרת לירושלים בשעה 6.30 בבוקר. האוטובוס מירושלים בחזרה לנצרת, יצא בשעה כשעה 3 אחה"צ.

אוניברסיטת איווה מאריים הגיעה כבר ליותר מ־10 מיליון נפט — בסוף אתמול המכון הממשלתי לליבהדים בלבלייב.

בטלוויזיה

מתנהלים

בשעה 8

בכוח המעשה

בשעה 9.15

ב

חזית דתית־לאומית

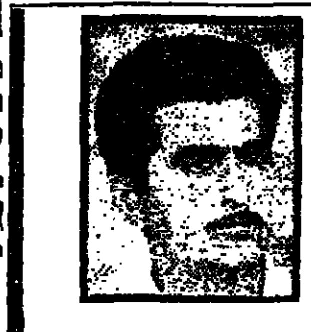

הודעה חשובה ליודעת המגויסים מאור־יהודה

אותיות ההצבעה של הרשימה

למען אור־יהודה בראשות החבר

עמנואל פעמון הן - עמ

הערה: כמידה שאין בקלפי האותיות עמ עליך לכתוב בכתב־יד על גבי פתק לבן בעט או בעפרון את האותיות ע.מ.

הקבוץ המאוחד

קורא לחבריו חניכיו ומגויסיו בשורות צ.ה.ל באשר הם

להצביע בעד ה"מערך"

מזכירות הקבוץ המאוחד

לאבות ולבנים במלואים ובשירות סדיר

לכנסת ולרשויות המקומיות

רשימתכם - רשימת

החזית הדתית לאומית המזרחי - הפועל המזרחי שסימנה ב

בהתאם לחוק, בכל קלפי צבאי חייבים להמצא פתקי הצבעה של כל הרשימות המופיעות בבחירות. אם לא תמצאו בקלפי פתק ב, הנכם רשאים, בהתאם לחוק לרשום על פתק לבן, שאף הוא חייב להמצא בקלפי, את האות של הרשימה, בלא כל תוספות אחרות.

רשימתכם ב

חיילים המעונינים לברר פרטים, או להשיג חומר על מצע המפלגה, או פתקאות הצבעה יכולים להתקשר ישירות עם המחלקה לחייל ומגוייס

תל־אביב, ת. ד. 431

נ. ב.

במקומות הבאים, אנו מופיעים ברשימה דתית מאוחדת בבחירות לרשויות מקומיות.

שימו לב, למקומות ולסימני הרשימות

גבעתיים — סימן הרשימה לרשות המקומית ב.ג.ד.

מגדל העמק — סימן הרשימה לרשות המקומית ב.ג.ד.

נתניה — סימן הרשימה לרשות המקומית ב.ג

עכו — סימן הרשימה לרשות המקומית ב.ג.ד.

רמת־גן — סימן הרשימה לרשות המקומית ב.ג.ד.

רעננה — סימן הרשימה לרשות המקומית ב.ג.ד.

ב

חזית דתית לאומית

המזרחי הפועל המזרחי

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י

קרן החינוך לישראל

מיסודה של המגבית היהודית המאוחדת

מכרז בניה ק/163

מעון יום ע"ש וולדנברג בצור שלום קרית ביאליק

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבניית מעון יום ע"ש וולדנברג בצור שלום קרית ביאליק.
2. הבנין המתוכנן הוא בשטח של כ־500 מטר מרובע.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום א' 30-12-1973 בבנין הסוכנות, רחוב קפלן 17, תל־אביב, בחדר מס' 206 בשעות העבודה, תמורת תשלום של 250 ל"י אשר לא תוחזרנה.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 7.1.74. הפגישה במשרד מהנדס המועצה קרית ביאליק בשעה 10.00.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצויינת בסעיף 3 דלעיל עד ליום ד', 30.1.1974, שעה 12.00.
6. תנאי התשלום במזומנים כפי שייקבע בחוזה שייחתם.
7. ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט, והרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה. עם קבלת החומר, על הקבלן להמציא אישור מתאים מטעם רשם הקבלנים בדבר התאמתו לעבודות, כנדרש בסעיף זה.
8. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י

קרן החינוך לישראל

מיסודה של המגבית היהודית המאוחדת

מכרז בניה ק/164

לבניית מעון יום ע"ש אלטשולד במגדל העמק

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בניין לבניית מעון יום ע"ש אלטשולר במגדל העמק.
2. הבניין המתוכנן הוא בשטח של כ־320 מטר מרובע.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל ביום א' 30-12-1973 בבנין הסוכנות, רחוב קפלן 17, תל־אביב, בחדר מס' 206 בשעות העבודה, תמורת תשלום של 250 ל"י אשר לא תוחזרנה.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ג' 8.1.1974. הפגישה במשרד מהנדס המועצה מגדל העמק, בשעה 11 לפנה"צ.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצויינת בסעיף 3 דלעיל עד ליום ד', 30.1.1974, שעה 12.00.
6. תנאי התשלום במזומנים כפי שייקבע בחוזה שייחתם.
7. ההשתתפות במכרז זה פתוחה אך ורק לקבלנים רשומים בהתאם לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט, והרשאים בהתאם לחוק לבצע את העבודה המוצעת בהתחשב עם היקפה הכספי ומהותה. עם קבלת החומר, על הקבלן להמציא אישור מתאים מטעם רשם הקבלנים בדבר התאמתו לעבודות, כנדרש בסעיף זה.
8. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בנק ערבי ישראלי בע"מ

البنك العربي الاسرائيلي م.ض.

חברת בת של בנק לאומי לישראל בע"מ

شركة منتمية البنك القومي لاسرائيل ب.م.

כל עסקי בנק

התנועה לזכויות האזרח רצ

הצבע רצ

סקרי דעת הקהל

מראים כי לו היו נערכות הבחירות היום -

היתה **רצ** - תנועה לזכויות האזרח

- זוכה ב־4% מן הקולות

עם קולך נהיה חזקים עוד יותר!

הצבע רצ

שולמית אלוני וחבריה לכנסת!

שולמית אלוני

פרופ' י. כצנלסון

ד"ר דינה גורן

המחזור באג"ח – 10.3 מיליון ל"י

אוירת מסחר של סוף שנה שררה אתמול בבורסה. נערך מסחר בשערי מניות ובמקום כך נתארכה שעת הסגירה.

בשוק המניות: השערים נעו ברוב יציבים. פה ושם הופיעו קונים הבוקרים שבכדו הרקנו פה ושם את השערים הירודים. בלטה העליה בשערי "קידור" לאחר הקיפה במשכת של ירידות וה־ עליה חדה בשערי "טבע". המחזור היה 807 אלף ל"י.

בצמודים למדד: גם בצמודים עלה הורגשה מכירת "סוף השנה". היצעים של כבת עשרות אלפי ל"י לסדרות אגרות הבריה גרמו ל־ עליית ההשואה ב־0.10—0.15 אחוזים. היו בנקים שקנו בכמויות גדולות, בעיקר נציג בנק דיס־ קונט.

נתי"ד: היצע של 130 אלף דו־ לאר בקירוב נקלט בירידת אגורה (4.71 ל"י) המחזור — 140 אלף ד'.

צמודים לדולאר: עליה חדה ב"ים הפלת זומא". פרט לכך — לא היו שינויים מיוחדים. בענף הנהרים במט"ח היו ירידות ועליות לסרוגין. בשער של 1—2 נק' שלמות. המחזור הכולל בי־ שוק אג"ח 10.3 מיליון ל"י.

ב

הבוקר ברדיו

על ייחוד המפד"ל — שיחה עם מזכ"ל המפד"ל כר צבי ברנשטיין "ישראל יקירי..." — מכתב גלוי לחבר פועלי אגודת ישראל בשעה 07.50 בגל ב'

דבר החזית הדתית־לאומית

"צוות הטלוויזיה של האופוזיציה"

מיוחד

כך כינו בג'נבה את צוות מרי — העולם הזה, שצילם את מהלך הוועידה ואת פעולתו של אורי אבנרי בה, שזכתה בינתיים להדים בינלאומיים ולסיקור בגדולי העיתונים בעולם.

במוצאי שבת בטלוויזיה

בשעה 20.00, יוצג הסרט שהופק על ידי צוות זה:
אורי אבנרי מדווח מוועידת ג'נבה

במוצאי שבת ברדיו

בשעה 23.29, השידור המסיים של רשימת מרי — העולם הזה
קול נטו לשלום

אורי אבנרי ידווח על מגעיו בוועידת ג'ניבה בשתי אספות בליל שבת:

בחיפה	בפתח־תקווה
יום ו' בערב, שעה 20.00 באולם קולנוע עצמון	ביום ו', שעה 20.30 באולם שרת בבניין העיריה
אורי אבנרי	**אורי אבנרי**
אמנון זיכרוני	**יוסי אמיתי**
אלכס מסיס	**עמוס קינן**

מרי העולם הזה ש

הסיום

שלטון יחיד של להט או רבינוביץ פירושו — שלטון מפלגתי.

ניאבק למען שלטון קואליציוני לתל־אביב. תל־אביב זקוקה לקואליציה של הכוחות הקונסטרוקטיביים.

אנו מתנגדים לשלטון של מפלגה אחת,

אנו נגד דאגה לאינטרסים צרים של כת או של סקטור.

באם נהיה לשון המאזניים בעיריה ניאבק על: —

שיפורים בנקיון, בתחבורה.
דאגה לנוער ולקשישים.
קשר מתמיד בין האזרח לעיריה.
עקירת כל נגע בירוקרטי, פישוט וייעול במשרדי העיריה.
העמדת העיר במצב של כוננות לקראת כל צרה שלא תבוא.
דאגה למשפחת המגוייס, לחיל המשתחרר, לעצמאי שפרנסתו קופחה ע"י המלחמה.

מועמדינו: —

1. **יצחק ארצי — עורך דין.**
2. **פרץ אוניקובסקי — מנהל חברות.**
3. **חנה גליקסמן — עקרת בית.**
4. **משה קירשנבוים — סוחר.**
5. **דוד דיאמנדשטיין — סטודנט.**

סוגר את הרשימה צבי קלימנטינובסקי — עורך דין, סגן ראש העיריה.

מטרתנו:
שרות לאזרח ולעיר.

מטרתנו:
תל-אביב נקייה יותר, יפה יותר, עיר שטוב לחיות בה.

לכן: —

תן אמון בל"ע הצבע

לע

הודעה על חופש הבחירות חשאיותן וטוהרן

חוק הבחירות (דרכי תעמולה) תשי"ט-1959

הודעה לפי סעיף 16

סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט—1959, מטיל חובה על יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לפרסם הודעה שתבהיר לבוחרים את זכותם לבחור באורח חפשי ולפי מצפונם, ותפרט את הוראות החוק המבטיחות את חופש הבחירות, חשאיותן וטוהרן.

וזאת הודעתו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית:

א. כל בוחר יבחר ברשימת מועמדים לפי בחירתו החפשית, אם באשר מצעה ותכניותיה נראים בעיניו, ואם באשר כמועמדיה ראויים בעיניו להיות שלוחיו בכנסת. על הבוחר להכריע בעצמו בדבר טיבם של המצעים המפלגתיים למיניהם ובדבר סגולתם ומוסרם של מועמדי המפלגות השונות לנהל את ענייני המדינה.

ב. בתעמולת הבחירות יש בשום נסיון להשפיע על הבוחר ולחנכו. [illegible]

[illegible]

חיים כהן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית

בית הסופר ע"ש חיים הזז

השבוע בבית הסופר בירושלים

4.1.74 - 30.12.73

יום א' 5.00 אחה"צ	סופרי ילדים ויצירותיהם — פגישה עם ימימה טשרנוביץ—אביגדור. מנחה: מנחם רגב.
7.30 בערב	סימפוזיון על הנושא: הספר והסרט כחוויה אמנותית. משתתפים: ס. יזהר, פרופ' א. כ"ץ, ד. פרלוב. מנחה: ד"ר י. נור.
יום ג' 5.00 אחה"צ	סדנא יוצרת — פרוזה. מדריך הסופר יורם קניוק.
יום ד' 5.00 אחה"צ	טכס שני להענקת פרס רחל ומרדכי נומן לביכורי יצירה ספרותית מטעם בית־הסופר על שם חיים הזז.

האחראי: ספיר

- התעשרות קלה ועוני כבד
- שחיתות בחברות ממשלתיות מבלי שאיש יתן את הדין
- אינפלציה דוהרת- ירידת ערך המטבע
- העדפות, אפליה ופרוטקציוניזם
- קיצוצים בתקציב הבטחון

זה המחיר של משטר ספיר
הוא השולט במערך
הוא מתכונן להיות ראש ממשלה
תן לו תשובה

הצבע חל טעם

הליכוד

פהמי וא־ריפעי נגד הליכוד

העתונות הבינלאומית שבה ומודיעה, כי

פהמי וא־ריפעי מעוניינים

שהליכוד

לא ינצח בבחירות.

אזרחי ישראל,

אתם היודעים מה זוממים אויבינו

כלפי מדינתנו, עתידה, בטחונה ושלומה

השיבו להם בקלפיות:

תנו נצחון לליכוד
למען בטחוננו הלאומי,
למענכם ובניכם, למען
שלום אמת

הצבע חל טעם

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

דבר אלי אמת!

בישיבת ועדת המינויים המייצגת את כל סיעות המפד"ל בסניף תל-אביב, על-פי ההרכב שנקבע בבחירות האישיות שהתקיימו בתנועה, נבחרו פנים חדשות לרשימת המפד"ל בעירית תל-אביב. בראש יעמוד עו"ד ח. מ. בסוק ואחריו ד"ר ד. רוזן צבי, עו"ד אברהם נביאי, מר ר. בן-דוד, ברוך קירשנזפט ולאה עדיני.

אברהם בויאר, שכיהן במשך 23 השנים האחרונות לא נבחר, כאשר איש מבין הנציגים לא העלה את מועמדותו. בויאר לא השלים עם ההכרעה הדמוקרטית, פרש מן המפד"ל והקים רשימה פרטית.

(מן העתונות).

האדון בויאר מעיד, כנחתום, על עיסתו:

כושר יושר ואמונות...

להסיר הטעיה מאזרחי תל-אביב, נבדוק כיצד מגשים האדון בויאר תכונות אלה, ששבח בהן את עצמו.

כושר

כושר לשכנע אותנו, מבנינו ומבני בנינו להימנע מלכרות את הצבור ולהוסיף להביא השררה לאדון בויאר לדור שלם (לכמעט 30 שנה).
כושר להפוך הישג בכוח ליכוד הכוחות של ציבור ותנועה, לקנין הפרטי של עצמו.
כושר לפלג ציבור דתי ולסכסך בין החברים.
כושר לבזבז מאות אלפי לירות למערכת בחירות נפרדת.
כושר לסכן הישגים בני עשרות שנים של היהדות הדתית המאורגנת בתל־אביב

יושר

יושר לרמוס בחירות דמוקרטיות ולזלזל בקול ציבור החברים.
יושר להחזיק בכסא בכל מחיר.
יושר להיות חבר בתנועה על-תנאי, שבו תבחר בו לתפקיד שקבע לעצמו.
יושר שלא להחזיר מנדט ותפקידים למפלגה כאשר פורשים ממנה.
יושר להציג אקט דמוקרטי של תנועה כעוול אישי.
יושר להימנע מלגלות מקורות מימון של מאות אלפי לירות לתעמולת בחירות.

נאמנות

נאמנות לכסא, לשלטון ולשררה.
נאמנות לעצמו ולמשפחתו.
נאמנות לתביעות אולטימטיביות.
נאמנות לקפיאה על השמרים ולמניעת התחדשות חיונית.
דחה כושר... יושר... ונאמנות... שכאלה!

בחר בהישגים ובליכוד הכוחות!
בחר בגורסים שנציג ציבור משרת את הציבור!
דחה רשימה פרטית של הגורם שהציבור משרת אותו!
אל תבזבז את קולך! כל קול הניתן לרשימתו של בויאר — הפסד ליהדות הדתית.

הצבע ב
לעירית תל־אביב

חזית דתית לאומית המזרחי - הפועל המזרחי
מטה הדור הצעיר

כולנו מצביעים

ב

אמונה בטחון ושלום

חזית דתית לאומית
המזרחי — הפועל המזרחי
ובלתי מפלגתיים

חזית דתית לאומית המזרחי-הפועל המזרחי

נהג!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים את
המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

נסיון-זה טוב!
תלוי איזה.

בענין רבינוביץ-לאזרחי תל-אביב
יש נסיון.

נסיון מר.

להט לתל־אביב יפו.
עכשיו יותר מתמיד.

חל טעמ

הליכוד

האנוסים "מבפנים"

אנשי „בכל זאת" הכריעו לטובת המערך (גולדה — דיין — גלילי) תנגד הרשימות היוניות.

וזאי מצאו בחישוביהם המדוייקים כי קולם ניתן ב־49% לדיין וב־51% לספיר וכי הפרש שני האחרונים שוה יותר מקול-שלם לאחת הרשימות היוניות.

ולאחר שיוודעו תוצאות הבחירות המערך יקבל, אולי, 50% מן ההצבעה הכללית*) יתחיל הויכוח הגדול בין „יוני" המערך לנציו. דיין יגיד כי יש לפרש את הבעת־האימון שנתן לו הבוחר כקריאה להקדמת בנייתה של ימית ואילו ספיר יפרש את ההצבעה כהוראה למתן עדיפות לרפיח דווקא. העיר האזרחית בגולן אותה דרש.

וייתכן כי למען שלום־בית יוחלט לבנות את שתיהן בבת־אחת כדי להניח את דעתם של הגוש ושל רפ"י גם יחד.

נחמה אחת תישאר לכם בכל זאת. אנשי „בכל זאת — מערך". כשיבואו ההסדר הכפוי. המלחמה. או שניהם ומישהו בצמרת יאמר שוב „כולנו אשמים" תוכלו לחזור על הפסוק בלב שלם ובמלוא קולכם!

מוקד

*) לפי התחזית האחרונה של המכון למחקר חברתי־שימושי בירושלים.

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

למגויס
ולתושבי גבעתיים

רשימתכם לעירית גבעתיים

ב ג ד

חזית דתית מאוחדת
המפלגה הדתית לאומית
אגודת ישראל פועלי אגודת ישראל
והדתיים בלתי מפלגתיים

לתשומת לב: בהעדר פתקאות הצבעה כנ"ל בקלפיות צבאיות, רשום נא על פתק לבן את האותיות:

ב ג ד

אנו קבוצת פנסיונרים מחדרה

כבירים תודתנו לקרן הגמלאות שלנו ולהנהלת בית המוסד החקלאי, לצוות העובדים, במיוחד למשה [illegible] ויצחק על היחס החברי שהוענק לנו בעת שהותנו במקום.

בהמשפחות:
[illegible]

חנוכה תשל"ד.

הלוח החדש דרושים

תקליטים

כבול תולנדי, שבדי ועציצי על אוריגינלי „ביפי" תגיעו ידי ובגו, משב כשבור־השבעה. טלפון 03-944230.

שתילים למכירה: אגוז פקאן, ברסבן, אפרסק, תפוח, אגס, זית, כשמיר, ורדים, גפן, הד־רים בכל הזנים, משתלות יצחק ריזאן, טלפונים 923166, 928737 ארסבא.

מחירי סוף העונה. צצה הזמן מתאים ביותר לשתילה, בצלי פרחים הולנדיים, כלניות, נוריות, זיות, זרעים ושתילים פונתיים עונתיים במבחר גדול, שתילי ורדים וסוקולנטים. ורדי ובנו. שבע השער־השבעה, טלפון 03-9442.

מכוניות

פג'ו 204 פרטית בודד 1971. התקשר בשעות העבודה אל: אורין, טלפון 065-77741.

שונות

קנה בולים ובטבעות ישראלים. גלעדי, 245219. לא בכי־ ת. ד. 16179, ת"א.

מקררים

מקור המקררים!!! מבחר קר מחליף ובתוק. הורבנות — מקור 10 ב־390 לי־ דה, דיזנג־ וף, לוינסקי 92 ת"א טלפון 8295.

דירות להשכרה

להשכיר דירה בחולון 2½ חדרים, ריהוט חלקי. להתקשר טלפון 613193.

דירות למכירה

חברת „גן" בונה למכירה דירות בכל הגדלים ובכל חלקי פתח־ תקוה. בתכנון וביצוע המפעלים של חברת „גן" (הלוואות ומשכנתאות לא צמודות). „גן" חברה לבנין, היים עוזר 20, פתח־תקוה.

לוח חיפה

כלי נגינה

תקליטים במחיר מבצע. החל מ־12 לירות. אביליאה, הנביאים 6. דרושים פסנתרים משומשים. אביליאה, שבריהו לוין 3, טלפון 6443.

דרושים אקורדיונים משומשים 80 בסים, בכל מצב. אביליאה, הנביאים 6, טלפון 663395.

כל כרכי דבר הסברע מת־ לדהב למכירה בהזדמנות. חיר תלחי 14, טל. 662716 פלי.

לוח נתניה

דירות למכירה

פולק בונה בנתניה: בנה מכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה ובחוף השרון. פרטים במשרד רח' סמילנסקי 15, טלפונים — 053-23458, 053-1289.

מכוניות

לבניאגי „הגיגה" תבצע בניה חדשה או בשפוצים. תנאים מיוחדים למושבים וקיבוצים. רח' סמילנסקי 44 טל. 053-23453.

הועדה המקומית לתכנון ולבנין עיר בני־ברק הודעה ע"פ סעיף 119 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

חברת בית להגנות צעירי ריד לוד הגישה בקשה להיתר בנייה כרסה בבניה בגוש 6190 חלקה 555 רחוב אהבת שלום 1, אור מגורים ב', ה.ב.ב. 94, זה שלא בהתאם לתכנית המתאר ב"ב 105א, לבני־ברק.

כל מי שיש לו ענין בקרקע גיל, רשאי להגיש את התנגדותו למבוקש תוך 14 יום מתאריך הודעה זאת. לאחר מכן תגן הוע־ דה המקומית את ההחלטה לאשור הבקשה לועדה המחוזית לתכנון ובניה תל־אביב. בכבוד רב, יו"ר ...

הועדה המקומית לתכנון ולבנין עיר בני־ברק

חברת החשמל לישראל בע"מ

מחוז — הדרום

דרושים עובדים

אשר יודרכו במקצועות, השמה, ריתוך ומסגרות.

אם הנך יוצא צבא בעל 9—10 שנות לימוד וגילך אינו עולה על 30, תוכל להתקבל לעבודה ולעבור בקבוצות הדרכה קורס. בשעת ביצוע העבודה ואחרי ישראל — המבקן להשתלמות משולבת. באחד המקצועות הנ"ל, חברת החשמל תשתתף בכיסוי שכר הלימוד שלך.

הקורס יקנה לך תעודה בגר מבסלתית.

אם תקלט בעבודה תאפשר לך קביעות ותוכל להנות משכר הוגן ומהתנאים הסוציאליים המקובלים בחברתנו.

בדבר פרטים האל נא לפנות למחלקת כח־האדם רח' המשכל 35, תל־אביב.

ב"ה

כפר הנוער הדתי

ע"י כפר חסידים

דרוש(ה)

עוזר(ת) להנהלת חשבונות

מועמדים(דות) דתיים (יות) מתבקשים(ות) לפנות מיד בצרוף המלצות, תעודות וקורות חיים לכפרנו.

מיקוד: 20494. טלפון 953022(04).

משרד הבריאות

היחידה לתזונה

דרושות תזונאיות

לעבודה בבריאות הציבור

באזור תל־אביב ובאזור באר־שבע.

עבודתן תכלול: הדרכה וייעוץ לעובדים, הדרכה לקהל, ראיונות בתחנות לטיפול באם ובילד, והכנת חומר מקצועי עיוני בנושא התזונה.

העובדות תועסקנה לפי חוזה.

על המועמדות להיות בוגרות בי"ס מוכר לתזונה. שליטה בשפה העברית הכרחית. שליטה באנגלית רצויה.

על המעוניינות לפנות ליחידה לתזונה, משרד הבריאות, רח' דוד המלך 20, ירושלים. טלפון: 225471—02.

לחברה כלכלית דרוש
מנהל חוות רביה לעופות
בארץ מתפתחת

תאור המשרה: אחראי על משק רביה לעופות בהקף יצור של 1.5 מליון אפרוחים לשנה ושווקם ללקוחות בסביבה.

אחראי על ניהול המשק מבחינה מקצועית. ארגונית, פיננסית ועל מערכות השווק.

אחראי על הכשרת כח אדם מקומי למילוי הפונקציות השונות במפעל.

דרישות המשרה: בעל השכלה אקדמאית — אגרונום.

בעל נסיון מעשי בניהול משק רביה בהיקף דומה במשך 5 שנים לפחות. או מרכז ענף לול במשק שיתופי עם נסיון רב־שנתי.

כושר ניהול מפעל רביה מבחינה מקצועית, ארגונית ופיננסית.

כושר ניהול כו"א וניהול צוות עובדים.

ידיעת השפה האנגלית או הגרמנית הכרחית. רשיון נהיגה.

על המועמד יהיה לצאת ללא ילדים ובמידה ורעיתו מצטרפת יהיה עליה לדעת אנגלית או גרמנית על בוריה.

פרטים נוספים ניתן לקבל עפ"י פניה לת.ד. 2170 תל־אביב.

על המועמדים להגיש מועמדותם לא יאוחר מיום 25.1.74. לת.ד. 2170 תל־אביב.

סודיות מובטחת

המועצה המקומית אפקים

ת. ד. 1 טלפון 93171

לחיילי אפקים

שילחו אלינו כתובתכם הצבאית לשמירת קשר הדוק ורצוף אתכם.

במידה ותתעוררנה בעיות בבית נשמח לעזור לכם. קבלו נא ד"ש מהבית ומכבי.

זכו לכתוב הביתה.

יחיאל בנטוב
ראש המועצה המקומית אפקים

למפעל אריגה בתל־אביב

דרושים

1) מייסטר

2) קושר במכונת שתיים

מתקבלות הצעות גם ממגויסים

לפנות: טל. 771245 או ת.ד. 854 תל־אביב.

לחברה בע"מ

הנמצאת בשלבי התרחבות וקבלת עבודות בקנה מידה גדול

דרושים
באזור תל־אביב

- חרטים
- מסגרים
- כרסמים
- מסגרים מכניים
- משחזנים

- מכונאי מטוסים
- חשמלאי מערכות מטוסים
- מכשירנים

- טכנאי אלקטרוניקה
- אלקטרונאים
- טכנאי רדיו

- נקבניות I.B.M.
- מפעילי מחשב
- מנתחי מערכות

- מבקרי טיב
- מצפי מתכות
- מכונאים כלליים
- חשמלאי אחזקה

- פקידות טכניות
- מחסנאים טכניים
- מקטלגים

כאן ההזדמנות

- להוכיח עצמך
- לרכוש מקצוע
- להתקדם
- להיות מרוצה

לבעלי מקצוע ללא הגבלה של גיל, למשוחררי צה"ל, ולמועמדים המעוניינים לרכוש מקצוע אנו מבטיחים:

- ☐ תפקידים מקצועיים בתנאים טובים
- ☐ מסלולי קידום
- ☐ קביעות לאחר תקופת נסיון

ללא התחייבות מצידך תן לעתידך סיכוי טוב יותר.
פנה בכתב אל ת.ד. 19098 תל־אביב.
נא לציין: עבור M.L.M.

למפעל תעשיות מתקדם באזור תל־אביב

דרושים

* כלכלן

— להפקיד בוחן בכיסות ובהלים.
דרישות המשרה: בוגר מדעי החברה (רצוי מינהל עסקים), בוגר קורסים בנושאי ארגון ושיטות ובהכנת מערכות.
בעל נסיון מעשי באו"ש ועריכת נהלים.

* כלכלנים זוטרים

— בעלי נסיון של שנה אחת לפחות.

*

המעוניינים ברפטים נוספים על תנאי העבודה והשכר, מתבקשים לפנות אל ת.ד. 2021, רמת־גן, ויוזמנו לשיחה אישית עם נציגי המפעל.

הצטרף ל„צוות המחר" של התעשיה האוירית לישראל!

דרושים	דרושים
* חשמלאי מערכות מטוסים (חמ"מ) * מכונאי מטוסים (ממ"ס) * מכשירנים (תעופתיים) * אלקטרונאים * מחסנאים טכניים אצלנו תמצאו עבודה מענינת בעלת אתגר מקצועי בפרויקטים טכנולוגיים משוכללים.	* חרטים * כרסמים * מסגרים בעלי נסיון של שנתיים לפחות לעבודות מדויקות בכלים ומערכות מודרניים ומשוכללים

· בעל מקצוע בתעופה, אלקטרוניקה ומתכת בנה עתידך המקצועי והכלכלי במפעלנו המתפתח

פנה אל יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית, נמל התעופה לוד.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ

נמל תעופה לוד

נפתחה הרשמה לקורסי:

מכונאות מטוסים (ממ"ס)

— מתקבלים בוגרים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות במגמות מכונאות רכב ו/או מתכת.

חשמלאי מערכות מטוסים (חמ"מ)

— מתקבלים בוגרים אחרי שרות צבאי בעלי השכלה של 10 שנות לימוד לפחות במגמות חשמל ו/או חשמל רכב.

* במשך הקורס תשולם למשתתפים בו מילגה.
* למסיימי הקורס בהצלחה מובטחת עבודה מקצועית בפניה בפרויקטים טכנולוגיים חדישים.
● **לקבלת פרטים** נוספים יש לפנות אישית או בכתב אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית, נמל־התעופה לוד.

לערד תעשיות כימיות בע"מ

דרושים
מפעילים

לעבודה במשמרות במפעלנו הדרומי

הדרישים ההכרחיים:

* 10 שנות לימוד לפחות
* מצב בריאות תקין
* ידיעת השפה העברית

המעוניינים יפנו אל:

ערד תעשיות כימיות בע"מ — מחלקת כח אדם
מישור רותם, ד.נ. ערבה, טל. 057-91121

הלוח החדש

אזרח! בחר בהנהגה חדשה למען בטחון המדינה.

הצבע חל טעם

הליכוד

לבוחרים בחזית ובעורף!

אנו, החתומים מטה, סבורים כי ביום הבחירות יש לחזק את כוחו של המערך, ולהצביע בעדו.

רשימת המערך היא היחידה המסוגלת לבחון כל אפשרות להשגת שלום, תוך עמידה איתנה על צרכי הבטחון החיוניים ומבלי להיכנע לתכתיבים.

הפעם – יותר מתמיד – מוטלת עלינו החובה האזרחית להשתתף בהצבעה.

נצביע מערך אמת

המערך/ מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

שלמה אבני, חיפה — עורך־דין
שמואל אלה, תל־אביב — רואה חשבון
מיכאל אביר, תל־אביב — מהנדס אגרונום
יהושע אבנרי ד"ר, קיבוץ העוגן — רופאה
פנחס אברמוביץ, תל־אביב — צייר
זאב אריגמן, חיפה — עורך־דין
אריה אלמוג, תל־אביב — מהנדס
אברהם אהרונוב, תל־אביב — אדריכל
הדוה אש־שלום, ירושלים — מורה, מנהלת בית־ספר
י. פרץ אבן, ירושלים — מהנדס
אשר איזיר, תל־אביב — מהנדס
כרים אריה, תל־אביב — רוקחת
שמואל אלהלל, בת־ים — רוקח
שושנה אלהלל, בת־ים — רוקחת
אברהם אונגר, תל־אביב — רוקח
אדוארד אנגלברג ד"ר, תל־אביב — רופא
אברהם אלהלל, חיפה — רוקח
משה אנדשטיין, כפר־סבא — רוקח
מיכאל אלעזרי, טבריה — רוקח
אברהם אהרונהא, גבעתיים — כלכלן
ארי אנקוריון ד"ר, תל־אביב — עורך־דין, ח"כ
יוסף אביגד מגר', תל־אביב — מיקרוביולוג
אריקה אגר מגר', חולון — ביוכימאית
מנשה אליעזו, תל־אביב — עורך־דין
אבלמך אדיבי ד"ר, בת־ים — רוקח
מרקו אורנשטיין, ירושלים — רוקח
מרדכי אייל, רמת־גן — רוקח
יצחק אריכא, תל־אביב — מדעי המדינה
עוזי אבל, רמת־השרון — כלכלן
אברהם אלגיא, תל־אביב — עורך־דין
יחזקאל אבישר, רמת־גן — כלכלן
אלכסנדר אברהמוביץ, חולון — רוקח

אבנר ברזילי, תל־אביב — כלכלן
יעקב בזה ד"ר, ירושלים — רופא
ברנרד צבי ד"ר, תל־אביב — מה"ר
ישראל בן־שבא, תל־אביב — מה"ר
ברוך בג, תל־אביב — מהנדס
יהושע ברש ד"ר, ירושלים — רופא
יוסף בן, תל־אביב — מדעי המדינה
עמוס ברקוביץ, תל־אביב — מהנדס
יעקב בן־ארי ד"ר, באר־שבע — רופא
אליהו ברק, תל־אביב — מורה
ארתור בר פרופ', תל־אביב — רופא
אלברט בר־טל ד"ר, תל־אביב — רופא
ישראל ברגמן, תל־אביב — מוסיקאי
ברנהרד ברקוביץ ד"ר, חיפה — רופא
אהרון בראלי, תל־אביב — אדריכל
שולמית בריקמן, ירושלים — רוקחת
יעקב בריה, ירושלים — רוקח
פלאביו בלאסיאן, ירושלים — מהנדס
חיים בר־עם, חיפה — מהנדס
מיכאל בכנר, תל־אביב — מהנדס
אליהו בן־קורא, אלוף (מיל.), תל־אביב — מהנדס
איסק בנדיקט ד"ר, פתח־תקוה — רופא
צבי בן־דוד, רמת־גן — רוקח
אביל בלום, מעגן — רוקח
חיים בושי, תל־אביב — רוקח
רחמים בכר, נתניה — רוקח
אברהם ברגר, הרצליה — רוקח
ריטה ברגר, הרצליה — רוקחת
יעקב בוביץ, נתניה — מיקרוביולוג
חיים ברנשטיין, גבעתיים — מיקרוביולוג
אמנון ברק ד"ר, תל־אביב — מיקרוביולוג, אונ' ת"א
שמעון בן־יעקב, תל־אביב — עורך־דין
זלמן ברוך, יפו — רוקח
מרדכי בן־דרור, תל־אביב — עורך־דין
ישראל בורשטיין, חולון — רוקח
ביטוש בן־בסט, יפו — רוקח
מזל בן־בסט, יפו — רוקחת
תקוה בצרי, רמת־גן — סוציולוגית
אליעזר בנה ד"ר, חיפה — כלכלן

יצחק גורביץ, תל־אביב — מחנך
מנחם גור ד"ר, חיפה — עורך־דין
עדה גילה, תל־אביב — מורה
גרשון גלקה, חיפה — עורך־דין
דוד גינזבורג, חיפה — מהנדס
ישראל גרישקא, חיפה — מהנדס
איזבלה גריזרה, חיפה — מהנדס מכונות
י. גולדנברג ד"ר, אשקלון — רופא
זיק גולדמן ד"ר, תל־אביב — רופא
דב גבעה, חיפה — מהנדס
יוסף גינזבורג ד"ר, תל־אביב — רופא
אלכסנדר גולדשמידט פרופ', תל־אביב — רופא
לידיה גרינברג ד"ר, ירושלים — רופאה
פאול גרינברג ד"ר, בת־ים — רופא
משה גיל ד"ר, קיבוץ רשפים — מרצה בכיר, אונ' ת"א
אריה גרנית, חיפה — מהנדס
ברוך גבעתי, ירושלים — עורך־דין
מרדכי גבי, רמת־גן — מדעי המדינה
רות גוטליב, תל־אביב — רוקחת
אריה גולדשמידט, גבעתיים — רוקח
יצחק גולדמן, טבריה — רוקח
דבורה גרוניך, בת־ים — רוקחת
נתן גולדבלום פרופ', ירושלים — רופא
אסתר גיל מגר', תל־אביב — מיקרוביולוגיה
ברוך גייבמן, תל־אביב — עורך־דין

רות גולדשטיין, בת־ים — רוקחת
חנה גרינשפן, חולון — רוקחת
אברהם גולה, ראשון־לציון — מורה

הרמן דיקר ד"ר, חדרה — רופא
שלמה דבשני, באר־שבע — מהנדס
חיים דורון ד"ר, באר־שבע — רופא
יצחק דורון, תל־אביב — מהנדס
משה דמבו, חיפה — מהנדס
מלו דרוקמן, בת־ים — רוקח
משה דיווים, חיפה — ארכיאולוג
אבי דקל, חיפה — מדעי המדינה

אביגדור הבב, באר־שבע — כלכלן
א. א. הלוי, תל־אביב — אוניברסיטת תל־אביב
משה הורוביץ, חדרה — רוקח
מרים הלר, תל־אביב — רוקחת
יעקב הרשקוביץ, רמת־גן — רוקח
אליקים הרדי, תל־אביב — עורך־דין
יצחק הורוביץ, תל־אביב — מהנדס
אשר הלר ד"ר, תל־אביב — רופא
שמעון־דב האס ד"ר, קרית־אונו — רופא

חיים ולגרין ד"ר, תל־אביב — רופא
זיוי וקסלר ד"ר, תל־אביב — רופא
יצחק וולפסון, תל־אביב — מהנדס
בר וולף ד"ר, רמת־גן — רופא
אפרים וינדר, באר־שבע — אונ' ד. בן־גוריון
ואמם מאס ד"ר, תל־אביב — רופא
רינה ולדרסברג ד"ר, תל־אביב — רופאה
משה ולדמן מגר', תל־אביב — ביוכימאי ועורך
מאיר וייסמן, רמת־גן — עורך־דין
צבי וינמהיב, ירושלים — עורך־דין

ליפא זיידמן ד"ר, פתח־תקוה — רופא
יהושע זומן, תל־אביב — כלכלן
אלעזר זיציק ד"ר, תל־אביב — ביולו.
משה זילברשטיין, ירושלים — כלכלן
זיגמונד זליקוביץ ד"ר, חולון — רופא
בנימין זלצמן, תל־אביב — מהנדס
הירש זילבר, בת־ים — רוקח
שאול זהבי, תל־אביב — כלכלן
יחזקאל זילבר, תל־אביב — כלכלן
מיכאל זליגמן, חיפה — כלכלן

אליהו חסון ד"ר, תל־אביב — רופא
עמירם חרל"ף, חיפה — עורך־דין
נדב חלה, תל־אביב — עורך־דין
חיים חן, רמת־גן — רוקח
קרול חיימוביץ, תל־אביב — רוקח
יהודה חשאי, נתניה — מדעי המזרח ואפריקה

אדם טל, באר־שבע — עורך־דין
וולי טיין ד"ר, תל־אביב — עורך־דין, עתונאי
קלאודיה טרסקובר, תל־אביב — רוקחת
בתיה טלים ד"ר, תל־אביב — מיקרוביולוגית
מרדכי טנא מרג', רמת־גן — מיקרוביולוג
אווה טננבאום מגר', תל־אביב — ביוכימאית
זאב טרייבר, רמת־השרון — עורך־דין
לוציאן טאובמן, בת־ים — סוציולוג

יצחק יער, תל־אביב — אדריכל
אליהו ישע, תל־אביב — כלכלן
משה יאיר, ירושלים — עורך־דין
ידידיה יבזבקי, תל־אביב — מהנדס
שאול ירושלמי, תל־אביב — מהנדס יועץ
רפאל יעקבלביץ מגר', גבעתיים — מיקרוביולוג
צבי יפה, תל־אביב — עורך־דין
דב יואל, רמת־גן — כלכלן

אלברט אברהם כהן ד"ר, הרצליה — רופא
יצחק כהן ד"ר, יפו — רופא
עדי כרמי, ירושלים — עורך־דין
מנוס כהן ד"ר, תל־אביב — רופא
ישראל כץ ד"ר, ירושלים — מדעי [illegible]
צבי כספי ד"ר, ירושלים — מנהל [illegible]
חיים כהן מגר', ירושלים — ביוכימאי, האונ' העברית
גבריאל כהן, תל־אביב — עורך־דין
[illegible] כהרי, חולון — רוקח

מרדכי לאור, באר־שבע — מהנדס
מאיר לבני ד"ר, רמלה — רופא
ניקולאי לייבנר ד"ר, חולון — רופא
יעקב לסקה, חיפה — משפטן
זיגמונד ליימס פרופ', תל־אביב — רופא
מקס ליקטרביק ד"ר, תל־אביב — רופא
חיים ליזנן, תל־אביב — מהנדס
שלמה ליבל מגר', רמת־גן — מיקרוביולוג
אדי לוי, תל־אביב — מהנדס
הרמן לובל ד"ר, בת־ים — רופא
יעקב ליפשיץ, תל־אביב — מדעי המדינה
קלמן ליפשיץ, חיפה — מהנדס
משה לוין, תל־אביב — עורך־דין
שבתי לוי, רמת־גן — רוקח
ברוך לוי, עפולה — רוקח
אברהם לוינברג, תל־אביב — מהנדס
עודד לירם, תל־אביב — מהנדס
צבי להב מגר', רמת־גן — ביוכימאי

מורה להב ד"ר, תל־אביב — ביוכימאית
אבשלום לשם, תל־אביב — עורך־דין
דוד ליבאי ד"ר, תל־אביב — משפטן, אוניברסיטת ת"א
משה לרר, תל־אביב — עורך־דין
מגדל לקסר, תל־אביב — רוקח
פאול לנק ד"ר, ירושלים — משפטן
אברהם ליבל ד"ר, תל־אביב — רופא
דוד לוצקי, תל־אביב — כלכלן
מיכיה ליפמן, תל־אביב — ארכיונאית מדעית

נתן מנן, באר־שבע — אדריכל ומהנדס
זלמן מריאן ד"ר, תל־אביב — רופא
מריאנה מגיאם ד"ר, חולון — רופאה
שמואל מיסמציקין, תל־אביב — ארכיטקט
אורי מיכאלי, תל־אביב — יועץ לתעופה אזרחית
משה מרמור, תל־אביב — מהנדס
אלברט מנבקונה, תל־אביב — רוקח
משה מנצור, רמת־גן — רוקח
יהושע מרקוביץ, נתניה — רוקח
אהרן מויאל, תל־אביב — עורך־דין
אלכסנדר מגור, תל־אביב — עתונאי ועורך
שמחה משולם ד"ר, תל־אביב — רופא
נובימו מושה, בת־ים — רוקח
בתיה מרגושלסקי, בת־ים — רוקחת
אפרים מרגינאבסקי ד"ר, תל־אביב — מהנדס
עמנואל מרום פרופ', תל־אביב — אוניברסיטת תל־אביב
מרים מילר, תל־אביב — מהנדסת
ששון מן, יפו — עורך־דין
יצחק מאירוביץ ד"ר, תל־אביב — כלכלן

גדעון נאור ד"ר, ירושלים — מדעי החברה
ליאון נרקתבקי ד"ר, תל־אביב — רופא
פואד נסים ד"ר, תל־אביב — רופא
שבתאי נמט, רחובות — רוקח
צבי ניק, תל־אביב — רוקח
אריה נגלר, חיפה — רוקח
שאול נוישלר, חיפה — רוקח
יוסף נדיה, תל־אביב — מה"ר
אבא נתנזון ד"ר, בת־ים — רופא
אברהם ניצן, תל־אביב — אגרונום
אלכסנדר נרי ד"ר, תל־אביב — רופא
מרצל נגרה ד"ר, חולון — רוקח
משה נגוה, רמת־גן — מהנדס
מירה נגוה, רמת־גן — ביולוגית
נתן נוביק, תל־אביב — מהנדס
שרגא נתן ד"ר, רמת־השרון — כלכלן

אשר סולפן ד"ר, תל־אביב — מה"ר
סאול סמרהובסקי ד"ר, חיפה — רופא
ישראל סופר ד"ר, תל־אביב — רופא
שמעון סוויקה, תל־אביב — מהנדס
דוד סאגיה, נתניה — רוקח
יעקב סבתה, רמת־גן — רוקח
שמחה סטינגר ד"ר, כפר־סבא — רופא
בתיה סטינגר ד"ר, כפר־סבא — רופאה
יעקב סלמה, חולון — ביוכימאי
ליאון סמוב, פתח־תקוה — עורך־דין

עמנואל עצמון פרופ', באר־שבע — אונ' ד. בן־גוריון
אברהם עצמון, ירושלים — עורך־דין
שאול עמית, באר־שבע — עורך־דין
שלמה עמית, באר־שבע — אדריכל
אברהם עצמון ד"ר, תל־אביב — רופא
אברהם עמית, תל־אביב — מהנדס
שמואל ענבר, תל־אביב — רוקח
אברהם עזריהו, תל־אביב — עורך־דין
מקס ענבר, חולון — רוקח
עודד ערן ד"ר, תל־אביב — אוניברסיטת ת"א
עמוס ערה, תל־אביב — מדעי המדינה

דגן אברהם פייביש ד"ר, לוד — רופא
שמחה פרשקה, באר־שבע — מהנדס
זאב פריזנר, חיפה — מהנדס
מינה פלמן, תל־אביב — מורה
משה פלמן, תל־אביב — אגרונום
יוסף פוקס ד"ר, תל־אביב — רופא
אליהו פינגה, ירושלים — מהנדס
משה פרנקל ד"ר, גבעתיים — רופא
משה פורת, תל־אביב — עורך־דין
משה פרלמוטר, תל־אביב — רוקח
זיגמונד אשר פרידמן, תל־אביב — רוקח
אברהם פישר, רמת־גן — רוקח
פרץ פלשנר ד"ר, תל־אביב — רוקח
יצחק פה, טבריה — רוקח
יצחק פאן, בת־ים — רוקח
ראובן פכר, תל־אביב — מהנדס
חיים משה פיברבם ד"ר, ירושלים — רופא
שלמה פלמן (פרימנהם), תל־אביב — מהנדס
אברהם פרידלנדר, תל־אביב — עורך־דין
יעקב פרי מגר', רמת־גן — ביוכימאי
יוסף פוהרשון ד"ר, חולון — רוקח
לולו פרייש, חולון — רוקח
אלחנן פלס, רמת־גן — מהנדס
אלכסנדר פס ד"ר, חיפה — כלכלן
אבריום פריהה, גבעתיים — מדעי המדינה

יצחק צ'רנאבסקי, ירושלים — מהנדס
אברהם צ'רניאק־צפנת, ירושלים — אדריכל
צפורה צ'רניאק־צפנת, ירושלים — אדריכלית
מרק צירה, בת־ים — רוקח
סידוניה צירה, בת־ים — רוקחת
אליעזר צור, תל־אביב — כלכלן

יוסף קוטו ד"ר, תל־אביב — רופא
שמעון קליין ד"ר, באר־שבע — רופא
יעקב קרוצירה, תל־אביב — כלכלן
מרציו קלינסקו ד"ר, נהריה — רופא
ישראל קורן ד"ר, תל־אביב — רופא
דניאל קפלן ד"ר, יפו — רופא
בורים קורם, ירושלים — ספרן
יצחק קביבליה, חיפה — אדריכל
ניכה קרולינסקי ד"ר, חיפה — רופאה
רבקה קמחי, תל־אביב — רוקחת
ישראל קורהובה, חיפה — רוקח
שמואל קרישר, חיפה — מהנדס
משה קובל, נתניה — רוקח
שמואל קוסובסקי, חולון — רוקח
מונה קורהובה מגר', תל־אביב — מיקרוביולוגית
פנחס קרניה, יפו — רוקח
אהרון קיסילוב, חיפה — מהנדס
יוסף קרני פרופ', חיפה — הטכניון
מאיר קמחי, תל־אביב — כלכלן
יצחק קלינאי פרופ', ירושלים — כימאי
אריה קרה, תל־אביב — רואה חשבון
שמואל קרייזבר, תל־אביב — עורך־דין

דניאל רוזמוב, תל־אביב — עורך־דין
הבר רוזמוב, תל־אביב — עורכת־דין
יוסף רבי, באר־שבע — עורכת־דין
גרשון ריבלין, רמת־גן — מה"ר
זלמר רייס מגר', פתח־תקוה — מיקרוביולוג
משה רנן, ירושלים — אדריכל
אברהם משה רוגוצקה, תל־אביב — מהנדס
חנה רוזניצקה ד"ר, ירושלים — רופאה
רפאל רייס פרופ', כפר־סבא — רופא
צבי רוזניק, ראשון־לציון — רוקח
מאיר רוזניק ד"ר, רמלה — רופא
דוד רינדנאו, חיפה — מהנדס
שלמה רשף, תל־אביב — עורך־דין
אברהם רולינג ד"ר, תל־אביב — רופא
אלי רובן, תל־אביב — עורך־דין
יחזקאל ריזנר, תל־אביב — עורך־דין
מרצל רייבר, בת־ים — רוקח
שמואל רבאון, בת־ים — רוקח
שלמה רשתי, רמת־גן — רוקח
עמנואל רבינוביץ, נתניה — מהנדס
אמה רבינוביץ מגר', נתניה — ביולוגית
קלמן רשקים, תל־אביב — רואה חשבון
רון משה ד"ר, חיפה — הטכניון
ארני־דימה ראופנבור ד"ר, רמת־גן — רופאה
אברהם רבן, חולון — סוציולוג
יצחק רימון, חיפה — מהנדס
צבי רוזה, תל־אביב — כלכלן

מאיר ששון ד"ר, תל־אביב — רופא
משולם שבים, באר־שבע — מהנדס
יעקב שוריך, ירושלים — אדריכל
קלורה שמרק, חולון — מיקרוביולוגית
יוסף שמרק ד"ר, באר־שבע — רופא
אברהם שגיר, תל־אביב — מיקרוביולוג
מיכאל שטרקשל, תל־אביב — מהנדס
שושנה שקוף־פרנקל ד"ר, תל־אביב — רופאה
דבורה שפירא, תל־אביב — מורה
דב שפירא, תל־אביב — מהנדס
משה שילה, תל־אביב — אוניברסיטת ת"א
אברהם שטידם, קיראון — מיקרוביולוג
אלכסנדר שכטר ד"ר, בת־ים — רופא
מרסל שיפמר ד"ר, חולון — רופא
משולם שמחה ד"ר, תל־אביב — רופא
יצחק שבו, תל־אביב — עורך־דין
הלנה שפיגלמן, תל־אביב — רוקחת
מרים שפירא, תל־אביב — רוקחת
פילים שפירא, תל־אביב — מהנדס
רחל שפירא, תל־אביב — מהנדסת
אלכסנדר שורצברד ד"ר, פתח־תקוה — רופא
רנה שפירא פרופ', תל־אביב — אוניברסיטת ת"א
בן־ציון שפירא, רמת־השרון — כלכלן
עמוס שפירא ד"ר, תל־אביב — משפטן, אוניברסיטת ת"א
מרדכי שכטר ד"ר, חולון, ביוכימאי, מכון וייצמן, רחובות
בן־ציון שקוף, יפו — רוקח
רבקה שופמר, חולון — רוקחת
בנימין שומרון פרופ' תל־אביב — אוניברסיטת ת"א
הרמן שמבר ד"ר, תל־אביב — עורך־דין
זיגמונד שטייג פרופ', תל־אביב — פילולוג
מרדכי שניידר, תל־אביב — כלכלן
אהרן שריה, תל־אביב — מדעי המדינה

אברהם תלמי, חיפה — עורך־דין
אלכסנדר תרדוש, חיפה — עורך־דין
ארתור תבורי ד"ר, הרצליה — רופא
צבי תמרי, תל־אביב — עורך־דין

תן מנדט לשלום — תן כוח לבטחון,
הצבע מערך

אמת
המערך/ מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

מוגש ע"י ארגון האקדמאים חברי מפלגת העבודה ואוהדיה
ןע"י אקדמאים חברי מפ"ם ואוהדיה.
הערה: בגלל חוסר מקום לא פורסמה רשימת התומכים במלואה.

תוכנית השידורים של הטלוויזיה הלימודית לשליש ב' הופיעה!

התוכנית כוללת את שידורי הבוקר בעתת החורף פרטים על שידורי אחה"צ יפורסמו בעתונות. את החוברת ניתן לרכוש:

רח' טשרניחובסקי 17
תל־אביב
טל. 54278

תמורת המחאת דואר על סך 3.50 ל"י

החלה ההרשמה לבתי ספר לאחיות מוסמכות של קופת חולים

מתקבלות מועמדות בנות 17—40 שסיימו י"ב כיתות כל בית ספר תיכון עיוני. מקצועי או חקלאי המוכר ע"י משרד החינוך. או מועמדות שבידיהן תוצאות של 4 בחינות בגרות.
משך הלימוד 36 חודש. תכנית הלימודים היא עיונית ומעשית. הלימודים מתקיימים בתנאי פנימית.
התלמידות משוחררות משכר לימוד ומתגייסות לעתודה האקדמאית.
לפנות ישירות להנהלת בתי הספר במקום:
בית ספר לאחיות „דינה" ליד בית החולים בילינסון פ"ת.
בית ספר לאחיות ליד בית החולים המרכזי לעמק — עפולה.
בית ספר לאחיות ליד מרכז רפואי סורוקה בנגב — באר־שבע.
בית ספר לאחיות ליד בית חולים קפלן ברחובות.
בית ספר לאחיות ליד בית חולים השרון פ"ת.
בית ספר לאחיות ליד בית חולים „מאיר" כפר־סבא.
מרכז קופת חולים

משרד הבריאות

בביה"ס לאחיות
ברמב"ם חיפה
יפתח קורס

השתלמות בחדר־ניתוח

מועד פתיחתו — ינואר 1974.
משך הקורס — 9 חודשים.
תנאי הקבלה — תעודת אחות מוסמכת.

בדבר הרשמה נא לפנות להנהלת ביה"ס לאחיות רמב"ם. חיפה.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי בני־ברק

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

1) בהתאם לחוקי התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, ניתנת בזה ההודעה בדבר הפקדת של הנ"ל (הנקראות): תכנית מס' 191א' שינוי לתכנית מתאר מס' 105א' (להלן התכנית).
במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני־ברק.

2) במקום של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם:
(1) גושים וחלקות: 6190 חלקות:
חלק מ־44, 45, 46, חלק מ־72, חלק מ־73 חלק מ־126, 129, 243—248, 258—263, חלק מ־364.
(2) שם השכונה, רחוב, מס' הבית:
(3) זהוי נוסף (אם יש).

3) עיקרי הדברים המוצעים להיקבע או להשתנות על ידי התכנית הם:
מטרת התכנית:
1) לסגור את הקטע הצפוני־מזרחי של רח' בר־יוחאי.
2) לסגור את הקטע המזרחי של רח' מתתיהו וינוקור (הקטע וינוקור בן יעקב מופיע סגור לפי ת.ב.ע. 50).
3) להמשיך את רח' רבי ישמעאל ולחבר אותו ברחבה שנוצרה ברח' מתתיהו וינוקור.
4) להלק מחדש את החלקות מס' 129, 46, ולהפקיע עד 32% משטחן המקורי לפי רשימה מס' 1 המהווה חלק בלתי נפרד מתכנית זו.
5) לאחד את החלקות מס' 243 עם 244 ו־246 עם 245, ו־263—260 לפי רשימה מצורפת מס' 2 והפקעה מהן לצורך הרחבת הדרכים.
6) תיקון גבולות החלקות מס' 45, 258 כתוצאה מהחלוקה החדשה.
7) תכנית זו תבוצע ללא הסכמת הבעלים.
הכל כאמור בתכנית המופקדת.

ד. רזניק
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

ה' כסלו תשל"ד 30.11.73

מועצה אזורית שער הנגב

ד.נ. חוף אשקלון

מכרז מס' 7/73

המועצה האזורית שער הנגב מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לעבודות פיתוח גני וגידור.
את המפרט הטכני התכניות אפשר לקבל כל יום בין השעות 09.00—12.00 במשרדי המועצה במרכז שער הנגב על יד ידרות. תמורת תשלום 25.— ל"י, תשלום זה לא יוחזר.
את ההצעות יש להגיש למזכירות המועצה בתוך מעטפה סגורה (עליה יהיה כתוב. מכרז מס' 7/73) לא יאוחר ביום י"ז בטבת תשל"ד 11 בינואר 1973 שעה 12.00 בצהרים.
על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית ע"ס של 10% מהיקף ההצעה, לתקופה של שלושה חודשים מתאריך הגשת ההצעה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אריה כליין, ראש המועצה

28.12.73

נסה לחשוב איך מגיעים
...

פנית המערך אל הסוחרים והמשווקים

אנחנו רואים בכם חוליה חיונית במערך המשקי בימי שלום כבימי המלחמה והחירום עת עמדתם בכבוד במשימה של חלוקת המיצרכים הדרושים לאוכלוסיה ומנעתם בכך סבל מיותר משכבות רבות.

המערך התחייב במצעו להמשיך בשפור וייעול דרכי השיווק והשרות לצרכן, ולהמשיך במתן סיוע מיוחד לשפוץ וחדוש בתי עסק קמעוניים ועזרה באשראי, לסוחרים הנזקקים לכך.

כן מתחייב המערך במצעו לסייע בהקמת מוסדות שיווק מאורגן וחדיש והבטחת שרותי שיווק נאותים בערי הפיתוח והישובים הקטנים.

בימי חרום אלה עשתה הממשלה למען בעלי עסקים קטנים בהקמת קרנות מיוחדות לשעת חרום לעזרה לעסקים אשר נפגעו עקב המלחמה והסדרים מיוחדים במסגרת הביטוח הלאומי.

נמשיך לעשות לקיום ולקידום הענף בימי חירום כבימי רגיעה.

סוחר ומשווק, תן אמונך למערך

הנאמן לעניינים החיוניים.

תן מנדט לשלום • תן כוח לבטחון

הצבע מערך

אמת

המערך / מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

דבר מרן הגה"צ ר' צבי יהודה הכהן קוק שליט"א

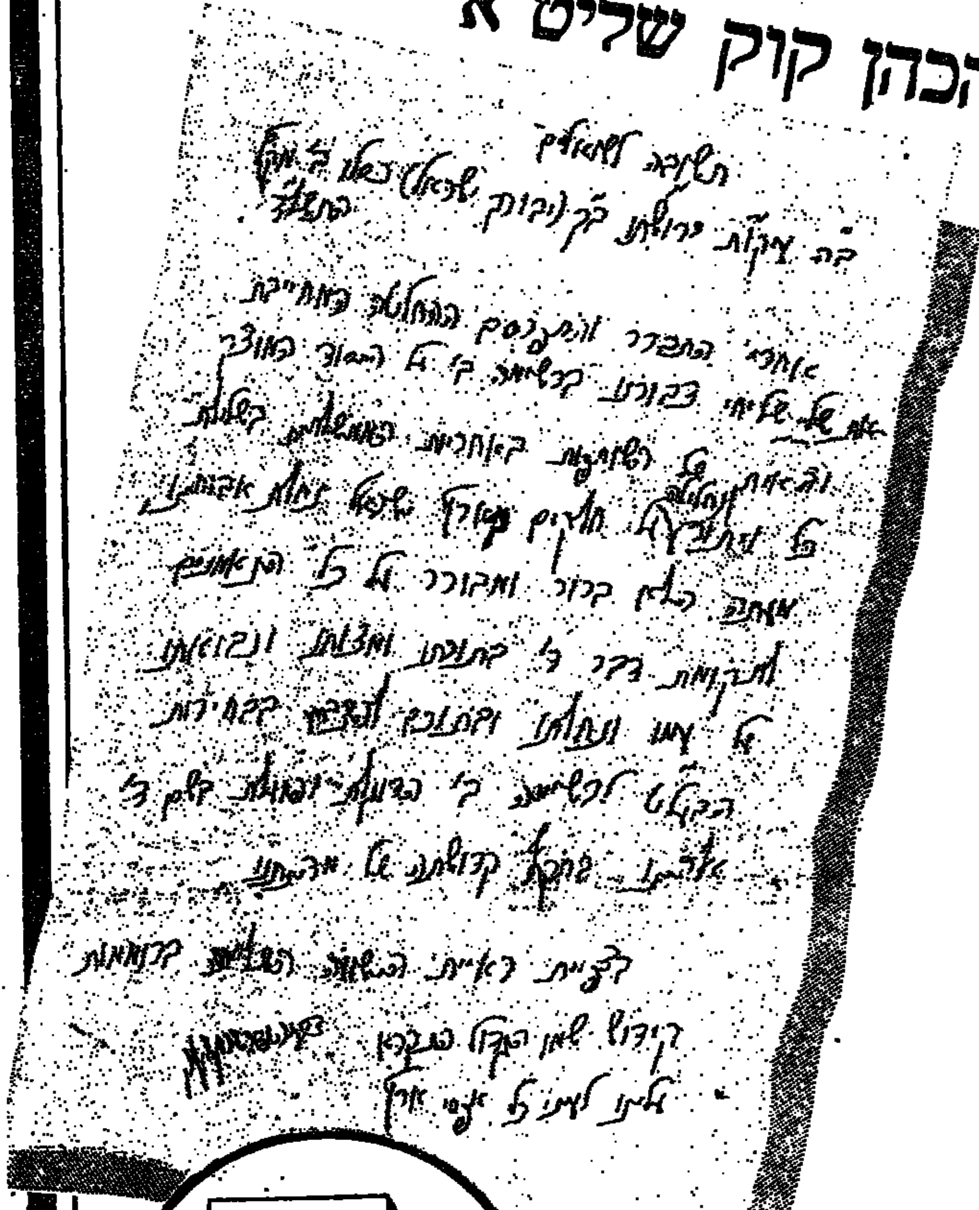

אחרי התברר והתפרסם ההחלטה המחייבת את שליחי צבורנו ברשימה ב' על היסוד המוצק והאיתן של השותפות באחריות הממשלתית בשלילת כל ויתור, חלילה, על חלקים בארץ ישראל נחלת אבותינו, מעתה הלא ברור ומבורר על כל הנאמנים לתקומת דבר־ד' בתורתו ומצותו ונבואתו על עמו ונחלתו

ובתוכם להצביע בבחירות הבעל"ט, לרשימה ב' הדוגלת בשם ד' אלהינו בתקף קדושתה של מדינתנו. בציפיית ראיית הישועה השלימה ברוממות קידוש שמו הגדול הנקרא עלינו לעיני כל אפסי ארץ.

צבי יהודה הכהן קוק

ב

חזית דתית לאומית המזרחי-הפועל המזרחי

מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

המערך

אספות בהתישבות

יום ו' 28.12

אשדות יעקב	יגאל אלון
בארי	יצחק בן־אהרן
בית השיטה	יצחק רבין
גבר עם	משה כרמל
חולתא	לובה אליאב

שבת 29.12

נען	ישראל גלילי
בית גוברין	בוריס גל
בית קשת	עדה סירני
גדות	דני רוזוליו
חפצי בה	משה חלפון
עין זיון	שמואל איגר
עין כרמל	אברהם גיבלבר
רביבים	זאב אוטיף
אלרום	יצחק תמיר

תן מנדט לשלום

תן כח לבטחון

אמת

המערך / מפלגת העבודה הישראלית-מפ"ם

מלווה מצפון

רכוש מלווה מלחמה מרצון

---

50 שנה

פב

חטיבת הבנין

סולל בונה ארצות חוץ בע"מ

חטיבת הכבישים והעפר

חרות בע"מ

חטיבת המפעלים

תעשית אבן וסיד בע"מ

דיור ב. פ. בע"מ

מפעלי זכוכית ישראליים "פניציה" בע"מ

הודעה בדבר תשלום דיבידנד

נמסרת בזה הודעה כי: —

הדיבידנד אשר הוצהר ביום 10-8-1973 ע"י האסיפה הכללית של החברה, דהיינו 8% על המניות הרגילות המבוכרות של —1 ל"י ושל —10 ל"י (בכפיפות ניכוי מס הכנסה בשיעור 25%), ישולם החל מיום 14 לינואר 1974.

התשלום יבוצע:

א. לגבי מניות הרשומות על שם: על ידי שיק לבעל המניה ששמו רשום בפנקס החברים ביום 10 לינואר 1974.

ב. לגבי מניות אשר בגינן הוצאו תעודות למוכ"ז נגד תלוש מס' 12, אשר יוגש לחברה באמצעות אחד הבנקים בישראל.

פנקס ההעברות יהיה סגור בימים 9-1-1974 עד 14-1-1974 ועד בכלל.

בפקודת הדירקטוריון
ד"ר ק. קליש
מזכיר החברה

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך

מחוז תל-אביב — מחלקת ההסברה

בשבת 29.12.73

בשעה 10.00 — צפרתיים — בקלובע "בליל", שד' ירושלים 10 (סניפי יפו, גבעת־עליה)
בהשתת': ויקטור שם־טוב, שר הבריאות. אהרן ידיב אלוף (מיל.)
המנחה: יהושע כבכן — מנהל הרובע

בשעה 10.30 — כפגש פובבי — סניף ד' רח' יהודה הלוי 66
בהשתתפות: ש. הלל, שר המשטרה. המנחה: צבי אליבלג, מזכיר הסניף

בשעה 11.00 — מפגש פומבי — סניף שפירא — בקלובע "זהר"
בהשתתפות: אהרן ידיב אלוף (מיל.)
דברי ברכה: לילי כנהב; המנחה: רפאל כושטב — מזכיר הסניף

בשעה 11.00 — מפגש חברים — סניף יד־אליהו רח' להגדריה 55
בהשתתפות:
מאיר תלמי, המזכיר הכללי של מפ"ם, אליהו שפייזר, סגן ראש העיר
המנחה: מאיר פלס — מזכיר הסניף

בשעה 18.30 — כנס עדות — ב"בית ליסין" רח' ויצמן 34
בהשתתפות: אהרן ידיב אלוף (מיל.), משה קשתי, מנכ"ל "ביטחון"
המנחה: יעקב דנה

בשעה 19.30 — כנס בעלי מלאכה — במועדון "יהודית" רח' הירקון 81
בהשתתפות: פנחס ספיר, שר האוצר
המנחה: יעקב כרמן

ביום ראשון — 30.12.73

בשעה 18.00 — כנס יוצאי פרס — במועדון "יהודית" רח' הירקון 81
בהשתתפות: יגאל אלון, סגן ראש הממשלה, משה קשתי, מנכ"ל "ביטחון"
המנחה: שמעון סיסקיביב

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה באישור של הפנים לאשר שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא "תכנית מס' ק/164 א' — ביטול בגושים 10423 ו־10426" — המהווה שינוי לתכנית מס' ק/130 — התכנית כיתאר לשטח הוועדה המקומית לבניה ולתכנון עיר, קריות — שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים 1907, הבל"ג, עמ' 1385.

השינוי האמור, בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי איתתי

יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

"גמול" חברה להשקעות בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ה—1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף בדבר

הנפקה של

סדרה 6% אגרות חוב 1979—1990 רשומות על שם הקרן והריבית צמודות למדד יוקר המחיה בסכום נקוב של —.15.000.000 ל"י (סדרה 49).

אגרות החוב מונפקות ב־6 קבוצות מבוססות על מדד יוקר המחיה בהתאם למועדי הגשת הבקשה לרכישת אגרות־החוב. אגרות־החוב תהיינה מאושרות להשקעה כוכרת לצרכי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל תשכ"ד—1964).

רשימת החתימות תפתח ביום 30 בדצמבר 1973 ותסגר ביום 31 במאי 1974.

העתק מהתשקיף רשום בהתאם לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג במשרדה הרשום של החברה, רח' אלנבי 115, תל־אביב.

אין לראות בהודעה זו הצעה לרכוש את ניירות הערך מההנפקה.

ג' בטבת, תשל"ד — 28 בדצמבר 1973.

פנתרים

הזהרו מזיופים

רשימתכם

פ

אדי מלכה כוכבי שמש לכנסת

הלוח החדש

דבר

בראש העיר הבעייתית ביותר

שיחה עם יהושע רבינוביץ, ראש עיריית ת"א-יפו

מאת יוסי ביילין

כי ניקבל לידיו את ראשות העיר תל־אביב, לא יקבל בקום ישוב שהכל ניתן לעשות בו. עש־רות השנים שחלפו על העיר הזאת הטביעו בה אותם. הרחובות תוכננו לאחוזת בית ולא לאוטו־בוס מספר אחד בצלה עשן. אנשים דיברו על מאות, על אלפים, אולי על רבבות, לא על מיליון. היה אפשר להאשים את הראשונים בחוסר תכנון לטווח רחוק, אבל להאשים קל, ואנו הרצפנו על העיר הזו את אהבתנו ואת עצמנו ואת בני בתינו ולא זכחנו אותה גם לאחר שנשאנו לנו נשים ובנינו בתים לעצמנו, ובאנו אליה בפיירות הפיתוח, וביקשנו לבוא אליה היער מנמל התעופה כשהם שכולם כבר היו כאן ושכולם שרצינו להיות עם כולם. עם בתי הקולנוע ובתי המסחר ורחוב הרצל הצפוף ושוק הכרמל ושכונת התקווה ובתי המלון ושיכון צמרת, אולי משום כך צפוף לנו כאן, ואבק ועשן. אולי משום כך נראית העיר הזו כמו ילד קטן שלבש מעיל של אבא, אלא שהיא אינה יכולה להסיר את המעיל, ומישהו צריך לתאם איכשהו בין מה שהיא מציעה לנו ובין מה שאנו דורשים ממנה.

יהושע רבינוביץ

הריכוז הצפוף של האזרחים־הבוחרים המצוי בתל־אביב, הפך את מערכת הבחירות בעיר זו למוקד ההתעניינות הכללי לאחר המערכה הארצית, ולמוקד של הוצאת משאבים על ידי שני הגושים הגדולים הנאבקים ביניהם על השלטון בעשרות השנים האחרונות בכוחות שווים כמעט. עד 1959 נתונה היתה תל־אביב לשלטון הציונים הכלליים, כשהתמיכה העיקרית ניתנת להם מידי הסוחרים הזעירים והבורגנים הלא כל כך זעירים. מאותה שנה עבר השלטון, לראשונה, לידי מפא"י, בראשותו של מרדכי נמיר. כשנה לפני תום תקופת כהונתו של נמיר קיבל מי שהיה סגנו, יהושע רבינוביץ, את ראשות העיר, ובבחירות האחרונות זכה המערך ב־13 מתוך 31 המנדטים במועצת ה־עיר, כשגח"ל זכה ב־12 מנדטים, והמפד"ל משמש לשון־מאזניים משמעותית ביותר.

יהושע רבינוביץ, בראשית שנות השישים שלו, הוא דמות פרוקה לחוקר מדע המדינה. במשך שנים ריכז בידיו עוצמה כאחד האישים המרכזיים במפא"י, בלי שהיתה בידיו סמכות רחבה. זה כשש שנים הוא מרכז בידיו עוצמה וסמכות, ומעדיף להישאר בתפקידו הנוכחי על פני קבלת תפקיד דו־מינאנטי במישור הממלכתי, תפקיד המוצע לו לדברי יודעי דבר.

אף שהוא נושא תפקיד רפרזנטטיבי מובהק הכרוך בקבלות פנים בייצוגות, פתיחות מגרשי ספורט, כרסות ביום האם וחוקים ביום הילד, נותר רבינוביץ עצמו צנוע עד להדהים, בורח מפרסום ומראיון קשה. המבין עצמו היטב, שכתיב את ריאותיו ורחוק מלהתאים עצמו לרצון העיתונאים.

מאז החלה מערכת הבחירות בשכה תל־אביב עניין ציבורי רב, כיוון שהמאבק בה הוא מאבק על שלטון העיר ולא רק על הוספת מנדטים. מל־חמת יום הכיפורים קפצה את ההתעניינות, מצד אחד, ראת האפי האמריקאי שניסה לשוות אלוף (מיל.) להט למאבק. הפרוזים, התמונות, הכרזות הגדולות נתחלפו בהצהרות קונקרטיות יותר, שק־טות יותר. ואם כי עניינים מוניציפליים כבר מאר־קים ותבוראה נראים עתה בעינינו טפלים לעיקר, הם ישובו להיות בוערים וחשובים, ולהכרעת הבוחר תהיה בלי ספק השפעה ישירה על מה שיקרה בעיר זו.

הראיון שקיימתי עם ראש העיר פוצל למספר רב של פגישות בין עיסוקיו הרבים של רבינוביץ בעיריה ובמערכת הבחירות. חלק מן השיחות נערך לפני המלחמה, וחלק לאחריה. הוא היה בהן התלהב מאוד, בהיר תשובה, ודחה כל נסיון של מי שנזדמן במק־רה לחדור להוסיף רעיון או לבחור לעצמו מלה. תכונה זו של "תן לי לעשות את זה לבד", האופיי־נית לרבינוביץ, יש לה חלק בהישגים רבים בעיר, כשם שהיא זוכה לביקורת בפיהם של מתנגדיו.

שתי תפיסות

— במערכת הבחירות דובר הרבה על אנשים ומעט על תפיסות. האם ניתן לומר שקיים הבדל מהותי בין שני הגושים המתמודדים על ראשות העיר גם מבחינה זו?

— בהחלט. קיים בתל־אביב ניגוד בין שתי תפיסות בראשות העיר. במשך 50 שנה שלט כאן הימין והוא לא טיפל כלל בנושא משכנות העוני. לא פינה אף בית אחד. פשוט, פחד לנגוע בזה. מלבד העובדה שירשנו עיר עם שכבה רמאזרים ועם ים מזוהם. היו כאן מחלים שנבעו באידיאולוגיה, והעובדה שהחינוך המקצועי היה ברמה שבה היה, ושלא היתה בנייה להגנות צעירים, אומרת משהו. אנחנו ערכנו מהפכה בתחומים אלה.

— כיצד מילאה תל־אביב במציית שעלי לפנה במלחמת יום הכיפורים? האם היתה מוכנה?

— העורף הועמד במבחן, ובעיקר תל־אביב שהיא המרכז הכלכלי של המדינה. כשה החירום וניהולה המירום של העירית התכבשו כדי יום וסיכמו ניבאים שבנעו מתל־אביב סבל ותקלות מיותרות. המערכת פעלה כראוי ואיפשרה מהלך חיים תקין וללא שיבושים. היו לנו תפקידים רבים. הפעלנו את ארגוני הסוחרים באספקת מצרכים חיוניים לקמעונאים. טיפלנו באספקה רבב ובהקצאת כוח אדם שיביא כוון לשותקים. כיוונו מתנדבים לבתי חולים, לדואר, לתצי"כ, לתצפיות בזק, לזרו־עות הבטחון ועוד. טיפלנו בהעברת פריטות שלום מחיילים בחזיתות למשפחותיהם. הקמנו יחידה מר־כזית מיוחדת להספת משפחות מגוייסים, חולים, עולים חדשים וחיילים בחופשה. הקמנו יחידה לק־שר עם משפחות הנפגעים. מערכת החינוך גייסה כדי יום כ־3000 תלמידי בתי ספר על יסודיים שהועסקו בעבודות חיוניות בבתי חולים, בדואר, במאפיות, במחלבות, בשווקים, בקופות חולים או במילוי שקי חול, כל זה ברוח ההנדסה שקשה לתארה.

היינו מוכנים למלחמה. האגף לשירותי חירום קיים בתל־אביב זה עשר שנים, והוא פועל במסגרת הג"א. האגף מתרגל את נושאי התפקידים והוא יודע את תפקידיו. בשנים האחרונות בנינו 180 מקלטים ומחסות ציבוריים שעלו למעלה מ־20 מיליון ל"י. ובסך הכל מכסים המקלטים הפרטיים והציבו־ריים בתל־אביב כ־83 אחוזים מן הדרוש. עכשיו השלמנו בנייה של שמונה מקלטים ברחוב האצ"ל, בנינו מרכזי בקרה של הג"א על ציוד ומחסנים לאחסנת ציוד להג"א.

— באיזו מידה הורחבה פעילות זו של בניית מקלטים עם הפסקת האש?

— עם הפסקת האש קיימנו דיונים להפקת לק־חים להידוק מערכת החירום בעיר. אנו מקימים עתה מקלטים נוספים לבתי ספר, וכן חדרי בטחון בכל גני הילדים בעיר, אשר בהם ניתן הדבר מבחינה טכנית. כל זה בהקצבה של יותר מ־15 מיליון ל"י. לגבי בתי ספר וגנים, שבהם אי אפשר לבנות מקלטים, עובדה תכנית להעברת הילדים אל מקלטים סמוכים בעת הצורך. אנו מכשירים 74 מרתפים במיסודה ציבורי כמחסות לעוברים ושבים, ואנו תובעים מהג"א לבנות מקלטים נוספים בעיר. בתחום התחבורה אנו מעבדים תכנית לשיפור התחבורה אל העיר ובתוכה בשעת חירום.

— האם שונו עתה, בעקבות המלחמה, התכניות שעובדו על ידכם לפניה?

— התכנית שעיבדנו לפני המלחמה הונחתה על ידי תפיסה ארגונית יסודית. יחולו בה שינויים, אך איננו מבטלים מטרות ויעדים שהצבנו לעצמנו. כל פרק בתכניתנו ייבחן מחדש בשעה המתאימה לכך, על פי צרכי השעה. דברים רבים הנראים כיום בלתי ניתנים לביצוע, ייראו אחרת בעוד שנתיים־שלוש. בינתיים עומדים הסעיפים הבאים בראש סדר העדיפויות:

1. מרכז ייעוץ והכוונה לצעירים המשתחררים מהצבא ומשירות מילואים ממושך. יינתן בו סיוע משפטי, סוציאלי ופסיכולוגי לזקוקים לכך.
2. הרחבת מפעל השיכון לזוגות צעירים בתחומי הרכישה והשכירות, ועמידה על כך שלצעירים המשתחררים מן הצבא יינתנו זכויות עודפות.
3. עזרה לעצמאים קטנים. קרן מיוחדת בעלת הון התחלתי של שלושה מיליוני ל"י תעמוד לר־שות העצמאים שעסקיהם נפגעו בשל שירותם ה־ממושך בצבא. הקרן תעמוד לרשות האזרחים הנז־קקים ביותר, שאין בידיהם ערבויות רגילות. והר־בית תהיה מוגבלת במידת הצורך — שליש על ידי העיריה ושני שלישים על ידי הממשלה.
4. הקמת מרכז לייעוץ, להכוונה, ולטיפול במש־פחות מגויסים ונפגעים.
5. הקמת 30 תחנות הסעה של רכב פרטי בשולי תנועה ראשיים, למשך ימי החירום.
6. הנהגת משטר חסכון, ייעול וקיצוצים בתקצ־יב ובמשרדי העיריה. הקפאת משרות פנויות. קי־צוץ שעות עבודה נוספות, וניוד כוח אדם יעיל של עובדים בין המחלקות.

הפרופיל הכלכלי

— כיצד היית מתאר את הפרופיל הכלכלי של העיר?

— ב־10 השנים האחרונות גדלה עצמתה של תל־אביב במידה בלתי רגילה. במשך 10 השנים הללו גדל השטח הבנוי בתל־אביב ב־100 אחוזים, והוספו לו 5.5 מיליוני מ"ר. יש בעיר 9500 עסקים קמעונאיים המשרתים את חצי המדינה בענ־פים מסויימים. המסחר הסיטונאי מעורה 85 אחוזים מצרכי המדינה, וכדי להביא ליותר רציונליזציה במסחר הסיטונאי אנו מבררים עם לשכת המסחר פרוייקט של קריית מסחר שתרכז את המסחר הסי־טונאי באולמי תצוגה מודרניים ובמחסנים, לפי ה־דוגמה המצויה ברוטרדאם.

30% מן המועסקים בת"א קשורים בתעשיה ובמלא־כה. אנו מתלבטים קשות בהבטחת תנאי עבודה נאותים לתעשיה זעירה, ואנו נמצאים במאבק עם הממשלה על הפשרת שטחים לפיתוח הענף, לא כדי להביא תעשיה חדשה לעיר, אלא כדי להקים על רגליהם מפעלים שאינם יכולים לעזוב את העיר והעובדים בתנאים בלתי נסבלים בשכונות הדרום תוך יצירת מטרד רציני לסביבה. הממשלה אמנם החליטה להפקיר למטרה זו 600 דונם בשכונת עזרא, אולם הדיונים בועדת הבנייה המחוזית נמ־שכים כבר שלוש שנים ללא תוצאות.

לפני שנים אחדות יזמנו קריית מלאכה מיוחדת במינה בשיתוף עם הממשלה. זהו אחד הפרוייקטים היחידים מסוגו בעולם. הקריה אוכלסה תוך שיתוף עם המכון לפריון עבודה, יש בה כ־500 מפעלים ו־4000 פועלים, וחברת הבת שהוקמה כדי לתחזק את הקריה צוברת זאת באמצעות. עתה אנו ניגשים לבניית קריה כזו ביפו ל־800 מפעלים; התכניות אושרו, ונעשה גם תכנון ראשוני לקראת הקמת קריית מלאכה שלישית בשכונת עזרא. שלוש הקרי־ות יחדיו יאכלסו כ־2000 מפעלים, ובכך תיפתר, בערך, חצי הבעיה.

מתוך הכרה בכך שתל־אביב חייבת להיות עיר של פרנסות יצרניות, יזמנו בשיתוף עם האוניבר־סיטה חברה מיוחדת לפיתוח תעשיות עתירות ידע, "עתידים", רכשנו שטח בתנאים מיוחדים. בנינו כמה מבנים שיושכרו למפעלים עתירי ידע ושיתנו להם שירותים מרוכזים, ויש עשרות מפעלים ה־מדפקים על הדלתות כדי למצוא אפשרות על פעי־לות בפארק התעשייתי הגדול הזה. ועדה אוניברסי־טאית בוחנת כל מפעל כזה ופוסקת אם יש לו מקום בפארק.

— מה לגבי ענף המלונאות, האם המלחמה לא הוליכתה את הילוכה?

— המצב הקיים עתה בתחום זה הוא זמני, ואני לוקח על עצמי את מלוא האחריות לפיתוח ענף המלונאות, כיוון שקיימים כאן כל הנתונים לפיתוח תיירות — היטרלנד, אקלים נוח, ושירותים שונים בבידור, תרבות ומסחר. כל התחזיות אומרות ש־משקל המלאכה והתעשייה בעיר ירד בעשרות הש־נים הבאות, ומתוך דאגה לרווחת התושבים עשינו מאמצים אדירים לפיתוח ענף התיירות בתל־אביב. הצלחנו לבסס את העיר כמרכז תיירות בין־לאומי מתוך ידיעה שתיירות איננה רק בתי מלון אלא גם בתי אפנה, מסחר, מסעדות ושירותי בידור. כיום יש לנו בתל־אביב יותר מ־4000 חדרי מלון, תוך שלוש שנים יהיו לנו 8000 חדרי מלון, ובעוד כש־בע שנים — 13,000. אנו שוקדים על פיתוח אזורים מיוחדים שיוכלו לפרנס את האוכלוסיה על תיירות — אנו מפתחים שני מרכזים גדולים — גבה תל־אביב ונמל יפו — שיהוו מרכזי נופש וספורט לתו־שבים ולתיירים ויכללו מסעדות קטנות ובידורים שונים בהיקף ללא תקדים וברמה גבוהה.

— בנייתם של בתי המלון על חוף הים גרמה לביקורות כנגדך, שאתה נוהג להדוף במספרים. מהם אותם מספרים?

אזור הגאלריות בשטח הגדול המשופץ ביפו

— החשבון פשוט. ארכו של חוף הים בתל־אביב הוא 13 ק"מ, והירקון חוצה אותו לשניים בדיוק. החלק הצפוני נקי מבתי מלון. בחלק הדרומי, שארכו 6.5 ק"מ, הותרנו שלושה מרחבים פתוחים: גן העצמאות שארכו 800 מטר, פארק צ'לוב, שארכו 1.3 ק"מ (המדרון המתוכנן ביפו, שגם ארכו 1.3 ק"מ. במלים אחרות — 3.5 ק"מ מתוך 6.5 הם מרחבים פתוחים לציבור. אבל גם שלושת הק"מ המותרים אינם בכך אטום. צוות בראשות יעקב רכ־טר, ומן שני הארכיטקטים, גיבש תכנית בנייה בנמל תל־אביב עד נמל יפו, ובה הדגשה על בנייה לגובה ועל מרחבים של עשרות מטרים בין בית לבית. הדיבורים על סתימה הם, פשוט, חסרי בסיס.

חינוך והשכלה

— הזכרת קודם חינוך מקצועי. מה נעשה בתח־ום זה בתל־אביב ומה אתם מתכוונים לעשות בנושא החינוך בכלל?

— כאמור, שמנו דגש על פיתוח החינוך המק־צועי. הגדלנוהו פי ארבעה מתוך ראיית המגמה הפועלית ומתוך ההכרה שהמדינה תתבסס יותר ויו־תר על תעשיה ותכנן קאדר של בעלי מקצוע אשר יתפעלו מכונות מתוחכמות בעתיד.

אנו מקימים עתה שתי קריות חינוך לגילאי 14 עד 18. בכל אחת ילמדו כ־5000 תלמידים במס־לולי למידה שונים. האחת מוקמת בצפון, ליד ה"קאנטרי קלאב", והשניה בדרום, סביב "יד סינג־לובסקי". בצפון יוקם מרכז ספורט ענק, ותהיה פני־מיה ל־1000 ילדים מחו"ל, כמה בתי ספר וסמינרים למורים. בדרום יוקם בית ספר דתי לבנות, בית ספר ניסויי יחיד במינו, ועוד.

אנו מטפלים במעונות יום ובגני ילדים לגילאי ארבע. עד עתה מצויים כ־35 מעונות יום לגילאים אלה, ובהם כ־2500 ילדים. אנו מבצעים תכנית להקמת 50 מעונות נוספים, בשיתוף עם כל ארגוני הנשים, וזאת כדי לאפשר לנשים רבות יותר לצאת לעבודה.

אם לקפוץ מכאן לאוניברסיטה, הרי אוניברסיטת תל־אביב היא אחד הדברים הפלאים במדינה, והיא צמחה בשנים האחרונות בתנופה בלתי רגילה. הוקם מרכז מחקר־מדעי, שבו למעלה מ־15,000 סטודנ־טים ולמעלה מ־2300 אנשי סגל. כבר היום לומדים כאלף סטודנטים לימודי טכנולוגיה, ובעוד שנים מספר יוכלו אלפים לקבל כאן השכלה טכנית גבוהה.

— מה בנוגע למכללות?

— קיים לחץ מצד צעירים רבים לקבל השכלה, וקיימים כאות מוסדות השכלה בלתי מבוקרים. ה־עיריה ניהלה משא ומתן מתמשך עם משרד החינוך לשם יצירת רשת מכללות, שרמתן בין תיכון לאוניברסיטה, בתחומי השכלה רבים. משרד החינוך הודיע שוועדה מיוחדת תתן את דעתה על התפתחות בתחום זה בתל־אביב, וגם האוניברסיטה עזרה לבעיה יותר ויותר לפתח מוסדות של הערב מהווים את אחד הפת־רונות לה.

כספים רבים השקענו גם בקידום חיי התרבות. מרכז התרבות החדש סביב המוזיאון, הספריה העי־רונית וקומפלקס התיאטרון הוא דוגמא אחת להש־קעה. פיתחנו את מוזיאון הארץ בתוך ראיה כחל־ק מן החינוך המכולים לבני הנוער. הקמנו קרן לספרות ולאמנות בהיקף שלא היה ידוע עד כה במדינה; המדובר עתה הוא ב־13 מיליון ל"י, ויש מגמה להכפיל סכום זה בארבע השנים הקרובות. פירות הקרן מוצאים כל שנה לעידוד היצירה ה־תרבותית והאמנותית בעיר. הקרן מתרכזת בנושאים כמו ספרות, במה, אמנות פלסטית ומוסיקה, והיא אף הקימה קרן מיוחדת לעידוד יצירה של אמנים צעירים.

— כשנבנה המוזיאון העלה ביקורת לא מעטה על בזבוז. האם אינך סבור שניתן היה להשקיע חלק מן הכספים המוצאים לתרבות כדי לפתור בעיות עירוניות יותר? מה מדריך אותך בתחום זה?

— דורנו הוא דור טכני. ועלינו עוברת התפת־חות טכנולוגית סוחפת. בעיות הבטחון מחדדות את היחס לטכניקה, ובצדק, אלא שטכנולוגיה איננה מרווה את הנפש. היא מותירה אותה בצמאונה. מתוך אחריות לדור הצעיר חייבים אנו לחפש בחינוך את האיזון העדין בין הרוח לחומר. וההש־קעות הצבורות בתחום התרבות מכוונות להשיג יעד זה של איזון. ייתכן שלא הרווחה בזרעה, אולם הכ־וונה רצינית מאד.

בעלי־בתים מתנגדים לשיפוץ

— לעתים, כשאתה מתגובב ברחובות הדחוקים של דרום העיר, ביחוד שעה שאתה מציץ בקופה השניה, קשה לך שלא לשאול מדוע אי אפשר להשקיע כמה, להרוס הכל, ולבנות מחדש, בהתאם לצרכים המודרניים. מדוע אין סימנים למהפכה כזו בתל־אביב?

— את תל־אביב הישנה אי אפשר לשקם, כיוון שהקרקעות נמצאות בבעלות פרטית. כל מה שהיה בבעלות ממשלתית פונה, ופינה את מקומו לשכונות חדשות לתפארת. לאמר־כביר אין זכר. גם יד המע־ביר נעלמה. במקום ה"סתנת" ביפו בנתה חברת "חלמיש" יחידות דיור חדשות. שכונת בחולון נהר־סה. ובסך הכל הוצאנו 35.000 נפש ממשכנות עוני בעשר השנים האחרונות. לעומת זאת, בכל מה שנוגע לאדמות פרטיות לא יכולנו לעשות דבר. כל עוד אין חוק המחייב שיפוץ בתים ישנים, אי אפשר להחיל חוק עזר בעירוני, וכיוון שבעלי הב־תים מעוניינים בהחלפת דיירים, הם מעדיפים שלא לשפץ את הבתים, וכך יורד לטמיון הון לאומי של מיליוני ל"י. הבעיה בתל־אביב חמורה בגיוזה, כי המליחות והרחוות גורמות להתבלות המזורזת; כל החיצים מופנים, אמנם, כלפי ראש העיר, אולם הפתרון טמון בחוק לשיפוץ הבתים. אתן לך דוגמה לחוסר האונים שלנו בתחום זה: הצבתי לקחת את רחוב הירקון, שהוא שער התיירות שלנו, ולשפצו. פנינו לשמונים בעלי בתים והצענו לשפץ את בתיהם, כשהמימון יהיה בצורה זו: 40 אחוז מענק מטעם העיריה, 50 אחוז הלוואה נוחה לזמן ארוך, ורק 10 אחוזים במזומנים. חמישה־עשר בעלי בתים בלבד קיבלו את ההצעה. עוד דוגמה: לפני כמה שנים ניסיתי להרחיב מחשבה על בנייה מחודשת של כל לב תל־אביב — רחובות אחד העם, נחמני והסביבה. כך שכל בעל בית יקבל אישור לבנות קומה נוספת, וישפץ את הבית כולו. במשך שנים מתקיים משא ומתן עם בעלי הבתים והעניין מתנהל בעצלתיים. אבל אני עדיין חולם על התמורה היקרה למקום.

בשכונת התקווה, לעומת זאת, לא יעזור שיפור ביב. יש לחסלה, אבל גם כאן חוזרת ועולה בעיית האדמה הפרטית. יש בשכונה פרצלציות לשמונים ומאה מטריה. יש בשכונה 4500 דירות בהתהמון בנות חדר או חדר וחצי, ואי אפשר להמשיך ול־קיימן. לפני כשבע שנים הגיעה העיריה להסכם עם "רסקו" לגבי בניית שכונה משובה על 20 דונם ל־300 דירות. התחלנו בבנייה ונתקלנו עם אנשי השכ־ונה. אך המו"מ הגיע למבוי סתום, כי הם דרשו פיצויים שעלו על מחירי דירות במרכז העיר. ייתכן שעתה יחול בפתרון הבעיה, כיוון שהוסכם לפני חדשים אחדים עם שרי האוצר, השיכון וההקלאות על תכנית לפינוי כ־1500 משפחות מן השכונה. כ־אלף משפחות יבנו דירות חדשות, ו־500 משפחות יקבלו פיצויים.

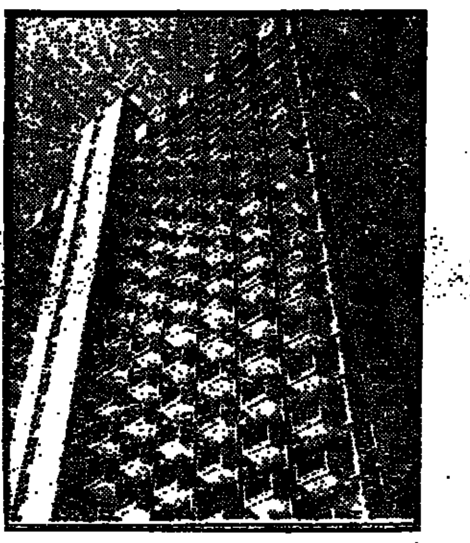
מלון חדיש בשדרת המלונות ברחוב הירקון

מרכזים בעיר

— [illegible] איך אתה רואה מגמה זו?

— אני מאושר מכך שאיפשרתי למשרדים להתמ־קם בבנייני הריכוזים החדשים — כביש השוק הסי־טונאי ובשדרות שאול המלך; אחרת הם היו מת־פרסים על פני כל התחום ואיש לא היה נשכר מזה. התהליך המצוי היה מביא להרס אזורי מגורים פי עשרה מזה הקיים כיום. אינלה היא לומר "מדוע לא בניתם את המשרדים הללו בבנייה?", כאשר אזור מגורים לא היה בנוי, שעה שהמשרדים הללו היפכו לעצבם בקום. רק עכשיו מסוגלים אנו לבנות את מנסיה במלוא עוצמתה: שתה מגדלי משרדים המכילים 100,000 מ"ר — בית "גיבור", בית התאחדות התעשיינים, ואחרים. בארבע השנים האחרונות נתפסו בתל־אביב 2500 דירות בשלל מדיניות רישות הבנייה; אני מאבקתי נגד זה בוועדה העליונה לוועדת הבנייה, ואני מוכן הכל כדי לבנות את מרכז העסקים הראשי שלנו מחדש. אבל אני בהחלט נגד פוליצנטריות. טוב שיש מרכז עסקים, ומרכז סיטונאי ומרכז קבצני, ומרכז חנויות נעליים ליד התחנה המרכזית, ומרכז להשי־כלה מעבר לירקון, ומרכז תרבותי ליד "הבימה".

— האם אתה אופטימי במה שנוגע לנקיונה של תל־אביב?

— עשינו בשנים האחרונות מאמצים עצומים להעלאת רמת הנקיון בעיר, וחלו בנקודה זו שיפו־רים משמעותיים ביותר, אם כי עדיין איננו שבעי רצון. השקענו מיליוני ל"י בהבאת מכונות חד־שות; בעיית המחסור בכוח אדם מחמירה והולכת, ורק בעזרת המיכון החדש יכולנו לענות על הבעיה, ואנו ממשיכים במיכון מגבר ההולך בשל המחסור המחריף בכוח אדם.

בעיית הנקיון איננה קשורה במימסד בלבד, זו בעיה של תודעה בלתי מספקת ושל התנהגות בלתי נסבלת של אנשים ברשות הרבים. אנשים בביתם פנימה עושים הכל על מנת לשמור על הנקיון, אבל ברשות הרבים אתה עד להתנהגות פרועה ממש, וזה עניין של חינוך. עודדנו פרסים לנקיון בבתי־ספר, ורתמנו נוער לשיפור הנקיון בעיר. העלינו את הקנסות על לכלוך, הגברנו את הפיקוח, ואני סבור שאפשר להגיע לנקיון רב יותר בשלוש דרכים עיקריות — הגברת מאמצי העיריה לשימוש במיכון והגדלת צוותי הניקיון, אכיפה רצינית במכוונות יד־תר, וחינוך לתודעת הנקיון.

— מהן ההפיסה המבנית בבינויה של תל־אביב?

— תל־אביב היא עיר שטוחה חד־גונית. ניסינו לשוות לה חזות חדשה על ידי הצמחתה למעלה. ולאחרונה אמנם נבנו כ־100 בניינים חדשים בני תשע קומות ויותר השוברים את קו הרקיע. בעיית שינוי חזותה של העיר קשורה בשינוי הפרצלציות הקיימות של תל־אביב, ולכן עודדנו ריכוז שטחים באמצעות תמריצים שונים, כדי למנוע המשך בנייה של בתים בני ארבע חמש קומות, במרווחים של שנים עד שמונה מטרים מבית לבית.

צוות מיוחד עבד במשך שלוש שנים על תכנית מיתאר והתכנית מדגישה בינוי לגובה עם מטמח ירק ושטחי ציבור. עשינו כמה דברים בלתי קו־נבנציונליים כמו כיכר המדינה, למשל. היו שם כבר בעלי מגרשים שרצו לבנות סביב הכיכר בתי חמש קומות. הזמנתי את אוסקר נימאייר, וביקשתי ממנו לתכנן את השטח מבלי להתחשב בבעלויות על הקרקע. תכניתו אושרה בכל הדרגים, והיא שוברת במובהק את דרך הבנייה הקונבנציונלית. דבר דומה הרוחש בשפת הים. גם שם תוכנן האזור מבלי להתחשב בבעלויות הקיימות, והחוק אוסר שם על בנייה המשתמשת בפחות משני דונמים. המאמץ שלנו מיועד ליצור בעיר דגמים שגאוות התושבים תהא עליהם כמו קריות החינוך, האוניברסיטה ועוד ככר מרכזי התרבות וככר הכיכרות הרבות הפזורות עתה בעיר — ליד בניין העיריה, ליד המוזיאון, ליד "בית ישראל—אמריקה" ובמקומות אחרים. אנו בונים עתה גם כיכר ליד היכל התרבות; ליד מרכז קופת חולים ברחוב ארלוזורוב, ברחוב קרליבך וברחוב ויצמן; הכיכר שברחוב ויצמן תהא לזכר אחד עשר הספורטאים שנרצחו במינכן. הפארקים הפזורים בעיר, וראשון להם פארק הירקון, מהווים חלק בפעילות זו לשינוי חזותה של תל־אביב. ואחד הפרוייקטים הגדולים ביותר בתחום זה הוא יצירת שדרות שיקיפו את העיר מים עד ים. באמ־צעות מעברים עיליים ומנהרות תת־קרקעיות. הפ־רוייקט יתחיל בפארק בלוזה, משם תהיה מנהרה שתגיע לשדרות רוטשילד. שדרות רוטשילד יתחברו לשדרות ח"ן ושדרות ח"ן — לשדרות קק"ל, כש־הקצה השני של הפרוייקט מצוי בכיכר "אתרים".

עשרים נכסי האמנות המוצבים והולכים עתה במקומות שונים בעיר אמורים לקרב את התושבים לאמנות ולשמש להם מקור גאווה. גם פסלים אלה נכללים במאמץ הכולל לשינוי פניה של תל־אביב, כדי להפכה לעיר אשר מתוך לגורם המשיכה הר־בים שיש בעצם גדולה וריכוזיותה, גם נעים לגור בה.

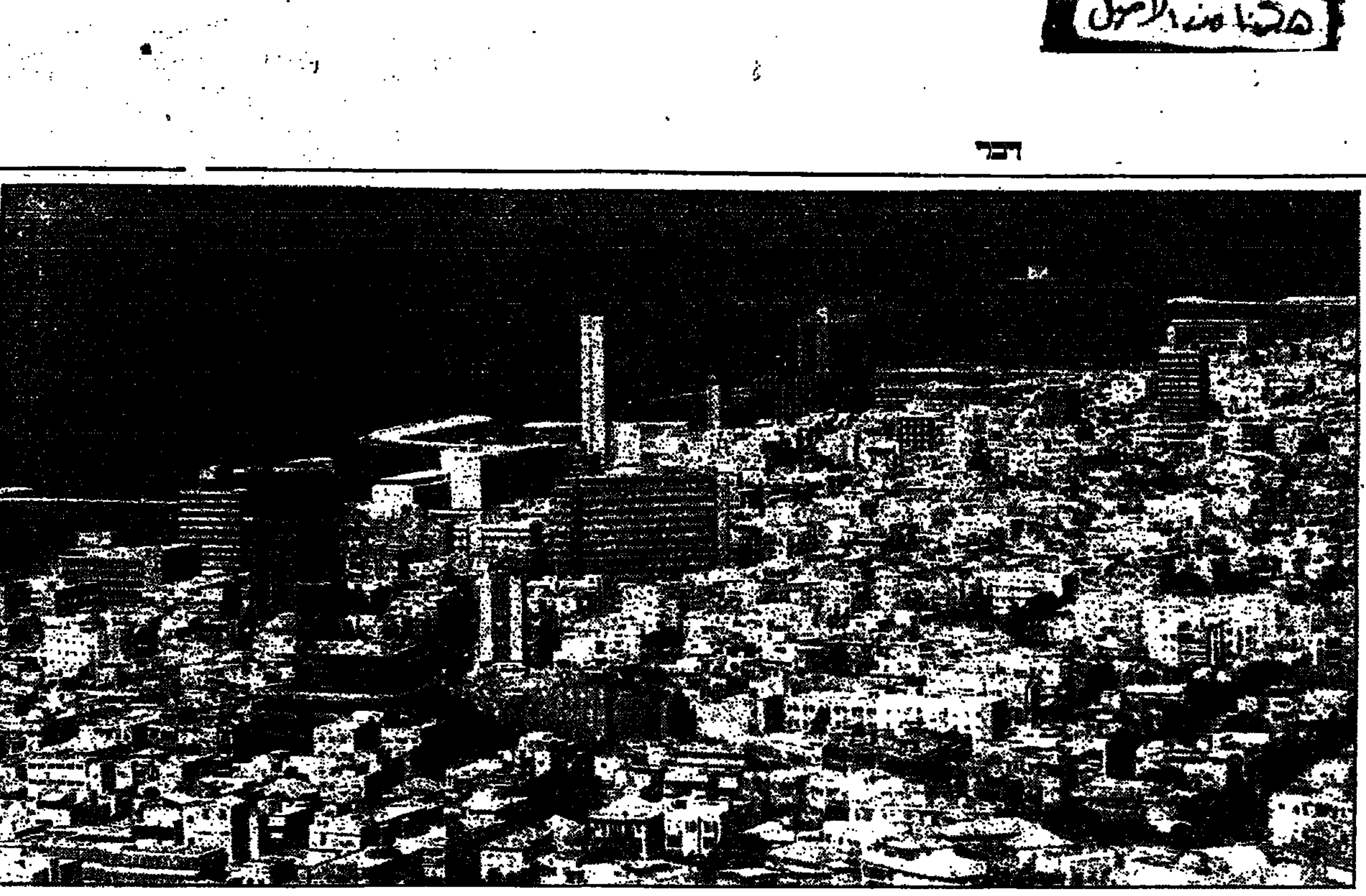

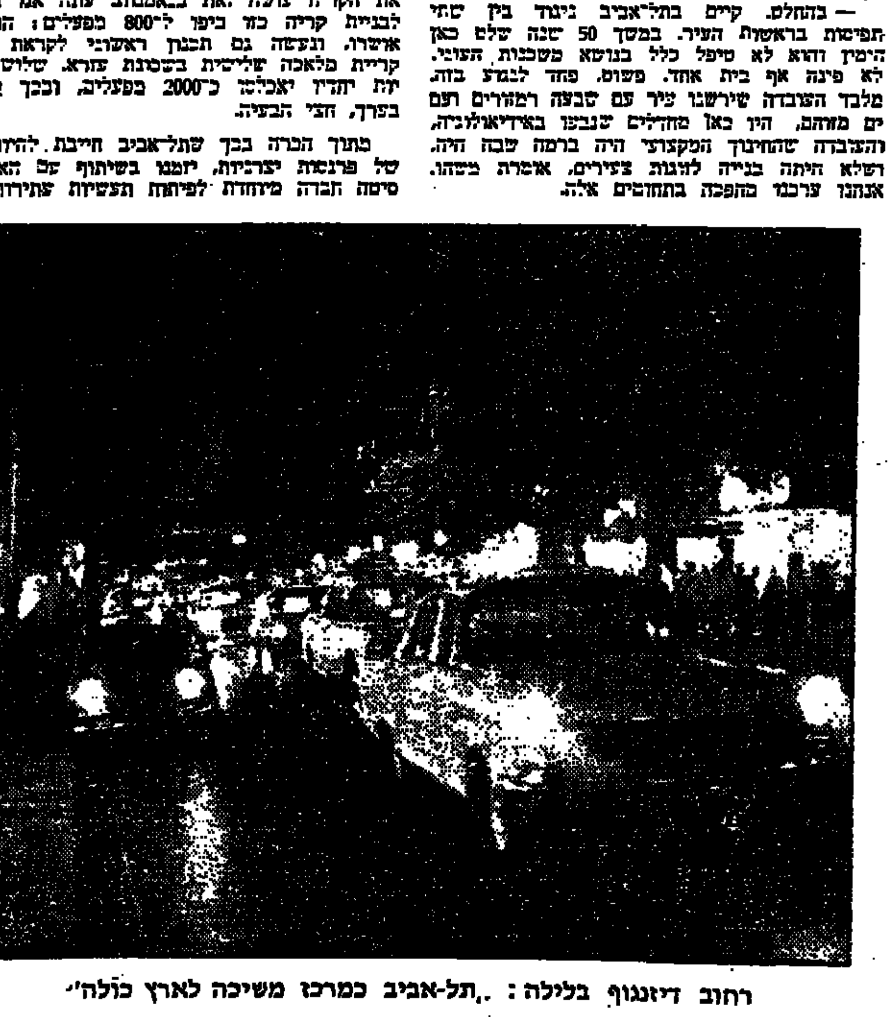
רחוב דיזנגוף בלילה: "תל־אביב כמרכז משיכה לארץ כולה"

סילוף המערכה בתל־אביב

מאת דנקה הרניש

11 רשימות מתמודדות בבחירות למועצת עיריית תל־אביב, בהן סו־כות "מסורתית", אחדות שהן בבחינת "אותה הגברת בשינוי אד־רת" וכמה רשימות חדשות. את ה־מערך מייצגת רשימת "אמת"; הח־זית הדתית הלאומית — המזרחי והפועל המזרחי מופיעים ברשימה הנושאת את האות "ב"; חזית דתית תורתית — אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל הם ברשי־מה "גד"; המפלגה הליברלית ה־עצמאית — ברשימה "לצ"; רק"ח, שלא היתה מיוצגת במועצת העי־ריה אם כי השתתפה בבחירות ה־קודמות — הרשימה "ו".

רשימת "תל־סעם" מייצגת את הליכוד — גח"ל, צ"מ, המרכז ה־חפשי ופעילי ארץ ישראל השלמה. אותיות "קב" שמורות לרשימת מר־קד — בקיי ותכלית אדום. בפעם הראשונה משתתפת בבחירות בתל אביב רשימה דתית נפרדת, "רת", של אברהם בויאר, שעמד משך 23 השנים האחרונות בראש סיעת מפד"ל במועצת העיריה ועתה, ב־תום 50 שנות חברותו במפלגה, הקים רשימה פרטית לעיריה בעק־בות משבר פנימי בסניף. רשימות חדשות אחרות הן: "בס" — הת־ארגנות לשוויון חברתי מיסודו של ה"ב שאקי; "ז" — המנותרים השי־חורים דמוקרטים ישראלים של ח"כ שלום כהן; "פי" — רשימה עדתית בולגרית למען יפו. הרשי־מה הנוספת שעמדה להשתתף ב־בחירות "חצ" (חזית צעירים), ש־בעמדיה היו מקרב חוגי עורכי דין צעירים, בוטלה, ורוב פעיליה הצהירו על תמיכתם ביהושע רבי־נוביץ.

מספרן הוא כמספל של הרשי־מות הכסיה, לכאורה, מערכת בחי־רה רבגונית. אלא שבאה מלחמת יום הכיפורים והכל השתנה. הענין הציבורי התמקד בנושא הבטחון ו־הכלכלה, ובעיות מתחום איכות ה־חיים ושלטון עירוני תקין ירדו ב־סולם ההתעניינות. בתל־אביב נו־צר, נוסף על כך, מצב מיוחד במי־נו, שגרם לציוותה של מערכת הבחירות המוניציפאלית. העימות על ראשות העיר הפך הפצם ל־התמודדות אישית. עלוות רסן, מלווה השמצות שמטשטשות את העיקר — את ההתמודדות על התכניות בין הגושים היריבים. ספק אם אופי המערכה היה לטעמם של תושבי העיר; על כל פנים גם עס־קנים פוליטיים רבים הסתייגו ממנו.

כל זכויות היוצרים על צורת המערכה הזאת שמורות לאנשי ה־ליכוד. הם הפתיעו באלימות תע־מולתם. ראש הרשימה שלמה להט, שהכריז בראשית המערכה כי לא ישמיץ אישית את רבינוביץ ואף הבטיח להיות אבירי במסע הבחי־רות שלו, לא עמד בהבטחתו וחד־גיגית. כל מסע הבחירות של הלי־כוד בתל־אביב התבסס על השמ־צות אישיות נגד יהושע רבינו־ביץ, בטענה שאין לו תקדים במד־ציאות הפוליטית בישראל. בשלב האחרון של המערכה אף מצאו תעמלני הליכוד מקור השראה במ־לה "בחו"ל", שהפכה בימים אלה ל־מושג חמור ביותר; אם כי אין לכותב זה ולא כלום עם המציאות בתל־אביב הם ניסו להדביקו במו־דעות בלחשות לשמו של ראש הע־יריה.

אי הגיעותו של להט במשחק ה־פוליטי גולשת עד יותר נוכח ה־מוכרת, שהוא עצמו מוגן מפני השמצות אישיות. "ולאו דווקא מ־טום שאין מה לומר", כפי שהתי־בטא ראש מטה ההסברה של המע־רך בבחירות תל־אביב יוסי שריד. לדבריו אפשר, למשל, לשאול את אלוף (מיל.) שלמה להט "מדוע הוא כיהן, בניגוד למקובל, רק שנה אחת כראש אכ"א — אך אבחנו לא נשאל זאת. אין אנו יכולים לו־מר דבר, וחצי דבר על עברו הצבאי של להט, כי כל פגיעה בו פירושה פגיעה בצה"ל". להט בא לזירה הפוליטית בתל־אביב מייד לאחר שסיים את הקאריירה הצב־אית שלו, כשהוא מודע היטב ליתי־רונות מצבו המתגורר בציבור הצבאי. הוא ניצל את חסינותו האישית ו־מבחינה זו המערך לא הכזיב. ה־תוצאה היתה, שכללי משחק הוגן נשמרו רק על ידי צד אחד.

להט לא קיים גם את הבטחתו השנייה שנתן לתושבי העיר — להרכיב צוות של מומחים ולא של עסקנים. לא זו בלבד שאין בצוות שלו מומחים, לא בעניני כלכלה ולא בעניני משק, אלא שהוא כולו עסקנים מהסוג שנהוג להגדיר כ־ליגה ג'. ארבעה מתוך עשרת ה־מועמדים הראשונים ברשימת הלי־כוד לעיריה הם עסקני כדורגל וש־ניים מהם — יגאל גריפל ואריה קרמר — סולקו מהנהלת התאח־דות לאחר חקירת ועדה ציבורית.

על התכניות הקונסטרוקטיביות לפתרון בעיות העיר לא אמר להט כמעט ולא כלום. ואולי מבחינתו טוב שלא אמר. הדבר היחיד הז־כור כיום בתכניתו לשיפור תנאי התחבורה בעיר הוא הכרזתו, כי יהפוך את רחוב הרצל לדרך מסחרית, וזה לאחר שהתנועה שם חד־סטרית כבר מספר שנים. "משה קטנה" כזו אינה מעידה על רצינות התכניות שבאמתחתו ואף לא על הכרתו את העיר ובעיותיה.

בסיכום מערכת הבחירות אי־אפשר לומר על להט אלא זה, שהוא מועמד אגרסיבי, המנסה לכבוש את העיר על ידי תמונות דוגמתו. אין ספק שהוא גבר נאה, לבוש בחולצות יפות, המציג בחוץ שי־ניים מבריקות ויודע להשמיץ ... אולי אין זה מעט אך האם זה די?

על יהושע רבינוביץ, לעומת זאת, אפשר לומר שהוא ניחן בכל הדרושות לראש העיר הגדולה — נסיון, הבנה לבעיות העיר, תבו־נה, להט־עשייה, השפעה בחוגים הגבוהים והרבה אהבה ומסירות ל־עיר הזאת ולתושביה. התקפות שלוחות הרסן של הליכוד שיבשו אמנם במידת מה גם את הקו של הסברת המערך, אך עם זאת הצלי־חה רשימת "אמת" להציג לפני רבים את תכניתה לפתרון בעיות העיר, לרבות הבעיות שנוצרו ב־עקבות המלחמה. באמרו לתושבי תל־אביב כתב בימים אלה יהושע רבינוביץ:

"אני מבקש להאמין, כי מעשי־נו והישגינו בארבע השנים שעב־רו; התפקיד שמילאה מינהלת ה־חירום העירונית בשעת המלחמה והערכותנו לקראת מבחנים נוספים הנלולים לבוא; תכניותנו המקיפות והיסודיות לארבע השנים הבאות והסעיפים המיוחדים, החירום, הנובעים מצרכי הזמן הזה — אלה יביאו אותך לשוב ולתת בנו את אמונך".

אמת
המערך
מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

"ראש העיר הוא איש מעשים ולא איש מעשיות"

רחוב רגיל
ביום רגיל
בתל־אביב יפו

את המעשיות מספר רבינוביץ ואילו המחדלים בתל־אביב מדברים בעד עצמם.

מחדלי **המערך**
בעירית תל-אביב

מוגש ע"י מטה הבחירות של הליכוד – ת"א

מדינת ישראל
משרד השיכון

קבלת הצעות לביצוע יחידות דיור

משרד השיכון עומד להכריז על ביצוען של **כ־1,000 יח"ד** במקומות הבאים:	באר־שבע 250 יח"ד אופקים 150 " ערד 200 " דימונה 200 " אילת 200 "

קבלנים מוכרים, הרשומים ב„ועדה לקביעת סדרי מסירת עבודה לקבלנים" במשרד האוצר — החשב הכללי, בהיקף של 7,000,000 ל"י לפחות, והמעוניינים להשתתף במכרז הנ"ל, יפנו בכתב למשרד השיכון, אגף תכנון והנדסה, הקריה, תל־אביב, עד ליום 8.1.1974.

י. שרון
המנהל הכללי

הכוורת החדשה, האמיתית

אחר מלחמת יום הכיפורים הפסיק המערך
לפרסם את "הצוות" שלו
הסיבות ידועות לכל
האמת היא כי הצוות, המוצג לעיל, הוא זה
המתכונן, אחר הבחירות, להתייצב בראש המדינה.
"היונים" ו"הפלסטיניסטים" הללו עלולים להסיג את
ישראל אחור לעבר קווי ה־4 ביוני 1967.
הם יעמידו בסכנה את עצם קיומה של המדינה.
כל מי שרוצה למנוע אסון לאומי,
לא יצביע בעד המערך ויתן ידו לליכוד.
תנו סמכות לליכוד להקים, על יסוד ליכוד לאומי,
ממשלה חדשה בישראל
שתשרת את העם בנאמנות, ביושר, באומץ ובתבונה.

**למען הבטחון והשלום
הצבע הליכוד.**

הצבע
חל
טעמ

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

**מפעלים פטרוכימיים
בישראל בע"מ
חיפה, ת.ד. 99
HAIFA P.O.B. 99**

יצרנים של:
איפטין פוליאתילן
לשמוש בייצור למוצרי אריזה, תעשיה, חקלאות ומוצרי צריכה.
פיח תעשיתי לתעשית צמיגים, מוצרי גומי, צבעי דפוס ותעשיות אחרות.
פוליסטירן — הייצור בקרוב, למוצרי אריזה, בדוד, תעשיה ומוצרי צריכה.

לע

המפלגה הליברלית העצמאית

ספורט

המובילה למאבק חוץ קשה בחיפה

המוליכה בראש הטבלה, קבוצת מכבי ת"א, יצאה מחר ל־מצימת־חוץ קשה במיוחד. ה־מכבים, ששמטו עד כה נקודה אחת בלבד, יתקלו בחיפה הז־קה בדמות הפועל חיפה, ש־זינקה השבוע אל הצמרת ויש לה שאיפה „לגיטימית" להמ־שיך ולעמוד בחלק העליון של הטבלה.

באיצטדיון „בלומפילד" הצפה הפועל כפר־סבא לבעיה של מכבי ת"א, מלאה או חלקית, על מנת לשוב ולהתמקם בראש. אד־לם קודם לכן יצטרכו גם ה־חבריו להכניע יריבה מוכה כמכבי פתח־תקווה, שמצבה הבלתי־ברור בתחתית ידרבן אותה, בוודאי, ל־מאמץ יתר.

מכבי פ"ת — הפועל כפ"ס

כפר־סבא, ההפתעה הגדולה של השנה, השמיטה בשבת החולפת נקודה בביתה ולא מיצתה את מלוא יכולתה. אולם גם כך היא הפייבוריטית לזכייה במשחק, שכן כל ההתקפה הפוריה של כפ"ס (שום, פוגל ומרצ'ינסקי) תעבור מהר הגנה בלתי־מלוכדת, הכפר־סבאים עשויים לנצל זאת על־מנת להבקיע, ואולי גם לשוב למקום הראשון.

התחזית: נצחון לכפ"ס.

בית"ר ת"א — הפועל חדרה

חדרה התאקלמה בצורה נאותה בליגה הלאומית, כך שצריך להו־ציא מטבלת החישובים את גורם „הטירוניות" שלה. אלא שמכאן ו־עד להימור על חדרה כמנצחת, הדרך ארוכה. בית"ר תשחק ב־ביתה ותציב, כמו בשבועות האח־רונים, הרכב סביר ואין ספק ש־תרד מהשדה עם נקודה אחת ל־פחות.

התחזית: תיקו.

הכח ר"ג — הפועל ת"א

מגרש „בלי־גיל" אינו מאיר ה־שנה פנים ל„סגולים": הם לא השכילו לקצור בו השנה ולו גם נצחון אחד. אבל האלופים מא־מינים ש„קללת" המגרש הביתי תחלוף כבר מחר, על מנת שהם יוכלו להמשיך ולצעוד בדרך ה־נצחונות ולאחר נצחון החוץ ב־חדרה), הפועל ת"א מעודדת, ב־ודאי, בכך שהפועל פ"ת היכתה את הכח במגרשה ויש לה גם מסורת של הצלחות במגרש זה. אלא שחניכי הארי גיים יאלצו מחר לגלות את מלוא קלפיהם כדי לשוב עם „דבר" כלשהו הביתה.

התחזית: תיקו.

בני־יהודה — מכבי חיפה

ההפסד הגבוה (3:0) למכבי ת"א שיבש במקצת את מלכי התיקו של „הזהובים", אולם לא פגע ב־מוראל שלהם. ככלות הכל — הם הציגו יכולת די טובה ורק חסרו מזל ליד שערו של המכבי קודם. מחר תעמוד מולם יריבה הרבה יותר חלשה ובני שכונת התקווה יעשו כל מאמץ כדי לא להחמיץ נצחון ראשון. אולם הכל תלוי בשאלה אחת: האם יצליחו אוהד בן־טובים ל„התעורר" ולהבקיע שער ראשון?

התחזית: נצחון לבני־יהודה.

הפועל באר־שבע — בית"ר ירושלים

באר־שבע זכה בתקופה האח־רונה לשבחים על משחקה הנאה, אולם האיכות שלה לא מלווה ב־כמות (נקודות). ירושלים פתחה את העונה בסערה ו„התקררה" ב־מהירות גדולה יותר. אולם מחר תוטל האכה הגרה של שתי ה־קבוצות לקרקעיות כדי לפנות מקום למשחק „גברי" ועקשני, ללא סימני עדיפות לשום צד.

התחזית: תיקו או נצחון ל־באר־שבע.

הפועל חיפה — מכבי ת"א

אם היה המשחק מתקיים ב„בלומפילד" לא היינו מהססים לקבוע את מכבי כמנצחת ודאית. אולם בקרייה־חיים החישובים ה־תיאורטיים הולכים מפס לאיבוד. צריך לקחת בחשבון את גורם ה־ביתיות ואת ההתעוררות הגדולה של חיפה. אסור, עם זאת, לשכוח שמכבי מוליכה את כל 16 ה־קבוצות בלאומית ויש לה הרכב קבוע ובעל פוטנציאל גבוה.

התחזית: תיקו.

מכבי נתניה — הפועל פ"ת

שתי הקבוצות סיימו בתיקו אפס את משחקיהן בשבת החו־לפת: נתניה כפתה תוצאה זו על כפ"ס (בחוץ), ופ"ת נאלצה להסת־פק בכך בבית. לאור העובדה ש־שתי הקבוצות מצויות במיבור בצ־ב'ע רצון, צפוי לצופים משחק ער ובהנה. הנצחון צפוי ליפול לכל צד.

התחזית: תיקו או נצחון לנת־ניה.

הפועל ירושלים — מכבי יפו

לירושלים תינתן הזדמנות נו־ספת להשיג נצחון בכורה מול היפואים, שכשלו בשבת האחרו־נה בביתם. יפו תהיה מרוצה אם תשיג נקודה, לכן אף כי היא מציבה הרכב פחות או יותר מלא, אין היא מפיקה ממנו את מלוא התועלת.

התחזית: נצחון לירושלים.

בליגות א'

מחוז הצפון: הפועל טירת־הכרמל — הפועל ר"ג, הפועל עכו — שמשון, הפועל נתניה — בית"ר נתניה, מכבי הרצליה — הפועל הרצליה, הפועל קריית־שמונה — הפועל צפת, הפועל טבריה — בני־נצרת, הפועל קריית־אתא — הפועל נהריה. הפועל מגדל־העמק — הפועל גד־ליאל.

מחוז הדרום: מכבי שעריים — הפועל לוד, מכבי רמת־עמידר — הפועל ברנוער, בית"ר רמלה — הפועל בית־שמש, הפועל חולון — הפועל דימונה, הפועל אשדוד — הפועל רמלה, הפועל בת־ים — מכבי חולון, הפועל באר־יעקב — הפועל יהוד, הפועל ראשון־לציון — נס־ציונה.

אייאקס — ריאל 3:4

קבוצת הכדורגל ההולנדית אייאקס אמסטרדם ניצחה במאד־ריד את ריאל הבקוסית 3:4 (1:1), במסגרת ידידות.

גינטר נצר כריאל וראש מא־ייאקס הבקיעו שני שערים כ"א. שני השערים הנוספים לאייאקס הובקעו על־ידי מוהרן והאן־האגן.

שיאן עולמי ואלוף אולימפי נוצחו

שתי הפתעות גדולות נפלו ב־תחרות האו"ק באוקלנד, ניו־זי־לנד. כאשר השיאן העולמי בריצת 10,000 מ'. הבריטי דייב בד־פורד, פיגר ב־4.8 ש' אחרי המנצח, הניו־זילנדי דיק קוואקס. שעבר 5000 מ' ב־13:24.0 ד'. בדומה ל־כפרה הציב ש"א ארצי מצויין ב־שלושה מייל — 13:02.4 ד'.

האלוף האולימפי ב־1500 מ', ה־פיני פאקה ואסלה, סיים שלישי בריצת המייל, שהמנצח הניו־זי־לנדי ג'ון וולקר. נשא את המרחק ב־4:01.0 ד'.

ראשי מוסדות הספורט בארץ (משמאל לימין: ח. ויין, ח. גלובינסקי, י. ענבר, מ. הלה, ע. מילצין, י. זאבי ש. ללקין) הניחו זר על קברו של דוד בן־גוריון בשדה־בוקר והתייחדו עם זכרו.

הנחה בדמי ביטוח עקב השבתת רכב

החסכן בהביעות נזיקין אשר ינבע מהשבתת כל הרכב במדינה יממה אחת בשבוע יקבל ביטוי מתאים בדמי הביטוח המשתלמים על ידי בעלי כלי הרכב, במוא העת בתיקון התעריפים הקיימים היום — על כך סוכם בין סגן שר התחב־ורה גד יעקבי והממונה על הוס־כון הביטוח במשרד האוצר ד"ר י. פיקר.

יצויין כי פוליסות הביטוח מת־חדשות, בדרך כלל, אחת לשנה, ואפילו תיקבע הנחה לבעלי רכב ב־16.12.73 יהנו מהנחה זו רק אלה המחדשים את הפוליסה לאחר תא־ריך זה. לא ידוע, בשלב זה, כמה זמן תימשך ההשבתה ובמידה ש־התקנה תתבטל במשך השנה יוסדר הדבר בהתחשבות נוספת בין חברות הביטוח לבין בעלי כלי הרכב.

לפי הנוהלים הקיימים נקבעים דמי הביטוח בתקופה לתקופה על יסוד נסיון התביעות למעשה בת־קופה שחלפה. ובמסגרת דיונים אלה יהנה הציבור המבוטחים ממי לוא החסכון אשר ינבע מהשבתת כלי הרכב יממה אחת בשבוע. בהתחשבות שלהם שלבה כלהמי־

הגרלת הלוטו ללא פרס ראשון

איש לא ניחש את ששת המס־פרים הנבחרים בהגרלת הלוטו ב־יום 25.12.73 והסכום המיועד ל־פרס ראשון עובר לשבוע הבא.

בפרס השני (5 ניחושים נכונים + המספר הנוסף) היו 5 זכיות בנות 4525 ל"י כ"א. בפרס השלישי (5 ניחושים נכונים) היו 177 זכיות בנות 255 ל"י כ"א. בפרס הרביעי (4 ניחושים נכונים) היו 6717 זכיות בנות 10.10 ל"י כ"א. בפרס החמישי (3 ניחושים נכונים) היו 76,025 זכיות בנות 2.30 ל"י כ"א.

שני הפרסים הגדולים בהגרלת הפיס בנוש דן ואזור השרון

בהגרלת הפיס שהתקיימה ב־20.12, זכו בסך 150,000 ל"י כ"א: עקרת בית מגבעתיים ורופא באזור השרון.

אבן־פינה למרכז הרפואי של קופת־חולים „מכבי" הונחה אתמול ברמת־גן במעמד שר־הברי־אות ו. שם־טוב, ראש העיר ד"ר י. פלד וראשי מכבי העולמי. ה־מרכז החדש יכלול מרפאה, מעב־דה, מכון רנטגן, מכון אלקטרו־תראפיה ופיזיותראפיה, שירותי רופאים, מומחים ומינהלה.

היום-
אנו מציגים לבחירה את-
המקום ה-21
ברשימות לכנסת

ברשימת המערך-
אריה(לובה) אליאב

ברשימת גח"ל-
יצחק מודעי

במי אתה בוחר?

תן מנדט לשלום-תן כוח לבטחון

הצבע מערך

אמת — המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

אנו העומדים בראש ערי הפיתוח
ומועצות הפועלים שלהן, דוחים במורת־רוח
את מודעות השיטנה של הליכוד,
שהתפרסמו בעתונות נגד שר האוצר, פנחס ספיר.

אין לערי הפיתוח ידיד נאמן ומסור מפנחס ספיר.
אנו רואים בו אבי עיירות הפיתוח ומטפחן.
הוא האדם שעמד ועומד לימיננו ברגעים קשים
של עשייה יומיומית כבימי חג, בהם
אנו מציינים השגי הפיתוח, ההרחבה והקידמה.

ישובינו לא היו מגיעים להשגיהם בלי ידו האמיצה
והבוטחת המושטת לנו לעזרה ולהדרכה בכל זמן

אנו בטוחים, כי בין המקטרגים
אין איש המשתווה לפנחס ספיר במרצו, במעשיו,
במסירותו ובזכויות השמורות לו
במשק הישראלי בכלל - ובערי הפיתוח בפרט.

עמרם לוק, ראש המועצה המקומית בית־שמש
מאיר כהן, מזכיר מועצת פועלי בית־שמש
אסף פרנקל, ראש המועצה המקומית מטולה
רפי אדרי, מועמד לראשות המועצה המקומית, חצור
יהודה קדוש, מזכיר מועצת פועלי חצור
אהרן נתמיאס, מועמד לראשות עירית צפת
ומזכיר מועצת הפועלים בצפת
דוד מורה, ראש המועצה המקומית, קרית־שמונה
אורי דוקטורי, מזכיר מועצת פועלי קרית־שמונה
משה צחר, ראש עירית טבריה
מנשה שוען, מזכיר מועצת פועלי טבריה
יעקב גוז, מזכיר מועצת פועלי יבנאל והגליל התחתון
יצחק קינן, מועמד לראשות המועצה המקומית בבית־שאן
מנחם בן־בסט, מזכיר מועצת פועלי בית־שאן
צבי אלדורוטי, ראש המועצה המקומית מגדל־העמק
יהויכין גבאי, מזכיר מועצת פועלי מגדל־העמק
שמעון שחורי, ראש עירית עפולה
שלמה מאירוביץ, מזכיר מועצת פועלי עפולה
מרדכי אלון, ראש המועצה המקומית נצרת־עלית
מנחם אריאב, מזכיר מועצת פועלי נצרת־עלית
אילן גבריאלי, ראש המועצה המקומית, יקנעם
עמוס משה, מזכיר מועצת פועלי יקנעם
ברוך ונגר, ראש המועצה המקומית, כרמיאל
עזרא פיק, מזכיר מועצת פועלי כרמיאל
אלי בן־יעקב, ראש המועצה המקומית, מעלות־תרשיחא
מרדכי כהן, מזכיר מועצת פועלי מעלות־תרשיחא
גרשון סץ, ראש עירית נהריה
אפרים שריר, מזכיר מועצת פועלי נהריה ושלומי
ישראל דורון, ראש עירית עכו
יצחק חזיזה, מזכיר מועצת פועלי עכו
דוד חזן, ראש המועצה המקומית, שלומי

צבי איצקוביץ, ראש עירית לוד
יוסף אזולאי, מזכיר מועצת פועלי לוד
יצחק יצחקי, מועמד לראשות עירית רמלה
אברהם שמיל, מזכיר מועצת פועלי רמלה
אפרים לוי, ראש המועצה המקומית, יבנה
אהרן חגג, מזכיר מועצת פועלי יבנה
שאול בן־שמחון, מועמד לראשות עירית אשדוד
רפי כהן, מזכיר מועצת פועלי אשדוד
אהרן חייבי, מועמד לראשות עירית אשקלון
יעקב אלון, מזכיר מועצת פועלי אשקלון
אריה מאיר, ראש עירית קרית־גת
משה עיני, מ"מ מזכיר מועצת פועלי קרית־גת
דוד עבודי, ראש המועצה המקומית, קרית־מלאכי
אליהו בבילה, מזכיר מועצת פועלי קרית־מלאכי
יונתן יפרח, ראש המועצה המקומית, שדרות
יעקב אלקבץ, מזכיר מועצת פועלי שדרות
יחיאל בן־טוב, ראש המועצה המקומית אופקים
שמואל קובי, מזכיר מועצת פועלי אופקים
אליהו נאוי, ראש עירית באר־שבע
אורי סבאג, מזכיר מועצת פועלי באר־שבע
אלי מויאל, מועמד לכנסת מטעם הנגב
ערמון לרדו, מועמד לראשות עירית דימונה
יהודה יפת, מזכיר מועצת פועלי דימונה
דק אמיר, מועמד לכנסת מטעם הנגב
אברהם שוחט, ראש המועצה המקומית, ערד
בצלאל טביב, מזכיר מועצת פועלי ערד
חיים אבוצרור, ראש המועצה המקומית, ירוחם
אברהם בן־שושן, מזכיר מועצת פועלי ירוחם
אשר אזר, ראש עירית אילת
צבי שבטמן, מזכיר מועצת פועלי אילת

„בני יהודה" בעד יהושע רבינוביץ

לתושבי שכונת התקוה, לאוהדי „בני יהודה" ולכל חובבי הספורט בתל־אביב:
בשבוע הבא יתקיימו הבחירות לראשות עירית תל־אביב—יפו.
הנהלת אגודת „בני יהודה" קוראת לתושבי השכונה לתמוך במועמדותו של ראש העיר, יהושע רבינוביץ.
אנו בטוחים, כי בחירתו מחדש לראשות העיר היא לטובתה של השכונה כולה ולטובת אגודת „בני יהודה".
מר יהושע רבינוביץ תמך כל תקופת כהונתו באגודה ועשה כמיטב יכולתו לשפר את מצבה. בלי עזרתו — לא היינו יכולים להקים את המגרש החדש שלנו בשכונה.
בלי עזרתו – לא היינו יכולים לדאוג לשחקנינו.
לכן, אנו חוזרים וקוראים לכל אחד ואחד בשכונה:
תנו קולכם ליהושע רבינוביץ, ועזרו לו לעזור לנו.

בברכה
הנהלת אגודת „בני יהודה"

תן כוח לשלום ולביטחון

אמת — הצבע המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

„אף אחד לא פעל בהיקף תחומים כזה ובהצלחה כזו כמו יהושע רבינוביץ".

— באת גרשון הל, כתב „ידיעות אחרונות" — „כמי שפעל במחיצתם של מאיר דיזנגוף, משה שלוש וישראל רוקח, עלי לציין שאף אחד מראשי העיריה הקודמים של תל־אביב לא פעל בהיקף תחומים כזה ובהצלחה כזו, כמו יהושע רבינוביץ".
בהצהרה זו יצא מר ברוך רוזן, מראשי לשכת המסחר של תל־אביב.

גרשון הל/ידיעות אח'

(שאלות אישיות ליהושע רבינוביץ, עורך — יעקב אגמון, גלי צה"ל)
שרשרת גדולה, מענינת, ולא ידועה כל כך, של מפעלים, נתגלתה למי שהאזין בשבת לראיון עם ראש עיריית תל־אביב, יהושע רבינוביץ: הפארקים, קריות החינוך, מעגן הספינות, העברת שוק „הכרמל", ומעשים אחרים אשר יש בהם כדי להעלות את איכות החיים בעיר הגדולה. ראש העיר הצטייר באזני שומעיו כאיש מעשה מובהק, רחוק מדמגוגיה, מסוגל לדווח בכובד ראש על הישגים כמו על מחדלים.

יוסי ביילין/דבר

אינני תושב תל־אביב כיום, אך גרתי בה בתקופת שלטונם של ראשי העיר מהציונים הכלליים, ישראל רוקח וחיים לבנון. מי שזוכר תקופות עלובות אלו, על המחדלים הנוראים, העזובה, הלכלוך, הזנחת השכונות, זיהום הים ועוד, יודע להעריך את הפעולה הגדולה שעשה יהושע רבינוביץ, כסגן ראש העיר בזמן כהונתו של נמיר, וכראש עיר בזכות עצמו, לתיקון ושיפור המצב. כיום דרושים מאות מיליונים, שאינם בנמצא, לתיקון כשלונות העבר של רוקח ולבנון, וכיום עומדת הבעיה הקשה של תל־אביב כמטרופולין למאות אלפי אנשים הבאים בתחומה יום־יום, בלי שיימנו עם תושביה משלמי המיסים. מי שמבין את בעיותיה של תל־אביב ואת כושרו של רבינוביץ, יודע שאין לו במה להתבייש מול איזה "כוכב שביט" או אלוף במילואים.

דניאל בלוך/אות

...שום מכון קוסמטי לא יהפוך את יהושע רבינוביץ ל„בער זיהר" פוטוגני.
הוא, בסך הכל, איש המעשה והיושר, המשקיע עצמו בניהול הגדול והסורר בכרכי הארץ.

שלמה שמגר/ידיעות אחרונות

נוסף על הנסיון הרב והעוצמה הפוליטית שרבינוביץ יכול להציג אותם בכרטיס־הביקור שלו, קיימת תל־אביב, העיר שרבינוביץ שינה את פניה ללא הכר בשנים שהוא מנהל את עניניה.

בעשר השנים האחרונות נבנו אזורים שלמים של תל־אביב מחדש. חוף הים שהיה מכוער ומזוהם מקבל פרצוף חדש, גרנדיוזי. אזורי רחצה נוספים הוכשרו לשימוש תושבי העיר. אפשר אולי להתווכח על פרט זה או אחר בתכניות הגדולות, אבל אי־אפשר להכחיש שהדברים נעשו בתנופה גדולה ובתכנונם של הארכיטקטים הטובים ביותר.

לרבינוביץ יש סבלנות ונשימה ארוכה. דומה שיש לו גם הכוח להפוך את מה שנראה היום בלתי־אפשרי למציאות היום־יומית שלנו.

עידית זרטל/דבר השבוע

זה הזמן לרצינות ולאחריות-
זה הזמן של יהושע רבינוביץ.

הצבע אמת
המערך לעירית תל־אביב יפו

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית

הודעה בדבר הסעי בוחרים

בהתאם לחוק הבחירות, זכאים להסעה על חשבון ועדת הבחירות המרכזית, בעלי זכות בחירה אשר ייכצאו ביום הבחירות מחוץ לגבול המוניציפאלי של הישוב אשר בו נמצאת הקלפי שלהם, וזאת בתנאי שהקלפי ברחוקת 20 ק"מ ומעלה ממקום המצאו.

ההסעה תבוצע באמצעות התחבורה הציבורית הבין־עירונית ורכבת ישראל, במסגרת קוי ההסעה הרגילים ולוח הזמנים הרגיל.

כרטיסי נסיעה לזכאים יועמדו לרשות הציבור במקומות ובמועדים הבאים: —

א) בישובים עירוניים:
1. בלשכות המודיעין של ועדת הבחירות, אשר תפעלנה בימים 29/30.12.73 בין השעות 18.00—22.00, 31.12.73 — בין השעות 07.00—23.00.
2. בתחנות הרכבת — לנסיעה ברכבת.
3. בתחנות הלוקה מיוחדות בערים, בסמוך לתחנות האוטובוסים המרכזיות.

ב) בישובים כפריים — בועדות הקלפי בישוב, ביום 31.12.73, בין השעות 07.00—21.00.

רשימת התחנות לחלוקת כרטיסים ולשכות המודיעין בתפרסמות מטעם ועדות הבחירות האזוריות על לוחות המודעות העירוניים.

בגלל מצב החירום והפעלת שרותי התחבורה הציבורית בממדים מצומצמים, מתבקש הציבור לעקוב אחר לוח הזמנים ולהקדים נסיעתו.

ועדה המקומית לבניין ולתכנון עיר בני־ברק ... 149 ... 1965 —

... בית ... בקשה לועדה זו ...

... 6190 חלקה 555 רחוב אהבת שלום 18, אשר ... ב', ת.ב.ע. 194, וזה שלא בהתאם לתכנית המתאר ... 105א', לבני־ברק.

כל מי שיש לו ענין בקרקע הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו ...

המבוקש תוך 14 יום מתאריך ... לאחר ... הועדה המקומית את המלצתה לאשר הבקשה לועדה המחוזית לבנין ערים תל־אביב, כראות עיניה.
י. ...
הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

דבר רק"ח

הבוחר שואל - ח"כ מאיר וילנר משיב

שאלה: מהי תוכנית השלום של רק"ח ומהי הערובה להגשמתה?

תשובה: תוכנית השלום של רק"ח היא אותה התוכנית שהצענו לפני המלחמה כדי למנוע את המלחמה. עתה, אנו מציעים שוב את אותה התוכנית כדי למנוע מלחמות ואסונות נוספים וכדי להשיג את השלום.
תוכנית השלום של רק"ח באה להבטיח את הזכויות של ישראל ושל העמים הערביים כאחד; ופירוש הדבר:
* נסיגה מהשטחים שנכבשו במלחמת יוני 1967;
* הבטחת זכות קיומה הריבוני ושלמותה הטריטוריאלית של מדינת ישראל כמו של המדינות הערביות;
* הבטחת זכות קיומה הריבוני ושלמותה הטריטוריאלית הפלשתינאי;
* הבטחת חופש שיט לישראל, ככלל המדינות, בתעלת סואץ ובמיצרי טיראן.

תוכנית השלום הזו נתמכת ע"י כל עמי העולם, כולל העמים הערביים, והיא תואמת את החלטות האו"ם. **תוכנית השלום של רק"ח היא צודקת וריאלית בהחלט.**

שאלה: מה הם הסיכויים להצלחת ועידת ז'נבה?

תשובה: הסיכויים להצלחת ועידת ז'נבה הם רציניים ביותר. הם תלויים במידה רבה ביותר במדיניות הממשלה שתקום אחרי הבחירות לכנסת. אם הממשלה תנקוט במדיניות חדשה, תטוש את התביעות לסיפוחים טריטוריאליים ותכיר בזכויות של העם הערבי הפלשתינאי — נזכה במהרה לשלום צודק וברקיימא אשר יתן בטחון לישראל.

שאלה: וכיצד לפתור את הבעיות החברתיות?

תשובה: פתרון הבעיות החברתיות תלוי במידה גדולה בהשגת השלום. בתנאים של שלום לא יבוזבזו מיליארדים כה רבים למטרות צבאיות ולמלחמות. השלום יתן לישראל גם בטחון וגם יאפשר לפתור הרבה בעיות חברתיות. לכן קיים קשר הדוק בין המאבק לשלום לבין המאבק לפתרון הבעיות החברתיות.

הצבע ו רק"ח

למען חיזוק המאבק להצלחת ועידת ז'נבה, לשלום ולבטחון, לפתרון הבעיות החברתיות, ולביטול האפלייה העדתית והדיכוי הלאומי — חזקו את רק"ח!

תל־אביב
ת.ד. 26205

המפלגה הקומוניסטית הישראלית — רק"ח

בעד
שלום-אמת
לא התקפלות
שתביא
מלחמות
חוזרות
וסיכון
המדינה.
הצבע
חל
טעמ
הליכוד

מוקד

והממשלה הבאה

הנהלת „מוקד" החליטה ב־23-12-73 על 4 קווים, שנחו את עמדתה ביחסה לממשלה הבאה:

1. סיעת „מוקד" תצביע תמיד נגד כל ממשלה של ה„ליכוד", ונגד כל ממשלה בה ישותף ה„ליכוד". עבדה זו נובעת מהכרתנו, שה„ליכוד" או „הליכוד־הלאומי" עלולים להביא אסון על ישראל.
2. סיעת „מוקד" תתנגד להידוש ממשלה בהתכונת הקודמת, שבה מופקדים דיין, גלילי וגולדה באיר על מדיניות ישראל.
3. סיעת „מוקד" תתמוך בכל צעד חיובי שהפשה הממשלה שבמרכזה יעמוד ה„מערך" בכיוון של יוזמת־שלום סבירה ותיקונים חברתיים. ולפי משקלם של צעדים אלה תקבע — באופוזיציה — את יחסה לממשלה כזו ולפעולותיה.
4. אם תעמוד בכנסת סכנה של הפלת־ממשלה שה„מערך" במרכזה, ופינוי מקומה לממשלה שה„ליכוד", הימני ישתתף בה או ירכיב אותה, תעשה סיעת „מוקד" הכול כדי למנוע סכנה זאת ובהתאם לכך תצביע בכנסת.

יד בן־צבי

השבוע ביד יצחק בן־צבי ירושלים

ה—ט טבת תשל"ד — 30.12.73 — 3.1.74

יד יצחק בן־צבי ממשיכה לקיים סדרת הרצאות ביהודה כדי יום בשעה 17.00.

התכנית:

יום ראשון, ה' טבת תשל"ד — 30.12.73
מנזרים במדבר יהודה
— דר' אשר עובדיה

יום שני, ו' טבת תשל"ד — 31.12.73
יחידות הנוף של מדבר יהודה
— מר זאב משל

יום שלישי, ז' טבת תשל"ד — 1.1.74
הרודיון — לאור החפירות בהרודיון ההתחתית
— דר' אהוד נצר

יום רביעי, ח' טבת תשל"ד — 2.1.74
המבצרים החשמונאים על ירדנו
— מר זאב משל

יום חמישי, ט' טבת תשל"ד — 3.1.74
נבי מוסה במדבר יהודה
— פרופ' זאב וילנאי

בשיתוף עם המחלקה לתרבות, עיריית ירושלים ההרצאות תתקיימנה בצריף יד יצחק בן־צבי, הכניסה מרחוב אברבנאל — גן הבחורי.

הציבור מוזמן

הספריה לתולדות הישוב של יד יצחק בן־צבי נפתחת לציבור המעוניינים.

הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל
בגודלה,
מהימנותה
ותוכניותיה

ספיר תובע תכנון המשק לאפשרות של תקופת רגיעה

מאת דויד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

בהביעו שלא להכין את המשק ל־1974 רק לפי שלושת החודשים של "רעידת האדמה", אלא לראות את התכנון בחיקף נרחב יותר, כולל האפשרות של תקופת רגיעה — יצא אתמול שר האוצר פנחס ספיר בישיבת הוועדה לתכנון המשק של המועצה הכלכלית המייעצת לשעת חירום.

גישתו של ספיר לתכנון המשק לשנה הבאה היא שונה מהדעות שהובעו על־ידי חלק מחברי הוועדה, בראשותו של שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב, שעמדו על ההכרה לראות את כל שנת 1974 כשנת־חירום במשק ובהתאם לכך להכין את המשק. שר האוצר גם עמד על ההשלכות של משבר ה־אנרגיה ועל ההשקעות שיתבצעו בחיפושי הנפט. המשבר הנוכחי באנרגיה ידרבן את העולם כולו בחיפוש אחר פתרונות מתאימים — אמר — ואולי אנחנו אף נהנה מהתפתחות זו.

להודיע ציוד "עמוד של מפעל מאושר"

ביניבה הציג מנהל מרכז ההשקעות ישעיהו סטופר את תכניות ההשקעות ההדוקות שהוגשו במהלך 1973 ובסתכמות ב־1.2 מיליארד ל"י. לדבריו, קבוצות יזמים שגילו התעניינות בהשקעות לפני המלחמה, כמשיכות לעמוד בקשר. הוא הציע שהיזמים ביוזמה הציבורית יקבלו במעמד של "מפעל מאושר", דבר שיחייב לכך בחוק עידוד השקעות הון.

נציג התאחדות התעשיינים מארק מוסביץ עמד על הצורך שהתעשיה תפתח אנרגיה. הוא הציע לעודד גם השקעות על ידי גופים מקומיים בתעשיה ולא רק יזמים מבחוץ.

חבר הוועדה המרכזת אהרון אפרת התריע כי רשימת ההשקעות שהוגשה לפני הוועדה בהווה רק כ־20 אחוז מכלל ההשקעות ה־ב... ..ות וכן שלא כל ההשקעות האוצריות אף מתבצעות. בין השאר מאשרים תכניות השקעה של כ־1.2 מיליארד ל"י הן מתבצעות במשך מספר שנים. לכן הדיון כולל בהשקעות, כולל הכפל, כימ, חקלאות, הבתיות וכד'.

הוועדה הטילה על הצוות לצב־רי ההשקעות לבחון את יעדי ההשקעות בכל המשק ולבדוק את התכניות בענפים השונים, כולל תעשיה, כימ, חשמל, תחבורה, בניה, חקלאות וכד'.

הראשל"צ הרב עובדיה יוסף: לא תהיה בעיית עגנות

הרב הראשי עובדיה יוסף הודיע אתמול, כי בית־הדין בירור המטפל בעניין החללים ה־הנעדרים של צה"ל פועל זה חדשים במציאות ההסתדרות... הרב הראשי לצה"ל הרב אלוף הרב מרדכי פירון וסגנו אלוף־משנה הרב גד נבון. ביחד עם זה מציא פסקי־דין לכל מקרה ומקרה, הקובע את מותו של החלל עפ"י ההלכה, כי אמנם זה, יש לקוות, ייפתרו כל בעיות העגונות של מלחמת יום הכיפורים.

בפגישה עם מנהלי בתי־ספר יהודיים מארה"ב וקנדה, הנמצאים בסיור השתלמות בארץ, נשאלו שאלות רבות המגעות לחיי יום יום של החינוך היהודי בגולה וכן שאלות הילכתיות. הרב הראשי השיב בהרחבה לשאלות שנשאלו ועודד את המנהלים בעבודתם ה־חשובה ואף ציין את הצורך ה־חשוב במורים הן בארץ והן ב־חו"ל כאשר הרבה מן הבעיות הן משותפות.

הרב הראשי עובדיה יוסף קי־בל אתמול את חיים אליעזר, יו"ר הפדרציה הספרדית בארה"ב, שבא בלוויית מרדכי אלקיים מ־הפדרציה הספרדית בישראל. אליעזר הזמין את הרב לבקר את הקהילות הספרדיות בארה"ב והרב הודיע, כי ישקול את ההזמנה ו־יתכן להיענות לה בקרוב. (ע)

לחברנו
דני דדון ולרעיתו
ברכת מזל־טוב
להולדת הבן
בית "דבר"

מטוס־ריסוס נחת נחיתת אונס; הטייס נפצע קל

מטוס ריסוס קל, שהיה בדרכו מהרצליה לריסוס בשדות העמק, נחת אתמול נחיתת חירום בואדי, בסבי־בות שכונת נווה שאנן בחיפה.

הטייס, אילן סלע, נחבל קלות לאחר שנחלץ מהמטוס שניזוק. המקרה אירע סמוך לשעה 10.30 לפני הצהריים, כשמטוס שהיה ללא מטען ריסוס, נחת את נחיתת החירום בואדי ליד רחוב חנקין.

בגלל המטוס נעקר במקום, הכנף הימנית התכופפה, ואילו גלגלי הנ־חיתה אף הם נעקרו ממקומם. אחד מהפועלים, שעבדו בבניין סמוך, העביר את הטייס למרפאת קופ"ח, שם קיבל טיפול רפואי ונשלח לביתו. מפקד משטרת מרחב חיפה, ניצב משנה מרדכי רון וסגן ניצב מ. סדה יצאו למקום התאונה.

כתב "דבר" בחיפה מציין, כי מומחי התעופה האזרחית שבמשרד התחבורה פתחו בחקירה ובודקים את מסלול טיסת המטוס ומה הגורם לנחיתת החירום שביצע. (צ)

איום בפיטורי מורים שלא יוסיפו שעות־הוראה חינם באוניברסיטה ע"ש בן־גוריון

מאת א. גבע, סופר "דבר"

רקטור האוניברסיטה ע"ש בן־גוריון בבאר־שבע שלח למורים חוזר בו הוא מאיים בפיטורי אותם המורים אשר לא יסכימו להוסיף על שעות ההוראה ללא תמורה.

בחוזר מצביע הרקטור, פרופ' צבי פלה, על מצב החירום השורר במדינה, החולש על סידורים כדי לאפשר לסטודנטים להשיג את מירב חומר הלימודים. יקויימו כמה מסלולי לימודים, הסימסטרים יינתנו מספר פעמים וסוף שנת הלימודים תהיה בספטמבר. המורים מתבקשים לחתום על הצהרה לפיה יסכימו ללמד מספר רב יותר של שעות ללא תמורה ואם לא — יפוטרו.

בחוזר נאמר: "הנני מצהיר בזה כי קראתי את מכתב הרקטור מיום 2.12 בעניין תנאי העסקתי בשנת הלימודים תשל"ד וגם תנאי החירום בהם שרויה המדינה ו־מסכים לתוכנו".

החוזר עורר התמרמרות בקרב המורים המציינים שבשום אחד מ־המוסדות להשכלה גבוהה לא נד־רשו המורים לחתום על הצהרה, על החומר שלא איימו עליהם בפיטורים.

נסיון שוד מזויין בצפון תל־אביב

שני אנשים מזויינים בחת בקלע ניסו. אתמול ליום ה' לשדוד סכום הלוים יקרה מאשה ברחוב מוסקי־ניני בתל אביב. המתלוננת, אריה מיקולינסקי, סיפר במשטרה, כי כא־שר הגיע יחד עם אשתו סמוך לחצות לביתו, התקיפו אותם שני השודדים ואיימו עליהם בתת־מקלע "עוזי".

כאשר הבחינו השודדים בסכנת שכנגה מרת מיקולינסקי ניסו להי־סיה בכה. האשה הקימה צעקות ובעקבות זאת נמלטו שני השודדים במכונית שהמתינה להם בקרבת מקום. (ע)

נחטף ארנקה של תושבת חיפה

שושנה בר יוסף, המתגוררת ברח' ח'ב בית לחם בחיפה, הותקפה אור ליום ב' על ידי שני אלמונים שה־גיחו מתוך החשיכה והספו מידה ארנק שהכיל 260 לירות ומסמכים. התוקפים נמלטו מן המקום. ה־משטרה הוזעקה ופתחה בסריקות ובהמשך נתגלה הארנק ריק בקר־בת מקום.

היורדים החוזרים לא השאירו כתובת

במשרדי הקליטה הסוכנות בני־על התעופה לוד אין יודעים היכן נמצאות עתה חמש המשפחות ה־יורדות מברה"מ שהודו לישראל לפני ימים אחדים. לאחר שסובבו כתחנות מעבר באירופה בבלי ש־נתקבלו בחזרה על ידי השלטונות הסובייטיים.

כאשר שבו לישראל התבלט החילה בנמל התעופה לוד ולאחר מכן נעלמו לפתע.

מוגי משרד הקליטה משערים כי הם הצטרפו במגזר לקרובי משפחה בישראל. כאשר עזבו היורדים את הארץ, היו להם דירות שסופקו להם כעולים חדשים. (ע)

משרד התקשורת
מודיע כי
היום
יום ששי 28.12.73 יוחלפו מספריהם של 1130 מנויי טלפון בירושלים.

בעקבות פעולות פיתוח של מערכת הטלפון בעיר. המנויים יקושרו אל מרכזת הטלפונים החדשה בקרית יובל **והספרה הראשונה של מספר הטלפון שלהם תהיה 4.**

מרכזת זו מורכבת מציוד חדיש ותאפשר שרות באיכות גבוהה יותר. משרד התקשורת מפנה את תשומת לבם של המנויים הנוגעים בדבר, **כי עקב שיטת התפעול השונה של הציוד עלולה להיות שהות של שניות אחדות בין גמר החיוג לקבלת הצליל.**

המנויים שמספריהם יוחלפו יקבלו הודעה ישירה על כך.

דואר ישראל

האות שלך־ ב
למען חינוך דתי

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז תל־אביב

בשבת, 29.12.73, בשעה 11.00 לפנה"צ
ב"בית ליסין" רח' ויצמן 34
תתקיים
מועצת מחוז מורחבת
בהשתתפות:
אבא אבן, שר החוץ
עם פתיחות ועידת ז'נווה
יהושע רבינוביץ, ראש העיר
המאבק על עירית ת"א—יפו
המנחה: הח' דב בן־מאיר, מזכיר המחוז

האזינו במוצ"ש ברדיו
בשעה 11.15 בערב
לדברי המנהיג האמיתי של הפנתרים
אדי מלכה
הצביעו פ

מהירות מותרת הוסכת דלק
משרד התחבורה
משטרת ישראל

אמת | מפלגת העבודה — מפ"ם המערך — כפר־סבא | אמת

מחר, יום שבת, 29.12.73, בשעה 11.00 בבקר באולם קולנוע "עמל"
עצרת־עם
עם **שמעון פרס**
שר התחבורה והתקשורת
הנושא: **שלום ובטחון — כיצד?**
דברי פתיחה — **זאב גלר**, ראש העיריה
הציבור מוזמן.

מפלגת העבודה הישראלית
מועדון בעלי מלאכה
רחוב זכנהוף 16, תל־אביב
כנס מחוזי
של בעלי מלאכה ותעשיה זעירה
בהשתתפות: שר האוצר **פנחס ספיר**

יתקיים במוצ"ש 29.12.73 בשעה 7.30 בערב במועדון "יהדיו", רחוב הירקון 81 תל־אביב.

הפותח: **יעקב פרנק**, יו"ר המרכז הארצי של ההתאחדות בעלי מלאכה.

ציבור העצמאיים מוזמן.

מפלגת העבודה הישראלית / מפ"ם
המערך
מחוז איחוד הקבוצות והקבוצים

הערב, יום ו', ג' טבת תשל"ד — 28.12.73
מתקיימת בקבוצת כנרת
אסיפת חברים
בשעה 21.30 עם החבר **חיים גבתי** — שר החקלאות

מפלגת העבודה הישראלית ● מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך מחוז ת"א
מטה העדות
למפגש פומבי של יוצאי פרס
בהשתתפות:
יגאל אלון סגן ראש הממשלה
שיתקיים ביום ראשון, ה' בטבת 30.12.73, באולם "יחדיו", רחוב הירקון 81,
בשעה 5.30 אחה"צ
דברי ברכה:
ציון רוקני
מנשה אומידוואר
אמנון מושהפור
הפותח ומנחה: **ששון סימן־טוב**

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי תל־אביב—יפו

ברכתנו
לח' יששכר בהן
משנה היו"ר של הארגון ומנהל קופת התגמולין של עובדי עירית ת"א—יפו,
להולדת בתו אודליה

אורי אלפרט — מזכיר המועצה
מזכירות המועצה ועובדיה

כוס תנחומים
לחבר דוד אזואלוס ולמשפחתו
יו"ר סניף הנוער הדתי בעפולה
לפטירת הרעיה והאם
סולטנה ע"ה
בעבודתך הציבורית הברוכה. ובנחמת ציון בירושלים תנוחם
הנוער הדתי
מזכירות החוג הדתיים בהסתדרות

למהנדס ינאי יצחק
השתתפותנו בצערך במות עליך רעייתך
דבורה ז"ל
המדריך לעבודה
...

אבלים על פטירתו של יקירנו
משה לוין ז"ל
הלויה תצא היום, יום ו', ג' בטבת תשל"ד (28.12.73) בשעה 12.00 מחצר הלויות בבית העלמין סנהדריה בירושלים.

אשתו: שושנה
ילדיו: יוסף לוין, נעמי סאמט, דן לוין.
והאחות והאחים: אסתר שפירא, שלום לוין, חוה הלוי, מלכה שי, שושנה אמיתי ומשפחותיהם

האיגוד הארצי של הפועלים החקלאים השכירים
קרן הביטוח והפנסיה של הפועלים החקלאים והשכירים

בצער רב וביגון אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של חברנו היקר
משה איל ז"ל
חבר מזכירות האיגוד ומועצת המנהלים של קרן הביטוח.

הלויה תתקיים **היום** יום ששי 28.12.73 בשעה 1.00 בצהריים מביתו בנחלת יהודה.
התהלוכה מבית המרכז החקלאי בשעה 11.30

תנחומינו למשפחה האבלה

הליכוד
אסיפת עם בנהלל
בהשתתפות:
ח"כ שמואל תמיר
תתקיים בשעה 9 בערב
במושב נהלל בית העם
סיום מערכת הבחירות

תן מנדט לשלום, תן כוח לביטחון
אמת
הצבע המערך
מפלגת העבודה הישראלית מפ"ם

שר החוץ בראיון מיוחד ל„דבר"

הבוחר בישראל יקבל ביום ב' הכרעה בין־לאומית

ראיינו: יהושע תדמור ודניאל בלוך

סיכויי ועידת ז'נווה — מוקד כל פעילותנו המדינית בפנים ובחוץ. — מסגרת ההסכמיות שנתקבלה בפתיחת הוועידה מעניקה לנו מירב הגנה מפני כפייה. — ב„הפרדת הכוחות" הכוונה למשהו יסודי ורחב מאוד. — ייתכן שמושב שרים יתכנס בז'נווה שוב בסוף ינואר. — השיחה עם גרומיקו הידברות רצינית. אך חידוש יחסים ריאלי רק אם תהיה התקדמות ממשית כולל נסיגה נכבדה. — עמדת ה„ליכוד" בעניין ז'נווה מגוחכת. — הפרש קולות קטן בבחירות עלול לבלום יכולת פעולה

(סוף בעמוד 22)

עם אישור הסיוע האמריקאי

הנשיא ריצ'רד ניקסון חתם ביום ד' על החוק המאשר 2.2 מיליארד דולאר כסיוע־חירום לישראל, ובכך נסתיים תהליך החקיקה שהחל עם הגשת בקשת הממשלה לאספקת הסיוע בחודש אוקטובר בעיצומה של מלחמת יום הכיפורים. לבד מסיוע החירום בסך 2.2 מיליארד דולאר תזכה ישראל בסיוע צבאי רגיל בסך 300 מיליון דולאר ובסיוע כלכלי בסך 85 מיליון דולאר. די להזכיר שתכנית סיוע־החוץ האמריקאית המסתכמת ב־5.8 מיליארד דולאר היא הגדולה מאז מלחמת קוריאה וכי הגורם המכריע להגדלה זו היה סיוע החירום לישראל. אישור סכום כה גדול דווקא בתקופה שבה צפויים קשיים בכלכלה האמריקאית בעקבות חרם הנפט הערבי מפגין מחדש את ממדי התמיכה האמריקאית בישראל.

אף כי בבתי־הקונגרס נמצאו גם קולות צוויים וביקורתיים הוכיחה ההצבעה הסופית הן בסנאט והן בבית־הנבחרים שקיים בה מחנה גדול המוסיף לגלות הבנה ותמיכה בישראל. מחנה זה מקיף דמוקרטים ורפובליקאים, ליבראלים ושמרנים, תומכי מדיניות ההפשרה של ד"ר קיסינג'ר ובעלי גישה פסקנית יותר להליך ההפשרה והדו־קיום עם ברה"מ, כמותו של סנאטור ג'קסון, למשל. בהקשר זה יש אף להעריך את מאמציהם של יהודי ארה"ב וידידי ישראל הלא־יהודים, שנתנו גיבוי לחקיקת חוק הסיוע. שכן ללא תמיכה ציבורית יתכן ספק אם הדבר היה באפשר, לנוכח העובדה שהיוזמה באה מהממשל.

יוזמת ממשל הנשיא ניקסון בעניין סיוע־החירום מוסיפה לשקף את האינטרס האמריקאי בחיזוק כושר ההגנה של ישראל, וזאת ביחוד בשעה שנפתח המשא־ומתן הקשה והמסובך בז'נווה. אין כל ערובה כי בהמשך הוועידה לא יתגלו חילוקי־דעות רציניים מאוד בינינו לבין ידידתנו האמריקאית. אולם גם במקרה כזה נצטרך לעשות כל אשר לאל ידנו כדי להימנע מעימות עם וואשינגטון וכדי להוסיף לשמור על הבנה בסיסית עם רוב הציבור בארה"ב. אחד ההישגים הגדולים של ממשלת ישראל הוא בהצלחתה לשמור על ההבנה הבסיסית הזאת.

מבחנה של ירושלים המאוחדת

אלמלא כמה כרזות־תעמולה כמעט והיינו שוכחים, כי ביום שני הקרוב מתקיימות לא רק הבחירות לכנסת אלא גם לרשויות המקומיות. השאלות הגורליות לעתיד המדינה העומדות להכרעה בקלפי, דחקו הצידה את השאלות המוניציפליות, אם כי אין הן נטולות־ערך בחיי יום־יום של ארבע השנים הבאות. בכל מקום ומקום הבחירה לרשות המקומית היא בעלת חשיבות רבה לאותו ישוב, אך דומה כי חשיבותן של הבחירות לעיריית ירושלים חורגת מן המשמעות המקומית. כבר עתה ברור, כי שאלת ירושלים המאוחדת תהיה אחת הבעיות הקשות לפתרון בוועידת ז'נווה, אם נגיע עד לכלל דיון בסעיף זה. אך לדיון בשאלת ירושלים אנו מגיעים עם הבנה בין־לאומית לא מעטה, ואף שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר התייחס בנאומו בז'נווה לבעיית ירושלים, כאל בעיה דתית ולא מדינית.

אם מגיעים אנו לדיון בין־לאומי על ירושלים בעמדה מחוזקת, הרי זה לא במעט הודות למדיניות הנבונה והסובלנית שהיתה בירושלים מאז איחודה, בהנהגתו של ראש העיר טדי קולק. תהליך איחודה של העיר עבר ללא קשיים מיוחדים, ושרר בה כל הזמן שקט, תוך דו־קיום בשלום של יהודים וערבים, של כל הדתות והכנסיות, תוך הבנה הדדית וסובלנות. אין אלה הישגים של מה בכך. ולא פעם עמדו הדברים על סף התפוצצות, לולא גישתו הנבונה ומרחיקת־הראות של ראש העיר. לא במעט הוכנו הישגים אלה בשל הרוב המוחלט שהשיג המערך במועצת העירייה.

בבחירות הקרובות נודעת חשיבות כדירית כמדרגה ראשונה לשמירת הרוב של המערך כדי שיוכל לעמוד במבחנים העדיים הצפויים.

„כן, אבל" ו„לא, אבל" לסירוגין

...ח־המיקוח הישראלי יופעל בשיחות ז'נווה

מאת חגי אשד, שליח „דבר" בז'נווה

(סוף בעמוד 22)

האם הם „מונחים בכיס"

בעיות לג'יקסון ולמיני ביחסם לישראל

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

(סוף בעמוד 22)

הסברה נכונה — כיצד?

מאת חיים איזק

ברכותינו הנאמנות
למשרד התקשורת
ולתושבי הבירה
לרגל הפעלת המרכזת החדשה
מסוג "קרוסבר"
בת 15.000 קווים
בקרית־יובל

תדיראן
תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ
יצרני ומתקיני המרכזת

הפוגה במלחמת הנפט - מדוע?

מאת ישראל נרימן

באז מלחמת כרויא מקבל על ההזהרים העקרון להשוד בבטיחי תשורות בלתי־צפויות. גם כתנת הנ המנלה, שהביקו השבוע ב־כפתיע בשיטיות הנפט הערביות לרוב ארצות אירופה, ליפאן ול־פיליפינים, כן הראוי היה להתייחס אליה בקורטוב חשדנות. אך ממ־שלות בריטניה ויפאן החרדו ל־הידיה להן בקידה עמוקה. גר־מניה המערבית, שאינה בסטגנת לא כמדינה "ידידותית לעניין ה־ערבי" ולא כמדינה העוינת לו, בשמרה לשתוק זאת כתגובה נגד פוז. וכימוקה עצמה: יש לחכות ולראות במה תתבטא לבפסה. ל־גבי המדינות הנחשבות לבישראר־ליות בסכסוך המזרח־תיכוני, הח־רה חרב הנפט לדבקה, חלקית רקבית.

כה שאירע השבוע בכווית הוא בבחינת הפגית כתאיצה. במקום להוסיף ולצמצם את תפוקת ה־נפט בינואר 1974, כמובטח וכד־מוכנו, החליטו הארצות הערב־יות המפיקות נפט להגדיל ב־חודש הבא את התפוקה בשיעור של עשרה אחוזים. הן מבטיחות גם לארצות הפרו־ערביות אס־פקה כלאה של נפט; להולנד ולארה"ב הן בבשורה עם זאת בתמדה בחרם המלא. אולם ארה"ב שבה לנקודה טובה: המנצח ה־צעדי על תומרת ספקי הנפט יאמאני מציין בקורת־רוח את "ה־כגמה החיובית", הבסתמכת באמ־ריקה. אך בעיניו "אין בה עדיין די". והוא רבו שקוף כי גם סאם הקטן יוכל לקבל סוכריה מן הדוד בתמור, אם יוסיף להיטיב את דרכיו. כל כה שנדרש ממנו הוא עוד מאמץ קטן, בכיוון ה־רצוי.

מה אירע להם, לשליטי ערב, שהחליטו לפתע להסיר כעל ה־שלום את הסיום של כשבר מכ־איב, מחמת כחסור במקורות־אנרגיה? ברור כי הם קיבלו את החלטתם בניגוד לכוונתם המקו־רית להוסיף ולהדק את חבל החנק הכלכלי. עוד בראשית ה־שבוע הצהיר עבד אלרחמן אל־עטיקי, שר הנפט הכוויתי, בר־ראיון לכתב "להרמונד": "ההח־לטה שקיבלנו באוקטובר השנה להטיל אמברגו על משלוחי נפט לארה"ב ולהולנד ולצמצם כדי חודש את תפוקת הנפט תישאר בתקפה, עד אשר יימצא הסדר לסיכסוך המזרח התיכון... התו־פוקה תוגדל בהגיד רק בהדרגה, בהתאם ללוח הזמנים של הנסיגה הישראלית מן השטחים הכבו־שים". בקיצור — בלי נסיגה אין נפט.

מה אם כן הניע את שרי הנפט הערביים לפתוח במפתיע את ברזי הנפט, במידה אשר תבטיח בחד־שים הקרובים כמעט יותר בעולם — שפע אשר יפריך חלקית את התחזיות הקודרות, שרווחו בש־בועות האחרונים בחוגים כלכליים במערב?

האיש אשר לימצא את עצמיות, כי הגיעה השעה לנים רסן לטחר־סה, הוא שייח יאמאני הסעודי. קל לבדי לשחזר את עיקר הנ־מוקים, שהשמיע השייח באוזני עמיתיו, בוועידת הארצות הער־ביות המפיקות נפט. יאמאני יכול היה לנהל לבמיהוד את הדברים הבאים:

"רבותי, עליכם להבין שהרב הפיקות של צימצום תפוקת ה־נפט, שבה התמששנו בהירות לא כבועלת כאז 17 באוקטובר, עלו־לה במהרה לפגוע בנו, אם לא נזיח רסן לתאבוננו. נסתו הדבר. כי את מטרותנו המוצהרת טרם השגנו — בינתיים לא הוזה אפי־לו בקביעת לוח הזמנים לנסיגת ישראל מן השטחים הכבושים. אך בינינו לבין עצמנו: עניין הכי־בוש הישראלי היה לנו עילה נוחה, יותר מאשר מטרה עיקרית. אשר למטרותינו הכלכליות, הן הושגו בעיקרון, עם הפלאת מחיר הנפט — ואם נתמיד בלחץ, אל מעבר לנקודה סבירה, עלול הרווח שצברנו עד כה להצטמק".

"נתחיל בשאלת הרווח הפוליטי. ביקשנו לאלץ ארצות "ביי־טראליות בסכסוך המזרח־תיכוני ל־הזדהות עם עמדתנו. יפאן, למשל, נענתה — אך היא עשתה זאת מאונס. ובינינו לבין עצמנו ייאמר: כאשר אונס מאלץ את קרבנו לא רק להשתרע לפניו, אלא גם לחבקו ולנשקו "אני או־הבת אותך", אין זה הופך את מעשה האונס להתפרצות ספונטא־נית וסימפאטית של אהבה לר־הנה".

"אך אפילו נתייחס אל פרשת יפאן כאל הצלחה בלתי... לא נו־כל להתעלם במקרים אחרים, שהם בגדר כשלון ברור. האי שמעתם על ירידת ערך המטבעות האי־רופיים, בכיתה הפראנק הצרפתי והלירה שטרלינג. שאכתור חכמים ביקרם. ואילו הדולר האמריקאי נגד יצאו לכלותו, מוסיף ל־התחזק".

"איני צריך לספר לכם, כי חל סחף חמור באהדה לערבים — וביחוד באותן הארצות שהפליגו אותן לטובה. אלה שאנו אמרנו להעניק להם פרס, על עמדתם הפרו־ערבית. לא נרתע באירופה אף בלהתשידנו בקנוניה השאית מהתחבבות עם ארה"ב. הם בה־לה כי כל האמצעים שנקטנו הם פרי בזיזה, שמטהים לה המלך פיסל והנשיא ניקסון, ו־שמטרתה — להעמיד את אירופה במצב של נחיתות כלכלית לעומת ארה"ב".

"זו היא כמובן עלילה — אך אין להכחיש כי מבחינת התוצאה יש לאפשריה ע. כה להתבסס. מאזן התשלומים האמריקאי, שהיה שלילי במידה קלה בתחילת ה־שנה, נעשה לפתע חיובי — ולנו יד בדבר. ואילו ידידתנו הטובה צרפת, שמאזן התשלומים שלה הראה עד כה עודף של שבעה מיליארד פראנ־קים לשנה, צפויה בשנה הבאה לגרעון ענקי. המחיר החדש של נפט, שנקבע זה עתה בטהראן, משמעותו לגבי צרפת מעמסה חד־שה של 25 מיליארד פראנקים לשנה! אפילו יהיה הגרעון ה־צרפתי ביחס למה, אין לצרפת תקווה לתקן את המצבות... תע־שיית המכוניות הצרפתית, למ־של, תיפגע במחירי הבנזין החד־שים והדבר עוד יגדיל את הגרעון הצרפתי".

"הצרפתים קיוו, כפי שידוע לכם, לצמצם את הנזק באמצעות קנוניה — נפט תמורת נשק — עם ארצות ערב, על המסמך ה־בותר חברות הנפט הגדולות, שרובם אמ־ריקאיות והמיעוט בריטיות והו־לנדיות. גם כאן נחלו אכזבה מרה. עיראק, שעמה חתמה צרפת בש־נת 1972 על עיסקת נפט לזמן ארוך לאספקת נפט, הודיעה זה עתה ללכת בעקבותינו והעלתה את מחיר הנפט שלה ב־134 אחו־זים. אגב, עיראק לא השתתפה בצעדינו לצמצם אספקת הנפט ובינתיים שאנו הדקנו את החבל סביב צוארן של אירופה ויפאן, הגדילו העיראקים המוגציים את היצוא ב־42 אחוזים! הדבר לא מנע מהם להפיק את מלוא ההנאה מן המחסור שאנו יצרנו, בצורה של העלאה הללה של מחיר הנפט. אשר להסכם שאנו עמדנו לחתום עליו עם צרפת, יש לנו הרהור שני — שבא בהסב ל־סעודיה שלא להרגיז יתר על ה־מידה את ערפאת"?

"לא אבהיל כיתבגם בפירוט במצוקות ידידנו בריטניה. אם נפתח לה את הברזים עתה, נאפשר לפוצות לידידנו הטוב אד־וורד היה לצאת לבחירות הבחי־רות בשהוא טופל על הבוצת הצבר־דה את האשמה למשבר הכלכלי החמור שפקד את ארצו. הוא יוכל לשפוך, כי לא אנו, הערבים, כי־אם כורי הפחם ונהגי הקטרים, הם שהמיטו את המהלומה המכאיבה על הכלכלה הבריטית. אולי יהיה כי בינתיים בשינוי זה — על כל פנים, אם נתמיד בצימצום הכלכלי, נבטיח את נצחונו של וילסון בבחירות, הצפויות כנראה כבר בפברואר. והוא אינו יכול כיום להתחשב לידיד הערבים".

"נסתפק בדוגמאות אלה של פרי ההילולים, שהתקוה ידידותו ל־אוהדינו — לא ארה"ב את הדי־בור על מולון הכר של הארצות המתפתחות, העניות בנפט ובחמרי גלם אחרים. עיזאה כלכלית מביב ארבבה לארצות אלה, כדוגמה כגון באלי הידידותיות והמוצלמות זכו באחרונה לכינוי "העולם הרביעי"; מוטב לנשכח בה שעוללנו להן, כתמורה על ההזדהות עמנו".

"אילו יכולנו לפחות לזכור, כי הצלחנו להכאיב כראוי לאלה ש־ביקשנו להכניעם! את ארה"ב כבר הזכרתי — היא תהיה למצב של עליונות כלכלית ברורה על פני אירופה, בזכות עושרה במקורות אנרגיה ובחמרי גלם. היא ודאי תגיע להסתגלות מלאה למצב ה־חדש תוך ארבע או חמש שנים; אירופה תפגר אחריה כדי עשר שנים ויותר, בהעבר למקורות אנרגיה אלטרנטיביים".

"אך נניח שארה"ב היתה אגוז קשה מדי ולכן החטאנו את ה־מטרה, ככל שהמדובר בהעמדתה אל הקיר. המדהים מכל הוא ש־אפילו להולנד, הקטנה והחלשה, שבה בחרנו כבבמרה מהה וגפיר על בביהוד להרתצת ידידי יש־ראל, לא הצלחנו לפגוע.

"קודם כל — הבה נשאל, מי הולנד הולכת צליה, והבורת בירד לאומיה. אחרות דאגו לכך שי־ההולנדים יקבלו את הנפט החיו־ני להם ולו במחירים מופקעים. שנית — בתוך־המשק הגמל של רוטרדם חיוני לאירופה המער־בית. המאמינים אתם באמת וב־תמים, כי גם ללא הבבלה כמעט יותם לבלגיה ולגרמניה, דרך רו־טרדם — ואילו ההולנדים יסבלו משיתוק התעשייה, ולו באופן חל־קי, בדומה לבריטים? אכן, בי־נתיים יהודר בהולנד קיצוב של דלק למכוניות, אך גלגלי התע־שיה יוסיפו לנוע ששה ימים ב־שבוע".

"צחוק הגורל הוא כי מלחמת הנפט הערבית תעשיר, בסופו של דבר, את הולנד, בשעה שהיא רו־ששה את בריטניה ואת צרפת. מכתבי שבגרונינגן שבהולנד נתגלו לפני 14 שנים מקורות של גאז טבעי, בין העשירים שבעולם. גר־מניה, בלגיה, צרפת ואיטליה קו־נות כמויות עצומות של גאז הו־לנדי. ההולנדים אומרים להצמיד את מחיר הגאז, שבו הם כבר פעם אל מחיר הנפט. ראש ממ־שלת הולנד יופ דן אויל אינו מסתיר עוד את שמחתו במעשי־נו. הוא בבהיר: יש לנו מלוא הסיבה לברך על ההתייקרות ה־הללה של מקורות האנרגיה. הו־לנד, כארץ העשירה בגאז טבעי, תתעשר; ערך אוצרות הגאז שלנו גדל כמה מונים. מחירו של ה־גאז יוצמד אל מחיר הנפט ואף יעלה, ארבעה או חמישה מונים'. רבותי, הצלחנו להעשיר את הו־לנד!"

"אפשר היה להאריך ולמנות סיבות נוספות שבגללן מוטל עלי־נו לרופף את החבל, שכרכנו סביב צוארי הארצות המתועשות העניות במקורות אנרגיה. אך אקצר. בי סופו של דבר עשינו עסק מצויין: העלינו את מחיר הנפט לרמה, שלפני חדשים אחדים לא חלמנו עליה. בואו ונחליט שברגע כראוי לנו להיות הגיוניים ומתונים — למען טובתה של האנושות, כמו־לשם הצלת הכלכלה העול־מית מן השואה, האורבת לה כבר..."

תכנית המדינה הפלשתינאית

גישתו של איש שמאל מצרי להסדר הרצוי

מאת אהוד יערי

אחמד בהא־א־דין הוא איש שמאל מובהק. לא פעם ולא פע־מיים נזלה לכלא בימי נאצר על דעותיו. וגם הנשיא סאדאת פיטר אותו השנה בתפקידי העתונאים והעניק לו "מקור־תוך־אותה רק ימים ספורים לפני המלחמה.

בישראל הכינו אותו לפעמים כ־דוגמה לעבודה בתנועה, כאיש המשד קף בבאבזריד גישה אחרת, שונה מן הקו הרשמי בלפיגו.

מה אירע, איפוא, בהא־א־דין ה־יום?

בשני מאמרים בעתון הלבנוני "אל־אנואר" חזר בהא־א־דין להצ־עתו הישנה בדבר כינון מדינה פלשתינאית עצמאית כבבדרב לירדן. בעיקרון של דבר הוא מנסה להוכיח, כי הדברים שכתב בספרו "הצעת מדינת פלסטין", באוף 1967 עמדו במבחן שינוי הנסיבות. ואגב כך הוא כבביר את העקפי־היו לגבי ישראל.

בהא־א־דין מזכיר, כי ישראל, ירדן ומנהיגי המחבלים דחו בשע־תם את הצעותיו ועל כן מילא פי־מים בנושא זה במשך שש הש־נים האחרונות. אך לא ויתר על השקפתו, ש"חיסול מורשת יוני 1967" היא אמנם "שלב חשוב", אלא שהעימות הערבי—ישראלי הוא עימות ממושך "אשר יעבור שלבים אחרים, כולל להיכה ואי־הזימה". ומכאן שלדעתו הקמת מדינה פלשתינאית היא הכנה לש־לב שיבוא לאחר "חיסול מורשת יוני 1967".

"באותו יום ייהפך הדף של 1967 ואחריו יבוא דף אחר. אולם גם הוא לא יהיה סוף הספר על ה־סכסוך. עוד יש בו דפים רבים. אך ודאי, שהדף של 1967 ייהפך, כאשר על מפת האיזור קיימת מדינה בשם ישראל... חשוב שב־כיר לדעת את תנאי המצב כולו ולא נקבע מטרה של "בורר". אל לנו לזהות את המאבק הערבי — אמיץ ככל שיהיה — לבבוי סתום של מטרה בלתי אפשרית... העולם כולו קשור להתחייבות של הישא־רות מדינה ישראלית. הדבר זה לא ישתנה בטרם ישתנו במידה מכ־רעת מאזני הכוחות בין העולם הערבי וישראל ובטרם יגיע העולם הערבי לגבירת כוח רב הרבה יו־תר משיש לו כיום כלפי העולם כולו".

וממשיך בהא־א־דין: "אילו הגי־עו עתה הכוחות המזויינים הער־ביים אל מבואות תל־אביב, היה העולם מתעכב ומאלץ אותם לסגת אל גבולות ישראל... ומי שמעמיד לפנינו את הבחירה בין מלחמה, אשר מטרתה הישירה היא חיסול ישראל, לבין אי־מלחמה — הריהו פטוס, מייעץ לנו להיכנע ולנוח כל יעד אפשרי ולהעניק לישראל הזדמנות לייצב ולייחד כל מה ש־השיגה אחרי 5 ביוני".

לשון אחר — בהא־א־דין בא להסביר, שהשמדת ישראל איננה עומדת בעת על הפרק. אבל, למען המשך המערכה צריכה לקום המ־דינה הפלשתינאית. וכך מן הני־מוקים דלקמן:

* חיסול הישות הפלשתינאית ב־1948 פעל לטובת ישראל.
* פיצולו של העם הפלשתינאי מסוכן יותר מחלוקת אדמתו.
* המחשבה שהשארת הפליטים בהמונות היא קוץ בבשרה של יש־ראל היא "בינון אבסורדי פושע". יש לייישבם על אדמתם.

בהא־א־דין מציין, כי בשעתו האמין בצורך לכונן פדרציה ירד־ניה—פלשתינאית. אולם לאור מה שאירע בגדה המזרחית בשנים ה־אחרונות, שוב אין להתעקש על קשר פדרטיבי לירדן.

כצעד ראשון לקראת מטרה זו יש, לדעתו, לבנות את "ארגון השחרור הפלשתינאי" במתכונת דומה לזו שהיתה לסוכנות היהו־דית בימי המנדט. אבל מכרחים לחתום גם להקמת ממשלה זמנית גולה, שתאפשר להנהגת המחב־לים למשוך אליה הוגים נוספים ולדרוש בהדרגה הכרה בינ־לאומית.

התנגדות ירדן למהלך כזה — אמר בהא־א־דין — מחייבת הד־דברות בין המלך חוסיין לבין יא־סר ערפאת, בתיווך יתר מדינות ערב. אם לא כן, הוא מזהיר, תיה־לש עמדת הערבים בדבזה ויש־ראל תוכל לנצל את המחלוקת ל־הבבנה. יש לזכור, כתב בהא־א־דין, כי בכל מקרה החיה מדינה פלשתינאית חייבת לשמור על קשר הדוק עם ירדן, אפילו תזכה לסיוע ערבי מאסיבי.

גם בתמצית זו לא קשה להת־רשם, שבהא־א־דין משאיר שא־לות רבות ללא מענה. הוא עצמו מודע לכך ומציין במפורש, כי אכן זה המצב. אבל התפיסה ה־כללית ברורה: הערבים צריכים להסתפק לטווח הקרוב בנסיגה יש־ראלית לגבולות 1967, מפני שה־שלום לא יתיח להם להשמיד את ישראל ובשום שמאזן הכוחות אינו מאפשר זאת. משום כך יש לבלום את תהליך השקיעה וה"פירוק" של העם הפלשתינאי ולהעניק לו כול־דת ריבונית, קשורה בקשר כלשהו לירדן. לא תהיה בכך השלמה עם ישראל, כי אם השלמה עם הנתו־נים עד להשתנותם.

פולמוס מצרי־סובייטי ערב המלחמה

מאת דב אפל

במאי ובראשית יוני הצליח ה־קרמל לשכנע את סאדאת, שאם לא יתפשר בריבתו בוהתו? מעבר להצלה אלא יפתח במלחמה ערב ביקורו של ברז'נייב בואשינגטון, ייחשב הדבר כצעד בעל משמעות אנטי־סובייטית מובהקת. כי אכן ברור היה, שההתלקחות הרשה של המלחמה במזרח התיכון יש בה כדי לקמוע את ביקור־הנמלין של המנהיג הסובייטי בארה"ב ול־הפריע לו לחתום על ההסכמים שחתם יחד עם ניקסון ביוני 1973.

החל ממאי 1972 נקשר הסובייט־טים בשני קווי פעולה מנוגדים לגבי המזרח התיכון. בצד אחד הגבירו את ממדי משלוחי הנשק למצרים וסוריה כדי להפריך את הסכנות שברז'נייב הקריב את ה־אינטרסים הערביים על מזבח ה־הפשרה ושיתוף הפעולה עם ארה"ב. מצד אחר השתדלו לשכ־נע את קאהיר ודמשק, כי המנהיג הסובייטי עושה כמיטב יכולתו כדי להעמיד את ניקסון על חומרת המצב במזרח התיכון ולהביא לו לאלץ את ישראל להסכים להסדר שיספק במידה מירבית את התבי־עות הערביות.

אולם תוצאות השיחות, שקיים המזכיר הכללי של המפלגה הקו־מוניסטית הסובייטית עם ניקסון, שיכנעו את הערבים בצדקת טע־נתה של פקין, כי הסוציאל־אימ־פריאליסטים הסובייטיים והאימפ־ריאליסטים האמריקאים עשו קנו־ניה על חשבון הערבים והגיעו לכלל הסכם בדבר חלוקת המזרח התיכון לאזורי השפעה אמריקאי וסובייטי.

הסובייטים אמנם ניסו להפריך טענה סינית זו על־ידי הגברת משלוחי הנשק לסוריה ולמצרים. אולם דבר זה לא סיפק את ה־ערבים, שעמדו על זכותם להפעיל לאלתר את הציוד שהועמד לר־שותם, בלי להתחשב בהשפעותיו של הקרמל להימנע מפתיחת מל־חמה ולהכליך את יתבם על הסד־רים בינו לבין ניקסון וקיסינג'ר.

ואין זו השערה בעלמא. דברים ברורים ביותר השמיע בנדון זה חוסיין אל־שאפי, סגן נשיא מצר־יב. — באוגוסט — באוזני עורך השבועון הלבנוני "אל־חוואדת" ו־בספטמבר בקבלת פנים שערך לכ־בוד ראש ממשלת סין.

בשיחתו עם העתונאי הלבנוני הרחיק סגנו של סאדאת עד כדי כך, שהאשים את ברה"מ בקשירת קשר עם ארה"ב נגד מצרים עוד לפני מלחמת ששת הימים. קשר זה, הוסיף ואמר, לבש ממדים של הסכם רשמי בין קוסיגין וג'ונסון בעת פגישתם בגלאסבורו לאחר מלחמת יוני 1967.

בתשובה לשאלה, אם שתי מעצ־מות־העל מנסות לכפות על הער־בים הסדר שלום בניגוד לאינט־רסים שלהם, ענה חוסיין אל־שאפי: אנחנו רוצים להחזיר את אדמותינו; נסכים לשלום יציב. אם המעצמות הגדולות יוכלו לע־זור לעמי האיזור להחזיר את זכויותיהם ולהבטיח להם גבולות יציבים. אולם אם הם יקראו לנו להשלים עם המצב הקיים, נענה להם: ילך שלום כזה לעזאזל! אנחנו לא נוותר על כבודנו לכבוד הרוסים או האמריקאים. מה גם שהכל מעיד על כך, שהאינטרסים של שתי המעצמות נוגדים את עתיד האינטרסים שלנו.

דברים אלה לא זכו לתגובה כלשהי בעתונות הסובייטית. אולם הם צוטטו בסיפוק על־ידי כלי התקשורת הסיניים. זמן קצר לפני ביקורו של סגן נשיא מצרים בפקין בהוזמנה לכך, עצמי ערב פיענחו את המדיניות הפעלות ה־עמדו על צביעותם של ה"סוציאל־אימפריאליסטים". ב־21 בספטמבר הגיע חוסיין אל־שאפי לבירת סין ובמסיבה חגיגית שנערכה לכבודו על־ידי צ'ו אן־לאי נשא נאום שעלה בקנה אחד עם הצהרותיו לכתבי־העת הלבנוני.

"אנשים מסויימים" — אמר — "קוראים לערבים לעשות שלום, בעוד שלמעשה הם מבקשים מהם להיכנע. אולם אנחנו נכונים רק לשלום שיבוסס על צדק והכרה בזכויות הלגיטימיות של הפלשתי־נאים". קשה להניח, שהנואם היה נזקק להגדרה הסתמית "אנשים מסויימים", אילו התכוון למנהיגי ארה"ב. קרוב יותר לוודאי, שהוא נמנע מלהזכיר במפורש את ה־סובייטים (או שהסינים נבנו ל־הבטחות ולשיכתבו בצורה נאותה את דבריו). בסופו של דבר חייב היה להתחשב בעובדה, שלא כדאי לו לסגן נשיא מצרים להתקיף במפורש את ברה"מ דווקא בפקין ודווקא בעת שממשלתו מסיימת את הכנותיה לתקוף את ישראל בתהלך להגברת קצב משלוחי ה־נשק מברה"מ.

בכל מקום, השתדל התסכך נאומו לדמות למי התמוך באהרה. שכברים הסמוך במאבקה לכנין "החזקת קיומה" של ישראל על־"אלה הכסיבים לה ברציגות ו־באצילות" בהשגת משימה זו. ו־ברור לבדי שההצהרה הזאת נו־עדה להחמיא למאו וצ'ו אן־לאי, ולא לברז'נייב ולקוסיגין. ביחוד כך, משום שבאותו נאום הביע את הערכתו העמוקה למדיניותה של סין התומכת בעקביות במאבק למען הצדק נגד האימפריאליזם והקולוניאליזם הישן והחדש, שמצ־רים שואפת להידוק יחסיה ולשי־תוף פעולה עם סין "במישורים שונים". זאת ואף זאת: חוסיין אל־שאפי נתקבל גם לשיחה ממו־שכת עם מאו, שהביע את מלוא תמיכתו של סין במאבקה של מצרים וביקש ממנו להעביר דרי־שת־שלום חמה לנשיא סאדאת.

בדיווחים של סוכנות־הידיעות הסינית לא צוין אף במשפט אחד, שבמהלך השיחות הוזכרה שמה של ברה"מ. אולם מנהיגי הקרמל ב־ודאי לא נהפכו לאפליה בנדון זה. הם רשאים היו לראות בעוב־דה, שסאדאת שיגר את סגנו ל־פקין בציצוכן על הכוונה לחי־דוש המלחמה נגד ישראל, רמז שקוף שהם עלולים להפסיד מספר נקודות בהתמודדות עם סין ה־מאואיסטית על ההשפעה בעולם הערבי אם יפריעו לו לפתוח במל־חמה ביום שייראה לו.

סין אמנם אינה יכולה למלא את מקומה של ברה"מ כספק ציוד מלחמתי וכסוכן פעיל יד־על במאבק נגד ישראל. אולם בהתאם לאזהרתו של חוסיין אל־שאפי בראיון לשבועון הלבנוני, ביקש כנראה סאדאת להעמיד את מוסקבה לפני הברירה: קנוניה עם ארה"ב למניעת מלחמה נגד ישראל או סיוע מקיף להבטחת נצחונה. התפרצויותיו האנטי־סיניות של יעקב מאליק בעת הדיונים במועצת הבטחון על ההצעה ה־סובייטית־אמריקאית בדבר הפסקת האש שיקפו במידה ניכרת את רוגזם של הממונים עליו. בסופו של דבר, הוכח שמוסקוה נמנעה מפעולה יעילה למען הבטחת נצ־חונם של הערבים והסתפקה בקנו־ניה עם ואשינגטון, שמנעה את תבוסתם ואילצו את סאדאת ל־הסכים לשיחות על הסדר שלום ללא תנאים מוקדמים. המהלכים הסובייטיים אישרו את צידקת טע־נותיו של סגנו של נשיא מצרים ערב ביקורו בפקין ונתנו גם לצ'ו אן־לאי יסוד לטעון שהתנ־הגותו של הקרמל לפני מלחמת אוקטובר ואחריה לא הפתיעה או־תו.

משרד הבטחון / ההוצאה לאור
מטב"ל קח"ר ענף השכלה

הופיע!
נופים ואתרים

מבחר אתרים בארץ, תיאורם הגיאוגרפי, ההיסטורי ועולם החי והצומח בסביבתם.

הספר מכיל 320 עמודים, מפה צבעונית, צילומים ומפות גישה לכל אתר.

ההפצה באמצעות "דבר"

מלווה מצפ"ן
רכוש מלווה מלחמה מרצון

בכל זאת... אנו אומרים...

אלוף (מיל.) ד"ר מתתיהו פלד:

מלחמת יום הכיפורים הביאה לסיומה תקופה של 6 שנות מדיניות מוטעית והרת־אסון. האמונה בכוחה הבלתי מעורער של ישראל לכפות על האזור סטאטוס־קוו לאורך ימים, התקווה כי מצב של „לא שלום ולא מלחמה" מבטיח לישראל שלווה ושגשוג כלכלי, ההתעלמות מן הסכנה החמורה של המעורבות הרוסית בסכסוך הישראלי־ערבי — כל אלה היגחו את הממשלה בדרכה המדינית מאז מלחמת ששת הימים. עכשיו ברור כי הממשלה נקטה דרך מסוכנת שבה תכונת הבת־יענה להתעלם מן המציאות ותכונת הסווס להתרברב בנוצותיו התמזגו ביצירת מדיניות חסרת שחר.

ביטויה של מדיניות זו היו הסיפוח הזוחל, ההתעלמות מקיומם ושאיפותיהם הלגיטימיות של הפלשתינאים, הזנחת הכוננות הצבאית שלנו, ההתעלמות מן הפער החברתי הגדל והולך בתוכנו וזלזול גמור בכוחם של כוחות עוינים לישראל או המסתייגים ממנה לגרום לבידודה המדיני בעולם. **האחריות למדיניות הרת אסון** זו חלה על ממשלת ישראל בראש ובראשונה, אך **לא פחות מכך היא חלה על האופוזיציה מימין.** מפלגות „הליכוד" עודדו את הממשלה ללכת בדרכה המוטעית וביקרוה על שלא הזדרזה יותר בהולכת המדינה במדרון המסוכן שבו התדרדרנו.

לאחר המלחמה האחרונה התפכח חלק ניכר מן הציבור משיכרון הימים שקדמו לה, והוא מוכן ללמוד את לקח השמאות. חלק זעיר בתוך המערך עדיין ממשיך לדבוק בעקרונות מדיניות הרת אסון של העבר, **אך מחנה השלום החליט לזקוף את קומתו ולהכתיב לממשלה בעתיד מדיניות אחראית וריאליסטית. הדבר מתבטא גם בשינויים שהוכנסו למצע המערך וגם בהתבטאויות של רבים מאישיו המרכזיים.**

לעומת זאת הולכות מפלגות „הליכוד" ושוקעות יותר ויותר בסיסמאות שוביניסטיות קיצוניות, המבטיחות, במקרה של נצחון „הליכוד" בבחירות, **אותה מדיניות הרת אסון שלאט לאט ובקושי רב מנסים אנו עכשיו להשתחרר מתוצאותיה הטרגיות.** אמנם, גם בשורות „הליכוד" הולכים וגוברים הספקות לגבי דרכו של גוש פוליטי זה, ומתרבה החשש מפני מדיניותו של מנחם בגין, מנהיגה של „חרות". אך הסתייגויות אלה אינן מגיעות לכלל ביטוי במצע „הליכוד" או בדיבוריהם הפומביים של מנהיגיו. נצחון הליכוד עלול להביא על המדינה מלחמה נוספת ולבטח יגרום להחמרת בידודנו המדיני, להעמקת הפער החברתי ולהמשכה של מדיניות הסיפוח שייהפך מזוחל לדוהר.

התשובה העקרונית והרעיונית של מפלגות השלום הקטנות למגמות „הליכוד" ובקורתן על מדיניות הממשלה בעבר, צודקות בלי ספק. אולם נבצר ממפלגות קטנות אלה להפוך את שאיפותיהן למדיניות ממלכתית, משום שסיכוייהן להשתתף בעיצוב המדיניות הם אפסיים. לכן, כל מי שרוצה לתת סיכוי לשלום, חייב לתמוך במחנה השלום שבמערך, שסיכוייו להנהיג את המדינה יגדלו ככל שנצחון המערך יגדל. **הגברת כוחו של המערך תקטין את כוחם של שואפי הסיפוחים** והסטאטוס־קוו המדומה הן בתוך המערך והן מחוצה לו. הגברת כוחו של המערך תחסל את תוקפה של מדיניות „הישיבה על הגדר" שבעבר כפתה על מחנה השלום שבמערך להיכנע למייצגי מדיניות „הליכוד" שבתוכו.

הגברת כוחו של המערך תבטיח כי האמור במצע החדש, והמגמות המובעות על ידי מספר גדול של אישיו, יהפכו לקווי הפעולה המדינית של ממשלת ישראל בעתיד.

לכן, למרות הביקורת על משגי העבר, מחייבים צורכי העתיד וסיכויי השלום לתת חיזוק למערך ולמחנה השלום שבו.

בכל זאת-מערך

ובכל זאת – השלישיה

מאת חיים ליפשיץ

בכנס אי־שכבה האחרון דחפני הי־צר לבוא ל,,כנס הפרופסורים" עם יגאל אלון ואברהם עופר ב־אולם בית־דור בתל־אביב. תפסתי מקום ביציע ה"אסורן שהיה מלא מפה לפה מוזמני־כבוד מ־אנשי ,,מוקד", ,,מצפן", ,,כרייר רקיח. בקהל היו, כמובן, גם פרופסורים: אשכנזי, ואנגרי־רוזו ומהם שהפגינו לפני כשלושה שבועות נגד המערך.

עכשיו הם ישבו כנס שמטרתו היתה לשכנע את המתלבטים ל־הצביע ,,בכל זאת — במערך". ב־גילוי־הדעת שהילקו בכניסה הם הכפיזו, כי ,,במערך יש פוטנציאל של כוחות המסוגלים להכריע בעד שינוי בכיוון המסוכן ולהביא לחי־דוש המדיניות וההנהגה בזמן ה־קרוב". לפי האווירה שהתהלכה על האולם ספק אם הצליחו אורחי הכבוד לשכנע את אלה שביקשו בכנות מוצא מהתלבטויותיהם.

את חזיון האבסורד שבכנס ייצג הסופר עמוס עוז, שנאומו זכה בפרץ של תשואות סוערות. את המ.מ.ת. של המערך הוא הגדיר כך: הא׳ — באארי; מ׳ — כבי־גמון; ת׳ — תאבי סיפוח". את הקריאה להצביע בעד המערך כי־נה ,,זמת רהתגית": את יגאל אלון והגריד האשים ב,,חוסר אומץ־לב".

כאשר עופר הזכיר לקהל כי 14 ה,,נקודות" של המערך מדב־רים גם על גבולות בני־הגנה — בשעה דהוש של חוסר שביעות רצון, וכאשר הוא אמר, כי מפל־גת העבודה בהרה בגולדה כמו־עמדת מנהיגה לראשות הממשלה — נשמעו קריאות מן היציעים: ,,אז נרד באר".

פרופ׳ ירמיהו יובל האשים את השלישיה גולדה–דיין–גלילי ב־,,אחריות ראשונית" למה שקרה ואת אלון וחבריו ב,,אחריות משנ־נית". אורחי־הכבוד ישבו ולא הגיבו.

כתי פלד רצה ,,שהדיפלומטיה מהנה השלום יכתיבו את המדיניות בב־ריקה", ואחרים צירפו סטטיסטיקות והרכיבו ממשלות עם או בלי דיין עם או בלי הליכוד. אך איש בכנס לא מצא לנכון להוקיע את המסורות המתגהרות של הערבים בצנזיץ ישראל כפי שנוסחו בוועי־דת אלג׳יר והוצגו בתקיפות בשי־שר ההורף של מצרים. לעומת זאת נתנה התפיסה המדינית־בטחונית של הנהגת מפלגת העבודה ונקבע בפסקנות, שאין עליה עוררין, כי תפיסה זו ,,פשטה את הרגל".

המטרה ההיגיונית־לכאורה של יוזמי הכנס היתה להקנות להתאר־גנות זו אופי של הנהגת אה"א — הפעם ,,אזרחים תובעי אלוף". אלא שזוהי המיכה הצויה במערך, זהו מין גורל־דתנאי הוך נסיון להכ־תיב בהנצע את מדיניותו ההנהגתי של המערך. מצוד ידיעה שבבית־פניכה יש המפתחים לבצורה זו. בדיעבד — אולי בלי שיזומי הכנס נתכוונו לכך — הפך המפגש ל־קורידה שקרבנה המיועד היתה ה,,שלישיה" העדעת־לכיסמצה, אשר כל מסאדור ראה לעצמו זכות־בת־כבוד לנעוץ בה את הניזתו.

מסקנות הכנס בכללן היו הזות הלקות: מי שאינו מסכים לאקס־יומות שלו, הוא פשוט ,,מחרחר מלחמה" חסר־תקנה. נוכח האשמה בוטה זו, שפגעה גם בי, הרהרתי על הדברים שהוצגו במפגש זה כגילוי התבונה העליונה וגיבשתי לעצמי כמה מחשבות:

א. ,,מחרחרי השהום" מאשימים למעשה את הנהגת המערך לא כל כך במחדלי יום הכיפורים כמו ב־עצם גרימת המלחמה, ואין שקר גדול והזוני מזה.

ב. יוזמי הכנס הם, למעשה, אותם אישים וגופים שגם לפני ה־מלחמה הזאת התנגדו נמרצות ל־מדיניות המערך ועתה באה להם שעת הכושר להיפרע מן ההנהגה הנוכחית.

ג. אף־על־פי שהייתי סבור, כי ראש הממשלה ואתה יתר חברי הממשלה היו צריכים להתפטר, בתוקף עקרון האחריות הקולקטי־בית, כשום שהופתענו במלחמה, ולשכם כבכשלת־מעבר עד לבחי־רות, הרי אין כיום אלטרנטיבה במדינה לצמרת הנוכחית של מפ־לגת העבודה.

ד. המאבקים המדיניים הפנימי־ים לגר בדעותה וסכנת חידוש ה־מלחמה בהיעדר הפסקת הלחומה או הסדרי שלום מחייבים כיום יותר מאשר אי־פעם בעבר הנהגה מנוסה, בעלת כושר עמידה ותבו־נה מדינית. תכונות אלה, למרות כל המגרעות, כביכול בהנהגת ה־מערך יותר מאשר בכל גוף פו־ליטי או אקדמאי אחר.

ה. אולי אין זה באופנה לומר זאת היום אחרי כל מה שקרה לנו — אבל אני משוכנע, כי בכל זאת גולדה, דיין וגלילי יחד עם שאר עמיתיהם צריכים לעמוד ליד ההגה למען המדינה הזאת, קיומה ועצמאותה. כל אלטרנטי־בה, חיצונית או פנימית, תהיה עכשיו כוזבת.

עקדת יעקב

מאת עוזיה אלון

חד הנושאים האהובים ביותר תוצים בספרי ה,,שיחים", מ־מלחמת ששת הימים, היה עקידת ת יצחק. הוא מצא הן אפילו י אלה שהיו רחוקים מן ה־ך ימורתה. ורק עתה התחדש צור העקדה. בעולמנו המלא ית, אשר בו העבר חי ומת־. והיתה זו כמעט מציאה מן ים: בא וראה אמה א, שבבר יתה מפידה עליה. אברהם ה — אם לא היה אביר לב, בנו הס על זרעו, הרי לפנות קנאי ציקה, שה,,פרינציפ" — ת האל — השוב בעיניו יותר ל עצמו ובשרו. אף אלוהיו אין הוא מהסס לנסות את ו בנסיון הקשה ביותר כדי ק את אמונתו. ועכשיו באה מצה: מעשי אבות סימן לב־שוב עובר לפנינו, בכיבול, הב", הפעם ,,קולקטיבית". אלף — ציונות, ,,שהוזיים". כיתוס אר אז כל אשר תאוה נפ־ן — ודרש ממנו להקריב את הפעם הוא מקריב אותו !!

רם אפנה אל הוויכוח עם האידיאולוגיות של ,,דור ה־ה", ארשה לעצמי להציג נקו־הסתכלות אחרת על עצם המע־זורי דירות של פרשנים בעקדה ובמשמעותה. ומותר לי להוסיף סיפה לים הזה. בד השווה כמעט לכל המפר־המנתחים הוא בכך שהם את אברהם כבן זמנם, עם ההיים והמוסר של זמנם. כל מה שכבר ידוע להם על ת הדת וההתרבות. ולא כבן נחזר בא, איפוא, אל אבר־שלפני ארבעת אלפים שנה. ם רב אלילים, עם אורחות, מחשבה ופולחן מגובשים אמים למפגש אדם־אל. הוא יש מאין את האמונה באל אחד. אין מי שיאמר לו, בה צריכה להיות מערכת היחסים בין האדם והאל האחד. ומטבע הדב־רים שהוא צריך שמי במושגי העולם שממנו בא ויאבק כדי להיחלץ בהם.

נולד לו בן, לאחר ציפייה ממו־שכת, והדין, בעולם שבו הוא חי, ברור לאין ספק: הבכור שייך לאלים, וצריך להקריבו להם. האל האחד עדיין לא נתן סימן, כי רצונו שונה. אברהם מתמודד עם כך שנים אחדות, עד שבא הרגע שאין לעמוד בפניו: עליו להקריב את בנו על אחד ההרים, כמצווה מאז ומקדם. הכל מתנהל לפי ה־תקן עד שבא הרגע המכריע — ואז אומר לו הקול הפנימי (,,מל־אך ה׳ מן השמים"), כי האל שלו, השונה מכל האלילים, איננו רוצה בקרבן כזה, ובמסורת הדו־רות והסביבה איננה מחייבת אותו עוד.

עקדת יצחק — זהו המרד של־העם העברי נגד הסביבה האלי־לית, אוכלת האדם, אשר בה ה־,,פרינציפ" קודש יותר מחיי אדם. אברהם עצמו, יהודי, נוהל לחוק של אלילים ואדם — ו ל א הקריב את בנו. כך אני רואה את סיפור העקדה.

אבל לצורך הוויכוח אני זקוק לנקודת מוצא משותפת עם הצד השני. לכן הבה נניח, כי אכן אלוהי אברהם דורש את קרבן הבן, ואברהם אמנם עוקד את בנו במצוות אלוהיו. האם באמת זהו מה שמתרחש בארץ, בדו־רנו? אבות שולחים את בניהם ליהרג בשם איזה ,,פרינציפ"?

רק אפיו ההודכב של העם ה־יהודי מאפשר להטיל לתוכו עלי־לה כזו, אם יש נקודת חולשה ב־מרצים של היהודים להיות עם של מלחמות, הריהי יחסם לחיי אדם בכלל, ולגורלו של בן משפחה בפרט. איפה חיים כל ,,הוגי־הדעות" הללו? במשך השמעות שאחרי יום הכיפורים הציקה שאלה מרכזית אחת מאות אלפי משפחות: מה קורה לבעל, לאב, לבן, לאח, לחבר. בכל דרך שאדם יכול להביע את יחסו ואת דאגתו — במכתב, בחבילה, בטלפון, ב־דרישת־שלום — זרם רק נושא אחד. בחרדה לשבויים ולנעדרים נתגר לאויב נשק יעיל כאין כמוהו נגדנו, עד כדי איבוד פירות ה־נצחון הצבאי. אולי מישהו יכול להסביר, איך כל זה מסתדר עם המיתוס של העקדה?

ובכלל, צריך לבדוק מי שולח את מי, ובעיין צומחת האידיאו־לוגיה על כך. רבים חזרו, בעק־בות מלחמת יום הכיפורים, לש־אול שאלות על מלחמת השחרור. אחת מהן — מדוע נפגענו הפעם כל כך מן האבידות, הרבה יותר מאשר במלחמת השחרור, שבה איבדנו פי־כמה ויותר במספרים מוחלטים, וכמעט פי־עשרה באופן יחסי? יש אומרים: משום שאז היו אלה הבנים, ועכשיו — בנים קרובי משפחה. האומנם? האם אלפי הצעירים שנפלו במלחמת השחרור היו כולם יתומים ועדי־רים? לפחות בני הארץ שבתוכם, והם היו הרוב, הותירו אחריהם משפחות מאבלות לא פחות מן המשפחות של היום. יש בוודאי הרבה הסברים לשוני בין אז ד היום. אבל גם זה אחד מהם: חסר היה אז כל הסקטור של דוברים, כותבים וחושבים עבור אחרים, הנפוץ כל כך היום. היתה הרגשה הד־מכמצית של אין ברי־רה; האבנים הלכו, ואיש לא חשב, כי מישהו שולח אותם, וכי אפשר אחרת. גם עכשיו אין איש שולח אחרים למלחמה, ומי שרו־צה להשתמט במנה בוודאי יודע איך. אבל יש מי שמצליח לזרוע אווירה של ,,יש ברירה", העושה את הנופלים לקרבנות חינם, שלד־הים, כביכול מטעם מישהו. ,,עד־קדי".

מי, בכלל, עוקד את מי? כאן האידיאליסטים המסודרים של ה־עליה השניה יש לנו כבר שלושה דורות של יוצאי צבא, שעברו בדרך זו או אחרת את כל מלח־מות ישראל. אין אפילו צורך לשאת את העינים אל דוגמה חריפה וקיצונית כמו משפחת שמרקין בעין חרוד, שארבעת מבניה, הנכדים עם כל ירושת התורה, נפלו במערכה. מי זה ,,אברהם", ומי ,,יצחק"? היש כאן אבת בוסרית והיסטרית, או ברי־חקים אינטלקטואליים של אנשים הלוסים ממציאות חייהו?

כל אחד מאתנו היה פעם ,,יצ־חק". גם אני. אבי לא עקד אותי — הוא עצמו היה עקוד, לא על דרך המליצה, אלא ממש: בבית סוהר ובגלות בבדקזקי רוסיה, על עוון ציונות. גם אותו לא ,,עקד" אביו — מטעם עצמו הלך בדרך שהובילה אותו, ביודעין, לכלא ולגירוש. המשפחה נמלטה בלע־דיו, אל ,,ארץ העקדה". בן עשר הייתי, במושב צעיר בעמק יזרע־אל, כאשר פרצו מאורעות תרפ״ט. לא היה במקום אף מבנה ראוי להתבצר בו, ולא די נשק ראוי להתגונן בו. אני ובבתי, בנערות הרבה פוגרומים באוקראינה, עשו את הדבר הבדוק המנוסה: החד־ביאו אותנו, הילדים, תחת המיטות, כאשר הגברים שבכפר יצאו להגן עליו בקילשונים ובדובים וילדים. לא תהיה זו אבת. אם אומר, כי ,,אז נשבעתי לעשות הכל כדי שילדים יהודים לא יצ־טרכו עוד להתחבא מתחת למי־טות". אבל היום הוא הוא לי זכרון לאר־שכה, ובוודאי כיוון הרבה במחשבותי מאז.

אפשר, כמובן, להטיח בפני: ,,כל מה שהושג הוא, כי ארב־עים שנה לאחר מכן בדלו ילדים יהודים בעמק בית־שאן במקלטים מתחת לאדמה — בתנאים לסבכות קשים עוד יותר מאלה שריחש עליך בילדותך". ואכנם כבר שבענו את הסגנון הזה. אכן, אשמים אנחנו — כנראה לא די ניבכל שנים כדי להבטיח חיי בטחון ליהודים בארצם. אבל זו כל ה־,,אשמה".

אם אמנם יש ,,דור אברהמים" ו,,דור יצחקים" יש אולי דרך קצרה לכולם להימלט. לשעה מן הגורל היהודי שכפה על כולנו, להורותינו, את מאבק הקיום ה־לאומי: ייתכן שאפשר להתקפל להגד איזה־שהוא קנטון, שיתייחד לנו שונאינו ולהיות שם מקדרבה באשליה של שלום, גויה טובים, צדקים. לא נפגע בזובב שלל הקיר, ואיש לא יעקוד את יצחק. אבל גם ליצחק יהיו בית. ומהו הגורל הצפוי ליעקב? כבס להיס־טוריה הרחוקה והקרובה מובן לנו הכוכבה בדוקה על כך: תבוא שעה שבה יעמד יעקב לפני ה־אמת המרה ויאלץ להיאבק על חייו ועל קיומו, כמו אבותיו ד אבות אבותיו.

אם יכינו אותו לכך — הרי זו לא עקדה, וכי הדור היהודי המוכן להרודה לעצמו נחות ל־שעה על חשבון בניו? אבל אולי יצליחו השרדנים הבודדים בכוח העט והמלה ליצור בארץ דור אחד לא־לוחם; אולי יצליחו להבאיש את הצבא ואת הכוונות למלחמה בשם אידיאלים נעלים (שאנחנו מעשאים היהודים בעולם היה על התרב ועל הנפש). אז, כאשר יעמוד ,,דור היעקבים" מול רגזי האבות, הוא יקלל קללה נמרצת את האבות, אשר מרוב דאגה לש־לום הובילו אותו לטבח. כאשר יעקוד את עצמו, וישיג שוב לצב־כו ארץ במחיר דמים כבד, הוא יטביע את חותמו על אותם ,,אב־רהמים" ו,,יצחקים" שהכינו לו את הגורל הזה.

אכן, חזות קשה. הרבה יותר נעים להצטרף למקהלת השלום, להאבק כי מדינה מצומקת, מור־קפת אויבים דורשי נפשה מבחוץ, והמנה לכוחות הרס ערביים מד־נטיאליים מבפנים, תשחרר אות־נו מאימת המלחמות, ותבטיח לנו חיים של שקט. הצרה היא בכך שאין זו אמת: ככל שיצליחו להתגבר, כן יגדל התיאבון לחס־לנו כליל, וכן נגביה לעצמנו יותר ויותר מלחמות בעתיד, עם קרבנות כבדים יותר.

אם צה״ל של היום, על כיוראיו, הוא ,,דור יצחקים" — לא מטעם אבותיו הוא נלחם, ולא למענם. הוא נלחם מטעם עצמו, למען עצ־מו ולמען בניו, כדי שלא תהיה ,,עקדת יעקב". רק אל יכשילו אותו המדינאים.

הגיעה העת

הגיעה העת שציבור החברים הדתי, השומר על המורשת הרוחנית שלנו, יתפוס את המקום הראוי לו בחיי המפלגה והתנועה, וייהפך לגורם רב משקל בקרב הציבור הדתי במדינה.
(ראש הממשלה גולדה מאיר, בכנס פעילים דתיים במפלגת העבודה)

הרב מנחם הכהן
רב ההסתדרות ותנועת המושבים

נולד בירושלים בשנת תרצ״ב (1932) לאביו הרב מרדכי הכהן, רב העוקר בהכבת ישראל ובמהגי היהדות. והוסמך לרבנות על־ידי הרב הראשי לישראל רבי יצחק אייזיק הלוי הרצוג ז״ל. בשנת 1951 התגייס לצה״ל. שרת ביחידת נח״ל והדריך ברבנות הצבאית הראשית כרב צבאי בחיל הים וערך פירסומי הרבנות הצבאית, ביניהם הירחון ,,מחניים". ערך את ההגדה בנוסח אחיד לחיילי צה״ל ואת הקובץ ,,בספסים ועליות דם" בהוצאת משרד הבטחון. חיבר מאמרים ומחקרים במחשבת היהדות ובתולדות העם היהודי. עם רעייתו חיבר מחקר מקיף בהיסטוריה ופולקלור של קהילות ישראל במזרח, שפורסם באנגלית בשם "One People". במלחמת ששת הימים היה עם משחררי ירושלים, ולאחריה חיבר את הספר ,,אבנים מספרות" על המקומות הקדושים שהותרו על־ידי צה״ל. בשנת תשכ״ז נבחר לרבה של תנועת המושבים. במסגרת זו פעל רבות לחיזוק התודעה היהודית בקרב בני ההתיישבות העובדת ובניהם המשרתים בצה״ל. הקים מדרשה ללימודי יהדות בנגב, ואת המדרשה לתודעה היהדות בירושלים העתיקה. בשנת תשכ״ט (1969) נבחר לחבר מועצת הרבנות של הסתדרות העובדים, ונתמנה לרבה של ההסתדרות ויו״ר המחלקה לדת בוועד־הפועל.

בפעם הראשונה

זו הפעם הראשונה שרב בישראל מופיע במקום נכבד בין המועמדים הריאליים של המערך לכנסת. זהו מיפנה יסודי בתנועת העבודה הישראלית. אולם הצבתו של הרב מנחם הכהן במקום ה־41 ברשימת המערך לכנסת, מסמלת את היחס החיובי ביסודו, בתוך המחנה הגדול של תנועת העבודה הישראלית, לתורת ישראל ולערכי היהדות. כיצד נוצר יחס זה? לא על־ידי שיטות של לחץ וכפייה, כי־אם באמצעים של חינוך והסברה, קירוב לבבות ושותפות אמת, הנקוטים בידי החברים הדתיים במפלגת העבודה, המיישמים הלכה למעשה את דרך התפארת היהודית העתיקה: דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום.

בוחר דתי ומסורתי! הצטרף אלינו להגברת הפעילות בתוך המחנה. הפוך את הדת מגורם המפלג את האומה כתוצאה מן הפעילות הדתית־פוליטית, לגורם שיאחד את האומה ויְלכדה. באפשרותך להאציל על מדינת־ישראל מרוח ערכי הנצח של תורת ישראל, על־ידי הצבעה למען הכוח האחראי, הבונה והיוצר, הנושא בעולה של מדינת־ישראל מאז הקמתה ולפני הקמתה.

במשך 4 שנות כהונתו של הרב מנחם הכהן כרב ההסתדרות וחבר הוועדה המרכזית, הוא שינה את פני ההסתדרות. ההסתדרות איננה עתה רק חילונית. תן איפוא יופיו כוחו לנציג החברים הדתיים במפלגת העבודה, לפעול גם בכנסת, להשגת המטרות הנוצבות בפניו: * הפצת תודעת היהדות בין המוני ישראל, נוער ומבוגרים * שיפור מעמד הרבנות בישראל ותיקון מעמדם של רבני ההתיישבות * הנהגת שבוע עבודה מקוצר בן חמישה ימים * תיקון החוק ,,מיהו יהודי" על־פי ההלכה * גיוס תלמידי ישיבות לצה״ל * דמוקרטיזציה של החינוך הדתי * הקמת בתי כנסת ומוסדות דת במקומות מרוחקים ובישובי־ספר * הוצאת המועצות הדתיות מאפוטרופסות מפלגתית־פוליטית * הנהגת אורתודוקסיה של צניעות, ולא של ראוותנות, בחיי הציבור הדתי * שיפור יחסי דתיים וחילוניים בישראל על־ידי הפצת ערכי היהדות בדרכי נועם ובנתיבות שלום.

חלוקת ספרי תורה שהוצלו מגלות לוב

הכנסת ספר־תורה לישוב חדש בפתחת רפיח

המדרשה לתודעה יהודית במושב פטיש בנגב

חינוך לנבחרת בנגינה בהרכבה משותפת

הצבע **אמת** העובד הדתי במערך לאחדות פועלי ישראל

יהדות בדרכי נועם ובנתיבות שלום

הסכסוך ישראל־ערב – עיקר וטפל

מאת דויד גלומב

איפוה בין המפלגות ובתוכן, ב עמדותינו לקראת ועידת ה, מיקד את תשומת־הלב. אנשים שבין עמדות היהודים אש ועירפל את התהום בין עמה שלנו ובין הגבחה הכ־ במחנה מדינות־ערב, ; בגלל ביגות היסוד של הד־ הלאומית הערבית כלפי בית המדינה ישראל. הבקשיב ה העמדות של כמה זרמים שבה הפוליטית עלינו עשוי ב שהמרת הקונפליקט בין התנועות הלאומיות החלה מלחמת ששת הימים. אחרי יבים סבלו את חרפת מפלד ולא יכלו לשאת את הקפאת אות הטריטוריאליות של מלד זי ראית שסחית זו עשור יחסי סיכוי להסדר, אם אמנם פתח לסיכוי כזה. אם ברצר להתמודד עם בעיית האיבה בית כלפינו עלינו להכיר הי־ את כוונת עומקה, את שור־ את זרמי מחשבתה העיק־, את הפילוסופיה שלה.

ורבים הראשיים בתנועה הלאו־ הערבית ראו תמיד את הציו־ כסכנה ללאומיות הערבית, מדינת ישראל כגוף זר בבר־ אפר יש לעקרו משורש. ה זו ישנה בגלוי במאורעות 1929 ו־1936. כל נסיון לפש־ טריטוריאלית נכשל עד כהת ם שעצם הפשרה היא ויתור עקרון היסוד של הגישה הער־: שאין מקום לריבונות יהו־ בזרה כלשהי, של שטח את בארץ־ישראל. משום כך עלו שיחות־גישוש בין מנהי־ נועה הציונית והמנהיגות של בי ארץ־ישראל. משום כך הוד־ השלילה של המנהיגות הערבית פשרה בריטית שרפיז, הוד־ ה הדריך אותה. משום כך קוממו ערביי ארץ־ישראל נגד לטת החלוקה ב־1947. משום פלשו מדינות ערב למדינת ראל ביום הקמתה בשם גישה עצבה המדיניות הערבית מאז היום. מדיניות שתמורויה הם ולות הפדאיון באמצע שנות חמישים, מבצע ,,קדש", מלחמת ת הימים, מלחמת ההתשה, הס־ הערבי בשנים האחרונות ומל־ ת יום־הכיפורים.

מטרת התנועה הציונית היתה ולה: להצלות לישראל יהודים מספר רב ככל האפשר ולהקים מדינה יהודית; לשכין יחסי לום בין המדינה היהודית ובין ומות ערב השכנות.

השגת המטרה הראשונה היתה לויה ביכולתה של התנועה הציו־ ת ל נ צ ח את התנועה הלאו־ ת הערבית.

השגת המטרה השניה היתה לויה ביכולתה של התנועה הציו־ ת ל ש כ נ ע את התנועה הלאו־ ית הערבית, לקבל את ערכיה יסודיה.

התנועה הציונית הצליחה במ־ טרתה הראשונה. התנועה הציונית מדינת ישראל נכשלו במשימה שניה.

כל זאת עלינו לזכור, לא כדי להתייאש מראש מיכולתנו להגיע הסדר, אלא כדי לדעת בפכחון ת כובד המשימה שבפנינו. הס־ יכה היתה ונשארה שינוי האי־ אולוגיה הערבית הרואה בישר־ אל חלק היסטורי במולדת הער־ בית. שינוי אידיאי עשה בבוסו שעור להשיג לא על־ידי נדיבות ב. הבהשת מוגות שבות והסד־ ות כלכליות. כל פעולה כזאת שלעצמה נראית בעיני הערבים ביטוי לכוונה הציונית לשמור על עיקר הגזילה בהחזרת שיירים לה.

שינוי האידיאולוגיה הערבית הוא תהליך מסובך וממושך מאד. אם יתקיים בכלל יתפתח שינוי זה במציאות מדינית וצבאית שבמסגרתה יחדלו הערבים כי אין הם מסוגלים להגשים את גישתם, וכי כל נסיון להחריב את יש־ ראל, יהיה כרוך בכשלון ובדם. תהליך התפכחות יתפתח במצי־ אות שבה יהיה המסכה של האי־ דיאולוגיה הערבית הקיצית כרוך בהפסדים מתמידים; במציאות שבה אפשר יהיה תמיד לספר את תנאי הקיום החברתיים והרוחניים של העי־מים הערבים על־ידי הפסקת הצי־שת הציונית; ונוסף על אלה — ולא במקומם במציאות שבה ישר־אל תביע את רצונה בשלום — לדרך יוזמות המופנות להסדר מדי־ני, לקיום־יחד ביחסי שכנות.

הליכתנו לועידה, מלווה בתקוה שבה ייעשה הצעד הראשון לשי־נוי הגישה הערבית ובתוך רצון לעצב מציאות מדינית שתסייע ל־שינוי כזה, ומצד שני עלינו להי־ות מוכנים לכך שההצעה איננה אלא תכסיס ערבי וצעד מדיני בדרך להשמדה פיסית של ישראל.

השאלה הראשונה שעלינו לק־בוע את עמדתנו כלפיה היא אול־לי הסעיף האחרון בסדר־היום ש־יציגו הערבים: מילוי תביעות ה־פלשתינאים. זאת השאלה הקשה ביותר לפתרון, ומשום כך צפויה לנו מלכודת מדינית. יש סכנה שמלכודת תיסגר אם ארצות־הב־רית תלחץ עלינו להגשים את ה־סעיפים האחרים שהצדדים הסכימו עליהם בשלבים הראשונים ולהש־איר שאלה זו פתוחה. כל הסכמים יהיו כרוכים בויתורים מצדנו. על סמך ההנחה של מציאות הסדר ש־יביא לרגיעה. ביצוע ויתורים אלה תוך המסך האיום הצבאי הערבי, כיתגבש סביב אירגונים הבעיה הפלשתינאית, פירושו הרצאת יסוד־לת התגנה שלנו בשעה שההתקפה הערבית כובשאת.

הבעיה העיקרית בזגזות היא גם כמוקדת בירושלים ובגדה המער־בית.

איננו יכולים להסכים לקיומה של מדינה פלשתינאית שונאת ו־אויבת בכל התום שהוא בגדה המ־ערבית. כל עוד אין שלום בינינו ובין הערבים, ושלום פירושו ב־הקשר זה מצב של שלום אשר נהיה בטוחים שאין הוא תכסיס ה־מכוון להקמת בסיס־התקפה מבריז.

אי־אפשר, בשום פנים ואופן, לפטור שאלה זו בהצהרה שיש להרשות הקמת מדינה כזאת, וכי אם ינסו המצרים להקים בה ראש־גשר על כוונות התקפה תהיה זאת עילה להתקפה ישראלית; מצבה המדיני של ישראל לא יאפשר לה לצאת למלחמה כזאת. גם לפני שהיינו תלויים בארצות־הברית ב־מידה רבה כל־כך כבהווה, לא יכולנו לצאת להתקפה מנעת ללא הסכמתה או הבנתה המפורשת. מקרה מלחמת ששת הימים לא יחזור. אנו צריכים להיקלע למצב מדיני שבו לא נוכל לצאת להת־קפה מנעת. הערבים יהיו מסוג־לים להתקיפנו מבצרים. כסוריה וכהנהגה המצרית בבתראזת.

התנייה, קיומה של מדינה פלש־תינאית בגדה בקיום שלום־אמת פירושה הסכמה לכינון מדינה כ־זאת בתהליך של שנים רבות, ש־שלביו השונים יותנו בהתפתחות יחסי שלום בין ישראל, מצרים, סוריה וירדן.

כיום אנו חורבים, עוסקים ומד־ברים בצל הלם מלחמת יום־הכי־פורים. אנו מדברים על התפכחות מאשליות, ראשי המתפכחים מאש־ליות־העבר הוצאים בכוייה נסר־בת ובואצאת של אשליות הזוה. ב־עבר הגלינו את עצמנו שהמודיעין יודע על כל התנועות בצבא המצ־רי ובפרוץ מלחמה. חשבנו כי גם אם המודיעין שלא יספה להתריע צה״ל ייבהור להם את. המכה תוך שלושה עד שישה ימים. וכהד זור בשבת הביתה. לא שיערנו כ־תקום חזית ערבית מאוחדת. לא תיארנו לעצמנו שישוש מקיף ד־צה״ל בפשק הנפט שיבבר את אי־רופה כלפינו.

בהווה יש בינינו אנשים המטי־לים את עצמם שאפשר לשנות דעות מוסריות בהסדרים המד־ינים, שאפשר לפתור את הניגוד הסראני בין שתי התנועות הלאו־מיות במחווה הנראה בעיני עצמנו כנדיבת־לב, ואף היא מכויבת ב־כבות הכסה ההמור ובושים ה־בלוה אינה. אנו מטלים את עצ־כנו שנצליח לקנות את לב הער־בים תמורת שטחים במחירים ...לים.

ההבדלים המהותיים בין זרמי המחשבה המתגבשים במפלגות ה־מדיניות בישראל אינם בנוסח ה־מצב המדיני לפני ועידת ז׳נבה. כל זרם דוגל בשלום. כל זרם דו־גל בבטחון. הזרמים הדוגלים ב־ויתורים מרחיקי־לכת מתנים או־תם בהסדר מדיני, המתנגדים ל־ויתורים מסבירים את התנגדותם בחוסר הסיכוי להגיע להסדר אמין. כלומר, הסדר מדיני אמין או הס־דר שלום־אמת כרוך, על דעת ה־כל, בויתורים על שטחים.

ההבדלים המהותיים בין המפ־לגות הם לגבי איכות שאי־אפשר להגדיר אותה אך היא החשובה בכל בהווה: אופן ניהול המו״מ בועידה בעתיד הקרוב. קשה לל־מוד על כך מהתבטאויות בהווה בדיונים ובוויכוחים המתנהלים בין המפלגות ובתוכן לגבי מתכו־נות ההתנהגות בעת מו״מ, מול נציגי מדינות אויבות ומעצמות־העל. מה שיקבע את גורלנו תלוי לא במה שנצהיר בפתיחת הועי־דה, אלא במה שנעשה תוך דיונים, בתגובותינו על צעדים אלה ואח־רים של מדינות ערב ועל יוזמות אפשריות והצעות צפויות או כפ־תיעות של המעצמות, בדברים שי־בהיה גמישים או קשוחים לגבי־הם. ביוזמות שנפתח בתחילת ה־מו״מ, באמצעו ולקראת סופו. את הגורמים האלה יקבעו הממשלה המשלחת הישראלית בועידה. שלוש השאלות הקובעות את עמ־דתנו בועידה הן:

● מהי תכונת המחשבה המדי־נית שתנחה את המשלחת ומהי מידת הגמישות המדינית שתסגל לעצמה בתהליך הוועידה.

● מי יהיו האישים שיעמדו ב־ראשה.

● אילו כלים מדיניים יעמדו לר־שותה.

בנקודה האחרונה אני מתכוון למערכות צוותי חשיבה, שיכינו ב־זמן קצר הערכות־מצב מדיניות, יחסכו אפשרויות שלנו, תגובה ל־יוזמות של מדינות ערב וברית־המעצמות ושל ארצות־הברית ד יקימו קשר מתמיד והדוק עם ה־משלחת בז׳נבה, ועם הממשלה. אל נשלה את עצמנו שנוכל להת־גבר על מצבים מסובכים בעזרת הכבל הזיכר הקולקטיבי, שיופעל בין חצות לד׳ בבוקר ביחידה דחו־פה של אנשים עייפים, ולו גם מוכשרים כאלה. עלינו לדעת כי לפחות משלחות ארה״ב וברה״מ נעזרות במערכת משוכללת של יו־עצים, עוזרים ומנתחים.

אשר לתכונת המחשבה המדי־נית, הכוונה למה שקוראים אבלגו יונים וניצים. גישת הערבים אינה מבדילה כאמור בין שני סוגים אלה. לפיה אלה ואלה עופות ישראליים, הדורסים בפרק הזה בעיני הצד שבתפריסה. אך ההב־דל בין שני אלה עשוי להיות מכריע בעת המשא ומתן. נראה שהניואנסים המבדילים בין היו־נים והניצים יהפכו למשמעותיים בעת לחץ מדיני לגבי היקף הוי־תורים הטריטוריאליים ומידת הת־נייתם בהסדר מדיני בקיום.

כל אחד מאתנו אמון על ה־נוסחה המפורסמת: בעד נסיגות, ויתורים אפשריים וקשיחות עקר־נית לגבי העיקר.

על אף הזכר המצוי בגניסה בבוגרה הזאת בין קשיחות לגמי־שות תלוי גורלנו. כדי שנהיה מסוגלים להצעת מזיגה זו ולהגי־גמה להוצאות הרצויות, אסור לנו להיות המובלים, הנגררים. עלינו לנסות להוביל את המהלכים על־ידי יוזמת הצגת אלטרנטיבות. עלינו לשנות את אורח־המחשבה שהור־גלנו בו שש שנים, ובמקום פאס־יביות והסתמכות על כוח צבאי בלבד עלינו לפתח אקטיביות מדי־נית, הנשענת על כוח צבאי כ־אפשרות אחרונה. עם זאת עלינו לזכור ולהזכיר לעצמנו תמיד את המחיר שנשלם בעד נקיטת אחת משתי הקיצוניות: קשיחות־יתר תגרום לאי־מיצוי ההסדר המדיני והשלום המיוחל, ופירושו של דבר הוא בלי־כתור להיסטוריה העתידה של מדינת ישראל; ויתורי־יתר יגרמו לחשיפת המדינה לסכנה צב־אית כוחנית, ופירושו של דבר הוא בלי־כתור שיגרום לאובדן המדינה, שאחריו כבר לא תהיה היסטוריה, פשוט לא תהיה.

האנטי־כריזמה במבוכה

מאת אריה ל. אבנרי

מעטרה קבין כריזמה שנער־ברך בו העולם — עם ישראל בכל השנה. לאנגלים היה צ'רצ'יל אחד, לצרפתים דה־גול אחד, להסים לנין וסר־רוצקי, וכך בכה עמים אחרים שזכו בגנתיו כריזמטי אחד למאה שנה (את הרודנים הגדולים נשאיר בצד, כי אלה ההזילו בממה קסם ונגמרו ב־בקלי־הזבלין). לעומת זאת היה לעם היהודי רצף של מנהיגים כריזמטיים במשך שבעים שנה כמעט — הרצל, וייצמן ובן־גוריון. ולא רק מנהיגי האומה: היו לנו אישים שלא הגיעו להנהגת האומה והם היו דמויות כריזמטיות כובשי לבבות: ז'בוטינסקי, הרב קוק, ברל כצנלסון, טבנקין, וייבדל לחיים מאיר יערי, וכן שופטי קסם אישי צעירים יותר: יגאל אלון בפלמ"ח ומשה דיין בין צעירי מפא"י בעשתו ולכמען לכתר מנהיגות עד היום.

מכין לנו שפע כזה של כריזמה? אולי בגלל החסרונות שהוריקה בכם זה בדור לדור, ויותר משהוריקה, הדילה לעם ישראל (ככל מקום להיצאי כזרה אירופה) את הצורך בדמות כריזמטית, מי אתה אפשר להודות ולשאוב כמעט עידוד ותוכן נפשי (די אפשר מכאן זיקתו של אריק שרון לרבי מלובביץ'...). ואולי בגלל חוסר הבטחון שבו היינו בין האומות — על אבינו שבשמים צריך אמנם לסמוך, אבל טוב שיש לו נציג עלי אדמות, שממנו ניתן לבקש פרצון סמורות... וזה היה הרבה.

אך נחזור לזכינו ולימינו אלה. גולדה מאיר לא הביאה עמה לראשות הממשלה נדיניה של מנהיגת כריזמטית. היא היתה אישיות בולטת בהנזמה העבודה בכל שעסקה בהסתדרות, כשגרירה, כשר במסלה. היתה ידועה בברלת מיטב החולה ועשייה הצסינה במסירות, ביכולת ארגון, בחוש מפליא למציאות ובמידות תרומיות אחרות, אך מעולם לא שאפה ואף לא הלמה להיות המנהיגה בה"א הידיעה. לפני שנקראה לרשת את מקומו של אשכול ז"ל, עלתה מאמריקה קריירה אפורה של מכיל המפלגה. בימי כהונתו של אשכול, כבלה הסבולות הגם להנחר בנהיגות כריזמטית רבידיב קשה, כאשר נקרא משה דיין לכהונת שר הבטחון בכוח להון עצמי. לא עזרה הידיעה, שאכנכל הוא שהרם תרומה כבירה לבניינו של צה"ל, ולא עזרנו המתכלל הם שהכינו את הצבא למלחמה, תכנונה וביצועה — הצורך בכריזמה כבאה לה ביטוי בבחירת משה דיין כשר הבטחון: אם הוא שם, הכל יהיה בסדר.

ואולם ככל שבעוצמה של ישראל התפקדו בהנהגת המדינה יותר מאשר בהנהגת הצבאה, עלתה כמסתה ההשפעה היהית של גולדה מאיר ותחמכות על מדיניותה, והבוחות בעשתה יותר. ויותר אובייקט של התהיות הנערצת. מאד הרכת מדיניותה בתקופה הבראתנה — לא „אף צעל" ולא סיפוח הריבדי, אלא נכונות לוויתורים, אך בערכות איתנה על גבולות בטוחים — גרם גולדה מאיר כביטוי הבוית למנהיגת כריזמטית, כפי שהבם היה רגיל לה (עם כל הבעד והנגד) במשך שנים רבות. אם נוסיף לכך את שיתוף הפעולה ההדוק שנוצר עם משה דיין וכן את הכבתו הבטוח והפתרות סבבים של גלילי, שאף לה נתלווה רוח מבחוריך של קורינה השפנה. אפשר להבין מה רבות היו הציפיות מהנהגה אשר כזאת.

נכון — וזאת יש להדגיש שוב ושוב, למדיניות הממשלה היו כל השנים תומכים ומתנגדים אשר פעלו על גל אחד, על גל השיקול הראציונאלי, ואלה גם היום פרצלים על אותו גל. אפשר שבקצת כן התגובות בעבר יש להם היום רעידות אחרים הם פיני אל דעתם, ואפשר שהמתנגדים יתחזקו בהתנגדתם. כך או כך — ההשרכות בעד ונגד ניתנות לשיקול הגיוני, וכך ההייתה המסקנה.

ואולם המבוכה, הזוקף להרגיע גמבה המכה כבה ההרהגיון כהייה, אך ורק כדי להרבי"ע כהאח בהצבעה — כבר הצבעה בעד הליכוד, אף שבעצם רוצים בשלום, או לחיקת פתק לבן — כל הנגנה הבאה בכל כביכה המבעת אכזבה ונפח־נפש, יונקת מן הכביזה הקיימה בצבבקים להבין על האב הכליאי או על האם הכליטה, לחיות בישקם ובבטחון. בשהאחריות מופקדת בידיים נאמנות — באחת, באותה כביכה לדכות כריזמטית שלוותה אותנו במשך שנים רבות (ופעמים ביזה פורדה גם התנגדות רבה), ועל זאת רבה האכזבה. לא רק: מדוע לא שקלתם נכונה את הבעיה כהתורם לכם; לא רק: מדוע לא גייסתם וכו'. הבעה היא על: מדוע איכזבתם, מדוע בגדתם עליכם ולא מילאתם את הבקשות שתלינו בכם. ביחוד העובדות כמו שהיו, הערכה השיקולים הטובים בפי שבצבו באותם ימים, ואולי גם ליברם בן ההיסטוריה שהיו דברים כפולם, להוי הפתעה צבאית בכלהמות — כל אלה אינם שקולים כול ההתאכזבות מן הדמויות הכריזמטיות. שאלה אינם אלה בשר ודם הצלולים לשגות. החרסת ומהסר הכלית על הויתור על מחשבה עצמאית בעבר ועל הערכה רציונלית — אלה מבקשים עכשיו את המכשיר לצואמו. אלה מבקשים עכשיו להוכית, כביכול: כל הזמן ראינו שהמלך ערום, כדי לחפות על כך שעד עתה הם היו צריכים ונשבו בחסות בגדי המלך. כריזמה זו היתה תמיד צורך פנימי עמוק שיש לו שני קצוות. כבאן האוטורה, שלוות־הרוח המתפשפת, הדחף לכחאה שאין בה הגיון.

אלה הם בגיחלויות של המרידת המבוכה, וגם ההריסה.

האנטי־כריזמה, תולה בביטויים הגזומים והגסים נגד כריזמה הבערת, מבדיפה לבוז על הגיבים האלה הרזא, והיא מפיחה את רוח הבשבל הכאיכים על התקפלות בשיחה, חלילה, זה לא מלהכביר שאר הר צה"ל אחר הופעה. האירב ותוך יבבים הבים את האייה, שהתארגנה בהרדה, כיצד תבנוע ובפירה לא היו רק נחלת החייל הפשוט לכהם בביזה הקרבה, אלא גם על צבירה צה"ל ושל הדרג ההדרני שקיבל את ההכרעות הבטחות בכחן הגבוה, אחרי ההלם הראשון. ואותה הנהגה כריזית, שלא בנבנה את היבני 67/, ראויה לאמן שהגרקה הכל לא לכבוד את הנצחון הגדול, שבכלות הכל הבעבר אליה.

במערכה הבחירות הזאת, אחרי בלחבות ים הביבורים, ככל שהיא תפחה, התיים אילו הליך בלתי נבנע של ריפוי בהחלת יחזון הדבקה בעם הזה, עקב נסיבות היסטריות — כביתה לדמויות כריזמטיות בעתות בעבר ובציפיה בהן כשאין מצליחה באירה יהן פנים כיד. אין להשיב כן ההתפהחות הזאת אלא להיפך: השיקולים ההגיוניים יבילו הלק בכבירה של אזרחינו — כך אנו רוצים להנית — אל הקו הבדיני האחראי. הם יפריכו את כעצבי המדיניות לא לפי ההילה הכריזמטית אלא לפי מידת עמידתם על האינטרסים ההיוניים של העם: שלום, בטחון, הערכה במציאותית של ההבאים המדיניים והם יתנו אמון בהערת המבוכה.

בצבד יתבים גדה, באותו מידה הסיקול התגיוני הכריע, אי שמא בכל זאת ניתן פורקן לאכזבה ולכבוד, והרפתקינים ביבק יקלו־האכזבה כשר באל ייבני כן הריתות ההשיר. נקודה שהעם לא יכזיב.

הקו החוצה לא יטושטש

מאת יהודה גוטהלף

הקו החוצה בין מחנה העבודה לבין מפלגות הימין, שהיה בולט בשנים עברו, טושטש לאחרונה לא בבעם, ביודעים ובלא־יודעים. על סף ההכרעה על דרכה של המדינה לשנים הבאות יש להגדירו ולהבליטו מחדש. כבר עמדתי על ההבדל המהותי בעניני שלום ובטחון של המדינה („המאסיבים, האשמים והמסקנות לעתיד", „דבר", 16.12 יו"ם בכלו). אין להעלים גם מהשוני בדרכם הסוציאלית־חברתית של שני המחנות: הוא עשוי לקבוע את דמותה של החברה הישראלית לימים הבאים.

כמה גורמים חברו יחד לטשטש הקו המבדיל בין המערך ובין מחנה הימין. המעמדות בישראל אינם מגובשים מחבבה, בדומה למבנה החברתי של אומות אחרות. בראשית תנועת העבודה הציונית היו חלוצים „פועלים אידיאליסטים", שהתפיעו על „הפועלים המכבפים", ומתוך המיזוג הזה קם מחנה העבודה, מודע לשליחותו הלאומית הסוציאלית. ברבות השנים, עם התהבססות של העובדים, התפתחו ראצידיבים זעיר־בורגניים, שעיקרם אמיתית סוציאלית וצרה־אופק לאומית. אליהם נתוספו גלי עליה מארצות אירופה, שבהן הבאים הקומוניזם המוביישים את ריוהו של הסוציאליזם; ומארצות האיסלאם שלא הכירו עדיין למרכזי הסוציאליזם הדמוקראטי.

לפנים ראתה בתנועת העבודה הסברה, כי „התוי החברתי קובע את התודעה". אולם הסתבר כזכה, כי ההצטיידות למעמד העובדים אינה ערובה לתודעה פועלית, ואף יש שהיא מולידה „תודעה כוזבת". ביחוד אמורים הדברים בפועלים „המבוססים", הקופאים בשכרם, או בתת־פרולטריון, הבעולי החברה ולא נכנס עדיין למעגל הייצור.

יש בתוכנו הוזים: הייתכן, כי השכבות העניות, שהן הקרבן העיקרי של הרכסנות, המיוסדת על הבדלי המעמדות, יגלו כפיות־טובה כלפי תנועת העבודה הבובנה על כלל העובדים, לתכות נגד זכויות־היתר של הבורגנות, למען חלוקה צודקת של ההכנסה הלאומית? מדוע פונה מאות בקופחים לבכיהם לימין דווקא, שהוא מקור מצוקתם? אין זאת אלא שמקוצרי־ראות ופגודה קבה רואה „עם חלבה" רק את שכבת המרבדים הקבצנים, המבוססים כלשהוא, את מנהלי העבודה, את פקידי „הכיבבדי" (הממשק ההיסרותים הסוציאליים), והללו כסורים בעיניו את השכבות האמידות, הרואות ואינן נראות, פרם לדמגוגים הפוציאליים הפועלים בכליאותן הגלויה בקרב העניים. בדומה להמוני עמלים ו„לודיסים", שהתקוממו בהמנם נגד המכונות, ולא הבינו כי המימון צפון בחוכר אפשרות של הקלת עבודת־הפרך והגדלת הרווחה לכל. כך תמצא עתה שכבות עניות, אבות ובנים, המסתרגים בעצמם בהסתדרות, במפעלי הברית העובדים, בתנועת העבודה — אם כי בהן תקוותם היחידה להיחלץ ממצוקתם ולגבור על הפער הסוציאלי.

*

הימין מייצג בדרך־כלל את האינטרסים של שכבה דקה, עשירה, בצד קרה, שהוא משמש עוברה זו ואף גדל לאחרונה בישראל ובהמודה על קבלת השלטון היקיין?

אין להתעלם מהעובדה, כי בישראל, בכבל הארצות המפותחות, גדלה שכבה גרוהבת של בעלי מקצועות חופשיים. לפי טיבם הסוציולוגי הם חלק ממעמד העובדים, אך לפי הבאמשליות הפסיכולוגית והתודעה החברתית הם רואים עצמם כ„מעמד ביניים חדש". הם מבקשים לשמור על המאמצים שלהם ועל זכויותיהם היתירות מובנים עברו. כאשר היו מימש ביוהם להם לתגמולים בבדהים. משום שקשה היה לאייש את עמדותיהם. ברי שגישתם היא אנאכרוניסטית; ובעיקר בישראל, שבה עובדי־כפיים ומנכאים יהיו יקרי במציאות לא פחות מאקדמאים. אולם הזהרה לזכויות־יתר דיה להזין ימין חדש. אמנם לפי כיום נודע התהליך של מעבר אנסים משכבת העמלה לבורגנות, ומהבורגנות למעמד העובדים. כיום יש תהליך הפוך — הופעת עריקים מתנועת העבודה. גם הם חלק מהימין החדש, המצטרף לימין הישן.

תרומה ניכרת לבלבול זה בינו גם הגיב אינטלקטואלים מסוימים, הרופנים ודוגמים, בבבת, על תופעות שליליות במחנה העבודה, אך הם סבורים, בטעות, כי המוני העובדים אינם עוד הנושא העיקרי של המהפכה הלאומית החברתית, ויש לבבוא לו תחליף. מתוך כורך ב„בסטרי" הממלכתי וההסתדרותי, הם מסייעים — בידעת או שלא מדעת — להקמת מיבצר ימני, שיכפיל ויעליש את החסרונות הישנים, בלא שמץ תקוה לעתיד טוב יותר. לא נקפה, כמובן, גם חלקו של הגורם העדתי. הימין, שרוממות הליכוד והאחדות הלאומית בגרונו, לא נבנע מימיו מלפסכסך עדה בעדה, כאילו ניתן לנתק את מבור קהל של השכבות הקשופות מהבית הסוציאלית, כחיסלו המעבדלים המעמדים על הוצאותיהם — בחינוך, בעבודה, בשיכון. לא יפלא, כי נמצאו בני עדות, אשר כמיעוט הסברה נתפסו לגדרת הדסלף ולא הגיעו אל תנועת העבודה, המפלסת את הדרך מעדות למיכיהן לבעבד העובדים, ובמעמד העובדים לעם עובד.

ברי כי „הליכוד" הימני על פי הרכבו הסוציאלי והשקפת עולמו הצרה — אינו מסוגל כלל להציע תכנית קונסטרוקטיבית, שיש בה לקדם את רוב בנינו ובניינו של העם. על כן הוא באמן לו מיסבאת רמייה ואחזית עיניים:

קודם כל, הוא מסתייע בהרקוק הפוליטי הבדוק והמנוסה של כל תנועות הריאקציה, הלאומנות, המלכדת צעירים רעניים, בהווית של גדולה והתפשטות, וב„סיכויי" בלחמה לאין סוף, ומבלימה מהעם את המציאות הפוליטית כודרך והבעיות הסוציאליות בבית.

הימין מדבר בגאות „הגיבה המפנדית" של תנועת העבודה דמעלה על נס את אחדות האומה, „אהבת ישראל". כאילו אהבת ישראל ודבקות בצבה ההבדלים המבמדים אינם תרתי דסתרי! כלום ייתכן ליכוד לאומי של ממש בלא הצמקת הגבנה המעמדית, שהיא יסוד־יסודי לאחדות כגון זו?

הימין מנפנף בדגל המלחמה „נגד גילויי השחיתות". אך הוא אינו נלחם נגד האידיאולוגיה הרכושנית של בצע כביצול הולת, שהיא אם כל־חטאת. וכך, צרים אנו להזין הפאראזיטי, שהימין הנוסתים על יוד קוראים תגר על ההתעשרות הקלה, של הזיהות ספסרות ורמייה — אם כי אשמה היחידה של תנועת העבודה היא, שבתוך אחריות דדאגה לפיתוח המדינה הניחה כר רחב (אולי נרחב מדי) ל„יוזמה פרטית", ורדפת בצע, שהיא הזוית החיה באמבי „הליכוד" הימני.

הימין מצביע, כמובן, גם על המצוקה של השכבות הענייות. אך הוא אינו יוצא מתחומי הדמגוגיה: בביסיכה אחת הוא מבטיח הטבות רבות לקיפוחים, והקלות מסים — למבוססים ולאמידים. מבאן שהימין מסוגל להעניק לכל היותר עזרה פילאנטרופית, אך אין מביד לשנויים חברתיים מותיים בחלוקה „העוגה" הלאומית. אף אין ביכלתו לשנן בדינה־סעד־רווחה — אותו ויתור שיהיר הליברליזם העולמי לצבים, בלחצה של תנועת העבודה. כפי שהוכיחו לאחרונה הבחירות בדנמארק בגי"ע הרבע, שהימין אינו רוצה צוד לשאת בעול הנידולים הסוציאליים, כסרב לשלם מסים והוא מעלה למלוכן — פרודאים כוקר: בלי מסים, בלי שירותים.

*

עלינו להבליט — בצד מדיניות השלום והבטחון — את ייהודו הסוציאלי של המערך, המייצג את כל הרבדים של פועלי ישראל ומבטא את שאיפתם המוסכמת למען עם אחד, עם אחה, תוך מבצום מירבי של פערים עדתיים ומעמדיים. שאיפה זו כתחייבת לא רק מנבואה האידיאולוגיה הסוציאלית, אלא גם מטעמים לאומיים־בטחוניים.

תנועת העבודה לא תתפק בעזרה פילאנטרופית לנזקקים. אלא תמשיך בעקיבות את מדינת־הסעד־הרווחה, על כל המתחייב מכבות. בראש ובראשונה מגילת הזכויות לחייל ולחייל המשוחרר. חלוקה צודקת של הנטל בין שתות העורף, ובין השכבות השונות בעורף. ובכאן ואילך — פיתוח מערכות החינוך והבריאות, פתרונות דיור למשפחות המתגוררות בצפיפות, לזוגות צעירים, ביעור מיקדי העוני וקידום שכבות מצוקות־טיפה — בצד קליטה הגליה ביהודה הבאה.

ובמדינת־סעד־רווחה לטיפוח הסוציאליזם הקונסטרוקטיבי, במסגרת הפלוראליזם החברתי־מעשי. מצבה המדיני־כלכלי של ישראל איננו דקע נוח לא ל„מלחמה מעבודה עקיבה", ולא לקפיטליזם בלתי־מרוסן. מכאן הצורך ביצירת דפוסי כשק שונים: אינדיבידואליים ושיתופיים, ציבוריים וממלכתיים, וקידומם בדרך הסולידאריות החברתית, התחרות המקודמת והשפעה הגומלית.

מרכז עיסק במדיניות פראגמאטית והתכת פארסונאליזציה יהיה על החיים המדיניים לא הוכלסה ד' הצורך דמותם הרפיבויה־סוציאלית של מפלגת העבודה והמערך. אולם בבחקר אובייקטיבי (ר' ספרו של פרופ' א. אריאן: „עם הבוחר") אנו לבדים, כי בעיני הבוחרים בישראל „המצע והתהודהות עם המפלגה השובים יותר מן המועמדים". עלינו להציג אפוא — ונקווה כי לא איחרנו את המועד — במלוא הבהירות את הקו החוצה בין הימין הלאומני־הריאקציוני ובין מחנה העבודה בישראל.

מרכז ההסברה

שרות הפרסומים

הופיע סרטון

על

דוד בן־גוריון

50 תצלומים (שקופיות) על דרך חייו ופועלו

* לכל סרטון מצורפת חוברת הסבר תאריכון וביוגרפיה.

מחיר כל סרטון 9 ל"י; מספר העותקים מוגבל. בהזמנה נא לפנות אל שרותי ההפצה של פרסומי הממשלה, רח' ה' מס' 29, הקריה, תל־אביב.

חל

טעם

הליכוד

גח"ל

הרשימה הממלכתית

המרכז החפשי

פעילי ארץ ישראל השלמה

אקדמאים ואנשי מקצועות חופשיים

קוראים להצביע למען הליברלים העצמאיים (לע)

אנו קבוצת אזרחים, בלתי מפלגתיים וכן חברי ואוהדי המפלגה הליברלית העצמאית קוראים לאזרחי המדינה להצביע הפעם בבחירות לכנסת לי"ע.

השגת שלום תוך הבטחת בטחון המדינה היא המטרה החיונית בעת הזאת.

לי"ע גרסה מיד לאחר מלחמת ששת הימים — וגורסת גם עתה — כי כל מאוויה של ישראל במדיניותה צריכים להיות מכוונים לשלום ובטחון.

לי"ע התנגדה לסיפוח הזוחל ־שמצא את בטויו אצל מפלגת העבודה ב„מסמך גלילי", לי"ע לחמה בתוקף נגד מדיניות של „אף שעל" מיסודו של ליכוד־גח"ל.

לעומת עמדות אלה של המערך והליכוד, מציעה לי"ע זה שנים: פשרה טריטוריאלית הוגנת עם ארצות ערב, תוך הבטחת גבולות בני הגנה ושמירה קפדנית על אופיה היהודי של המדינה וירושלים מאוחדת כבירת ישראל. במישור משטר וחברה, ידועה לי"ע כמאבקת ללא־ליאות למען יתר דמוקרטיזציה של השלטון, דה־פוליטיזציה של צה"ל ושמירה על חופש המצפון.

אנו בדעה, כי הצבעה למען לי"ע תחזק את מגמות מדיניות השלום בכנסת ובממשלה הבאה.

המפלגה הליברלית העצמאית הכוללת בשורותיה עובדי כפיים, אנשי התיישבות על סוגיה השונים, אקדמאים ואנשי המקצועות החפשיים, אנשי מינהל, תעשיה ומסחר — יחסה תמיד חשיבות מיוחדת לגורמי החברה, המסוגלים הודות לכישוריהם והתמחותם, לתרום לקידומה האיכותית של החברה, מעבר למספרם הכמותי בה.

פעולתנו בכוון זה תבטיח ביסוסה וקידומה של החברה הישראלית.

לכן, למען האינטרס הציבורי הלאומי הכללי —

הצבע לע

למען המפלגה הליברלית העצמאית

פרופ' הוגו שמואל ברגמן
ד"ר אבלס לנרט, רופא
אוסטרר פרידריך, מהנדס
אלמן פנה, פילולוג
ד"ר אפשטיין לודוויג, רופא
אפשטיין פרידה, עו"ד
ד"ר אנגלובין לואיס, רופא
אהרונוביץ ליאופולד, סינולוג
אשכנזי פליפ, מהנדס חלבי
אשכנזי מרים, ביוכאית
ד"ר אונגר אלהנן, רופא
ד"ר אינקנקי אלתר, רופא
ד"ר אלתר גיטה, רופאה
איזנר ז., כפכן
פרופ' אלמן דוד, בית"ס לרפואה
ד"ר אורמין ג., האוניברסיטה העברית
ד"ר אילובין ב., רופאה
ד"ר אנגלובין א., רופא
אלחיים ברגוט, ציירת
ד"ר אנגלר ביבלים, פיסיקאי
אברמן דן, מהנדס
אברמן לידיה, מורה
ד"ר איידינגר כנהם, רופא
ד"ר אשכנזי דוד, רופא
בלומנקובסקי זאב, מהנדס
ברקאי זאב, כלכלן
בילצר א., מנהל בית הזכר
בר־און זאב, כלכלן
ביין שבתה, רואת חשבון
ד"ר בלין נחום, מרצה באוניברסיטה
בן־יהודה שמואל, מנהל
ד"ר בק יעקב, בנקאי
ד"ר ברגמן אהרון, בנקאי
בינגרו מרדכי, תעשיין
ד"ר בקר אברהם, רופאה
ד"ר ברקו גלעד, רנטגנולוג
אופיר שבתה, מנהל בית הזכר
ד"ר ברגם חיים, רופא עיניים
ד"ר בובמן א., רופא
בן־ציון פויכטר, מהנדס
בן־ישי דוד, מהנדס
גד אור אליהו, מנהל בית חולים
ד"ר גולדשמיין יעקב, ד"ר לאלקטרוניקה
גורצקי אלכסנדר, מהנדס מכונות
גוטנברג משה, מנהל חברה
גולדברג חיים, מנהל חברה
פרופ' גוטהיים קרל, מרצה בבית"ס לרפואה
ד"ר גולובין ב., רופא
ד"ר גרוס אהרבנדר, רופא
ד"ר גמבנר אליעזר, רופא
ד"ר גרסמן נפתלי, מרצה במכביה
גרינברג א., יבואן
גולדשטיין מנחם א., מהנדס מכונות
ד"ר גורדצקי יהודה, רופאה
ד"ר גלמבר ע., מכון ויצמן

ד"ר גולדברג ה., רופא
גולדברג אברהם, תעשיין
גוטזמן דינה, עו"ד
ד"ר גולדהמר יואכים, רופא
גולדברג יהל, עו"ד
דינבקי ישראל, תעשיין
ד"ר דורנר יונתן, רופא שיניים
ד"ר דיין משה, רואה חשבון
ד"ר דוניבט ישראל, עו"ד
ד"ר דורקופר משה, רופא
פרופ' דוידס מיכאל, בית"ס לרפואה
פרופ' דיקשטיין ש.
דב איתן, ארכיטקט
ד"ר הורוביץ שרגא, מרצה
הרמן צבי, מנהל חברה
הרמן זולטן, אדריכל
ד"ר הורוביץ שמעון, רופא
ד"ר הלוי בנימין, רופא
הופמן־שנל צבי, תעשיין
ד"ר הורן א., כלכלן
הורשפין דוד, מורה
ד"ר והרוב מרקוס, רופא
זכבר דן, מהנדס
זוקה זאב, מהנדס
ד"ר זלצשטיין הרמן, רופא
פרופ' זוננברג ב., מרצה בבית"ס לרפואה
ד"ר זידם נפתלי, רופא
זנדנברג בירה, תעשיין
ד"ר זוכמן שאול, רופא
זינגלנג לאה, עו"ד
זיו אריה, אדריכל
חדד אריה, רואה חשבון
חיזנר אריה, רופא
ויזנברגמן הרי, מהנדס
חייל יוסף, כלכלן
ד"ר חנוס זינגפריד, עו"ד
ד"ר חלבלפבד אנדרי, ד"ר לפילוסופיה
טדינגר מרצה, מהנדס פלסטיקה
ד"ר טאלהר שאול, רופא
טולבדנג ווילי, מהנדס
טויד אריה, מהנדס
טיר אוסקר, מהנדס
ד"ר טיס זיגמונד, בנקאי
טאובר פליקס, אגרונום
טאוסיג מיכאל, עו"ד
טרופלר ק., רופא
טיכו אנה, ציירת
ידידמן נעמי, מהנדסת
יעקובי פאול, מהנדס
ירושלמי זלמן, תעשיין
יעקובסקי גרשון, עו"ד
ד"ר יאנדס א., רופא
פרופ' יונר צבי, מרצה באוניברסיטה העברית
ד"ר יונה א., רופא
ד"ר יונאי יהודה, מהנדס
כהן בני, עו"ד

כהן רחל, יו"ר כבוד של ויצ"ו
ד"ר כנוביץ גבה, כלכלנית
ד"ר כנוביץ קלרה, עו"ד
ד"ר ליבמן אלכסנדר, ד"ר לכלכלה
ד"ר א. להמן, בנקאי
לבנם אליהו, מהנדס
לוי בנן, עו"ד
לאור הנס, מהנדס
ליף גבריה, מהנדס
ד"ר לב־און מרים, ד"ר למדעי המדינה
לב־און פרי, כלכלן
לב־און בנימין, כלכלן
לוין אברהם, כלכלן, רואה חשבון, מהנדס
לוי דוד, מהנדס
ליברום איתן, מהנדס
ליברום דינה, מורה
ליאון מקסים, מהנדס
לוהן מנחם, מהנדס
ד"ר לוינשטיין לודויג, תעשיין
ד"ר מישן יוסף, רופא
ד"ר מוצקין אריה, מרצה באוניברסיטה
ד"ר נגד קפלינסקי
מוזס אלי, כלכלן
מנוחיים זאב, מהנדס
מיון אברהם, בנקאי
ד"ר מנוחיים וספר, אגרונום
ד"ר מרקוביץ ארנסט, מהנדס
פרופ' מלמם אברהם, מרצה באוניברסיטה
מגדם ברגר, מהנדס כימיה
מרץ אנה, כימאית רפואית
ד"ר מוזס פ., רופא
מלצמן דב, תעשיין
מירון מנדל, מהנדס
מירון אנה, ארכיטקטית
פרופ' מוזס רפאל, בית"ס לרפואה
ד"ר מאני אליהו, רופא
פרופ' מברצקי מלכר, מרצה בבית"ס לרפואה
פרופ' נלקין דוד, בית"ס לרפואה
ד"ר נוימן ב., מנהל קופת מכבי — ירושלים
ד"ר נוקן ב., רופא
נגריאנו גורג, רופא
ד"ר סיני אפרים, רופא
ספיבק ברנרד, כימאי
פרופ' סמבורסקי ש., מכון ויצמן
סימון קונצית, עו"ד
סבורסקי גריגורי, מפר
יוסף עבר־הדני, עו"ד
ד"ר פינר לודויג, אגרונום
פרדמן יקותיאל, תעשיין
פרדמן פב, מלונאי
ד"ר פלומקין יבגני, ד"ר לאלקטרוניקה
ד"ר פרידמן בינימין, ד"ר לאלקטרוניקה
פלומקין יבגני, ד"ר לאלקטרוניקה

פלטיקה רגינה, פילולוג
ד"ר פריקן הברבר, עתונאי
פרופ' פיינברג ב., הפקולטה למשפטים
ד"ר פלבבקי לאון, רופא
פרידלנדר אברהם, רוקח כימאי
ד"ר פריו י., ומרינר
פיינר משה, מנהל חברה
פוקרשמין אלישע, רופא
ד"ר פרנר ויקטור, עו"ד
ד"ר פרנקפורטר אלפונס, רופא
פונקביץ מיכאל, תעשיין
פרוידקס נתנה, רואה חשבון
ד"ר פיילכנפלד ב., רופא
פיינר בנן, מהנדס
פרופ' הרבן צונדק
ד"ר צימרן שאול, עו"ד
קליר אברהם, תעשיין
ד"ר קשיפוב בוניס, רופא
קלמנוביצקי צבי, עו"ד
קירשנבאום משה, כלכלן
קאן ארתור, אדריכל
ד"ר קפלן רפאל, רופא
ד"ר קרינגל יצחק, רופא
קלה מרמין, רואה חשבון
קוטין דן, מהנדס
פרופ' רבאו ארווין, רופא
רוזנטל אברהם, מהנדס אגרונום
רובין גדעון, מהנדס
רודיטי בני, מהנדס ימי
ראובני משה, סוציולוג, כלכלן
ד"ר רודי אברהם, עו"ד
פרופ' כ. רוזלאר, מרצה באוניברסיטה העברית
פרופ' שמויין ב.
ד"ר רבינוביץ נתן, בית"ס לרפואה
ד"ר רוזמן בנימין, רופא
שמואל כהנוביץ, עו"ד
פרופ' רבינוביץ נתן, בית"ס לרפואה
רוקח אבשלום, אגרונום
רוסר וגנר, תעשיין
רוזנטאל אביגדור, עו"ד
ד"ר ברנסקי מיכאל, ד"ר לאלקטרוניקה
שכטמן יבגני, מהנדס
שחר משה, כלכלן
ד"ר שגל אברהם, משפטן
שפירא קרולה, מוזיקה
ד"ר שמלצר א., עו"ד
שליצר זאב, מנהל חברה
ד"ר שטרן יהואל, עו"ד
פרופ' שוכמן חיים, מרצה באוניברסיטה
שבנר הרמן, תעשיין
שהל אבירם, עו"ד
פרופ' שובל יהודה, קרימינולוגיה
פרופ' שובל הלל
שאול יהואל, אדריכל
שורין אסתר, מורה
שכטר יצחק, פסיכולוג

כוכבים ולילות

שירה לתלמידים גם במלחמה

מוריה רוני קוראת לתלמידים

מאת חוה נובק

...י יודעת מדע, אך עובדה שלעם־ישראל יש יחס מיוחד ...ת לשירה. פתאום קמים ב־ ... ומהלילים ששירה אינה ...ה' לקהל הרחב. כה זה ...רחה, כי בכלל במדבע זה ...ישל לבדי — ואת אין מפד־ ואם מתברר שלעבר־שירה ... מגעת הימב, יש דווקא ... אז אומרים, לכל היותר: ... סעינו; או עקמים ובכ־ : שירה זה לא לתלמידים ... אז לפחות לא שירה לוע־ מתורגמת. ואז קם מישהו ... ואינו מאמין למראה עיניו. תלמידים עייפים אחרי יוב־ ...ם מעדף מסוגלים להתרך ... בנדוש ולהקשיב בדריכות ... שירה — ישראליים ולא ...ליים. כה לעשות, חייבים ... בכך שהמגמה הקודמת הי־ ...משית ובהודים קריאת שירה ...ספר. גם זו לטובה; אלא ...רה המסכנה לא יצאה עקב ...בלל סכנה. בהזדמנות הרא־ ... מבריזים עליה שוב. "מאבר" הזדמנות הזאת היא המלחמה. הסיפור הזה לכעצי כפית ...וריה רוני, הקריינית שישבה ...בגת ארתתאמהה של הכידה ... צעירים בעבות תפרית, היא ...לה בשנה שעברה במורת ... בפני תיכוניסטים. בשהיא ... שירים ורקעי־פרוזה מה־ ...ת העברית וכיצירות טובי־ ...ים בספרות הבין־לאומית. ...את היתה גדולה מאד והמכו ...על החזרה הביהדת במינה ...ל בעיקר באהת בצבאות־ ...ת האלה בבית־ספר תיכון ... מכבר על כך גם אחרים ... להם להיות נוכחים באי־ אלה. האמנית קיבלה עשר־ ...בתבר־הדה וזכתה בהמלצת ...הרפרטואר שליד המזכירות ...ת של משרד החינוך הד־

תרבות, שהופנתה אל מנהלי בתי־הספר. נראה היה שתפקידה הצליח ומעתה ואילך שום דבר לא יפריד בין כהנת־השירה לבין ציבור מאזיניה הצעירים. אך מסתבר כאמרנו "אכן" בטרם עת. מוריה רוני, שיצאה בימי החופש הגדול לסיור הופעות בחוץ־לארץ הפסיקה עם פרוץ המלחמה את נסיעתה באמצע ומיהרה לחזור לארץ. היא הסבה להרכיב תכנית מיוחדת, מתאמה לימים אלה, מיצירות משוררים ישראליים, ואף זריב, ולצאת שוב אל הקהל שלה, בעיקר הצעירים. אך הים תעברר

שהו, הגם שהמציאות הוכיחה אף להם, שהמה זאת מופעת מיסר זה; אך כיצד זה ייתכן שבמחנכים יכבו שגיאה גסה כל כך? הרי להם אסור להיגרר אחרי נטיות כאלה. ואמנם אני משוכנעת שאם היו שואלים את פי הנערים, או אם היו מושיבים אותם, דווקא בימים אלה, באולם־הצגה ומביאים להם תכנית של קריאה ספרותית מתאימה, היתה הנזבהם הדובית בהחלט. וגם אם נער זה או אחר היה מעדיף בילוי בסוג אחר, הרי אין זו הופעה הנובעת מהכרה במלחמה. ואם כן כתב־

לה שאין לפי להכין הבנית הב־ קברי בית־הספר גיגלים שוב ב־ פניה, המדגנים החליטו, כשונ־ כה, שבשעות מלחמה אין לבוא לפני התלמידים בדברי שירה ד־ שאין זה בעניין אותם עתה.

הדעה זו של המדגנים נראית לי מוזרה בהחלט. הרי מתי, אם לא בעת משבר, זקוק האדם, ובעיקר האדם הצעיר, לנפש ההר־ רוממות נפש שירה טובה יכולה להוריש לו? שאמנם היאמרון, ששירה צופה גם לקופה, בשגלים להכוב שבעת מלחמה יש להגדיל לקהל רק בידור קל, קומדיות שאינן פונות למחשבה או לנפש — זאת עוד אפשר להבין איכ־ שירו של המחנך לעזור לחניכיו להתגבר על משבריהם רגשיים, ואני בטוחה שספרות טובה יכולה להיות תרופה טובה נגד דכאון. נדמה לי שאמידת "לאו", דווקא עתה, לשירה כצורת בילוי הולם לתלמידי בתי־הספר התיכוניים, היא הבעיה שיש להימנע ממנה. חבל להפסיד את הפירות שהניבו הופעותיה של מוריה רוני בשנת הלימודים של אשתקד. לכל הד יותר יש להתייעץ עם האמנית בבחירת הרפרטואר שלה והיא מוכנה לשתף פעולה עם המחנכים בשטח זה.

אמריך קלמן ב"אופרה"

אם כי האופרה הישראלית העלתה אופרטות רבות בשלושים שנות קיומה, לא זכתה עד כה אחת מיצירות המלחין היהודי־הונגרי, אמריך קלמן, שרבים חשבוהו כאחד ממלכי האופרטה הווינאית, להיות מוצגת על בימה זו. עתה מתקנים החסר. בינו בינואר יעלה המסך על בכורת אחת מאופרטות הנודעות שלו, "נסיכת הקרקס". את הטקסט תירגם לעברית נפתלי בבכן ובבימוי אותה אדיס דה־פיליפ, עם תפאורות של יחזקאל גילהבן ותלבושות שמוכנו בידי אדיה מייזל־ברנתוחה.

הסולנים שישתתפו בהצגה הם מרים לרון, אסתר באומול, סמי בכר, לואיס ימבאלי, שרה סימון, מיכאל כהנא, רוברט גרבר, מרדכי בן־שחר, רפאל רוזנבלט, אברהם ראטיג, סימה גורצקה, משה קביליו, יצחק ברכה, צפורה הרמן, אברהם לאלדס ומיקו צ'ארני. הכוריאוגרפיה היא של פימה צ'ארמקוב והרקדנית הראשית בבאלט תהיה קווה בנדור. המנצח — אריה לבנון.

גם בהצגה זו, כבו בכל הצגות האופרה מאז פרוץ המלחמה, יוכלו חיילי צה"ל בהופעה ובשחרור להיות בלי תשלום כלימה.

"האב" לסטרינדברג בסטודיית נתיב

אם כי הסטודיו למשחק של נדסן נתיב נאבק בקשיים גדולים שהמלחמה רק הוסיפה עליהם, נמשכת בו הפעילות כמעט כרגיל. בעוד זמן קצר יתקיימו הבחינות לקבלת תלמידים חדשים, ואילו אלה שלומדים בבית־הספר מתכוננים להצגות סוף־סמסטר.

תלמידי השנה השלישית — האחרונה במוסד זה — הציגו ביום ב' השבוע את מחזהו של אוגוסט סטרינדברג, "האב", בבימויו של יצחק גאמן. השתתפו: יוסף ארזי, בדינה רוזטוי, אילנה לוי, צבי פיבזון, רוני זוהן, יואל שרעבי ויואל נדב.

תזמורת סימפונית מארה"ב ב־2 קונצרטים

בימים אלה שוהה בארץ התזמורת הסימפונית של הפדראציה הלאומית בארצות־הברית ובה כמאה איש נגני התזמורת, סולנים ומקהלה. השבוע כבר התקיימו שני קונצרטים, אחד בירושלים והשני בחיפה.

כל ההכנסות ממופעי האורחים קודש לאגודה לכנן החייל.

חנה מרון וגילה אלמגור ב"השחף"

אמנון צ'יכוב קוסם מאד לתיאטרון הישראלי. ואם כי בהעלאת מחזותיו הגדולים לא קצרו בימותינו הצלחות רבות (אם הצליח מחזה צ'כובי בשנים האחרונות, הרי היו אלה בערכונים בביצוע

חנה מרון

גילה אלמגור

תיאטרונים קטנים) כמשיכים לנסות להתמודד עמו. עתה כתחילות ב"קאמרי" החזרות על "השחף", שהוא אחד ממחזותיו היפים ביותר של צ'כוב, אך גם אחת היצירות הקשות ביותר להצגה. עובדה: "השחף" היה בין כלוש ההצגות הפתיחה של "הבימה" אחרי השיפרן, בבימויו של במאי בעל שם מאמריקה, ג'ון הירש. כשמרים זוהר ודליה פרידלנד שיחקו את שני התפקידים הנשיים הראשיים, והיתה זאת אחד הכשלונות "המצלצלים" של התיאטרון הלאומי במשכנו המחודש.

גם ב"קאמרי" יבאו במאי להצגה — את ליאפולד לינדברג. את שני התפקידים שהזכרנו ישחקו חנה מרון וגילה אלמגור, הכבה, אחרי היעדרות ממושכת, אל הבימה שעליה עשתה צעדיה הראשונים. אגב, היא חתמה עתה חוזה לשנתיים עם "הקאמרי".

את התפאורות ל"השחף" מבין אריה נבון והבכורה מתוכננת לאמצע פברואר.

כוריאוגרף־אורח שלישי ל"בת־שבע"

להקת המחול "בת־שבע" מקפידה לא לספות בימי מלחמה כמנהגה בעת שלום ולהעניק לקהל שלה יצירות מגוונות ומעניינות ולרקדניה סדרנים בעלי שם. בבכורה שהתקיימה בחודש שעבר הוצגו יצירות של שני כוריאוגרפים אורחים — אנה סוקולוב ופאלי בייטי. עתה היא מתכוננת לבכורה חדשה ובה יצירתו של הכוריאוגרף הנודע רוברט כהן שבא לארץ בתחילת החודש.

רוברט כהן היה כראשוני הכוריאוגרפים בעלי שם בין־לאומי שעבדו עם להקת "בת־שבע" עם יסודה לפני עשר שנים. אז, בשנה הראשונה, העלתה הלהקה ארבע מיצירותיו שנכנסו לרפרטואר שלה: "אהל המראות", "לונה פארק", "הרפבר" ו"המהללים". היצירה שנראה עתה היא "cell", שהוצגה בפעם הראשונה ב־1969 על ידי להקת "קונאמפוררי דאנס תיאטר" הלונדוני הכותה להצלחה גדולה כשמבקרים מגדירים אותה כ"יצירת כופת שאין בה חסר".

רוברט כהן החל את הקריירה שלו כרקדן בלהקת מרתה גראהם, בה זכה לעליה מסחררה. זמן קצר אחרי כניסתו נעשה סולן הלהקה והיתה בניהולה האמנותי. אחרי שנים כעשות החל בעבודתו ככוריאוגרף ובמרוצת השנים שימש כוריאוגרף, מתכנן, רקדן ומורה, שהיה לו חלק הטוב בהצלחות להקת גראהם. שנים אחדים אף ניהל להקה משלו בארצות הברית, עד שבמהבית השניה של שנות השישים העתיק את מקום מושבו ללונדון והיה למנהל האמנותי של ה"קונטמפוררי דאנס תיאטר" שעם להקתו העלה עד כה לפסגה יצירות בוצלחות.

כוונתו של רוברט כהן לבוא ולעבוד שוב עם להקת "בת־שבע" נתקבלה בהתלהבות על־ידי רקדניה המבינים, כאמור, יצירה שלו לבכורה שתתקיים ב־7 בינואר.

"ישראפילם" מפיק לטלוויזיות חו"ל

החברה הישראלית לסרטים להפקת סרטי־קולנוע, "ישראפילם", הרחיבה באחרונה את שיתוף הפעולה עם חברות הפקה זרות, ובעיקר עם רשתות טלוויזיה כאוצות שונות. בתחילת החודש בוצע העבודה להכנית "היהודים", בת 60 דקות בצבע, בשביל הברית "אירופה 1" הצרפתית, בבימויו של ויקטור ויקאס. התכנית שייכת לסידרה בת 13 סרטים בנושא "תרבויות הים התיכון". באותה הזדמנות צילם ויקאס גם חלקים לתכניות העוסקות בנצרות ובאיסלאם.

"ישראפילם" השליפה החודש את הפקת התכנית הבלגית, מאז פרוץ המלחמה, לטלוויזיה זרות. היה זה סרטו של העתונאי והבמאי ויקטור ציגלמן, "ארץ אחת — שני עמים", שהוכן בשביל הטלוויזיה הבלגית. גם צוות צלמים אידי צילם הקליפ כאן הבגיות לסידרת "פנורמה" הפופולארית בטלוויזיה האירית, ועם הים העבודה הביעו אנשי הצוות (שצילמו גם בארצות־ערב) שביעות רצון מהשירות המקצועי שסופק להם על־ידי החברה הישראלית. לפני הפקות אלה הושלמו הצילומים בישראל לתכנית טלוויזיה בבימויו של מישל כיין, העוסקת בצירוף האזרחי בעת המלחמה.

שהי הפקה לא טלוויזיוניות של "ישראפילם" זכו בזמן האחרון להצלחה: "ראשיתו של סיפור", בבימויה של לידא גרה, שהוזמן על־ידי "קרית נוער ירושלים" הוכה לתהילה בפסטיבל הסרטים הדוקומנטריים שהתקיים בניו־יורק. ואילו "בן־גוריון זוכר" הוזמן הוצג בהצלחה בפסטיבל הסרטים של פירנצה. באוקטובר הוצג הסרט בפסטיבל בנהיים שבגרמניה המערבית.

נהג,
לא כל אחד יכול
להיות בחזית,
אבל כל אחד
יכול להסיע
חיילים הבאים
משק!

תיאטרון חיפה בשירות צבאי

מרדכי בן־זאב ויוסף באשי בהופעה לפני חיילים

התיאטרון העירוני החיפאי היה אולי הראשון אשר עלה בימיה הראשונים של המלחמה הציג מחזה שלם בפני החיילים. ב־10 באוקטובר הוצג באחת ההיחידות מסח מקרר של "אנשים קשים", מחזהו של יוסף בר יוסף. "מעין קומדיה" זו (כפי שהיא מוגדרת בפי מחברה) שעלילתה מתרקמת בבית יהודי ברהנדן ונובעת מיחסו המתור של סוחר יהודי לישראל אחרי מלחמת ששת הימים המתבטא בהבאת החתן ירושלמי לאחותו, התגלתה כמתאימה מאד לימינו והיא הועלתה מאז באותה מתכונת מקוצרת, בפני יחידות צבא שונות. מלבד זה הכינו החיפאים תכנית רוויסטית מיוחדת, "בשרות צבאי", המורכבת מקטעונים קצרים. בקטעי ריקוד משתתפים שחקני התיאטרון לסרוגין: יוסף באשי, מרדכי בן־זאב, גילה מונסה ומיכאל כפיר, רחל דובסון, שמואל קלדרון ורות סגל. הרקדניות הן של "בימת המחול" החיפאית נורית כהן, דינה אשל, רחל בקאל ואסתי גולדשטיין. כשאת השירים מגישה הזמרת הצעירה מירי רוזנפלד. יוצאת להקת חיל הים. הנגנים המלווים הם שני תלמידי שביעית, פוזי אפנר ואיתן בן־נתן. את התכנית בנתה מנהלו האמנותי של התיאטרון העירוני החיפאי עודד קוטלר או שהקנית התיאטרון הותיקה רות סגל.

ההצגה "בשרות צבאי" מצטיינת בניידות, מתאימה להיות מוצגת בכל מקום ובכל התנאים, כשתוך כמה דקות מופעלים התאורה, כלי הנגינה והחשמלים. כפרמה הרמקולים וכל מה שנחוץ להופעה תקינה.

תערוכת עמירם תמרי

בימים אלה מוצגת בתיאטרון "יד לבנים" בפתח־תקוה תערוכת ציוריו של עמירם תמרי. בששים וכמה היצירות שבתערוכה זו יש עושר צבעים, תנועת קו אינדיוידואלית ומעל לכל — חדוות־חיים.

עמירם תמרי הוא מהוותיקים והידועים במשפחת

האמנים הישראלים. הוא קשר את יצירתו וחייו בפעולה חינוכית. בתערוכה הנוכחית נכללות יצירותיו מהשנתיים האחרונות.

וזו מסחרית

חגי לבינסון אילון / גשטה עורא

כזו היא רנצ'רו, המכונית המסחרית המהודרת של פורד.
בחלקה הקדמי זו מכונית נוסעים מרופדת ואטומה לרעש עם מושבים מרווחים ונוחים.
בחלקה האחורי משאית באורך 2 מטר בעלת דפנות כפולים. הדופן האחורי הנמוך מותאם להעמסה ולפריקה.

רנצ'רו-מחירה - 37,850 ל"י למסירה מיידית. המחיר כולל תיבת הילוכים אוטומטיים, בלמי כוח, הגה כוח, רשמשה קדמית צבעונית.
לבקשתך אפשר לקבלה עם מבחר של אביזרי נוחות מקוריים לרבות מיזוג אויר.

רנצ'רו היא מכונית נוסעים מפוארת עם יציבות גדולה על הכביש כדרוש למכונית מסחרית.

לאספקה מיידית פורד מסחרית שהיא גם מכונית אמריקאית.

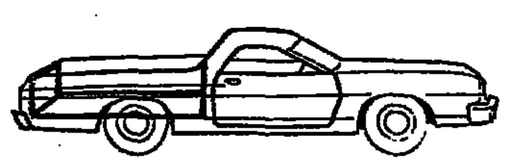

כמו כן ניתן עכשיו להשיג מהמלאי
טנדרים של פורד אמריקה-F100, F250, F350

זו מסחרית

זהו פורד טרנזיט, נועד להעמסה מהירה נביעה טובה, פריקה נוחה ורווחיות גדולה.
כניסה מרווחת לארגז המטען וגישה נוחה למנוע.

טרנזיט של פורד מהירו - 27,250 ל"י למסירה מיידית.
בטרנזיט של פורד הא נאה ונוח לנהג. ומאחור ארגז מטען מרווח עם יכולת העמסה מירבית. אפשרות של הילוכים אוטומטיים לפי דרישה.
טרנזיט של פורד בא במבחר דגמים מטונה אחת ועד ל־1,800 ק"ג.
מכוניות בעלות קבינה כפולה לנהג ו־6 נוסעים.
מכוניות זוטאבוס ואמבולנסים. טרנזיטים בעלי גג מוגבה, מיניבוסים ל־11 עד 19 נוסעים.
מסחרית עם ארגז מטען שאפשר להציב בו מושבים ל־12 נוסעים.

בטרנזיט מנוע בנזין של 1.7 או 2 ליטר. למוניות או מיניבוסים אפשרות של מנוע דיזל 2.4 ליטר.

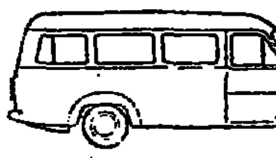

Ford

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ
מפיצי פורד בישראל

תל־אביב, חיפה, ירושלים, אשדוד, אשקלון, באר־שבע,
חדרה, נצרת, נתניה, עפולה, ראשון לציון, רמלה, רמת־גן,
איזור התעשיה רמת החייל, רמאללה, רחובות.

פתיחת האוניברסיטאות — שיקולי „בעד" שהכריעו

מאת אהרן גבע

באחד העתונים הופיעה תמו־נה: סטודנט בא ללימודים, נסמך על קביים; תמונה זו מאפיינת את שנת הלימודים החדשה במוס־דות להשכלה גבוהה: היא נפתחה בצליעה.

כי לפי הערכות האוניברסיטא־ות באו רק 60 אחוזים מהתל־מידים, ויש הסבורים שהשיעור נמוך יותר. כמחצית מהסטודנטים לא באו, כי הם עדיין מגויסים. הגיוס לא פגע במידה שווה ב־פקולטות השונות. ככל שאחוז הגברים גבוה יותר, כך גם שיעור הלומדים קטן יותר. בפקולטה ל־חקלאות ברחובות התייצבו 30 אחוז מהתלמידים, ואילו בקור־סים מסויימים שבמדעי הרוח, כ־פסיכולוגיה ותולדות האמנות, הו־פיעו כמעט כל התלמידים. הם הגיעו, הם ילמדו בשקט ובנח־ת, בעוד חבריהם רובצים על חולות סיני ואפריקה, כתמוצים בקור בין סלעי רמת הגולן או יושבים על גבעות הירדן. בעוד אלה יסיימו את שנת הלימודים הנוספת ויתקדמו לקראת מטרתם: התעודה הנכספת, המשכורת כר־טיס כניסה לחיים הטובים. יחד־כו אחרים במקום באפס מעשה. הפלא, שפתיחת שנת הלימודים גר־מה להתנגדות אצל סטודנטים מגויסים?

יש המבקשים לנחם אותנו בפ־תיחה שנית של שנת הלימודים במארס. כי מי שישתחרר עד אז יוכל לסיים את שנת הלימודים תכליה. זוהי הקלה חשובה וסטודנטים רבים יהנו ממנה. אך אל נא נשלה את עצמנו ואל נא נשלה אחרים. אפילו תורד רמת הגיוס במארס, לא יוחזרו כל הסטו־דנטים. יתנו זכות־קדימה לאנשי כפתח בכבוק, יתנו זכות־קדימה ל־בעלי משפחות מרובות ילדים. ית־נו זכות־קדימה לסתם נשואים ו־יתנו זכות קדימה גם לסטודנטים — וכאשר הרבים נהנים מ„זכות קדימה", יורד ערכה של זו. לא צריך, איפוא, להשלות את הסט־דנטים המגויסים ויש לומר להם את האמת: רבים יפסידו את שנת הלימודים. וזו קרבן ואפילו קרבן קשה אך הסטודנטים יודעים, כן הכתב, שהם אינם היחידים המק־ריבים קרבן קשה בעד „חברים למקצוע" בהתבססים — עובדים חוששים לפרנסתם, כי בעת גיוסם הוכח שאפשר גם בלעדיהם. עצמ־אים, נגרים, או בעלי בתי מלא־כה בענף הבתכה ועוד עורכי־דין צעירים, חוששים לאבד את מקור פרנסתם, בעוד המתחרים שלהם מרחיבים את עסקיהם. אכן הצרה היא צרה, והיא צרת רבים. אולם ספק אם היא בעיני הסטודנטים חצי נחמה.

ההתמרמרות המקננת בלבם של סטודנטים מגויסים רבים היא, אם כן, מובנת. אך דווקא סטודנטים צריכים לצפות את התסבוך הרצ־יונאלי ולהבין את השיקולים של הממשלה, המוסדות להשכלה גבו־הה ושל הסתדרות הסטודנטים ש־נתנו יד לפתיחת שנת הלימודים:

המדינה זקוקה היום, והיא תהי־יה זקוקה גם בעתיד, לשורה ארוכה של בעלי הכשרה אקדמ־אית. המדינה זקוקה למורים, ל־עובדים סוציאליים, לכימאים, לפי־זיקאים. סגור את האוניברסיט־אות לשנה, ובעתיד יעמדו לר־שותנו פחות אנשים בעלי ידע. אי פתיחת האוניברסיטאות היתה נוגדת את מטרת עידוד המגו־יסים, כי לא היתה מחזקת את המדינה. היא היתה מחלישה או־תה.

קיים גם שיקול לאומי שני: אם אין פותחים השנה את שערי האו־ניברסיטה, יצטופפו בשנת תשל"ה שני שנתונים בשנת לימודים אחת. אם כך נהג, יתחילו את לימודי־הם בתשל"ה גם תלמידי שנה א' של שנת תשל"ד וגם תלמידי שנה א' של שנת תשל"ה. התוצאה תהיה החמרה בקבלת תלמידים.

במקום למשוך תלמידים מחו"ל היינו דוחפים כך תלמידים יהו־דים ללמוד בחוץ לארץ. במקום לפתוח לפני עליה, היינו דוחפים לירידה. כך היתה אי־פתיחה של שנת הלימודים, שהיתה מבטאת כביכול את ההזדהות עם המגויסים, נוגדת ביסודה את רוח הדברים. והדרך אגב: אי פתיחת שערי האוניברסיטה הכבה היתה פוגעת בעיקר בציבור הסטודנטים חסרי האמצעים, שכעקב ההחמרה בתנאי הקבלה לא היו מתקבלים ללימודים כאן וגם לחו"ל לא יכלו לנסוע.

השיקולים הלאומיים הם כבדי־משקל, והם הכריעו. לשבחם של המוסדות להשכלה גבוהה ייאמר, שהם עשו כל שביכולת לעלות על הדעת כדי להקל על לימודי הסטודנטים שיחזרו גם כאשר את המגויסים ללמוד במקום הימצאם. אכן המורים גילו רגישות ראויה לציון לשאת בעמסה כב־דה — וללא תשלום. המורים ממלאים את מקום חבריהם המגו־יסים. הם האריכו את שנת הלימודים בהרבה שבועות, הם הצי־עו נכונות לתת הדרכה אינדיבידו־אלית ולקיים בחינות במועדים שונים. ואילו הממשלה החליטה על החזר שכר לימוד בסכך שנה ועל מענק של 400—500 לירות לחודש לכל סטודנט שהיה בשירות ויחזור ללימודים.

הרצון לעזור למגויסים לזכות בזירות שונות, יש כסטודנטים המ־כינים הצעקים בקריטיבותיהם והמ־לגים אותם לחיילים. המוסדות להשכלה גבוהה התחייבו להזמין עותקים נוספים של ספרי לימוד ולהרחיב את „מפעל השכפול", האוניברסיטאות יקליטו הרצאות ושעורים, וכן חיילים בחופשה או חיילים שהשתחררו יוכלו לנצל את הכרטיסים.

גם מי שמפקפק, אם אפשר יהיה לשחרר את „כל" הסטודנ־טים עד מארס יוכל לצפות ש־החופשות יהיו תכופות וממושכות יותר. אין זה כן הנבצג. מפ־קדים ירצו לשכתב בעייסים לצבור תוספות ובמקום להשת־דנם יוצא כדי פעם לחופשה של יומיים, יוכל לצאת לחופשה של שבועיים. יש לאפשר לסטודנט לנצל חופשה זו ללימודים. הסט־דנט יוכל להיפגש עם מורו שי־דריך אותו בכל הנוגע לחומר הקריאה, ישוחח אתו על בעיות, ימציא לו סטנסילים, הרצאות ביוק־לטות, ספרי לימוד וכו'.

צעדים אלה עשויים לשנות ב־מידה רבה את פני המוסדות להש־כלה גבוהה, עד כה ראו את עצמם כמוסדות להעברת ידע. הם קיפחו את תפקידם החינוכי. באוניברסי־טה דאגו, למשל, לחנך דור חדש של רופאים, אך לא התאמצו ל־חנך דור בן עורכים חברתיים. ה־מוסדות ראו לנגד עיניהם מורים ומפרים — התמכבו מוגנת מידי בסטודנט ובחברה. המלחמה הב־ריחה את המוסדות להשכלה גבו־הה לראות ביתר בהירות את הסטודנט ובעיותיו. ההדרכה האי־שית שהובטחה למגויסים היא אחת ההוצאות. אם תצליח — היא עשויה להיות לשיטת קבע גם בימי רגיעה ומעז יצא מתוק.

ומעז יצא מתוק אולי גם בשטח אחר: נוכח לחץ הסטודנטים הוח־לט בצורה העברה לפרסם הק־נית סוציאלית את היחס הסטודנ־טים, שלא גויסו, לשירות לאו־מי. סטודנטים לעבודה סוציאלית יופנו לשכונות המצוקה, סטודנטים אחרים יתנו שיעורי עזר בירוחם ובקריית־שמונה. סטודנטים לרפו־אה יופנו לרפואות באזורי הספ־רה.

יש לארגן מבצע זה כהלכה, פן יכשל. אך אם יצליח, יהפוך לסידור קבוע, ומי שיחזור בשי־רות צבאי לא ייהנה מכל הצול־מות. אם את זאת יקימו הסטו־דנטים המגויסים, יוכלו להתפאר בהשג ניכר. שפירתם יותר שחיין בקרבנות ובנשיאה בעול. והרי זוהי מטרת מאבקם.

חג מולד עגום בבריטניה

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

צלילי שירי חג המולד לא בק־עו השנה מהלונות מוארים בשפ־פת אור ברחבי בריטניה. ערב חג המולד זלגו צלילים אלה מ־דירות מוארות־למחצה לרחובות חשוכים עוד יותר. כפור פשט ערב חג המולד על רוב חלקי ברי־טניה, החל בצפונה של סקוט־לאנד ועד לונדון בדרום־מזרח ו־ערפל מורדני נחת על הכבישים שהתרוקנו במהרה. לא רבים נעו בכבישים בחג המולד השנה, הי־יושם כפני היעצרית בשולי הכ־בישים בשל מחסור בדלק הרי־עיע רבים, אף שהחגות הדלק על כמה מבדוקי התנועה הראשיים הודיעו כי הן בשארות פתוחות 24 שעות ביממה ובכמה כהן אף דאגו להודיע שהן „בלאית דלק עד ל־אונים".

חג המולד 1973 באנגליה היה חג עציב, כפי שהתבטא ראש הכ־נסיה האנגליקאנית, הארכיבישוף מקאנטרברי, סר מיכאל ראמסי. היה זה חג מולד עצוב בעיקר מ־המה המשבר הכלכלי הקשה ו־התחזיות הקודרות לא פחות על מצב המשק בשנים הבאות. מומ־חים כלכליים התנבאו ערב החג, כי המשק הבריטי יהיה עקוף ב־קשיים ובבעיות עוד בחמש־שש שנים. „דיילי אקספרס" נתן ל־כך ביטוי בימים האחרונים בהכ־רזה את הבדור היומי, שבו מי־באות ידיעות על המשבר הכלכלי בכותרת השאלה מעולם הכדור־רגל: „האף־סיים־בריטן" (כחצית בריטניה). ומכיוון שביום ב' הי־קרוב עובר המשק הבריטי ל־פסים של שבוע עבודה בן שלו־שה ימים — זוהי כותרת קולעת למדי.

בריטניה בחג המולד 1973 הי־תה עגומה בגלל עליית המחירים המסחררת, שביתות ופחדי־אבטלה גוברים וגם מחמת הבעיות הב־לתי ניתנות לפתרון מידי בצפון אירלנד. ערב חג המולד נהרגו בצפון אירלנד עוד שלושה אנ־שים, שצורפו לרשימה ארוכה של מאות רבות, ובלילה המשיכו אנ־שי הוליות החבלה של המחתרת הצפון־אירית בפיצוצים ברחבי לונדון ושישה אנשים נפצעו (אחד ה„פאבים", שבהם התפוצץ מטען היכר נפץ, הוא ה„פאב" המפורסם על „סוויס קוטאג'" המוכר ודאי לישראלים רבים המבקרים בלונ־דון).

ובריטניה היתה עגומה ונרגזת בחג המולד 1973, כשים שעדיין אין היא בסתדרת בקהילייה האירו־פית המאוחדת, כפי שקוותה ל־התמזג כאשר הצטרפה ל„שוק" בראשית השנה שעברה. יתר־כך היא מסתחררת עם כהי מעצמות־הצלה, הגדולות מפנה בי־כמה מספרים לפתאום. בכלל, יותר מדי טיפוסים בזירה הבין־לאומית מטרידים את הבריטים. כה הפלא שעורך אחד מיומני התחדשות של הבי.בי.סי. פתח את שידורי ערב חג המולד במלים: „חג מולד שמח לך, שייך ימאני. חג מולד שמח, גנרל אמין. חג מולד שמח, קולונל קדאפי, והג שמח גם לך, הנשיא פומפידו"...

ערב חג המולד גם נכנס אורח בריטי לאולפני הבי.בי.סי. ודרש לדעת, מדוע אין שולחים צנחנים למפרץ הפרסי ללמד את מדינות הנפט לקח. אף אחד לא ענה לו. אבל נראה שלא מעט אנגלים שמ־עו בהנאה את הדברים הקשים ש־אמר. לצרבים ראש ממשלת קנ־דה, שהיא כן התכרות הגדולות והמכובדות של חבר העמים הב־ריטי.

משבר דלק, כפור, ערפל — במצב זה החליטו עשרות אלפי בריטים לחוג השנה את חג ה־מולד מחוץ לגבולות ארצם. אי־עם בשמש בארצות אגדתיות שהן, כביכול, מחוץ למעגל העצ־בות של הימים הללו. 200.000 אורחים בריטיים טסו להוג את חג המולד „במקום אחר". אבל ערב חג המולד עבר גל גועש של קניות על האזורים המסחריים ברחבי בריטניה (מחוץ ללונדון), שם היו רוב החנויות סגורות כבר יום שלם לפני החג) ובעלי חנויות רבות הודו ש„קופותיהם משקשקות בעליצות רבה". אבל אין ספק שזוהי, כנראה, הקנייה הגדולה האחרונה לתקופה לא־ר קצרה.

החלטת כ.ח.י.ת להגדיל את אס־פקת הנפט בעשרה אחוזים החל בשבוע הבא נתקבלה בבריטניה כאשר עשרות מיליונים הסבו ל־סעודת חג המולד המסורתית וב־בירה מסוייכת היא נתקבלה כ־מתנה. אבל האופטימיות היא זהי־רה ומסוייגת וההשש הוא, ש־דווקא ההחלטה הערבית לדאוג לכל מחסורן (בנפט) של המדינות ה־ידידותיות להן, תרחיב עוד יו־תר את הקרע בין מדינות אירו־פה.

אבל המחירים הראשונים מפני השפל שכבר בקעת, אם כי ה־דאגה נשארה. דאגה — ואולי גם תפילה, שחג המולד 1974 לא יהיה גרוע יותר. יש המקווים, שהבריטים יתגברו על הבעיות הנוכחיות בעזרת קור־הרוח והני־מוס המסורתיים שלהם. אשרי ה־מאמין. מכל מקום, גם לקור־רוח ונימוס יש גבול. גם באנגליה. מהו שיא הנימוס? אבר אותו שדרן להזכר בתחילת הרשימה: „להזכיר ערבי לסעודת חג־המולד ולא להזכיר את המלה נפט...".

המכנסיים של מוטה

מאת טוביה מנדלסון

חייל („בביל.") יוצא לחופשה. הוא אוסף את חפציו האישיים, תופס טרמפ לכביש הראשי ומשם — הביתה.

כאשר מוטה יוצא לחופשה הוא צריך להחליף מכנסיים, וזאת בבע־יה, בעיה קשה אפילו. כי כאשר מוטה יצא הביתה הוא איננו שהב את המאהל אחרי ארבע לפ־נות בוקר, והלך התפטס באמצע ה־לילה, בקור הזה, כדי להחליף מכנסיים.

מוטה — צנום וממושקף — הוא הקצר שלנו הוא, כנראה, בחור מבחדר. אם לא — מדוע היה מק־פיד כל כך להחליף מכנסיים בט־רם הוא יוצא לחופשה? על כל פנים, בערך ב־3.30 לפנות בוקר הוא מעיר אותך ומודיע לך שאנחנו — עם יחידים ואחרי — יוצאים עכ־שיו, אתה בא או לא? אז אתה בא. הוא מעיר גם את ישראל, כי ישראל לצוואר. מוכרח לקחת את־נו לכביש הראשי או לתחנת ה־אוטובוסים בפאיד. עולים על הרי־כב, רועדים מקור ומתעצבנים על מוטה, מה יש, אי אפשר לצאת בשש בבוקר? ישראל בוכה את לילו שהתקצר. יחיעם שואל בעי־ביל מה קמתי, יש לי כרטיס טיסה לכל הרוחות, אבל נוספים. ואז מתהילה פרשת המכנסיים. המכנ־סיים הנקיים של מוטה.

כמתינים על הכביש. הרכב מצ־יים. קום רכב איננו מתקרב. קור איכים. אנו עורכים התייעצות חפוזה, מחליטים על התחנה בפ־איד ויוצאים לדרך. מוטה עוד לא החליף מכנסיים ובמלוא סומליב בגלל זה.

קצת אחרי ארבע בבוקר מגיעים לתחנה בפאיד. ארבעה מצוכסמים. עוד חשוך מאד וקר מאד ואין נפש חיה, לבד מהשומר מוטרד מהד־הבירה הזו. מקפצים כרגל ימין ל־רגל שמאל, שואלים מתי יש או־טובוסים ומחכים. כשהתשרד מוטה ב־3.30 לא נחצה שעיים ולא נתה קפה. אבל עכשיו, כאן, בחור־ף הזה, הוא שוב מודיע כי עוד לא החליף מכנסיים וזה מתחיל להדאיג.

רכב מתקרב. אוטובוס צבאי. הוא בא מהכיוון הלא־נכון ומכ־ריך לכיוון הלא־נכון וברור ש־איננו נוסע לעבר הארץ, אבל בכי־מה רק לקראתו ומנפנף לו לעצור. אפשר לתאר כיצד מרגישים נוספי האוטובוס הבאים את קבב בכי־עתי. כי מסתובב בבכיכי אפריקה בשעות כאלה? לאט לאט, כמו בתוך פחד, מתקרב האוטובוס אל מוטה, ועוצר. נוספיו מחזיקים ב־היכון את כלי הנשק שלהם ו־אחד, בהנחה קולנועית מרשימה, צומד ליד הנהג עם אקדח שלוף. עד שהם רואים שזה חייל ישר־אלי המברכם לשלום. הגימוס מחייבם לענות לו. מוטה עותה בשיחה והוא כבר על האוטובוס. נוסעי האוטובוס אינם מבינים בדיוק מה מתרחש, במיוחד לא אותו בחור שמוטה דוחף לידיו זוג מכנסיים ואמר לו „תחזיק רגע". על אחד המושבים הפנויים הוא מתיישב. עדיין מדבר — על מזג האוויר דווקא — ומתחיל להלוך את נעליו. נוסעי האוטו־בוס מחליפים מבטים תוהים בינם לבין עצמם. מוטה חלץ את נעליו והתחיל לפשוט את מכנסיו. כש־נהג האוטובוס עמד לשאול, ודאי בנימה רגוזה, מה קורה כאן, הק־דים אותו מוטה בבקשה לסגור את הדלת הקדמית, כי הוא קופא מקור. הנהג, המום מן הסתם, מציית בהפוכן וסוגר את הדלת. מוטה עומד בהתהוצים באוטובוס. „תביא", הוא אומר לבחור ש־לידיו נדהם. המכנסיים הנקיים קודם לכן. לאט לאט הוא מודד את המכנסיים וכשהכל נראה ב־סדר הוא מתיישב לנעול את נע־ליו. בהקפדה הוא מעביד את ה־שרוך הארוך בחור לחור, מקפל את המכנסיים לתוך הגומיות ו־כסיים בקיפול קצוות הגרביים. הוא זה. הוא בוחן את עצמו רגע נוסף ואז שואל את הנהג: „אתה נוסע לכיוון הארץ?" הנהג, עדיין תמה, משיב אוטומטית: „אני יו־צא לתל־אביב בצהריים". מוטה מהרהר רגע. „זה מאוחר לי. אתה מוכן לפתוח לי את הדלת?" ה־נהג מציית. נוסעי האוטובוס עוק־בים אחרי הירוד. הנהג מסתכל עלינו ושואל אחד מאתנו, ב־היסוס, כדי שלא להסתבך יותר מדי: „מה יש לו, לזה?"

מושכים כתפיים. „מה זאת או־מרת, מה יש לו? הוא נוסע ה־ביתה היום".

לפני שהאוטובוס זז ממקומו בוחנים אותנו נהגו ונוסעיו במב־טים חשדניים, כמעט בפחד. המבט הזה הוא חלק מהמחיר שמשלמים אלה היוצאים עם מוטה לחופשה. בעיקר אם הם יוצאים לפני שהוא החליף מכנסיים. ככה זה.

האנציקלופדיה העברית

32 כרכים + כרך מילואים שמחירם 1980 ל"י

מכריזה על החתמה בתנאים מיוחדים בימים שבין 21.12.73 — 10.1.74

בתוספת שי חנוכה חשוב

שי חנוכה לבחירת החותם:

1) מילון עברי **„אוצר הלשון העברית"** מאת יעקב כנעני ובעריכת אברהם שלונסקי ודוד לוין ב־16 כרכים (שמחירו —.480 ל"י)

או

2) **אטלס ירושלים** (שמחירו —.590 ל"י)

תנאי החתימה

1) החותם על האנציקלופדיה העברית, יקבל מתוך 26 הכרכים שהופיעו עד היום, 12 כרכים וישלם מקדמה של —.360 ל"י עם החתימה.
2) את יתרת התשלום בסך —.1620 ל"י ישלם החותם ב־27 תשלומים חודשיים של —.60 ל"י כל אחד.
3) בכל חודשיים יקבל החותם כרך נוסף.
4) מחיר 7 הכרכים כ"ו—ל"ב שיסיימו את האנ־ציקלופדיה, צמוד לאינדקס.

אנו שמחים להודיע שכרך כ"ו נמצא בדפוס ויופיע בקרוב. למרות שעת החירום נעשה מאמץ מיוחד של עובדי המערכת בראשותו של הפרופ' פראוור, על מנת שקצב העבודה על הכרכים הבאים לא ייפגע.

הזמנה

לכבוד
החברה להוצאת אנציקלופדיות בע"מ
דרך ז'בוטינסקי 21, רמת־גן.

אני חותם בזה על האנציקלופדיה העברית בתנאים המפורסמים במודעה זו ומצרף צ'ק כמקדמה על סך —.360 ל"י וכן מתחייב לשלם 27 תשלומים חודשיים בסך —.60 ל"י כל אחד באחת מן הצורות הבאות:*

לחשבון מס. 2־04441־4 בבנק הדואר
או לחשבון מס. 311000/78 בבנק לאומי, הסניף המרכזי ת"א
או לחשבון מס. 157023 בבנק דיסקונט, הסניף המרכזי ת"א
או לחשבון מס. 205339 בבנק הפועלים, הסניף המרכזי ת"א
או למשרד החברה ב„מסדה" ברמת־גן, דרך ז'בוטינסקי 21
או ל„מסדה" בע"מ, רח' הרצל 2 ת"א
או בשטרות

* נא למחוק את המיותר

נא לשלוח לי (לפי הכתובת המצורפת מטה) 12 כרכים של האנציקלופדיה העברית וכן את שי חנוכה שבחרתי ________

ראו נא בהתחייבותי זו שטר התחייבות על כל הנובע ממנה.

השם ________ ת.ז. ________
הכתובת ________ טלפון ________
מקום העבודה ________ טלפון ________
התאריך ________

גזור את כל המודעה ושלח

אטלס ירושלים

המערכת: פרופ' דוד עמירן, פרופ' אריה שחר, ד"ר ישראל קמחי.

עורכת קרטוגרפית: מרים קרמון

האטלס מכיל 108 מפות ב־53 גליונות המודפסים ב־6—12 צבעים. לכל מפה מקרא עברי ואנגלי.

באטלס מפות ירושלים המאוחדת לאחר שנת 1967.

דוברי אנגלית זכאים לקבל חינם ספר הסבר לאטלס.

האטלס הגדול והמפורט ביותר. גודל כל מפה 65×48 ס"מ נתון בקופסא מהודרת.

מחיר האטלס —.590 ל"י

אוצר הלשון העברית

מאת יעקב כנעני

החותם יקבל חינם את 13 הכרכים שכבר הופיעו ואת יתר 3 הכרכים עם הופעתם, אף הם חינם.

„אוצר הלשון העברית" מקפל בתוכו מכמני לשון העבר משקף את המציאות הישראלית המיוחדת — הניב הצברי מצד אחד, וההשפעה המבורכת והרב־גונית של קיבוץ הגלויות מצד שני. כל ניב, כל מלה שראו אור דפוס, זכו וכונסו ב„אוצר הלשון העברית".

מילון זה הוא הגדול ביותר, המפורט ביותר, החדיש ביותר ועולה בתוכנו ובכמותו על כל קודמיו.

כרך 14 הולך ונגמר בדפוס.

מחיר 16 הכרכים —.480 ל"י

2 מנדטים + 30 אלף קולות

הסקרים מדווחים:

א. ל„מוקד" מובטחים לעת־עתה 2 מנדטים
ב. כ־30 אלף בוחרים נוספים מתלבטים בין המערך לבין „מוקד"

אם הם יצביעו מערך — הם יכניסו לכנסת אנשים כמו בן־פורת ועמוס הורביץ, אנשי דיין, תומכי ממשלת ליכוד לאומי (הפלולים לגבור לצד הליכוד).
אם אותם 30 אלף מצביעים יבחרו ב„מוקד"
הם יכניסו לכנסת 3 צירים נוספים, שהתחייבו פומבית להצביע תמיד נגד כל ממשלה שהליכוד ישתתף בה או ירכיב אותה:

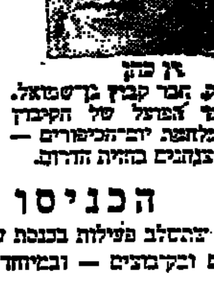

דן כהן
יליד פראג, חבר קבוץ גן־שמואל. הבי המזכיר הפועל של הקיבוץ הארצי. בפלוגת יום־הכיפורים — מגביל צנחנים בחזית התעלה.

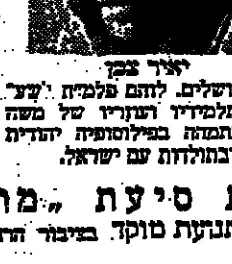

יאיר צבן
יליד ירושלים. לוחם פלמ"ח יפתח. בר. כתלמידיו העיוניים של משה סנה. כתמוה בפילוסופיה יהודית ובתולדות עם ישראל.

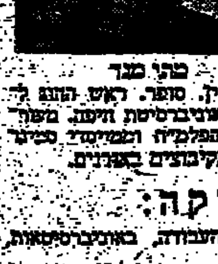

מתי מגד
יליד פולין. סופר. ראש החוג ל־ספרות באוניברסיטת חיפה. מספ־רי ספרי הפלמ"ח והמגיד של הקיבוצים בצפון.

הכניסו לכנסת סיעת „מוקד" חזקה:

* כיעה שתשלב פעילות בכנסת עם מאבקה של תנועת מוקד בציבור הרחב — במקומות העבודה, באוניברסיטאות, בערים ובקיבוצים — ובמיוחד בקרב הנוער.
* בחנה הנושא של פועלים וסטודנטים, קיבוצניקים ואנשי־רוח, שייאבק לשלום שיש עימו בטחון, לצדק חברתי, נגד קיפוח עדתי ונגד כפייה דתית, בעד ישראל נאורה!

הצבע קנ מוקד

בשבת ברמת־גן גבעתיים	בשבת בנתניה	במוצאי־שבת בפתח־תקוה	במוצאי־שבת בירד־אליהו	במוצאי־שבת בטלביה
מאיר פעיל שמואל מיקוניס יאיר צבן ומתי מגד ינחה: ד"ר מנחם ברינקר	עמוס עוז ר' טייטלבאום	רן כהן ר' טייטלבאום עמוס עוז	מאיר פעיל פנחס גינוסר דן דרין	עמוס עוז
ב־11 בבוקר בקולנוע „הדר"	ב־11 לפנה"צ באולם ההסתדרות בית רמז	ב־7.30 בערב באולם „אורלי" רח' הברון הירש 21	ב־7.30 בערב באולם „בית הלן קלר" רח' יד לבנים 13	ב־21.25

הצבע „מוקד" לכנסת ולעיריות תל־אביב, חיפה, בת־ים וחולון

עירית חולון

עירית חולון מכריזה על קבלת הצעות להקמת המבנים הבאים:
מכרז מס' 162/73 התחנה לאם ולילד ברחוב הצפירה.
מכרז מס' 163/73 הוספת 8 כיתות ומקלט בבית הספר התיכון „מיטרית".

את חומר המכרזים אפשר לק־בל באגף ההנדסה בעיריה, חדר 108, תמורת תשלום של —.100 ל"י לכל אחד מהמכרזים.

יש להגיש ערבות כספית או בנקאית בהתאם להדרכה בגובה העיריה בשיעור של 6% מערך ההצעה לתקופה של 3 חוד־שים, אחרת לא תובאה ההצעה לדיון.

רשאים להשתתף במכרזים אלה רק „קבלנים רשומים" לעבודת ענף הבנין, בהתאם לחוק רי־שום הקבלנים לעבודות הנדסה בנאיה — תשכ"ט 1969 ותק־נותיו.

על המציע לצרף אישור מה־אים על רישומו וסיווגו, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצ־עתו.

את ההצעות יש להגיש במ־עטפות סגורות למזכיר העיר לא יאוחר מ־14.1.74, שעה 16.00.

העיריה משאירה לעצמה את הזכות לחלק את העבודות לפי ראות עיניה.

ההמלצות והנסיון של המצי־עים יהוו שיקול בעת הדיון על מסירת העבודות, ואין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הז־ולה ביותר או כל הצעה שהיא.

פ. איתן,
ראש העיר

נהג!
עשה את המינימום
למען אלה
העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

הלוח החדש דרושים דבר

משא
לספרות, אמנות ועיון

בגליון זה:
* כמה עתיקות באנאליות – מאת רנה ליטוין
* על סיפורי חנוך ברטוב – מאת יהודית אוריין בן־הרצל
* א"י בראי המדיניות הגרמנית – מאת צבי אילן
* בשדה * מוסיקה * תערוכות * אספקלריה

רעננות בצ'מבלו
מוסיקה
מאת חנוך רון

מוזיאון תל־אביב. בוריס ברמן — צ'מבלו. בתוכנית: "תור הזהב של הצ'מבלו", מיצירות באך, היידן, ראמו וסקארלאטי.

גם אם נבדוק בזכוכית מגדלת ונחמיר לגבי כל פרט באמנות הנגינה בצ'מבלו של בוריס ברמן, לא נוכל שלא להגיע למסקנה: נהדר. אפשר היה לחתום בזה את רשימת הביקורת על קונצרט זה, אלא שמשפט בלא כלום אי־אפשר ודאי שנצביע על מרכיבי ההצלחה של האמן המחונן הזה.

בוריס ברמן, בן העשרים וחמש, נמנה עם המעולים מתוך מאות המוסיקאים שבאו באחרונה מברית־המועצות והמצטיינים ברמה גבוהה במיוחד. רמה בין־לאומית. בסגנון נגינתם של עולי ברית־המועצות שהיכרנו עד כה היתה תמיד אמוציונאליות רבה. לעיתים יתירה. קל מאד לזהות סגנון זה, שאין בו איזון בין תוכן לצורה, שיש בו רומאנטיציזם ולירקת מלוא חופניים ובהגזמה. יש לכך הצדקה בנגינת יצירות מאת צ'ייקובסקי, שופן, ראחמאנינוב ורומאנטיקאים אחרים. אך לא בנגינת יצירות הבארוק והקלאסיקאים. וזה מה שלא קרה ברסיטאל זה. נגינתו של בוריס ברמן היא מערבית טיפוסית, ויש בה איפוק, איזון בין תוכן לצורה, זיקה לסגנון היצירה ופרספקטיבה נכונה. אמן־הביצוע — זאת היתה ההפתעה הראשונה של הערב. קשה לא לציין את שלמות הביצוע של הקונצ'רטו בדו־מאז'ור, הפאנטאסיה הכרומאטית והפוגה, והקונצ'רטו האיטלקי של באך.

לבי לבי למחמירים בביצוע באך התובעים את הקלישאות הידועות לכל בנגינת יצירותיו. רבים מהם ודאי הריטו לא פעם את גבות־עיניהם לשמע נגינתו של ברמן. הוא הכיר את האבק מהצ'מבלו, הוסיף לו מעולמו האישי, אך כל זה במסגרת סגנונית. נגינה שאינה סטרילית אינה בהכרח חוסר־סגנון. אין הכרח לשמוע את יצירות באך לצ'מבלו כאילו הן מוצג במוזיאון. הנוכחות האישית של ברמן וייחודו המוסיקאלי היו ההפתעה השנייה של הרסיטאל.

הווירטואוזיות הטכנית של ברמן היא כמעט טריוויאלית. היא מובנת מאליה ואיננה מטרה להשגה. אצלו המחשבה קודמת לנגינה, ואפשר לעקוב אחר המבנה הארכיטקטוני של היצירות על אף השטף שבנגינתו.

ברמן הצעיר הוא אמן בוגר. בנגינת הצ'מבלו שלו יש מהדייקנות של הלמוט ואלכה ומהדמיון היוצר של קארל ריכטר, שניהם מהמעולים שבצ'מבליסטים. השינויים שלו ברגיסטרים היא אמנות לעצמה.

ישראל היא תחנתו הראשונה של ברמן, שיצא אל המערב. אני מקווה שהיא תהיה לו גם לבית. אין ספק שברמן יגיע למרכזי־המוסיקה העולמיים, ואחרי האזנה לרסיטאל אחד אני יכול לומר שהוא עשוי להצליח בהם. השאלה היא אם נדע להקים לו כאן בית חם, וכוונתי לאפשרויות רבות של הופעות יחיד והופעות עם מיטב הכוחות המוסיקאליים בארץ, כדי שהופעותיו בחוץ יהיו הופעות־אורח ושביתו יהיה כאן. השאלה היא כמובן עד כמה רוצה ברמן בכך. הצעד הראשון בכיוון זה נעשה עם שיבוצו של ברמן בשתי הופעות במוזיאון.

בפעם הראשונה אחרי חמש שנים, מאז הסתלקותו של פרנק פלג, לפנינו צ'מבליסט מעולה ומחונן. נדמה לי כי ברסיטאל זה עדיין לא היה ביטוי למלוא הפוטנציאל המוסיקאלי של בוריס ברמן, שודאי יש לו מה להגיד גם ליד הפסנתר. ולכך אנו מצפים בכליון עיניים.

הופיע
"מבפנים", סתיו תשל"ד, חוב' 4, כרך ל"ה
בעת תקיבוץ המאוחד
[illegible]

שוב למכירה
החוק נחלת הכלל
מדריך עממי לחוקי המדינה
מאת השופט ד"ר שלמה לוין
[illegible]
המחיר: 30.— ל"י
הפצה: "ספרי" נחלת בנימין 30, ת"א, טל. 56169

עין סודר

עין סודר — ברקע: קלעת אל ג'ונדי

בשדה
מאת עזריה אלון

במבצע "קדש" התפרסם מקום נידח בלב סיני — מצבת הגנרל סארקר, המקום שבו נחתו הצנחנים ב־29 באוקטובר 1956. זה צומת, הקיים כאן מימי קדם, ובו נפגשות שתי דרכים ראשיות: האחת ממערב למזרח — דרך יסוף, הבאה מסואץ, דרך מעבר המיתלה, ונמשכת אל קלעת־א־נכל, אילת וחצי האי ערב; השנייה, מצפון־מזרח לדרום־מערב, קושרת את אל־עריש אל חוף מפרץ סואץ.

חלקה הדרומי של דרך זו הוא המעניין אותנו כאן. היא עוברת באיכף שבין שתי מערכות הרים, וחשיבותה בימי קדם היתה עצומה: גם היום תלויה התחבורה במקורות מים, על אחת כמה וכמה בימי קדם. ואדי סידר, היורד אל מפרץ סואץ, משופע במעיינות ובורות מים, שמקורם בהר הגבוה [illegible], ושיירות של חמורים וגמלים אינן נרתעות מן החול הטבוע, שהתחיל כבר מהמבוא לדרך הזו.

פנינת המעיינות בואדי הזה היא — עין סודר, וכנראה אין זו דעתנו בלבד. על גבעה תלולה מעל למעיין מתנשאים שרידים של מצודה קדומה, שהיתה בשימוש בעיקר בימי מסעי־הצלב: היה זה אחד מן המבצרים המוסלמיים על דרכי המסחר והתחבורה בין מצרים לערב — דרכים שהצלבנים לטשו אליהן עין כל השנים. שם המצודה — קלעת־אל־ג'ונדי, "מצודת החייל", והיא מרשימה הן בדמותה הנצפית מן השטח, והן במראה הנשקף ממנה, על הגיא ועל ההרים. לפחות בימי שלום היתה גם היא נשענת על המעיינות שלרגליה, שהעיקרי בהם הוא עין סודר.

לאחר מבצע קדש הגענו למקום הזה בלי לדעת עליו דבר, כפי שידענו מעט מאד על סיני בכלל. היינו לאחר שעות רבות ויגעות של מסע בחולות ובמישורים, של דחיפת רכב, של צמא ושל שממון. פתאום הזדקרו לעינינו עצי תמר, גיא רטוב, ובלי להשיב רגע קפצנו כולנו מן הדרך אל אותו דבר שאפילו לא ידענו אם הוא מעיין או לא. היינו מוקסמים מן המים שגילינו, מעצי התמר, מן הצל, משיחי הסמר ושאר צמחי הביצה — נאת־מדבר אמיתית. מאז הכרנו הרבה נאות־מדבר, אבל זכר הראשונות של עין סודר ניחר עד היום.

ספר חדש של יהונתן גפן
הכוכבים הם הילדים של הירח
9.80 ל"י
בכל חנויות הספרים
דביר

הוצאת הקיבוץ המאוחד
[illegible]
הופיעו
פ. מ. דוסטוייבסקי / כתבים מן המרתף
יצחק מראס / על מה העולם עומד
ארנולד האוזר / היסטוריה חברתית של האמנות והספרות
[illegible]

[illegible]
מאת ניצה פלקסר

[illegible]

תערוכה

[illegible]

מיקבץ

[illegible]

ספרים חדשים

[illegible]

תפארת מוקדמת
מאת יורם ברונובסקי

[illegible]

ולאדימיר נאבוקוב

[illegible] בצד פרפרים — שני תחביביו הגדולים — ולא בספרות. והרי דומה שספרות היא בכל זאת — אף כי הוא מנסה להשוות אותם לרמה אחת — משהו חשוב יותר ועמוק יותר בעיניו מן השחמט ומתקר־הפרפרים. ואף־על־פי־כן רואים בה הכל — וגם הוא עצמו כלפי חוץ — "תחביב" נוסף שלו, שבו הוא מפליא לעשות במיוחד ויכול לבוז בחדריסות ובלב שקט לכל "המקצוענים", כלומר, "הסופרים הגדולים", דוסטוייבסקי, למשל, ש"אינו יודע לכתוב", שהוא "כספר גותי גס", חסר סגנון, חסר צורה, חסר כל. כל הדעות הללו של נאבוקוב (על דוסטוייבסקי, ודומות לחן השמיע גם על אחרים) מתקבלות על הדעת (אם גם לא על הלב). אלא מה? דוסטוייבסקי הוא בכל זאת "סופר גדול", ואילו נאבוקוב הוא בכל זאת "סופר מוזהר".

הכוחן כאן פשוט: אין לך שעה מענגת יותר מזאת שבה אתה קורא משהו מאת נאבוקוב, אם זה רומאן ואם זה מכתב־למערכת. במסגרת "הספרות הרוסית הגדולה" של המאה התשע־עשרה, ענג שבקריאה הוא מדד ערכי. דוסטוייבסקי בשיאיו אינו "מענג", טולסטוי בגדולתו אינו "מענג". מי מענג? טורגנייב, למשל, בעל הסגנון המופתי, הצורה המושלמת והלשון הקלאסית, אבל... אבל נחדל מ. ההשוואות וההמשלות הללו: נאבוקוב איננו טורגנייב.

כמה משונה, מפתיע כמעט, להיתקל לפתע אצל נאבוקוב עצמו בעגדרות המדוייקות של מחשבותיך עליו, בשעה שאינך קורא משהו משלו, בשעת שהעונג אינו משחד אותך ואינו סותם כל טענה ביקורתית. בעמוד 110 (בעברית) של "תפארת" משוחחים שני הגיבורים, מרטין וסוניה, על ידידו של מרטין ומחזרה של סוניה, סופר צעיר ומוכשר שהיא דחתה את הצעת־הנישואין שלו:

"הוא סופר, אניני־הטעם מתפעלים מספריו — לחש מרטין מתוך מאמץ, ומחליט שבזה יצא ידי חובתו, די השתדל לשכנע אותה ושיש גבול לכל התנהגות אצילית.

— הוא־היא הדבר! לאניני־הטעם בלבד! שורבהילב ממש, כתוב היטב, אבל כל־כך שטחי, כל־כך נוח, כל־כך..."

לא, לא יתכן שהקטע הזה — שבו סוניה, המבקשת "לחסל" את "האדם", נוקטת בשיטה האכזרית והנכונה ביותר ביחס לאדם כזה ו"מחסלת" את "הסופר" — הוא קטע של "מודעות עצמית". גם בשנות השלושים ("תפארת" נכתב בשנת 1932) — כאשר שמו כבר נודע בספרות הרוסית הגולה, ואוהדיו, אך גם מתנגדיו, הצביעו על סגנונו המיוחד, על לשונו האקסטראוואגאנטית וכיוצא באלה עניינים "לאניני־טעם בלבד" — יכול היה לכתוב פארודיות על מבקריו. אך ספק אם היה מסתכן בפארודיה עצמית כזאת. בניגוד ל"סופרים הגדולים" (במקרה זה ביחוד בניגוד לצ'כוב) מעולם לא התאכזר נאבוקוב אל עצמו, לא מצא דופי יסודי בשום יצירה של עצמו. בצדק, מנקודת ראותו: ספריו — משמע סגנונו — היו תמיד נפלאים. תמיד מענגים גם אם הנושאים היו טראגיים. אך נניח שהוא התכוון לעצמו בקטע זה על הסופר דארווין, ידידו של מרטין; או אז ודאי לא צדק, ומי שחושב עליו כך אינו צודק. ספריו "שובים לבי" ו"כתובים היטב", אבל לאו דווקא "שטחיים", גם אם "עומקם" אינו יוצא בשכר מסגנונו (כשם שההומור של דארווין, כפי שמגדירה אותו סוניה באותה שיחה, "יכול לאורך ימים למרוט את העצבים").

שגים וציורים שהולידה רוסיה אינם מצויים בארצות אחרות" (ע' 158).

"תפארת" הוא ספר על נוסטלגיה במובן האטימולוגי, האודיסאי, של המלה הזאת: "הכאב לשוב הביתה". כביכול, מה יותר טבעי: רוסים שאיבדו את מולדתם — וביחוד רוסי אחד שאיבד אותה — והוא "כואב" לשוב אליה, ובנקודת־השיא של הספר מסופר על תפארת־כאבו. המולדת היא רוסיה: ארץ מסויימת שנופיה מסויימים וכו'. אבל למען האמת "רוסיה" של מרטין, גבור "תפארת", אינה ארץ ממשית. היא אינה איתאקה — האי הקטן שלא השתנה הרבה כל השנים האחרונות שבהן שט לעברו, אודיסיאוס הנוסטאלגי, והיה מוכן להסתכן בסכנות נוראות כדי לחזור אליו. רוסיה זאת היא ארץ־חלומות, היא ארץ שמרטין וסוניה — רוסית גם היא וגם היא מתוודעת בגעגועיו חבלתי־מושג של מרטין — מכנים אותה בינם לבין עצמם בשם "זורלנד", רוקמים פאנטאסיה על ארץ אוטופית, על מוסדותיה וכנהגיה (פרק ל"ד). אבל אין זו רוסיה שדאבה ואיננה. מרטין דוחה את התפיסה הזאת של רוסיה כדבר מת וחנוט, שמציינה הוא המרצת לספרות הרוסית ארצ'יבלד מון. לא, זאת ארץ של חלומות חיוניים לא פחות מן "המציאות", אלא יותר ממנה. ארץ תפארת, משהו שלמענו אפשר וצריך — וכל גבר אמיתי יעשה זאת כמו למען אשה אהובה — לבצע מעשה של הקרבה גמורה. השם הרוסי המקורי של הספר היה פודויג, מלה שפירושה "מעשה גבורה". התרגום האנגלי (מעשה ידי בנו של הסופר, דימיטרי, "בשיתוף עם המחבר"), שממנו תורגם הנוסח העברי, הוא Glory, תפארת. בחירה יפה של מלה עברית. בהקדמה לנוסח האנגלי מציין נאבוקוב כי תחילה היה בדעתו לכנות את הספר "תקופה רומאנטית", וזאת "...כיון שנכאס לי לשמוע עיתונאים מערביים המכנים את תקופתנו 'חומרנית', 'תועלתנית' וכו'". אך דומה שעיקר כוונתו היה להדגיש את ההוד הטמיר הרומאנטי בתכלית — לאו דווקא "פאטריוטי" במובן הרגיל של המלה — שבמעשהו האחרון של מרטין: גניבת הגבול, חזרה לרוסיה הסובייטית עתה, מעשה שאין לו כל סיכוי של הצלחה וכולו "תפארת". אחוה, רחשי־לב ענוגים לאדמה, אלף רגשות מסתוריים" (ע' 152). בכן, אין אלה געגועים למולדת אמיתית; אלה געגועים למעשה הרומאנטי עצמו, התאהבות באהבה עצמה, לאו־דווקא בנושא האהבה. אכן, אין זה ספר על הרצון לשוב אל הבית שנגזל בכוח, כשם שאין הוא מספר על "חיי הגולים הרוסים" במובן הסוציאלי־עובדתי (שמעולם לא עניין את נאבוקוב). הוא מספר על רגשות רומאנטיים ועל מעשים רומאנטיים בתוך מסגרת מטושטשת של טראגדיות נוראות ועליבות יומיומית של חיי הגולה, שרק הדיה נשמעים פה ושם מבין השיטין.

כי ששמעו של נאבוקוב גורם לו לצפות לתחבולות או לתעתועים בקורא — או אפילו מי שהכיר את דרכו התחבולנית ותועתע כשקרא ספרים מצויינים כמו "חייו האמיתיים של סבאסטיאן נייט" או "לוליטה" וספרים "לאניני־טעם" (כלומר: "שטחיים ודוחים") כמו "אש חיוורת" ו"אדה" — יופתע למצוא ב"תפארת" רומאן פשוט, "חלק" ויפה. המספר בתואם מיושן את תולדותיו של צעיר אחד, למן ילדותו ועד "מעשה הגבורה" שלו (ומותו המשוער), מספר על יחסו להוריו, על אהבותיו, על לימודיו באוניברסיטה וכן הלאה.

יש כאן קטע קלאסי, שימיו כימי "דפנים וחלוה", על הבאתו של הצעיר בסודה של אהבת־בשרים בידי אשה "תאוותנית", מבוגרת ומנוסה. יש משחקי ספורט, ידידויות אוניברסיטאיות ואהבת גדולה ונכזבת. זה "רומאן חינוך" טיפוסי — בכל שקביעה כזאת היתה מרגיזה את נאבוקוב, העומד בתוקף על ייחודו המוחלט והיותו "מעל" לסוגים ספרותיים, "רומאן חינוך" (בילדונגסרומאן) במתכונתו הגרמנית הידועה, מה שבוודאי היה מקומם אותו עוד יותר, כי גרמניה בכלל והספרות הגרמנית בפרט חם בעיניו מאגרי הזרות והקיטש וכל מה שנכלל במלה הרוסית "פושלוסט", שאין לה תרגום בשום שפה, כפי שחוזר נאבוקוב ומדגיש, בהירות מייגעת, כמעט בכל ספר שלו (כאן, ב"תפארת", בע' 158)... בכל ראיון ובכל מסה. אכן, יש כמה יתרונות לכך שכותב בעברית על נאבוקוב: אפשר לכתוב דברים כאלה בלי להסתכן באחד העונשים הנוראים שהוא מעניש כל כי שמעז לומר עליו משהו שאינו לטעמו.

לעניין זה שייכת גם זיקת הגיבור הראשי של "תפארת", מרטין, ל"קוסם שיצר אותו", ולאדימיר נאבוקוב בן השלושים ואחת. אוי לו למבקר אנגלו־סאקסי שיעז להעלות את ההקבלה הזאת ולהביא את פרטיה! ממוגטרה שבשווייץ, שם מתגורר נאבוקוב זה כמה שנים, יוטחו נגדו גידופים עזים, או לפחות איזו הערת־בוז ש"תגמור" אותו בחצי־משפט באחד הראיונות, ההקדמות או המכתבים למערכת (שהם נסמר המדור ב"ניו־יורק רוויו אוף בוקס", או ב"אנקאונטר", שעל דפיו ניהל את פולמוס־הדמים שלו עם אדמונד וילסון ודובררט לואיל בעניין תרגומו ל"יבגני אונייגין"). כאן שוב ספר חלקו של הכותב עברית על נאבוקוב. אחד כוה יכול לומר בהצוה תמימה ש"תפארת" הוא רומאן אוטוביוגראפי. נאבוקוב, בהקדמתו לתרגום האנגלי, הודיע שהוא סומך על "הקוראים הנבונים" שלא יחפשו באוטוביוגראפיה שלו "דבר, זכרון", כדי למצוא הקבלות בין חיי נאבוקוב וחיי מרטין. לאמיתו של דבר פירוש כזה יהיה חסר־טעם, כי ההקבלה ברורה כשמש. מעבר לכך שגם בביתו של נאבוקוב וגם בביתו של מרטין היתה משחת־שיניים שעל ספרתה כתובה: "לא יכולנו לשפר את חמשחה על כן שיפרנו את השפופרת" ("תפארת" ע' 11, "דבר, זכרון", פרק רביעי), או שגם נאבוקוב וגם מרטין התפרנסו בברלין משיעורי טניס, והותם של השניים ודאית. רק מעשה־הגבורה שלהם — ה"פודויג" של זה ושל זה — שונה למדי: נאבוקוב מצא את ארץ־החלומות האבודה שלו (ככל שיכחיש זאת) בספרות, ותוספה אליה את הנוסטאלגיה שלו. מרטין יכול היה למצוא אותה רק במות מתוך חדווה, במעשה רומאנטי ומפואר עד הסוף, שכוכב־העיטור שלו — ולא מחירו! — הוא כדור על גבולה של מה שאיננו ארץ־החלומות: רוסיה הסובייטית. ארץ־החלומות הזאת הוא המוות, זה ה"ליבסטוד", "המוות מתוך אהבה", כמו ברומאנטיקה הגרמנית.

בספר זה נוקם נאבוקוב הצעיר בנאבוקוב הזקן, על כך שהוא "שטחי ונוח" (ר' "אדה") לעיתים קרובות, כל־כך, אך בתחילה זכה דווקא נאבוקוב הזקן, ולאו דווקא בשל הסגולות האמיתיות של ספריו (של "לוליטה" כמובן), והוא זכה לה בשל אי־הבנה, חזרנו אל נקודת המוצא. אל נאבוקוב המכריז על עצמו כעל "סופר בלתי־מוכר", "בלתי־מובן" או "אפל" מכל הרומאנים שלו, "תפארת" הוא, העשוי לתרום ביותר להבהרת אי־הבנה הזאת. היה זה רעיון מצויין לפתוח בו את תרגומי נאבוקוב־שמחוץ־ל"לוליטה" (מלבד "לוליטה" יש בעברית גם פרק של "דבר, זכרון", שהתפרסם בחוברת "קשת" לפני כחצי שנה). תרגומו של נאבוקוב אינו מלאכה קלה. ייחודה של האנגלית שלו בהיותה "אנגלית כשפה אירופאית," לשון של תרבות יותר מאשר לשונו של עם. טבעיים בטקסט שלו "הצרפתיזמים" ("...היה צופה בכל זה ב־attendrisment ובדאגה," ע' 76), הלאטיניזמים, הגרמניזמים וכו', טבעיים עוד יותר, לדידו של איש "רוסיה הארופאית", הרוסיציזמים. כל אלה עושים את לשונו כמו בלתי־אפשרית, מחוץ לתחומה של האירופאיות. אבל העברית — לא בעוונותינו, כמו שגורסים מורי־לשון מסויימים, אלא כפועל־יוצא מהיות תרבותנו אירופית — גם היא שפה אירופית עתה. כמובן, לא רק בשל כך, אפשר לקרוא בהנאה רבה את הנוסח העברי של "תפארת", אלא בעיקר בשל כשרון־התרגום שהושקע בו.

אסתר ראב

שני דגלים

[illegible]

הקהל הולך וקרב. בראשם נושא מישהו דגל לבן־כחול, ועל־ידו איש קטן נושא דגל גדול אדום, אדום כדם. מה זה? מעודי לא ראיתי דגל אדום. דגל לבן־כחול אני מכירת מבית־הספר. תגברת בסביץ עם נעמי גולדשטיין תפרו אותו, ומאז הוא מופיע בט"ו־בשבט, בחגיגות חנוכה וגם בטיולים.

שני הדגלים מתנופפים ברוח. מדי פעם מתעכבת התהלוכה והצועדים שרים ביידיש שיר רבולוציוני. אינני מבינה הכל. אבל נדמה לי שאני שומעת קול המונים. מדי פעם הם קוראים: "יחי הסוציאליזם, יחי העם!" את התיבור בין שתי מילים אלה עדיין איני תופסת. ופתאום, מנגד, באותו רחוב, מופיעה קבוצת אנשים, הם מהירי־תנועה, רצים כמעט לעומת התהלוכה, נגד הדגל הלבן ונגד הדגל האדום. בראש המתפרצים מנגד: אברהם שפירא. כל זה מסחרר לי את הראש ופתאום קריאת־אמא, קצרה ונמרצת: "הביתה", והיא מתכוונת אליי, ואני יודעת את משמעותה. אם לא אחזור אקבל את מנת־ידה של אמא, וידה קשה, אבל כיצד אוכל לסגת ברגע זה? הנה רץ אברהם שפירא ישר אל הדגל האדום, תופס אותו מידי רוצ'קין, שובר את המקל ומשסע במחי־יד את האריג האדום לשניים. אני מתחלקת מתחת לגדר חוטי־הברזל הדוקרנים, ואני ממש ליד התהלוכה, ושצף־קצף של שני המחנות שוטף אותי, ואני שומעת את קול הבד האדום הנקרע לשניים ובתוכי כאילו נקרע משהו, ואיני מבינה, אני מרגישה כאילו הרגו אדם. כולם צועקים ומתווכחים. אני אינני מתווכחת, אני בת־עשר, אבל גם אני צועקת, צועקת, מול התוקפים.

ועיניי צועק ובוכה, ודמעות מתגלגלות מעיניי השחורות הגדולות ואני רועדת כעלה ולא יודעת על מה. הקהל רוטן ומתפזר לאט־לאט.

אני חוזרת הביתה: שוב מתחלקת תחת חוטי הברזל שבגדר. אמא מביטה בי ואני מושיטה לה את פניי כדי שתעשה בהם כרצונה כתמיד — — — לתמהוני היא מביאה לי לימונדה קרה מן המטבח: "שתי ושכבי כאן, על מיטתך, ואל תזוזי עד שארשה לך לרדת".

"אבאלאך מרלאך" — קולו של "איסא" מנרחק רב, ואני נרדמת.

חנן שדמי

הפחד

הַפַּחַד — צִפּוֹר.
כְּנָפֶיהָ שְׁחוֹרוֹת.
בִּיעָף תְּכַסֶּה עֵין־הַשֶּׁמֶשׁ.
הַפַּחַד — עָנָן הַמַּסִּיעַ
גּוֹזָלִים שְׁמוּטֵי־כָּנָף בָּאֲוִיר.
הַפַּחַד הוּא שִׁיר
הַפּוֹרֵץ מִבָּתָּיו בְּקוֹלִים בְּחוּלוֹת.
כְּלוֹת־בַּיִת.
הַפַּחַד הוּא תָו עַל הַמֵּצַח
הַיּוֹרֵד וְנוֹקֵב בָּעֵינַיִם חוֹרִים.
שֶׁאֵינָם מִתְמַלְּאִים לְעוֹלָם.
הַפַּחַד — אָדָם.
הַנּוֹשֵׂא בְּלִבּוֹ סִימְנֵי־שְׁאֵלָה לְמַכְבִּיר.

"משא" גליון מס' 52 (107)
יום ו', ג' בטבת תשל"ד, 28 בדצמבר 1973
עורכים: אברהם שאנן, יצחק בצלאל

כמה עתיקות באנאליות באור השעה

(ראשי-פרקים)

מאת רנה ליטוין

„השדה. זרוע מתים, והיא אוכלת ונהנית הבהמה" — אכל אתה, המורעב לה וכבר מנכר עצמך ממנה, מתעלה ממר אחר אל המקום...

צבית ויינגראופק — תחריט צבעוני

מכתבים ותגובות

תשובה לטוען מהסס

זאב איגרת

ביקורת לא מוצדקת

עוזר ברושטיין

משירי הימים האלה

שני שירים

*

הוֹרֶמֶת שֶׁלֶּגֶב בְּשׁוּרָה
וּמִגַּלֶּיהָ חֲפָנוֹת שֶׁגְּרָמוֹת.
בְּאוֹר הַרְצִיאוֹת אוֹתָהּ רוֹאָה
אֶת הַתְּמוּנוֹת הַנִּמְצָאוֹת
בָּאֱלֹהוּתָהּ.

שָׁם בְּשׁוֹתוֹר לִבִּי.
כָּאן בַּגְּבָעִים.
רַשְׁקִים.
וְאֵתָּה רוֹאֶה אֶת הַיָּרֵחַ
עוֹלָה מִגִּבְעָה, מִשְׂפָט עַל סֶנֶף
וְנִשְׁאָר עוֹמֵד מִלֵּילִי.
כְּלִים מְכִיסִים וּמְשַׁפְּאִים.
וַאֲפִילוּ דָמִים.
שְׁכֻבִים וְדָם.
לָצֵאת הַמֶּבֶט הַמַּיִם.

*

אֲנִי מְחַפֵּשׂ אֶת מִטְמוֹן הַקֻּפְסָה הָאָיֹם וְאֵינִי מוֹצֵא.
כָּל קְצֵה רְצִיפִי לְשׁוֹחֵט עִמִּי וְלִשְׁאֹל עַל מָה הֲרַעַשׁ.
הַמְּתוֹפִים מוֹסִיפִים לִהְיוֹת, לֹא הַקְּרִיעָה לָקוֹל
הַנִּשְׁמָע וְהַמִּתְגַּלְגֵּל בִּרְנָה... בִּרְנָה...
אֵי שָׁם מִתּוֹךְ חָלָל מִחוּץ הַאֲחוֹר אֲשֶׁר הָיָה לְחוּשׁ אֶת
קוֹלוֹת צִפֳּרֵי הַחֹשֶׁךְ הַמְּבֻקָּעוֹת וְנוֹעֲקוֹת חָדֵלוֹ
בִּרְנָה... בִּרְנָה...
חוֹדֵר עָמֹק לְתוֹךְ רִקְמָתִי וּמִשְׁפַּעַשׁ אֶת צְלִילוּת מַחְשַׁבְתִּי.
בְּתוֹךְ מַאֲפֵלָה אִישׁ אוֹרֵחַ מוֹפִיעוֹת אוֹתִיּוֹת מִלִּים שׁוּרוֹת מִשְׁפָּטִים
שִׂנְאָה חָדְלוֹן רְצִיחָה.
אַתָּה מְנַסֶּה בְּכָל כּוֹחֲךָ לְהַקְפִּיא אֶת רִגְשֵׁי הָאֹשֶׁר הָאֲחוֹרוֹנִים
וְלִשְׁפֹּט אֶת שִׂנְאַת הָאָדָם וְחֶדְלוֹן הָאֱלֹהִים.
הַקַּרְקַע הַזֹּאת מַתְחִילָה לְהִרָפוֹת מוֹדִיעָה לְךָ שֶׁאֵינְךָ יָכוֹל לַעֲמֹד יוֹתֵר.
הַגּוֹרָל הַמָּר וְהַשְּׁחוֹר הַגִּיעַ. גְּקִמַּת מְדִינַת אֱלֹהִים.
וְרַק הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת צְעָקוֹת הַצְּפָרִים לְקוֹל הַפַּעֲמוֹן שֶׁגָּדַם.

אורי שלף

הזכרון הוא אנחנו

מאת יהודית אוריין בן-הרצל

„אחות רחוקה", מבחר סיפורים מאת חנוך ברטוב, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשל"ג.

„לא מדמיוני מחבר אני סיפורים כי אם את זכרוני מחלץ אני ממשאם, כאילו היו אבנים" —

„אני" שהתחבר על איסור פרישה מן הציבור, על חברותא, „אני" בעל תחושה של גדולה היסטורית כפי שניסח קורצוויל באחת משיחותיו: „תחושה שאפילו המרק שאנו אוכלים הוא מרק היסטורי". זאת הרגשה מחייבת ומכבידה, ושכיחותה של צורת רבים ביצירות...

אספקלריה

ספנדר: האפשר לסקור שירה?

המשורר האנגלי סטיוון ספנדר מציג, ב„ניו-יורק ריביו אוף בוקס", את השאלה: האם אפשר לסקור שירה? זוהי הכותרת למאמרו של ספרי השירה של תום...

סטיוון ספנדר

„פילבי איש ערב"

התנ"ך כספר אהבה

היישוב היהודי בא"י בראייה גרמנית

מאת צבי אילן

„היישוב היהודי בארץ-ישראל בראי המדיניות הגרמנית, 1842—1914", מאת מרדכי אליאב, הוצאת תל-אביב, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשל"ג, בשני כרכים.

הקונסוליה האנגלית בעזה ... דונאם, ... 25,000—23,000 ...

כהן יאסוני (1868—1912) מתקופת פעולותיו בחירות המורח הרחוק — במוזיאון רפחיבין

קרקעות רפיח

פרס נוימן לביכורי יצירה

ביום שני אתה קובע את עתיד המדינה ועתידם שלך ובני ביתך.

הברירה היא:

בין העמדת כל ערי ישראל ומרכזי האוכלוסין בטווח האש של האויב, על פי מדיניות המערך
ובין קיום בטחון התושבים כיסוד לשלום – על פי מדיניות הליכוד

בין כניעה נוסח מינכן, שתסכן את קיומה של מדינתנו
לבין עמידה איתנה על זכויותינו, למען בטחון ושלום

בין הטעייה
לבין אמינות

בין כיתתיות
לבין ממלכתיות

בין המשך הבזבזנות, השחיתות, העוני והפער
לבין חסכנות, טוהר מידות וצדק חברתי

בין הארכת שלטונו הממושך של המערך, אשר המיט אסונות כבדים על האומה, בחברה ובמשק, במוסר הציבורי ובבטחון הלאומי
לבין ממשלת ליכוד לאומי, מורכבת מטובי הכוחות והמוחות בישראל, למען העמידה במבחני העתיד.

אתה האזרח, תבחר.

אל תמנע מן ההצבעה
השתמש בזכותך הדימוקרטית; מלא את חובתך הלאומית
אנו מאחלים לך בחירה טובה – למענך ובני ביתך.

הצבע תן סמכות לליכוד להקים
ממשלת ליכוד לאומי

חל טעמ

הליכוד

גח״ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

האסטרטגיה הסוציאלית בישראל

מאת דוד הורוביץ

[illegible]

מכתבים למערכת

מה קרה לשיכון הצעירים בת״א

[illegible]

א. תדהר
ע. שיפמן
נשות החיילים מגוייסים

תשובת העיריה

[illegible]

יוסף גורן
דובר עיריית תל־אביב־יפו

הסברה תקיפה

[illegible]

ברוך זינגר
רמת גן

מציאת אבידה

[illegible]

מ. גלב
תל־אביב

הבוחר בישראל יקבל ביום ב' הכרעה בין־לאומית

(המשך מעמוד 15)

על עניינים בהווים, היה ברור בראש, שבין נאומי לבין נאומי הערבים יובלט ברוחב הפער. ואין להיבהל בזה, כי שבביר את נאומי הערבים באו"ם היה מגדיר את הנאומים של פאהמי וזיאפצי כ תרבותיים יחסית. אך היתה להם סיבה להתאכזב מנאומו של קיסינג'ר. הוא דיבר על נסיגה בצורה זהירה ולא אבר. באין לסגת ולאן לסגת וכי ישוב. קיסינג'ר מיקד את הבעיה במקומות הקודמים בלבד. בנאום הסובייטי לא היה חידוש מהותי, אך לא היה בנאום זה שום מאמץ להשפיל אותנו. מודגש כי יש חילוקי דעות על נושא הגבולות. גרומיקו בנאומו לא העביר בספק את עצם זכותה של ישראל לחיי שלום ובטחון בגבולות הביטחון. הוא אמר שישראל זכאית לבטחון כמו כל מדינה אחרת.

בעניין שיטות ההפרדה, איך אתה מפרש את הקונצפציה של המצרים בעניין השיחות, כפי שהדבר נראה לפני הקדים השיחות בקילומטר ה־101?

משל במועצת העובדים של התעשיה האווירית

ההסתדרות בוחנת שיטת מענקי־פיצוי לעובדים במפעלים רווחיים ב־1974

"הנהגת מדיניות מקצועית מיוחדת לשנת 1974, שהיא שנת־הורים, הלכת ומתגבשת עתה במוסדות המרכזיים של ההסתדרות תוך התייעצות מקיפה עם ועדי הפועלים המקומיים והארציים" — אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות בפועל, ירוחם משל במועצת העובדים של התעשיה האווירית.

"אחד הלקחים המתחייבים מהמציאות הנתונה, וכתוצאה ממלחמת יום־הכיפורים — אמר משל, מתבטא בכך שקיימים מפעלים תעשייתיים רבים העומדים בפני הזמנות עצומות למערכת הבטחון, ובמצב של מחסור בכוח־אדם בהם לרגל היקף הגיוס למילואים. חייבים העובדים להגדיל את הספק הייצור בהתאם לצרכים. יש, לכן, לבדוק עתה שיטה מפעלית־כוללת שלפיה ישולם בשנת 1974 מענק־פיצוי מיוחד בנוסף וללא הקשר עם הסכמי העבודה הקיימים ו"המכסים". כידוע, את התשלום עבור שעות נוספות. — לכלל העובדים הבועסקים באותם המפעלים הרווחיים".

בעל ביקור אתמול בכבה במפעלי התעשיה האווירית בכרכת הארץ והתקבל ע"י המנכ"ל א. שוויגר, סגן המנכ"ל א. בן־יוסף, חברי ההנהלה וכן ע"י חברי מועצת העובדים בראשותו של כ. קיסלס. שאיחלו לו הצלחה עם היבחרו כמזכיר כללי של ההסתדרות בפועל.

בדבריו במועצת העובדים עמד משל על החשיבות בגיבוש מדיניות מקצועית בהתייעצות עם מעגלי העובדים לדרגיהם הארציים והל בתא הראשוני של ועד העובדים המקומי. דרך מועצת העובדים, מועצת הפועלים, ההסתדרות המקצועית וכלה בוועדה המרכזית ובמליאות הוועד הפועל.

"שוב לא יתכן — הטעים המזכ"ל — שההסתדרות תחליט על מדיניות מקצועית זו או אחרת רק במוסדותיה המרכזיים. הודיע עליכם לציבור העובדים לפני ייצוב וביצוע. אנו נקבע הפעם את המדיניות הנבחשה רק לאחר בירור במקובצת הציבורית, שלפיו ההסתבה הלקחים מהבירורים המקיימים תוך התחשבות באחריות הכלל־ארצית למשק כולו מאזן ויכולת עמידתו בשנת הירוס."

"כב עוד משל — יציקת דלק על מדורת האינפלציה"

בפתיחת הדיון ובתשובה לשאלות חברי המועצה עמד משל על הנקודות הבאות:

◆ כדי להתגבר על המחסור בכוח־אדם תצחד ההסתדרות, בהסכמת העובדים, ביחידות פנימית חיצונית של עובדים משרותים ליצור, תוך שמירה וזכויותיהם המקצועיות ושובם למקומות עבודתם הקבועים, ל"כשירותיהם".

◆ יש להפעיל אמצעים ומנגנונים מיוחדים כדי למנוע את המכבן ההתייקרות התוף בהכנסה הריאלי של העובד. משל הזהיר מפני הסכנה של הפיכת ההתייקרות המבוקרת להתייקרות דוהרת. הוא הודיע שההסתדרות תגבה תשלום תוספת־יוקר בינואר 1974 ע"פ המדד שיתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ב־15 לחודש הבא.

◆ המדיניות המקצועית לא תהא נפרדת מהמדיניות הכלכלית במשק כולו. ומכאן שיישמר קשר הגומלין בין השכר, המיסים, שכר הדירה.

הנהגת מס־צרך מוסף בתקופה זו, ואפילו בהוצאת 1974 — פעולה מפיקרת. כס צרך מוסף, אבל עלול לייקר את המוצרים וה בבחינת "יציקת שמן על מדורת האינפלציה".

◆ וההסתדרות תהא גורם פעיל ויוזם לתחיקה ממלכתית בדבר הנהגת מס רווחי יתר, שיוטל על אותם מפעלים שרווחיהם יעלו מעל ומעבר למקובל לרגל תקופת הרידום הגידול בהזמנות.

משל: 50 מיליון ל"י לשיכון מגוייסים

מאת ע. פריפז, סופר "דבר"

קרן של 50 מיליון ל"י לצרכי שיכון של מגויסים, משפחות של חללי המלחמה וחיילים משוחררים, הוקמה ביוזמת ההסתדרות הכללית בשיתוף עם משרד האוצר — על כך מסר מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל, בעת ביקורו במפעלי התעשיה בחדרה: מפעלי נייר ו"אליאנס".

משל אמר, שההסתדרות גייסה למטרה זו 25 מיליון ל"י מידידי ההסתדרות בחו"ל, המיועדים למטרה זו בלבד. משל שיכנע את משרד האוצר ואת שר האוצר שהקציבו לקרן זו סכום דומה של 25 ל"י — ביחד 50 מיליון ל"י. מגויסים הזקוקים לכך יוכלו לקבל הלוואות למטרת שיכון עד 50,000 ל"י בריבית נמוכה לתקופה של 20 שנה. הבניה תבוצע על־ידי "שיכון עובדים".

ועדה מיוחדת תתבע את הנוהלות את פעולות הקרן. הרישום יתחיל אחרי הבחירות, כדי שלא יקשרו את הקרן עם תעמולת בחירות, אמר משל.

שריד: צוות להט לעיריית תל־אביב — עלבון לתושביה

מועמד גח"ל לראשות תל אביב ניהל מערכת בחירות נכה וולגארית בהשוואה לכל מערכת־בחירות אחרת בארץ — אמר אמש ראש מטה ההסברה של המערך בתל אביב יוסי שריד, בתגובה לדברי שלמה להט במסיבת העתונאים שקיים אתמול.

בניגוד להבטחתו בפתיחת המערכה, כי הוא "מתכוון להיות "אבירי" במסע הבחירות שלו ולא יתעסק באישיות". לא עסק להט אלא בהשמצות אישיות פרועות.

שריד הוסיף, כי למערך היו דברים רבים לומר על "כישוריו" של מועמד גח"ל, אולם הוא נמנע מלעשות זאת כדי לא לכרוך את שמו של צה"ל במערכת הבחירות. המערך לא טען, כי הוסר נסיון מוניציפאלי פוסל אדם מלהיבחר כראש עיר. טענתו היא, כי אין דבר בעברו של שלמה להט המצביע על יכולתו לשמש כראש העיר תל־אביב, האמור לטפל בבעיות של הגדולה והמסובכת בערי ישראל.

שריד אמר עוד, כי הצוות שלהט מציג לבחירה הוא עלבון לתושבי תל־אביב; זהו צוות שאיננו כולל אפילו מומחה אחד המסוגל לטפל טיפול מקצועי בתחום עירוני כלשהו.

"לו היה להט מקפיד על סגנון הבחירות שלו בתל־אביב כפי שהקפיד על תצלומיו, ניתן היה לנהל ויכוח ציבורי בעל ערך. חבל שלא ניתנה לתושבי תל־אביב האפשרות להשוות בין תכניות עבודה של שני המועמדים הראשיים ולשפוט את כישוריהם".

ספיר נפגש עם מנהלי בנק דיסקונט

שר האוצר, פנחס ספיר, ביקר אתמול במשרד הראשי של בנק דיסקונט ושלוחותיו וכן בבנק ברקליס־דיסקונט ונפגש עם מנהלים בכירים, נציגי ועדי העובדים וכן עם עובדי שני הבנקים במחלקות השונות בהן סייר השר.

מנכ"ל הבנק ד. רקנאטי סיפר לשר על השירותים החדשים שהונהגו במשך שנת 1973 ועל התכניות לפיתוח הבנק בעתיד.

בדבריו בירך השר ספיר את הנהלת שני הבנקים וציבור עובדיהם על פעילותם הענפה בשנה החולפת ואיחל להם המשך הצלחה בעבודתם בשנה החדשה לפיתוח משק המדינה.

האם הם „מונחים בכיס"

(המשך מעמוד 15)

„כן, אבל" ו„לא, אבל"

(המשך מעמוד 15)

האנציקלופדיה העברית

(33 כרכים כולל כרך מילואים שמחירם — 1980 ל"י)

מכריזה על החתמה בתנאים מיוחדים - בתוספת שי חשוב - שת־משך עד יום חמישי 10.1.74

השי לבחירת החותם:

1) מילון עברי „אוצר הלשון העברית" מאת יעקב כנעני (בעריכת אברהם שלונסקי ודוד לוין) ב־16 כרכים (שמחירו — 480 ל"י).
החותם יקבל חינם את 13 הכרכים שכבר הופיעו ואת יתר 3 הכרכים עם הופעתם! אף הם חינם.
מילון זה הוא הגדול ביותר, המפורט ביותר, החדיש ביותר ועולה בתוכנו ובכמותו על כל קודמיו.

או:

2) אטלס ירושלים (שמחירו — 590 ל"י)
האטלס מכיל 108 מפות ב־53 גליונות המודפסים ב־6—12 צבעים. לכל מפה מקרא עברי ואנגלי. באטלס מפות ירושלים המאוחדת לאחר שנת 1967. גודל כל מפה 48×65 ס"מ. נתון בקופסא מהודרת.

תנאי החתמה מיוחדים:

1) החותם על האנציקלופדיה העברית, יקבל עם החתימה 12 כרכים מתוך 26 הכרכים שהופיעו עד היום, וישלם מקדמה של — 360 ל"י.
2) את יתרת התשלום בסך — 1620 ל"י ישלם החותם ב־27 תשלומים חודשיים של — 60 ל"י כל אחד.
3) בכל חודשיים יקבל החותם כרך נוסף.
4) 7 הכרכים כ"ו—ל"ב, שיסיימו את האנציקלופדיה, יהיו כפופים לאינדקס.

הזמנה
לכבוד
החברה להוצאת אנציקלופדיות בע"מ
דרך ז'בוטינסקי 21, רמת־גן.

אני חותם בזה על האנציקלופדיה העברית בתנאים המפורטים במודעה זו ומצרף צ'ק כמקדמה על סך — 360 ל"י וכן מתחייב לשלם 27 תשלומים חדשיים בסך — 60 ל"י כל אחד באחת מן הצורות הבאות: *
לחשבון מס׳ 2־04441־4 בבנק הדואר
או לחשבון 311000/78 בבנק לאומי, הסניף המרכזי ת"א
או לחשבון מס׳ 157023 בבנק דיסקונט, הסניף המרכזי ת"א
או לחשבון 205339 בבנק הפועלים, הסניף המרכזי ת"א
או למשרד החברה ב„מסדה" ברמת־גן, דרך ז'בוטינסקי 21
או ל„מסדה" בע"מ, רח' הרצל 2 ת"א
או בשטרות

* נא למחוק המיותר.
נא לשלוח לי (לפי הכתובת המפורטת מטה) 12 כרכים של האנציקלופדיה העברית וכן את השי שבחרתי:

ראו נא בהתחייבותי זו שטר התחייבות על כל הנובע ממנו

השם — ת.ז.
הכתובת — טלפון
מקום העבודה — טלפון
התאריך — חתימה

גזור ושלח את כל המודעה

מפלגת העבודה הישראלית ● מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך מחוז ת"א
מטה הבחירות — מטה עדות המזרח

הנך מוזמן / באות
למפגש פומבי
בהשתתפות
אלוף (מיל.) **אהרן יריב**
משה קשתי מנכ"ל צים
שיתקיים במוצאי שבת, 29.12.73,
בשעה 6.30 בערב,
בבית ליסין רח' ויצמן 34, ת"א.
יו"ר הכנס: יעקב ונה

הזמן מחייב
לנסוע במכונית חסכונית ש"פיאט" תכנן אותה מזמן!

לבחירתך, 3 מכוניות משפחתיות החוסכות בהשקעה, באחזקה ובדלק!

FIAT 127
„פיאט 127" מקדימה את כל מתחרותיה הן בתכנון והן בביצוע! 80% מנפחה מוקדש ל־5 נוסעים ומטענם. הנוחות מירבית והגימור מושלם. המנוע בעל 903 סמ"ק והנעה קדמית — משיג תוצאות פנטסטיות. אמצעי הבטיחות כוללים צמיגים רדיאליים. צריכת הדלק חסכונית מאד.
בדגמים: סלון ● סטיישן.

FIAT 128
„פיאט 128" המרווחת בעלת 4 דלתות, זכתה ב־7 פרסים בינלאומיים! המנוע בעל 1116 סמ"ק והנעה קדמית — מקנה לה תאוצה גבוהה וכושר תימרון מצויין. מערכת בלימה כפולה כלולה באמצעי הבטיחות המותקנים במכונית זו. עיצוב מרשים והוצאות אחזקה נמוכות.
בדגמים: סלון ● סטיישן ● ספורט־קופה.

FIAT 124
„פיאט 124" ממשיכה לקצור הצלחה עצומה בעולם כולו. מכונית מעולה זו ניצבת בראש צי־הרכב של חברות מסחריות בינלאומיות וכן של החברות להשכרת רכב. מרווחת, מהודרת, חזקה, בטוחה, חסכונית, ומעל לכל שומרת־ערך יותר מכל מכונית אחרת מסוגה.
בדגמים: סלון ● ספיישל ● סטיישן ● ספורט־קופה ● ספיישל־אוטומטי.

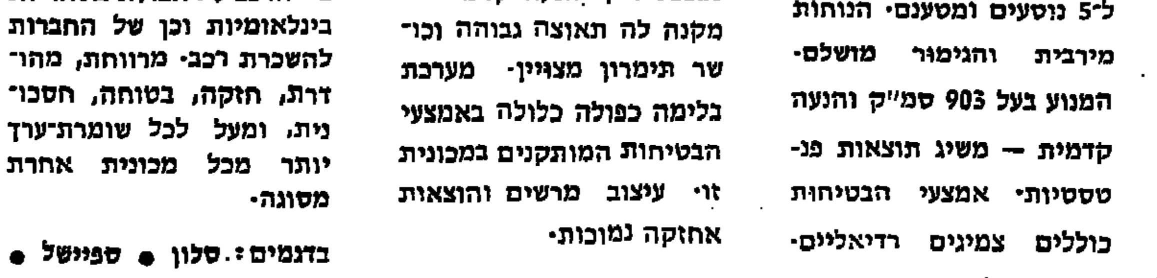

FIAT

פרופ' שמואל אטינגר

בר אחד, תשובה אחת ברורה וידועה לנו — הליכוד ו בלבד שאין בו תשובה, הליכוד הוא סכנה. אנחנו ים לחשוב גם על יצירת מסגרת „הר" פוליטית לאת מדינת ישראל על דרך המלך.

פ' שמואל אטינגר: חב־ מבוכה ולחיפוש, אני מעריך שהתאספו כאן, הם, כמונו, ששאלותיהם ומשאלותיהם ו בתשובותיהם. אינני רוצה מבוכת המבוכה. מבוכה טובה אבל היא אינה טובה לצי־ ושר שאלות מכריעות עומדות ר היום. וכולנו יודעים שה־ העומדות בפני מדינת יש־ בפני עם ישראל הן מן הח־ ביותר שעמדו בפנינו בדור . וכולנו כואבים את כאב ן המדיני אשר בו הסטיינה ן ואחרונה, ומצבנו קשה במ־ שאין לנו מוצא פשוט. שכן פכימטית, אם אנשים מסוי־ היו אחראים לדרך פוליטית , לא הצדיקו את התקוות ש־ צם, לא עמדו בעומס האחריות ה עליהם, הרי הדרך הסבי־ פשוטה היא להחליף את ה־ ממשלה באופוזיציה. הרקע הטראגי במצבנו, הייתי אומר, הוא זה שהצ־ בעה למען האופוזיציה הרשמית ה־ קיימת במדינת ישראל — קבוצות „הליכוד" — לא זו בלבד שלא הביא לשינוי מדיניות, אלא — בה־ פוך הוא — היא נותנת פרס לאותם הכוחות שכל הזמן, באידיאולוגיה ובפרקטיקה דחפו אותנו לדרכים ול־ הכרעות אשר הוכיחו את חוסר יעי־ לותן ואת כשלונן.

ברור לכל אלה הנוכחים כאן, שלא הצבעה כזאת ולא תמיכה בליכוד היא התשובה. תמיכה ב„ליכוד" רק תחריף את כל הבעיות. הרגשתי ה־ אישית היא שהתוצאה הבלתי נמנעת במצב תהיה סטגנציה של ממשלת ליכוד לאומי, וקרוב לוודאי סיבוב צבאי מיותר נוסף. כל אדם שמידה כלשהי של ריאליזם מדיני מצויה בו, רואה בדרכו של הליכוד, בשיש־ באות הליכוד — לנוכח כל ההתי־ אות שהוא מכוון את עצמו — סכנה ריאלית גדולה.

ואם כי יש לנו ביקורת קשה על התנהגות של „המערך", על הצעדים המדיניים שננקטו במשך כל השנים, מאז מלחמת ששת הימים, אין זה נכון ותהיה זו דמגוגיה לדבר על כך שהמחדל, כביכול, היה בזה שלא קרבנו את הכלים. זה כשלון של המדי־ נה מדינית שהביאה אותנו גם לבי־ דוד מדיני. גם לחולשה מדינית ו־ חברתית כאחד. (קריאה: משום מה לא מודיעים אותם?) נכון מאד. אולי בעצם צריך היה, זה ההבדל בין ילדים נרגזים לבין אנשים אח־ ראים בבחינה מדינית שחושבים לא רק על הודה אלא גם על הצלאה. אם יעלו במקום ההנהגה הקיימת את בגין ואת אריק שרון — נקבל אותה מכה שהיתה לנו אך כפולה ומכופלת. אם אנחנו אזרחים אחראים אנחנו יודעים שעלינו לחפש לא דיבורים נבובים אלא מעשים אח־ ראיים. תקוה ואפשרות לשינוי ה־ דרך המדינית מצויה בכל זאת בתוך המערך. בתוך המערך נשמעו גם קולות שהתנגדו והתחילו לאותם הגילויים של סיפוח זוחל, של התי־ בשאות מדיניות, של התבצרות בזי־ תרת, שציינה את דרכנו עד מלחמת יום הכיפורים. (קריאה: מה הכח של אותם הקולות?) לזה מוקדש הבירור שלנו. גם אנחנו רוצים לדעת את הכח של אותם הקולות.

אלה שנאספו כאן עשו את זאת מתוך כאב של אזרחים, על דעתם ומשמעם, בלי התערבות כל גורם חיצוני. כמה מהם מאוניברסיטאות, כמה אנשים אחרים אשר ישבו ימים ולילות וניסו לצעוד ביחד, מה לע־ שות באותה סיטואציה קשה שאליה נקלענו. החלטנו להביא את דברנו אל הציבור. אנחנו, בראש וראשונה, שואלים שאלות.

דבר אחד, תשובה אחת ברורה וידועה לנו — הליכוד, לא זה בלבד שאין בו תשובה, הליכוד הוא סכנה. אנחנו מוכנים להזה יד לכל אחד שמתנגד לליכוד. אף על פי כן אנח־ נו צריכים לחשוב גם על יצירת מסגרת „הר" פוליטית", להצלאת מ־ דינת ישראל על דרך המלך.

לכן החלטנו להזמין את סגן ראש הממשלה יגאל אלון וחבר הכנסת אברהם עופר, מפני שהם מדברים בשם קבוצות והורה הטובות לשי־ נוי. אנחנו רוצים לשמוע מהם דב־ רים מפורשים גם על הדרך האפש־ רית לשינוי המסגרת המדינית, גם על אפשרות של התחדשות ותמורה ריאלית בהנהגה.

האינטרסים של ישראל לא יובטחו בדרך של דמגוגיה לאומנית, אלא בדרך של ריאליזם מדיני. אנחנו עושים את זאת על דרך הבירור, ומטרת הפגישה הזאת לקיים בירור. אם יש כאן אנשים שעניינם הוא להפריע לבירור הזה — הרי אני מבקש בהם בטוב טעמם. הבירור שלנו מכוון לאנשים בעלי רצון טוב, שהבירור הוא מטרתם.

בכל זאת — מערך — הכתרת ההזמנה לדיון מדיני במוצאי שבת 22.12.73, באולם „בית דורי" בתל־אביב.

קבוצת היוזמים, ששכרה את האולם הנאה, המכיל כמה מאות מושבים, לא העלתה בדעתה עד כמה גדולה תהיה ההיענות. ב־ שעה היעודה כבר היו כל המו־ שבים, והמעברים שביניהם, מל־ אים. למאחרים לא נמצא מקום ומאות נאלצו לעזוב כלע־ומת שבאו.

קבוצת אנשי „מוקד" שבאו כדי להפריע במאורגן לדיון וכ־ מה קוראי קריאות־ביניים „מק־ צועיים" של גח"ל — לא הצליחו להפריע את מהלכו התרבותי וה־ נאה של הדיון, שנמשך עד שעה מאוחרת בלילה.

אנו מביאים כאן מדברי כמה מן המשתתפים.

בכנס שנערך במוצאי שבת, 22.12.73, באולם בית דורי היה האולם מלא. מאות באו על דלתות האולם מבלי שיוכלו להכנס לאולם ולהשתתף בכנס

שמואל אטינגר — איתן ברגלס — מתתיהו פלד — ירמיהו יובל — דוד מושביץ

בכל זאת - מערך

עו"ד דוד מושביץ

עו"ד דוד מושביץ: הסכמתי להופיע בערב זה, כי להבדיל מדוב־ רים אחרים פה — אינני רואה את עצמי שייך למה שנקרא מחנה הצי־ בורה. מאז שקבלתי זכות הצבעה, לפני 8 שנים, משאת נפשי היתה להגיע ליום שבו אפשר יהיה להגיע לחילופי שלטון במדינת ישראל. זה די עצוב בשבילי, שבפעם הראשונה שיש לזה אולי סיכוי — אבוא לדבר פה נגד הדבר הזה.

אבל אני עושה את זאת, כי אני חושב שאנשים בארץ הזאת אינם נותנים לעצמם דין וחשבון מספיק, עד כמה מוחשית הסכנה של עליית הליכוד, עד מה הסכנה הזאת היא באמת סכנה.

התופעה הזאת של „הליכוד", של הימין — ואני רואה את עצמי במובן הקלאסי של המושג כאיש הימין, אבל „הליכוד" זה סירוס של הימין, כלולים בו כל המושגים של ימין במובן השלילי של המלה — דמגוגי־ יה, שוביניזם. זו טרגדיה שהמפלגה הליברלית, הקוראת לעצמה ליבר־ לית, מוצאת את עצמה בחבורה אחת עם אלה שאלה הם סיסמאותיו, וכל הציבור של הבוחרים הנצים שהיה שייך למפלגה הליברלית לא שם לב מה קרה למפלגה ליברלית זו וממשיך לתת את קולו לאותה מפ־ לגה בלי לתת לעצמו דין וחשבון שהוא מצביע לדברים שהוא כלל אינו מאמין בהם.

אני חושב, לאור הסכנה הזאת של הימין, אני הגעתי למסקנה זו להצביע בעד הגוף היחיד שיכול לבלום את הימין. וזה די מצער שגוף יחיד זה הוא המערך. לדעתי זה די מצער, אפשר להגיד שזו פשיטת רגל של המשטר, אחרי כל מה שקרה במדינה זו, שהאלטרנטי־ בה שמדינת ישראל יכולה להציע — זה בגין והיום לכזאה.

ומול הסכנה של „הליכוד", לדעתי כל אדם שעתיד המדינה הזו יקר לו — חייב לעשות הכל כדי להקטין את הסכנה הזאת ולתת את קולו למערך. זאת בתקוה שלאחר הבחי־ רות יקבלו סיכויי ההתחדשות בער־ רך חיזוק יותר.

● כמו רבים אחרים יש לנו ביקורת קשה על הממשלה...

● החלשת המערך בבחירות עלולה להביא להקמת ממשלת ליכוד לאומי...

● ...מפלה של המערך תביא להקמת ממשלה של מפלגות ה„ליכוד". בשני המקרים יפגעו סיכויי ההסדר, יגבר הבידוד המדיני, יגדלו סיכויי המלחמה.

פרופ' איתן ברגלס

האנשים שהתכנסו כאן כואבים את אותן הבע־ התביעה העיקרית שלי היא להתחדשות ושינויים לה.

' איתן ברגלס: כמה והציג את עצמנו. אין לנו זיהוי, אנחנו סתם קבוצה שגיבשנו והגענו למסקנה והזמנו ציבור יותר רחב את הלבטים שלנו, הם יכו־ סכים או לא להסכים עם מה הולכים לומר. כל האנשים ש כאן כואבים את אותן ה־ ברור שלא כולם מסכימים ת.

ה זו לא התארגנה על מנת בהרכב אישי כלשהו של ה־ הבאה, אלא היא התארגנה פשוטה מיידית: מה נעשה 9 ימים בבחירות. זה הדבר ן אותנו כרגע, לשם זה יזמנו כינוס.

י הממשלה האחרונה בהנה־ מערך נכשלה כשלון חרוץ. מתכוון בשום אופן לכשלון הכיפורים, זה היה הכשל־ . אני לא רוצה להתווכח עם אש הממשלה לגבי הויכוחים, סכים שממשלה זו גם עשתה דברים חשובים. לפני שלושה חד־ שים לא היו לי לבטים גדולים בקי בי להצביע, המהלכים שקדמו ליום הכיפורים הספיקו לי. לא הייתי מצ־ ביע בעד המערך. אולם מלחמת יום הכיפורים שינתה הרבה כשמסמות. השינוי המכשי ביותר — הוא שמל־ חמת יום הכיפורים פתחה פתח והת־ חיל המהיע לשלום או להסדר, דבר שהיה מקודם בבחינת רצון טמור, לא אקטואלי, עכשיו הוא כאן מיד, בשנה הקרובה. אנחנו בוחרים עכשיו בממשלה שהדברים העיקריים שתצ־ טרך אינם קשורים בנושאי פנים. ה־ שיקול המרכזי בבחירות, הוא — מה היא תעשה מחר ומחרתיים בי־ רים עם הערבים.

אני אינני באלה שמאמינים שה־ כינה לבו"מ מבטיחה את הסוף המוצלח, אבל אני מאמין בשני דב־ רים:

א) שמו"מ זו הדרך המחובה ביו־ תר שבה אנו יכולים ללכת.

ב) האפשרות והחתייבות שבמו"מ היא כל כך גדולה שחשוב שינהלו אותו אנשים שמאמינים בו. הזאת התביעה העיקרית שלי להתחדשות ושינויים בממשלה, אם יעשה מו"מ על־ידי אנשים שלא מאמינים בו, אם ייעשה מו"מ על ידי אנשים שהציבור לא מאמין שהם מאמינים בו — הרי, אם יכשל (ויתכן אפש־ רות שהוא ייכשל) — יהיה בשם זה מכבר איתן גדול שאני חרד מפניו.

ההצבעה צריכה להיות תוצאה של שיקול ריאלי. ישנן שלוש אפשרויות לממשלה אחרי הבחירות: ממשלה ליכוד, חייב בממשלה שמפלגות ה־ ליכוד במרכזה. יכולה להיות ממשלה ליכוד לאומי ויכולה להיות ממשלה שבמרכזה יהיה המערך.

ממשלה של ליכוד שווה בעיני לממשלת ליכוד לאומי. אני לא רואה את האחת יותר טובה במעשה מהש־ ניה.

הסבירות, לצערי, של ממשלה לי־ כוד או ממשלת ליכוד לאומי היא באה, מאד ממשית.

כמי ההרך שבה לא יקרה הדבר שנקרא „ממשלת ליכוד" או „ממשלת ליכוד לאומי", ותקום ממשלה ש־ תהיה מסוגלת לנהל מו"מ מדיני. ישנם שני תנאים הכרחיים לכך: התנאי הראשון הוא שהמערך יהיה גדול. בלי זה הדבר לא יקרה, התנאי השני הוא — שהמערך ישנה את דרכו.

התנאי הראשון לא מבטיח את התנאי השני (קריאה: אם הוא יהיה גדול — הוא לא ישנה את דרכו!). רביתי, אם מקבלים את הניתוח צעד אחרי צעד, הרי כמעט מיותר להתי־ יחס לזה. אם המערך יהיה קטן, תהיה „ממשלת ליכוד" או „ממשלת ליכוד לאומי", ואז זה לא משנה. אם המערך יהיה באופוזיציה בוודאי יאבד את הדברים הטובים אבל את המדיניות יקבעו אחרים. אם אתה מאמין בדרך המו"מ, אם אתה מאמין שזה הדבר החשוב כרגע, אתה מוכ־ רח להבטיח קודם כל שמי שינהל מו"מ זה — זה לא „ליכוד" ולא ממשלת „ליכוד לאומי", זה ענין של ממשלת המערך.

הדבר השני הוא הלחץ, הנסיון להביא את השינוי במערך. אני רוצה לומר בצורה הפשוטה, שאני עצמי לא יכול להבטיח לכם את השינוי הזה, ודאי, אני לא משוכנע לחלוטין שהדבר הזה יתקיים. אבל אני כן רואה לכך סיכוי גבוה, ואני רואה את זאת כאותן הדיעות שמופיעות היום בישיבות הממשלה, שמתאום הוא לא ממשלת פה אחד, אלא שיש שם ויכוח ממשי על דברים, אני רואה את זאת כמינימום שהוד על כנף המערך; ואני רואה את זאת מתוך הקו שמתבלט מהתפתחות ה־ בחירות. כל אלה הם סימנים, ולא ערבויות. אבל אלו אינדיקציות, הן הדבר הטוב ביותר שאנחנו יכולים להשיג בשלב זה.

לפי דעתי, אם ציבור כמו שמצוי כאן וציבורים אחרים גדולים יפעילו לחץ משנה, שאנחנו להשיגם — זו הדרך היחידה שאנחנו יכולים ללכת. זה הרע במיעוטו. נאמר למערך: אנחנו הצבענו בשבילכם — כדי שאתם תעשו את המוטל עליכם ב־ כיוון של השינויים הדרושים.

פרופ' ירמיהו יובל

האחריות בהנהלת המערך מתחלקת, לא באופן שווה בין שתי קבוצות: קבוצה אחת הנהיגה את המדינה ואת הממשלה על אפו ועל חמתו של הרוב במערך.

פרופ' ירמיהו יובל: אינני כועמד מטעם שום מפלגה. אינני חבר בשום מפלגה. אני בין אלה שרואים את עצמם במבוכה ורואים כתפקידם להיחלץ מבוכה מכיוון ש־ הסיטואציה שאנחנו עומדים בפניה היא סיטואציה שדורשת אחריות.

אני לא באתי לקרוא בפשטנות להצביע בעד המערך. אינני שלם עם הרצון הזה בעצמי. אני חושב ש־ ממשלת המערך היא ממשלת המח־ דל: היא לא ממשלת המחדל של יום הכיפורים בלבד. היא שהביאה אותנו לידי כך שהיום אנחנו עומדים בעמדה אסטרטגית נחותה מזו ש־ יכולנו לעמוד, אילו הלכנו בדרך אחרת.

האחריות בהנהלת המערך מתח־ לקת, ולא באופן שווה, בין שתי קבוצות: קבוצה האחת, הקבוצה ש־ הנהיגה את המדינה ואת הממשלה, על אפו ועל חמתו של הרוב במערך. שנציגיו יושבים פה. אנקוב בשמו־ תיהם — אני מתכוון לראש הממש־ לה, למשה דיין, לישראל גלילי ול־ אחרים. אני סבור, שהמבצע שלהם המונופוליסטי במדינה גרם למדינה האחריות על מה שהיה מוטלת עלי־ הם.

אבל מידה של אחריות מוטלת גם על אחרים בהנהגה, קודם כל במע־ רך, אבל גם במפלגות אחרות שהשי־ תתפו בממשלה. אלה שדעותיהם היו מנוגדות לעמדת הקו הכושל שבו הלכנו, ואשר נתנו ביטוי להתנגדו־ תם בכל הצינורות האפשריים מלבד הצינור הפוליטי. גם הכנות מדיניות, מוזהרה למדי. אשר שמו של אלון נקרא עליה, נמסרה לפרסום בדרכים בלתי פוליטיות. הם אשמים על כך שלא נאבקו ולא זעמו. אני כולל בזה גם את נציגי הרוב במערך וגם את נציגי המפלגות הקטנות. בבחי־ רות קודמות נתתי את קולי, מתוך מחאה, לאותו גוף — חצי פיזי, חצי בורגמטי שנקרא תנועת עבודה. אני מרגיש א.נ. עצמי כחלק מעוגבי מכנו. אבל מפלגת העבודה דוחה אותי, ולא רק בנושא המדיני, אלא גם בנושאים חברתיים וארגוניים. ב־ בחירות האחרונות מתוך מחאה נגד אותה מפלגה שהייתי אמור להשי־ תייך אליה — נתתי את קולי למפ־ לגה קטנה, וקולי בזבוז, הם לא עשו כלום. אני מצטער לומר, גם אלה מתוך המערך שאני קרוב להם, ש־ יכולים לשאת בשורה של התחדשות — עד היום לא עשו כלום.

לכן אני עומד היום בפני דילמה, אם לבזבז את קולי מחדש כאשר ישנה סכנה של עליה בממשלה ליכוד לאומי. אני יוצא מהנחה שהרוב מסכים שזה אסון, אבל בשבילי גם ממשלת ליכוד לאומי זה אסון. אני חושב שממשלת ליכוד לאומי זו פורמולה להסבך האי־מוביליזם, ה־ „סטאטוס קוו", העיוורון, הנביון ל־ צעירה ההיסטוריה הפוליטית בלול הולשת דעת של מדינת ישראל. ה־ פעם זה יסתבך בהוצאות קטסטרופי־ ליות יותר גדולות. הממשלה שלנו עד היום היתה בממשלה של אי־מובי־ ליזם בזמן ליכוד לאומי יהיה אי־ מוביליזם באונס, וכאן עיקר הסכנה.

במסיבות, להדיש כוחות בתוך ה־ מערך — יש לה אולי סיכוי יותר גדול. לפני המלחמה לא האמנתי בזה. הסכמתי כי הכל אבוד. היה טאבו של מחשבה מדינית במדינת ישראל, אסור להבין יעדים לאומיים לטווח ארוך, אסור להפעיל את ה־ מחשבה בתוך אלכמש בפוליטיקה, זו היתה משמעות הסיסמה של „לא לצייר מפיתה". יגאל אלון היה יוצא דופן, לפחות העיז להסיב, אם כי לא העיז לעשיה.

המבחן הסיכויים שאני עושה אותו היום הוא, שעל ידי חיזוק אותם הכוחות של ההתחדשות בתוך המע־ רך, יש סיכוי קצת יותר גבוה באשר פעולה בחוץ. ייתכן שהסיכוי של פעולה בחוץ יגבר כאשר יהיה לה בסיס.

אני בא לקרוא קודם כל להצביע נגד הליכוד. לא להצביע בעד הלי־ כוד. אני בא לקרוא להצביע בעד מפלגה שדרך של הסדר שלום רצי־ ני עיקרה במרכז המפריכה שלה.

אני אומר שבמבנורה זו, לאחר הטובה — שלאחר המלחמה במבורי כמריאציפים, ישנה הטיסה והצלאה רציונות פוליטיים בציבור, גם במע־ רך יש כאלה שמוכנים לקבל על עצמם התחייבויות. לכן אני אומר שגם המערך הוא אופציה להצבעה. גם המערך הוא דרך להצבעה מסוג זה.

הייתי מוכן לענות להגדי המערך. אילו כמציעות ליגאל אלון שיושב פה ולומר, שהייתי מוכן להמזר בי־ מהמשמתה הזאת — גם המערך, ה הייתי מוכן לומר — אך ורק המע־ רך. אם היה מישהו מתחייב לא רק להיאבק על הדבר, אלא גם להתפטר מהממשלה אם תוקם ממשלה ליכוד לאומי. אם הייתי שומע התחייבות, לזה גם בשבת זה, הייתי אומר: לא גם המערך, אלא רק המערך!

אני רואה את הדברים מתוך פסי־ מיזם עמוק. במערכת הבחירות כאשר אדם בוחר, ובעיקר כשצריך להריב את קולו שיצבע מתוך קולות מגי־ גדים, מתקבל ויכוח שהוא מדבר מתוך אופטימיזם, מתוך בטחון. אני לא מדבר מתוך בטחון, אלא מתוך פסימיזם עמוק. המדיניות של יש־ ראל איבדה עלינותה. אין אני רו־ אה סיכוי גדול להביא לשינוי ניכר, משמעותי. זאת ההערכה שלי.

אך כאשר אני עושה את החשבון, איזו משתי הדרכים — דרך המפ־ לה מבפנים או הדרך הפעולה מבחוץ — יש לה סיכוי הפצפה גדול יותר, הרי נדמה לי שלאחר המלחמה, הדרך של פעולה המכוונה להפעלת כוחות

על במת נשיאות הכנס, המארגנים והמשתתפים

אלוף (מיל) ד"ר מתי פלד

עם כל הכבוד למצעים הפוליטיים של „מוקד", „מרי" ושולמית אלוני — אנחנו חייבים לתת את קולנו למערך, שרק שם נהפוך את כל התכניות הטובות לדרך של פעולה מדינית.

אלוף (מיל.) ד"ר מתי פלד: נתקבלה, הזה כדבריו של הדובר הראשון, גישה אישית בהצגת הדב־ רים. אני רוצה לפתוח באותה צורה. כשהגעתי הנה קבלתי כמה מספים של מפלגות שונות. 3 מפלגות, שמד־ לן הביעו אכזבה מהעובדה שהחלטתי להתיצב בכנס זה ולקרוא לכולם בכל זאת להצביע בעד המערך.

אני אינני יכול לבוא בטענות אל אנשים שהתאכזבו בכך שהקריאה לא מכוונת להצבעה עבור מפלגו־ תיהם. בשיחה שמדובר בו, אני חו־ שב שלאכזבה זו לא היה שום יסוד. עד כמה שאני יודע, אותם האנשים נוהגים לעקוב אחרי דיעותי שמו־ בעות בפומבי, יכלו לדעת מראש שאני פוסל את עצם קיומן של מפ־ לגות קטנות. אני חושב שאיש לא יתנה אם אומר עד כמה שאני מת־ נגד בקיצוניות ובתפישה לשלטון הפוליטי של „ליכוד", של גח"ל לפ־ ניהם ושל כל אחת מהמפלגות המר־ כיבות אותו. אבל כמקם הליכוד קדמתי את זאת בברכה, כי על ידי כך ראיתי תהליכו של התהליך הת־ הפלות של מפלגות קטנות. כאשר שולמית אלוני החליטה להקים מפ־ לגה שלה — ואני מכבד אותה ואת השקפותיה — הבעתי בפומבי דעתי שעשתה צעד בלתי שקול.

מדינת ישראל לא התחילה לפני שש שנים, אף על פי ששש השנים האחרונות היו גורליות. היא התחילה לפני 25 שנה. הקווים הפוליטיים של הישוב בארץ עוד לפני כן. אחת המסקנות הברורות בחיים הפוליטיים שלנו היא שלמפלגות קטנות אין מה לעשות אצלנו. הן נדחפות קד־ מה, מביאות כספים אך אינן יכו־ לות להשתתף בהכרעות גדולות. זו מסקנה של ההיסטוריה של הישוב הישראלי לפני קום המדינה, של הזמן של מדינת ישראל.

כאשר פרצה מלחמת יום הכיפו־ רים, כשנכנסה הפסקת האש לתוק־ פה, הייתי בין רבים שקיוו להיות הבחירות לפתיחת הרשימות. קווי־ תי שאחרי שהפתעות, תינתן אפש־ רות לכל אותם הגורמים, שאני רואה אותם כגורמים פוליטיים חיוביים — חלקם בתוך המערך, חלקם הקטן מחוץ למפלגת העבודה — שכל הכ־ וחות האלה יתלכדו בתוך מסגרת מפלגת העבודה על מנת להגיע שם לרוב. זו היתה צריכה להיות המס־ קנה הברורה של מלחמת יום הכי־ פורים. לא פתחו רשימות, על ידי החלטה של הכנסת, לדעתי החלטה מוטעה, החלטה גרועה, החלטה ש־ לא איפשרה דיון ציבורי, שהועברה לתוך הכנסת, כשהציבור היה בהלם המלחמה, הלם הקורבנות. אבל זה המצב.

השאלה אם כן, מה לעשות עכ־ שיו. אין לנו רשימות פתוחות ומוכ־ רחים ללכת עם הרשימות כפי שאוש־ רו לפני מלחמת יום הכיפורים. בין המפלגות הקטנות האלה, אני לא בטוח שכולם היו בעד פתיחת הר־ שימות. בכל אופן, במצב הנוכחי נשארת השאלה מה לעשות על מנת שהרעיונות הללו של מחנה השלום בתוך מפלגת העבודה, שהוא מחנה גדול וחשוב, יקבעו את המדיניות של הממשלה.

אנחנו דנים בשאלה של הגדרה פוליטית של מדינת ישראל. גם יגאל וגם עופר ואחרים לא כל כך מרו־ חקים מלובה אליאב בהשקפותיהם. אין כמובן זהות. במה הייתי רואה חיזוק הקו של יגאל כפי שהובא לביטוי בבירכו המפלגה. אני מסתייג במערכת נקודות בתוכנית הקשורה במטו אבל, מה שמקובל עלי הוא הרצון הכנה לראות בשלום מטרה פוליטית ריאלית ולא הודוק להתי־ המל בהסדר: הכוונה וההכרה שיש להכיר בפלסטינאים, להכיר בבעיה הפוליטית שלהם, שראוי להתייחס אליהם כאל עם שכבה. היום הרצי־ לבעיה התברותה. כשמביע לדיונים ספציפיים בפרטים על תכניות קונ־ קרטיות יהיו ויכוחים, אבל אני לא כופה לאיזה הכתיב חדיצמניקני־ אני מתכוון לעקרונות הבונות את המדיניות — העקרונות האלה מצויים במחנה העבודה. אותם צריך לחזק, גורום להקטנה יחסית של משקלם של אנשי רפ"י לעבור, אנשי משה דיין והבזה שאין להם משקל גדול בכנסת, אבל יכול להיות להם משקל מכריע אם תוצאות הבחירות תהיינה שקולות.

עם כל הכבוד למצעים הפוליטיים של מוקד, מרי ושולמית אלוני — אנחנו חייבים לתת את קולנו למע־ רך, שרק שם נהפוך את כל התכניות הטובות לדרך של פעולה מדינית.

מחנה השלום במפלגת העבודה הוא בעל פרופיל נמוך מאד הרבה שנים ונידון להתבוננות.

הסיבה העיקרית לתופעה זאת, היתה, במשקלו המיוחד של משה דיין עם קבוצת הנוהרים אחריו, שבאמ־ צעות טכניקה של ישיבה על הגדר, כפו על מפלגת העבודה, מדיניות המנוגדת לדעת הרוב בה. פשיטת הרגל המדינית שהתחפשה במלחמת יום הכיפורים יצרה סיכוי סביר ל־ התאוששותו של מחנה השלום ב־ מפלגת העבודה. אין כאן וודאות. יכול להיות שזה לא יצא לפועל בסיבות שונות. אבל יש עתה סיכוי שקו השלום וההסדרים יהיה הקו הפוליטי של ממשלת ישראל ומחנה השלום במפלגת העבודה יגיע לי־ הלכיה.

אני פונה לכולם בכל זאת להצ־ ביע בעדו.

ח"כ אברהם עופר:

התקוה - רוב במפלגת העבודה

אחת התכונות הטובות של מפלגת העבודה, שהיא מוציאה מסקנות ממצבים משתנים. המסקנות ממלחמת יום-הכיפורים כבר הוסקו והן באו לידי ביטוי במצע. המאבק עדיין פתוח והוא יימשך. אבל, לעמדה כלשהי יש רק תקוה אחת — אם תקבל רוב במפלגת העבודה.

לאחר הבחירות האלה, כפי שהודיע מזכיר המפלגה, תהיינה בחירות חדשות לועידה. הן תהיינה בחירות פתוחות. מתוך הכרותי את חברי המפלגה אני יודע שהם רוצים לגמור עם משטר החסיבות במפלגה. המפלגה תהיה פתוחה, וכל אחד יוכל להגיע בה לידי השפעה. והרוב שיתגבש בתוך המפ־ לגה — הוא שיכריע. אני משוכנע שיש סיכוי לקו ההיסטורי של תנועת העבודה — קו של ריאליזם מדיני.

סגן ראש הממשלה יגאל אלון

הסיכוי - בחיזוק כוחו של המערך

גישה שרוצה להשיג יותר מן הניתן, עלולה להחמיץ גם את האפשרי; ואילו גישה שמוכנה לוותר מראש על האפשרי — עלולה להחמיץ גם את ההכרחי.

דומני שאני פטור להסביר בפגישה זו את הסכנות החמורות מהאפשרות של עליית כוחם של רשימות ה„ליכוד", בראשותה של חירות. דחיית הסיכוי לשלום, הבידוד המדיני והגברת סכנת המלחמה הכרוכים בכך ידועים. אך אני חושש שלא קיימת ערנות מספקת לסכנה מירידת כוחו של המערך.

מי שרוצה בהתחדשותה של תנועת העבודה, בהתחדשותו של המערך, חייב להבין כי הסיכוי לכך נעוץ רק בהתחזקות כוחו.

רק מערך חזק יכול לשמש מסגרת למאבק בעל סכויים על פתיחות, התרעננות והתחדשות, כפי שמחייבת מציאותנו החדשה.

מצרים מודיעה על מלחמת התשה

שבוע לאחר מושב הפתיחה של ועידת
ג'נבה, הודיע איסמעיל, מפקדו של
הצבא המצרי לאמור:

אנו מנהלים נגד ישראל מלחמת התשה

חיילינו יודעים שאין זו מליצה.
יום יום פותח עליהם האויב באש.
בניגוד לשיטת ההטעייה, רבת האסונות של המערך
חובתנו הלאומית היא לומר לעם גם אמת זו.

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

ב"ה

לחיילי צה"ל
אוהדי רשימת בויאר
תושבי תל־אביב - יפו

פנייתי אליכם, כי תעזרוני במערכת הבחירות לעירית ת"א—יפו ותסבירו לחבריכם הנמצאים יחד אתכם, את המיוחד ברשימתי העצמאית וביום הבחירות תצביעו אתם וחבריכם „רת".

לתשומת לבכם: חיל צה"ל הבוחר לעירית תל־אביב—יפו, ירשום את הסימן „רת", על ניר חלק, הנמצא בקלפי.

חזקו ואמצו, ה' עמכם

אברהם בויאר

רת

רשימת בויאר למען העיר ותושביה · ת"א, טל. 612097

בויאר לעירית תל־אביב

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי רמת־השרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית.

1. בהתאם לחוקי התכנון והבניה תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה בדבר הפקדה של הנ"ל הנקראת: תכנית מס' 357 שינוי לתכנית מתאר 210 א'. (להלן התכנית).
במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־השרון.
2. מקומם של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם:
(1) גושים חלקות 6615 חלק מחלקה 27.
(2) שם השכונה, רחוב, מס' הבית.
(3) זהוי נוסף (אם יש).
3. עיקרי הדברים המוצעים להיקבע או להשתנות על ידי התכנית הם:
מטרת התכנית, שינוי יעוד מאזור חקלאי למגרש למכירה דלק בגודל של 2.725 דונם ולשנות בהתאם את תכנית המתאר רמת־השרון 210 א'.
הכל כאמור בתכנית המופקדת.
4. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ע. זבורש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
י"ב חשון תשל"ד. 7.11.73

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי חולון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא „תכנית מס' ח/207, שינוי לתכנית מתאר מקומית מס' ח/1 על תיקוניה. חלקי גושים: 6746, 6049, 7176.
שהודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1811, 16.3.72, תשל"ב, עמ' 1309.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים פתוחים לקהל.

(—)
ד. רזניק
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

האות שלך־

ב

אמונה בטחון ושלום

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי מחוזי חיפה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז הצפון שבנצרת עלית הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 1742 — בית קברות בגוש 10264, קרית אתא", ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: —
גוש 10264, חלקי חלקות 22—17, 31, 39.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מוסדות ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(—) י' קנת
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

הלוח החדש דבר

תאריך: ד' כסלו תשל"ד, 29.11.73
מספר: 5757/99
לכבוד
מר יעקב ליינמן
יו"ר האגודה „קרן קידום"
רח' בר־כוכבא 38,
רמת־גן.

הנני מתכבד לאשר קבלת ההודעה מיום 7.11.73 בצרוף הרצה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות לשנת 1909, על יסוד האגודה הבאה:
1. שם האגודה: „קרן קידום".
2. כתובת האגודה: בנין בנק הפועלים, שדרות רוטשילד 50, תל־אביב.
3. המקום הרשום של האגודה: כנ"ל.
4. מטרות האגודה: לתרום כספים לקרנות, מפעלים ומוסדות הפועלים למטרות שעניינן סעד, תרבות, חינוך, מדע, בריאות וספורט.

בכבוד רב,
ד' רזניק
הממונה על מחוז ת"א

לע

המפלגה הליברלית העצמאית

האזינו

לדבר הרשימה הקומוניסטית החדשה בישראל — רק"ח

ברדיו

✶ בשבת, 29.12, בשעה 18.05 בערב
ח"כ תופיק טובי, חבר הלשכה הפוליטית

בטלוויזיה

✶ בשבת, 29.12, בשעה 19.15 בערב, שיח צעירים בהשתתפות המשורר תופיק זייאד

✶ בשבת, 29.12, בשעה 21.00 בערב שיח המועמדים הראשונים של רק"ח לבחירות לכנסת

אתם הרוצים בשלום — תנו קולכם לרק"ח!

המפלגה הדתית־לאומית — המזרחי הפועל המזרחי
מועצת התנועה — תל־אביב

ב"ה

החלטת המזכירות המאוחדת של המפד"ל בישראל

בדבר רשימה פורשת בראשות אברהם בויאר

המזכירות מעמידה לדין בפני בית־דין התנועה את חברי הרשימה הפורשת לעירית תל־אביב, על הפרת החוקה ומשמעת התנועה.

המזכירות המאוחדת תובעת הוצאת חברי הרשימה הפורשת מן התנועה (המפד"ל).

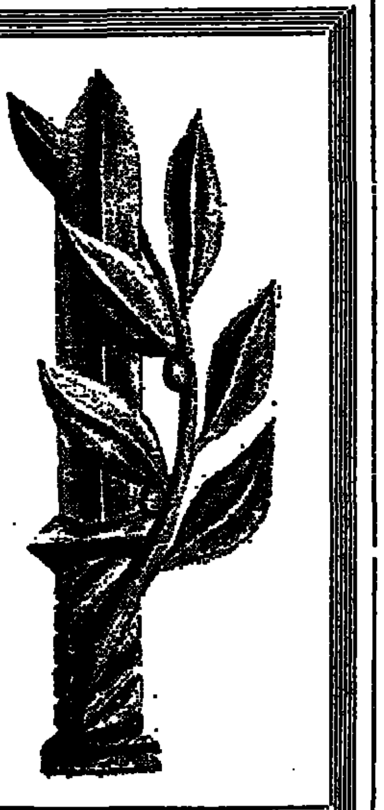

העתו האקדמית

ההרשמה לעתודה האקדמית נמשכת ותסתיים ב־18 לינואר 1974

יוכלו להרשם תלמידים הלומדים בכתות י"ב של בתיה"ס השונים. פרטים נוספים, חוברות הסברה וטפסי הרשמה אפשר לקבל בבתי הספר ובלשכות הגיוס האזוריות.

צבא הגנה לישראל

נהג!
עשה את המינמום
למען אלה
העושים את
המכסימום.

תן טרמפ לחייל!

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4877/73

בענין: ירושת המנוח כרמלי (קיביק) אלי (אדוארד) ז"ל, מרח' אבן רביע 6, פתח תקוה, שנפטר ביום כ"ס חשון תשל"ד — 24.11.73 — בפתח תקוה.
המבקשת: כרמלי (קיביק) רבקה, מרח' אבן־רביע מס. 6, פתח תקוה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו הכבריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ורק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב יפו

4290/73

היום 18.12.73 בעניין ירושת המנוח כשה שלום, שנפטר באיסטנבול, טורקיה, ביום 9.7.73 המבקש מר אפרים שלום.

הזמנה

להוי ידוע כי לבית המשפט הוגשה בקשה ליתן צו הכבריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום ההזמנה הזו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ורק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

ולנוע

שלים:

„מיני והוסלקוביץ'" (סמדר) קומדיה הברתית ביגזבת ופרי שכל ברכיביה אינם בתקבי על הרצה, ביהודה כהלך עלי אך עיים בת חבורה אוזרית אורית קהההגירה-הוסכה. ...ק בעולה, העיקר — ההפצות ותירוטן.

* „יודהודי אדינס" — „הגולם האמריקאי" בסיפורים האנטי, אך תמצית המהודר (גם לא בצום להר כוסים באגאלים) של עצי נחדים על אם הדרך והדם „עומדי" על פיוס. צילום כוחו של ויליגרס ירכונד והנפה עצירה של בין ואשכנזו ואל פאציינו.

תל-אביב:

* „שחק אותה סם" (חבלת) — קומדיה כמכם אבסורדית, אישית בעלת בסקס אישי כבד על אדם שסבל מתסביכים, מותלק בי מיותו לאותי הקולנוע — ועוד יותר לאותי תולדות הקולנוע. דובי שנב הבופים וארנולדבי כיים האהרים לא יתאכזבו.

* „מהפכת התנועה" (אבנר) — ג'ין יוסטון „במעשי הנזר לבגונו המהולל מימי „חנץ מאלופה". סיפור פשע וריגול בסלוסה בבדים עם ניתוח פסיכולוגי כבריק וביצוע מעולה, המובל בפשכנות, הפרזה וסנסציות, אך ברבניו השורבים — כולנוע באין כמוהו.

* „גשר הכוירה" (אורלי) — בלודראמה שרופה על פרוין להירו"ש על כבוד, אהבה, תקוה ואש־לה, כרם הגור על פי הקבוצות הישנים הפסולים, אך בלאכה־מה שבה של מלודראמה הליברהית כן המבייה, כופת ביצוע בוסח הליכוד שאבד עליה הכלת.

* „הדיקרים האגדיים" (אלנבי) — הקריה המרת על הרכב המשך פורסם, המעורר נוסטאלגיה (גם שהי לא פעם שמחו, פנטלי ובי כלת עבודות פיסכורית) על הזי קרב הרצאהי באו.קיי. קוראל כמו בכבכון. אריזהה, כשוויאט ארפ ו„דוק" הולידיי היכלו את כוניפיית לכנאון.

* „הליהשי" (פאר) — סרט נא גנסבורים מבוסל ברוסה על „האה רה קיזיך עם ניסות פוליטיות הזי קות, תלושות ומיהורות. צריך לי התייחס אליו כאל סגנון, כי הסגנון המצויין של הבמאי לאברו הוא המסרה, בלעדיו הוא המיד בל מנדה.

חיפה:

* „מה תאמר לגברת עיר רימה" (חן) — מה באמת לומר לגברת ירושה שצפה יכוי לה במקבוצת בלתי אפשריים כבו מעליה בבניין מסדרים או האי סלפון ציבוריים ברחוב. ומהי כי נראה בציה המבעיקה את אלין באנס המפעיק הנבהי של סדרת הי טלוויזיה האמריקאית „קאבולו קאבורה". גם אותים הגברים לי נשים עירומות וגם הנשים לבבי ריים עירומים בגלות המצלמות הי נצחות של פאנס. משעשע אך לא בצלה ולא בריק.

* „בצה הזהב השחור" (רון) — קומדיה הראשונה בסדרות בעבירות צי בוני, שפה, תקוה ועקשנות בימי היפורי הנפט באוקלאהומה בתחילת המאה. חסר כאן אלין כהריכה אמיתי ופרופורציונות נאותות. אך בכל זאת, ראוי חברים להתכבה, לא פעם בוטות המתקנים הטובים.

* „הגבב שבא לשעריך" (שביט) — קומדיה אנטיקומאולית ואלי כאסמית קרה ובלתכנה, הבירופה יבודוד מרכזן יוהר כאשר לביקור רת הברוית. אותה היא לעתים בהיירצה להולות.

הכבאר נכתב על-ידי מבקרי הקולנוע וההיאבורון המבורים.

קופת-חולים מחוז חיפה

תורנויות לילה בקופת-חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות:

1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ-8 בערב עד 12 בחצות.

2. מ-12 בחצות עד 7 בבוקר במגן דוד אדום, טלפון 101 ובמפעל רך היפה, טלפון 713232, ראה בסעיף 8.

3. בימי שישי ובערבי חג מ-4 עד 5 אחה"צ.

4. בשבתות ובחגים מ-9 עד 11 לפנה"צ ומ-4—5 אחה"צ.

ב. התחנות התורנות

1. מרפאת פרידמן, רח' פרייר בן 4, טלפון 62195 לחברים בהסניפים: פרידמן, אחד העם, קרית אליה, יבנה, דיר גליקה, בת זילי, גאולה, הלימבל, הליכה, וקבוץ גלדות.

2. מרפאת קרית אליעזר, רחוב צה"ל, טלפון 535226 לחברים בהסניפים: קרית אליעזר, קרית אליהו, בת גלים, עין הים, נחלה הדר, וקרית שפרינצק.

3. מרפאת רמ"ב בכרמל, רח' אלחנן, טלפון 86868 לחברים בהסניפים: בונן — אהוזה, רש — כרמל הכרמל, הכרמל הצרפתי ורוממה.

4. מרפאת נוה שאנן במסחת טרומפלדור א. 3 טלפון ונובבבה, להבים בהסניפים: נוה שאנן, יולים בירגה, גלבוע, ורבות רמה.

5. מרפאת קרית חיים מזרחית, טלפון 721331 לחברים בהסניפים: קרית חיים מזרחית, מיסן עירונית, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמריהו וצור שלום.

6. מרפאת קרית ים א', שדרות דרבורג, טלפון 711553, לחברים בהסניפים: קרית ים א', קרית ים ג', קרית ים רסקו וקרית חיים מערבית.

7. מרפאת „טודאל" — קרית אתא. טלפון 722384 לחברים בהסניפים: צהואל בן עמי, פינסקר, קרית נחום, קרית בנימין ושיכון התיבנים.

8. התורנויות לילה מ-12 בחצות עד 7 בבוקר:

א. במגן דוד אדום, החברים הגרים בשטח שיפוטה של עירית חיפה פרט לכפרי הגברי היכים להרפאה המסורתה בסעיפים 1, 2, 3, 4.

ב. בכפרק חיפה „משמר ביאליק", טל' 713232, לחברים הגרים בבפארק חיפה המשתייכים למרפאה המסורתה בסעיפים 5, 6.

ג. בכל יתר המרפאות במחוז חיפה קיימים סדרי תורנות עבי ביים בהתאם לנסיבות בלהתה הבר דירון במרפאה ובארגוני התורנות.

ד. תורנות מעבדה:

במעבדה המחוזית שדרות אי"ם 54, טלפון 532107, לחברים מכל סניפי המחוז.

ה. תורנות מקרים כירורגיים

החולים בשבתות ובחגים, בבהי לקה הכירורגית לדר אבן : נא 8.

שעות תורנות: בימי שני וערבי חג מ-4 עד 5.30 אחה"צ, בימי שבת וחג מ-9 עד 11.30 לפנה"צ.

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל-אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

מתקיימות ערב שבת, כולל שבת וחג — בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף מ-8—11) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון, התורנות בנגהה באורח זמני. החברים מסניפי: אילון, יד אליהו, ר' בתיקוה, עסמי ג' ורמת שאול יפנו למגן דוד אדום, רחוב מזא"ה 13, טל' 101 על הדשו התורנות בזמן.

2. מרפאת התקוה ב', רחוב זיו פינת רח' ברכיה, טלפון 31122 — לחברים בסניפים: התקוה א' וב', נסקה, כפר שלם חלק הקרוב ליד-אליהו.

3. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת וילנה בספר 12—10 טלפון 478095 בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה לחברים בסניפים: הדר-יוסף, נוה שרת, צמלה, ארכבת-השניל, הל-ברוך, לחברים מהסכונות ה... סניפים

4. מרפאת נוה שאנן, רחוב יהוד הסמלה 61, פינת לויבסקי טל' 33483 לחברים בסניפי: נוה-שאנן ושינבגון ופלורנטין.

5. מרפאת קבוביץ, רח' ד קבוביץ 36, פינת יהודה המכבי טל' 444494 — לחברים בסניפי קבוביץ, רבי בתאביב. ... לפי רצון החברים היסלים לפנות לקבוביץ או הלינורדי — לפי בחירתם.

6. מרפאת הל-נורדוי, רח' דב הוז 1 פינת בבלי 21, טלפון 242253 — לחברים בסניפי: הלנורדוי, —אלהריזי, אזהרי נוב, גלבוע, הנמל, רפופורט הלק בבארי — לפי רצון החברים היכלים לפנות לצלי נורדוי או קבוביץ לפי בחירתם.

7. מרפאת קרית שלום, רח' דשבסקי 12 טלפון 822715 לחברים מסניפי קרית-שלום ... הסביבה.

הערה:

א. אחרי השעה 12.00 בלילה ועד שעה 7 בבוקר מתקיימת התורנות במד"א ברחוב מזא"ה 13, טלפון 101.

ב. החברים מסניפי: בר... בי-אור, ... יונה הנביא ... הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר בגן דוד אדום רחוב מזא"ה 13, טל' 101.

ב. הודעות ערב שבת

בימי שישי בשעה 2 אחה"צ עד 8 בערב בהתקיימת תורנות במגן דוד אדום, רחוב מזא"ה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת, במרפאת מנדלברג — רח' אלנבי 75, טלפון 614467. בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.

2. בית מרקחת, ברחוב זבוטינסקי 42, טלפון 289221 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.

3. מעבדה, בזמנהוף — בין 4—5 אחה"צ.

ג. הודעויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גלבוע	טל' — 242870
התקוה א'	טל' — 32579
בשינגטון	טל' — 838180
הדר-יוסף	טל' — 778095
יד-אליהו	טל' — 34278
יונה הנביא	טל' — 55979
כפר-שלם	טל' — 31546
מנדלברג	טל' — 614467
נוה-שאנן	טל' — 53483
קרית-שלום	טל' — 822715
קבוביץ	טל' — 444494
רמת-אביב	טל' — 412294
רמת-החיל	טל' — 771162
הלינורדי	טל' — 243233

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רח' מזא"ה 13 טלפון 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל כניפי המחוז. במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467.

א. רופאי א.א.ג. ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.

ב. כירורגיה בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

3. תורנות מעבדה לכל כניפי המחוז, בזמנהוף, רחוב זמנהוף 34, טלפון 284242, בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחה"צ.

בית מרקחת תורני במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75. בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ. 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה:

בית המרקחת במרפאת רח' אלנבי, פתוח בימי א'—ה' משעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

חיפה

עיריית חיפה „משעני" המועדון הפנסיונרים קרית-חיים

● במועדון, ב-6.30, מיפגש לכבוד 53 שנה להסתדרות, בהשתתפות ראש העיריה בר יוחנן ציזל, בתכנית האמנותית — חי קריית חנה רוזן. הציבור מוזמן. הכניסה חופשית.

עיריית חיפה, האגף לתרבות, נוער וספורט

● במרכז לתרבות ע"ש פבוזה, רח' פבואר 54, ביום שבת, 29.12.73, בשעה 11.00 לפנה"צ, ד"ר מבה רוס, עם הופעת ספרו: „היי פה — כפואית, בבכה ואתגר".

● במרכז להדבות הברה ע"ש אבא חושי, רח' א. ה. סילבר יהודאליה, ביום שבת, 29.12.73, שעה 11.00 לפנה"צ, מנחת שבת למשפחה. דלית פרידלנד בזמר וסיפור, שמוליק סגל; ביום שבת, 29.12.73, שעה 5.30 אחה"צ, רחל באיר: „מה קורה באפריקה". ● בספריית נווה־שאנן, רח' טרומפלדור, ביום א', 30.12.73 שעה 4.30 אחה"צ, חבר פרלמנט בריר וסיפור על מלחמה ושלום.

● במרכז לתרבות והברה ע"ש גגלר, קריית־חיים, ביום שבת, 29.12.73, שעה 5.30 אחה"צ, מנחת שבת למשפחה, תיאטרון מכסות; שלבת בריישבים, פרנה פלידל, נשים פזוקרי בציבים: „בגדי המלך החדשים", „בגורת הקסמים", „קלאוס הגדול והקטן"; ביום ג', 1.1.74, שעה 8.00 בערב, ביה סיגל: „תרבות טיפוח החן". ● במרכז לתרבות ונוער „גנים", רח' גנים 21, ביום א', 30.12.73, שעה 7.00 בערב, בבת הקולנוע: סרט צלילית, הרצאת מבוא: יוסי אירן. ● במרכז לתרבות ע"ש רוטשילד, מרכז הכרמל, ביום שבת, 29.12.73, שעה 11.00 לפנה"צ, ד"ר אדיר כהן: „גבורה ומלחמה בספרות העברית החדשה". מנחה: חיים יקוליבוביץ; ביום ראשון, 30.12.73, שעה 5.30 אחה"צ, מנחה אבנים למשפחה: בתכנית: תיאטרון — פרפוסרון בובות, עקיבא רובינשטיין — קוסם בדרך. ● בבית ההסתדרות, קריית אליעזר, רח' צה"ל, ביום שבת, 29.12.73, שעה 11.00 לפנה"צ, ד"ר אפירה סליקטר: „בעיות הנפש בפולקלור היהודי במזרח התיכון". ● המדור להשכלה עם מריניג: א. תיכון ערב למבוגרים, בי"ס זה עניני להשכלה תיכונית — הלימודים התחדשו בכל הכיתות ביום ראשון, 23.12.73. ב. בתחילת ינואר 1974, יפתח אולפן אינטנסיבי, עברית לעולים חדשים. פרטים והרשמה: המחלקה לתרבות, מרכז אודיטוריום, רח' י.ל. פרץ 20, טל' 663044.

תל-אביב

„אהל־שם" — בשותפות עם ...

● השבת, פרשת ויגש, 29.12, ב-10: י. סברסקי — תנ"ך; ב-11, הרב פרידלנדר: תלמוד; ב-4: בספריית „עונג שבת", סיפורי יוסף של תניאה „ביכים החם" — בהשתתפות פ. אליזר שבין, פרופ' כ. ו.יק, ד"ר ב. ה. כהנא ובהשתתפות מבין הקהל. הפתה: יו"ר „אהל־שם" — משה טלדשטיין; דברי אגדה — ד"ר ש. ד. כהנא.

אגודת סופרי יודיש „בית־לייוויק"

ת"א, רח' דב הוז 30, טל' 231830 ● במוצ"ש, ב-29 בדצמבר, בשעה 7 בערב, יתקיים — ערב בקרא וזמר בביצועו של הקרייך לייב לוין, ליד הפסנתר: ... באולם. כרטיסים להשיג ימדיים משעה 9—1 לפנה"צ טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 5.30 בערב.

במועדון „בהוא"

● בליל שבת, 28.12.73, בשעה 8.45, תהיה הסבבה מוקדשת לקריאה אמנותית של פרקי שירת ושירה בביצועה של הקריינית ... המנחה: ישראל כהן. ● מוזמנים לנשף אזכרה שנתי ביום השישי 3.1.74 בשעה 18.30 בבית ההלדיגה, ת"א, המלך ג'ורג' 37.

שדורי ישראל

רשת ב'

שישי

8.05 קוליגיום מוסיקום. 9.05 מוקלטות ההזכרה הביכפנטיה ירושלים: ביקירות מובאת, פרד קופיית, דאוול לובדים, מוגדים, ארליך והגבר. 11.15 שידור הידון לתלמידי תיכון. 11.30 כתבים צבאיים על מלחמת יום־הכיפורים. 11.50 שיר ופזמון. 12.05 קונצרט צהרים: דבויטי, יוסף סוק ובהר המס. 14.10 לאם ולילה. 15.05 קבלת שבת. 13.00 בחצי היום. 13.35 המשך הקונצרט. 16.05 רגע של עברית. 16.06 הבורה היהכון. 16.30 הדים בתקליטיה. 17.05 מוסיקה קלאסית בבקשתך: בשהבך. 18.05 מה בשבים. 18.30 שבועון לספרות. 19.05 הסדר הסברתי. 20.05 ניגונים. 21.05 קונצרט ליל שבת: ויואלדי, מאהלר ובאהובך. 23.25 סיפורדיה. 00.5 רגע של שיר הפסקה. 2.00 הצברה מרשת ב'. 3.05 פזמונים ונעימות (כל היממה הדשות כל שעה).

שבת

8.05 מוסיקה. 8.11 בוקר טוב + פריצות שלום. 8.55 לסות ד בישנים בכתורות. 9.05 המבוך בוקר טוב ופריצות שלום. 10.5 כאן בבית. 11.40 לאן הצרב + מוכר קה קלה. 12.05 במקבץ יוצר. 12.30 הן היוק. 13.00 בחצי היום. 13.35 שירים מכלגה. 13.45 הצבולת בחירות. 14.10 כאן אחוד כבוד. 15.05 מוכר הביב + פריסות שלום. 16.30 שירים לבוא שבת. 17.05 שידור יהיה. 18.05 מעולם הפרה. 21.05 עוד פעם אחת — מאוצר הדרסה. 22.05 למשמי. 23.05 אני עשה לי נגינות. 00.05 לילה של כוכבים. 1.05 פזמונים ונעימות עד 3 הפסקה. 5.05 פני כובים ונעימות. 5.55 בה טובה. 6.05 התעצלות. 16.15 עצין כוסר קלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר. 7.20 תעבולת בחירות. 7.35 שירים עבריים. 7.55 אור יוקון (כל היממה הדשות כל שעה).

רשת א'

8.05 שחרית לשבת: מוסטקור ביץ, פרנו לוי, הייק. 9.05 עולם המדע. 9.30 יצירות שאהבתם. 10.05 יומן השבוע. 11.05 המשך עולה. 12.05 המלונאות בשבבר. 13.05 קונצרט צהרי שבת: בי ברס, סטרבינסקי. 14.05 לאב ולילה. 15.05 מוסיקה קאמרית: בטר הובן, ראוול. 16.05 ואבי הפילהי. 17.05 צלילים בלוא הצבים. 18.40 רומנטת כפורדיות. 19.00 יומן הי שבוע. 19.50 פרקי הים בתנ"ך בלכים ב'. 20.05 אומר הצלילה. 21.05 הכבבדיל. 22.05 המבולה החיבן. 23.25 אזנת פצנת. 0.05 רגע של שיר הפסקה. 2.00 הצברה מרשת ב'. 3.05 פזמונים ונעימות עד הבוקר (כל היממה חדשות כל שעה).

8.10 שירים בבוקר בבוקר + פריצות שלום. 8.55 נוף ארצנו. 9.05 המבוך שירים בוקר בבוקר + פריצות שלום. 10.05 קלאסי קלה. 11.05 פליטת בתרובה עם שארי בוב דילן. 12.05 על גלין ביאא. 13.05 ביכות ובדים. 13.40 מציפות קלה. 13.50 זכרונות ארץ ישראל. 14.05 לאן הצרב + בוד סיקה קלה. 14.30 שירים והצרים. 17.05 זה קריב ללבי. 18.05 הבר כא בטיפה. 21.05 המחזמר „אר ליבר". 22.05 כוחר הבורות. 23.25 תעבולת בחירות. 23.40 אזנים צהרי. 1.05 פזמונים ונעימות עד 3 הפסקה. 5.05 פזמונים ונעימות. 5.55 אוזן עולה. 6.05 עוצן בוד סיקלו. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה. 7.05 שירים עבריים (כל היממה הדשות כל שעה).

גלי צה"ל

יום ו'

06.05 — צלילי בוקר + דייסים; 06.55 — למוריים לכמד פתוח; 07.05 — הבבך צלילי בוקר; 08.05 — יומן הבוקר; 08.20 — ד"ש עם שיר; 10.55 — פינת הסיפור החסידי הקצר; 11.05 — חמים וספים + ד"ש ים; 11.55 — בה הדש; 12.05 — יומן הצהריים; 12.30 — המשך חמים ודשים; 13.30 — הקורה היהודית; 13.35 — המשך חמים וספים; 13.55 החדשות להיילים; 14.05 — קינה קל; 14.30 — הר וחלק; 15.05 — המשך קינה קל; 15.55 — הפסרת השבוע; 16.05 — בצעד הבורגוגיה; 17.05 — הזה אזה השופם; 18.05 — יומן גלי צה"ל; 18.45 — כמורת במורת; 19.05 — יום שני הקצר; 20.05 — אגדה הבציאה; 21.05 — בגיר דוד; 23.05 — ד.צ. 1005; 23.53 — שיחת הצות; 00.05 — יומן הצות; 00.20 — ציפורים בלילה; 03.05 — פזמונים אל תוך הלילה עד 6 בבוקר (כל היממה חדשות כל שעה).

שבת

06.05 — שבת בבוקר + ד"ש ים; 08.05 — מכוהויד; 12.05 — יומן גלי־צה"ל; 13.05 — שאר לית אישית; 14.05 — אורח לי בסיבה; 16.05 — קוליבר־הלהב; 17.05 — יומן הערב; 18.05 — מועד; 19.05 — במנור אליה; 20.05 — רשות בטרת; 20.35 — פזמונים בהוך בתות ומרים; 21.05 — בצעד הפזמונים ההודי הצברי; 23.53 — שיחה הצות; 00.05 — יומן הצות; 00.30 — ציפורים בלילה; 30.05 — פזמונים אל תוך הלילה עד 6 בבוקר (כל היממה חדשות כל שעה).

זמני הדלקת הנרות

שבת פ' ויגש

ערב שבת: ירושלים 4.07, תל-אביב 4.25, חיפה 4.15

מוצאי שבת: ירושלים 5.23, תל-אביב 5.25, חיפה 5.21

טלוויזיה כללית

שישי

15.00 — תכניות ילדים: מפי פחת פרטרדינ; 15.25 — לקראת שבת; תכניות ערבית — 18.00 — חדשות עברית + ערבית; 18.04 — סרט צללית; 19.15 — משירי בחורות; 19.30 — הדשה; תכנית עברית — 20.05 — שיר שבת; 20.10 — המבט; 21.15 — סרט קולנוע: „החלטים קטנים"; 23.15 — פסוקים לשבת הדשה.

שבת

10.00 — „פיזבוליכן"; 11.30 — סרטים בציוריים; 12.00 — „פיפה" — תכניות בערבית — 18.00 — חדשות עברית + ערבית; 18.04 — ד"ש עם שיר; 18.30 — חידוניים המבבאות; 18.45 — מוסיקה רשידה; 19.00 — מיכלי בחירות; 19.30 — חד רוה; תכנית בעברית — 20.00 — שידורי תעמולה; 20.30 — מבט לחדשות; 21.15 — שידורי תעמולה; 22.00 — המבדיל; 22.30 — אירונסייד; 23.20 — מבט ספורט; 23.55 — פסוק יום הדשה.

טלוויזיה לימודית

11.40 שדור תאומי ההוה אלברט סייק בשיר ובמשחק; 14.00 — במעגל קטן 9 — סיפור, שיר די בשחק לילדי הגן; 14.30 — הסנדלר הצבי המלך — אגדה עברית; 14.35 נגנים של מתבודים — סרט.

בתי-מרקחת

ירושלים

שישי

אירה, המלך ג'ורג' 27, טל. 222043, תותנגיאן, רובע הנוצרים, טל. 283401.

שבת

גיבנטי, האריי 12, טל. 33676.

מוצאי שבת

רמות אשכול, מרכז מסחרי רמות אשכול, טל. 280553; אל כוזין אל גדידה, רחוב אל זהרא, טל. 282040.

תל-אביב

יום שישי

פרנקל, רח' המלך ג'ורג' 28, טל' 223721; קסטל, רח' אבן גבירול 147, טל' 443716; יאני, רח' יהודה הלוי 67, טל' 612474.

שבת במשך היום

בוגרשוב, רח' בוגרשוב 60, טל' 223889; צפון, רח' ... המכבי 33 טל' 449995; ... המלך שלמה ... 246461.

מוצאי שבת

מוסקוביץ, רח' המלך ג'ורג' 25 טל' 282650; בבי, רח' ז'בוטינסקי 174 טל' 222386; יאני, רח' יהודה הלוי 67 טל' 612474.

חיפה

שישי — 28.12

המזרח, הרצל 87, טל. 665211.

שבת — 29.12

בלפור, מסדה 1, טל. 662289.

רמת-גן

שישי

נגה, גבעתיים, רח' ויצמן 17.

שבת

הגינה, ארלוזורוב 81.

בת-ים

שישי

בת-ים, בלפור 45.

שבת

גני — בת-ים, הנביאים 5.

חולון

שישי

אסותא, טרומפלדור 4 (מול בי"ס שנקר) 19.

שבת

בריאות, קראוזה 46.

פתח-תקוה

שישי

ברכה הרצל, חובבי ציון 40.

שבת

רפאל, רוטשילד 89.

נתניה

שישי

נתניה

שבת

הרוזה

הרצליה, כפר שמריהו, רמת השרון, רעננה, כפר סבא, רמתיים

שישי

כפר שמריהו, מרכז מסחרי, כפר שמריהו.

שבת ומוצאי שבת

רבגט ליבת, הד השרון, רח' האוסישקין 7.

בני-ברק

שישי

ירושלים, ירושלים 62, בני-ברק.

שבת

ארזי, רחוב הנביאים 43, בני-ברק.

האופרה הישראלית

מנהלת מייסדת אדים דה-פיליפו

לחיילי צה"ל הכניסה חפשית

ת"א: 7.1 ב-6

לילה בוונציה

ת"א: 29.12 ב-8.30 בערב

לה טראוויאטה

ת"א: 31.12 ● 1.1.74

ערב גאלה

ת"א: 12.1 ב-8.30
ת"א: 13.1 ב-6
חיפה: 17.1 ב-8
ירושלים: 21.1 ב-6

נסיכת הקרקס

ת"א: 5.1 ב-8.30

חיילים

תושבי אילת

אל תשכחו להצביע פעמיים לכנסת ולעיריה במעטפה נפרדת. תנו אמונכם בציות הצעיר של המערך.

הצביעו אמת

ברדיו ובטלוויזיה

דבר הליכוד לבוחר

בטלוויזיה: במוצאי שבת בשעה 21.00

דבר הליכוד לבוחר

בהשתתפות: ח"כ מנחם בגין

בטלוויזיה:

מוצאי שבת בשעה 20.08

בהשתתפות:

ח"כ יגאל הורוביץ

ח"כ שמואל תמיר

הסופר משה שמיר

בטלוויזיה: מוצאי שבת בשעה 21.35

ח"כ ד"ר אלימלך רימלט

ברדיו:

יום ראשון 30.12.73 בשעה 7.35 בבוקר

ח"כ מנחם בגין

חל טעם

הליכוד

שתי חותמות לועידת ז'נווה

בקובל ביציז הראשונים של דיר ארצרפת כשמרהו מגנדוד. הי אגודה הפילטלית צרפת־ישראל הנביאה התכת זו במעטפה בולי אית ביוזהת, כפרים שימצא בדואר בקום באלבובי אספני יודאיקה.

האגודה הנפיקה שרד מעטפה בולאית, הפעם עם והאהבב יום הברית כגילת זכויות האדם של הי או"ם כשבצורפת אליה תוית עם דיוקנו של רנה קאסין (יהודי), מהבר מגילת זכויות האדם.

לאיגוד הדואר הבין-לאומי

דואר האומת המאוחדות יכבד את איגוד הדואר הבין־לאומי, בבלאות לו 100 שנה, בבול מיוחד היוצא ב-22 במארס 1974.

הבול יופיע בשלושה ערכים של 10 סנט אמריקאים, 30 סנט שוויציים יכוזים בערכם ל-10 סנט אמריקאיים ו-60 סנט שוויציים (הכוזים ל-19 סנט אמריקאיים).

הבולים יודפסו בקנדה וצוירו על־ידי צייר ערבי. דואר או"ם יצפיק ב-11 בינואר בול מיוחד בסידרת בנייני או"ם. לציון הי בניין החדש של ארגון העבודה הבין־לאומי. גם הוא בדמויה. הי בניין מופיע בארבעה בולים. שניים במטבע שוייצי (60 ו-80 סנט) וי שניים במטבע אמריקאי (10 ו-21 סנט). בולים אלה הודפסו בספרד.

עכו ובריכת רם במעטפה אחת

שוב אנו מעניקים ביטוים לסדלאים זריזים — הפעם לבולאי ביי כ־ים־עכו; במסגרת מלבנית, בי צה"ל החונים, ביום הופעת בולי מקי־הארץ ב-20 בדצמבר, בעטפה עם לכני בולי־עכו — בריכת רם ושפז, בהתמת־דואר בשני המקומות. אנו מוצאים, איפוא, על גבי מעטפה אחת הוחכת עכו על גבי הבול המתאר, את אתחומים של עכו והתמת בריכת רם על גבי הבול שהוקדש לבריכת רם שברמת־הגולן.

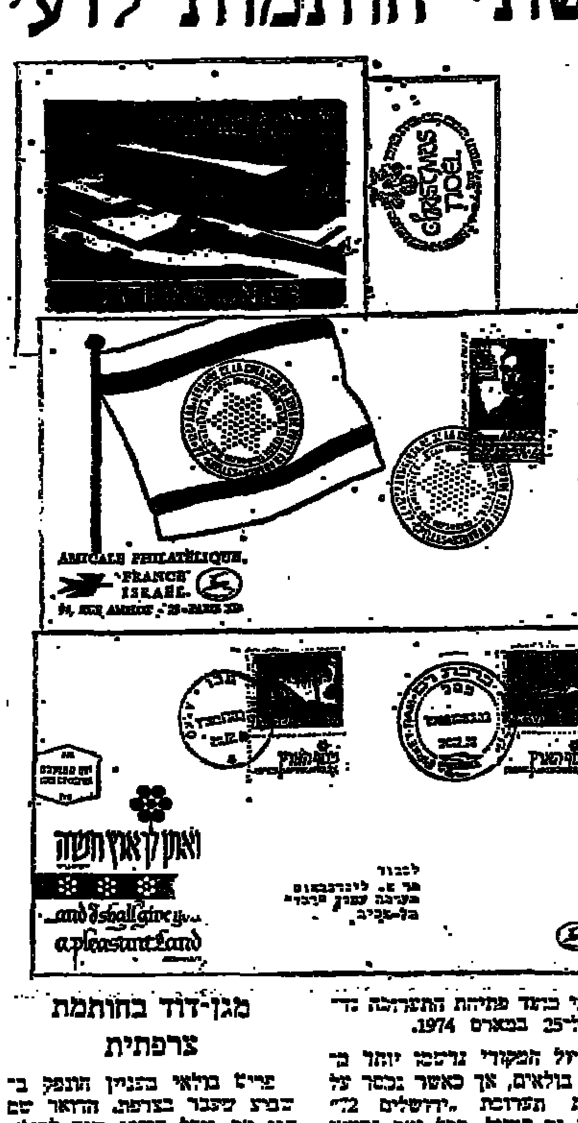

מגן-דוד בחותמת צרפתית

בריד בולאי בבניין הנתפק בי טבריה שעבר בצרפת. הדואר שם הנג את יובל ה-125 שנה לבולי דואר צרפתיים ראשונים והשביע חותמת מיוחדת לרגל המאורע. בי התותמת כלול ותם מאלה שהיה אם כי כמוך פתיחת התערוכה נדיהה ל-25 במארס 1974.

הטיול המקורי נרשמו יותר מי באה בולאים, אך כאשר נבחר על החיית תערוכה „ירושלים 73" נדהה גם הטיול. בכל זאת נמצאו 14 בולאים שביקשו לקיים את הטיול המתוכנן, וכאמור הוא יצא לפועל בימים אלה.

בולים

...ות אריה לינדנבאום

...עידת השלום שנפתחה ביום ד' בדצמבר בדנוה, לא צויינה ציון בולאי רעבי של הצדדים הנוגעים בדבר. אולי בשל הי הרבים שכל צד מגלה לגבי ועידת השלום כל ועידה זו נמצאו ים להכין מראש ציון בולאי.

...דואר לועידת־שלום לבי... התנפקו לא פעם, אולם הזי... נפקות לקראת ועידות שלא... ...ימו. אני מתאר לעצמי כי... ...לה לנו נשקלו הדברים, וי... ...מבצע כן המתכננים לקבוע... בולאי מיוחד לועידה זו הוא... בעצם קיומה ובתוצאותיה.

...בם כמו במקרים רבים אחרים... מנהל־הדואר אינם יוזמים... מנסיה בולאית, נמצאו גם... בעלי יוזמה והוציאו, יהי... הותיה אשר יהיה, צויינה בי... ...את בפרים בולאי.

...ע לנו על כמה ההתכות ביי... ...ים ובדנוה שנועדו לתוצית... התאריך ההיסטורי של 21... בר 1973. בתאריך זה אחי... מעטפות מיוחדות בחותמת... הכנסת בירושלים ובמעבלי... את בחותבת דואר בניין הי... ...את בדנוה.

...ית „יודאיקה" בישראל, בי... ...ף אגודת „יודאיקה" בשוויץ, ...קפיל־בולאי שיכלול שני ברי... ...ושלי ההצמה: בול אחד... ...ם בחותמת הכנסת בירושלים... ובול אחר, באותו הקפיל, ...בחותמת ...ותכת הקפיל... ...יהיה בלי ספק בזכרת... ...ת נאה כוועידת השלום הי... ...ריה, הישראלית־ערבית.

...ור בולאים בישראל

...מאורגן על אספני בולים ...ב. שאורגן על־ידי אמיל לקראת התערוכה הבולים הי... ...מכית „ירושלים 73" ינער ...ל-19 בדצמבר, לא בוטל.

פילפל בעיר המלח

ספרד: האבן הבין־לאומי הפיליפיני יושב קומקום ... ואספרינן ניצח בכתי תח... ירות: בסובמיביליאה, עם 7 נקודות מתוך 9. לפני טאמאי (ארגנטינה) 6.5; פומאר (ספרד) והידשאוף (אוסטריה) 5 כ"א ועוד, ביוקאפוקאפורס (58 משתתפים, 10 סיבובים שוויצית) זכה האבן האמריקני 8 נק', פומאר 7.5, בעריקו, דה־בריקון וקאסטרו 7 כ"א ועוד. בתחרות הפתיחה בבארצלונה־חילקו פומאר והאמן האוסטרי ריטמן את שני המקומות הראשונים.

בקונגרס המסורתי בעיר ביל ניצחו במשותף וקוקין (יוגוסלאביה) ופלוס (הונגריה) עם 8.5 מ-11. בתחרות יובל ה-100 של מדינת השחמט בבאקו ניצח האנגלי (אנגליה), עם 7.5 נקודות מתוך 9; בהורסטי 7; לוזבאורדי ופלוס 6.5; בלאה, אכלין 6; פורמביה, קפסאנה, וקרדוצידינה 5.5 כ"א וכו'.

...זוגה הודיקבס בין נבחרות לסביה ורה.ס.פ.ס.ר. (ברית הרפובליקות הרוסית) נכחיים בנבחרון דחוק של האורחים 28:26. בי רבוצה הבבבחת הנבחינו: אבידיק 3.5 מתוך 6 א. אבספין 4.5 בריך 6. בקבוצה הלטבית: טאל, קלובן וא. קלוננה 4 מתוך 6.

בשבוע, באליפות בודפסט הי שחבט הנוכחי של ברה"מ זכה פליקס אינגסטר, שחולק את המקום הראשון עם ג. ליוקוב (9.5 מתוך 13) וניצח לאחר מכן את יודקוב בדו־קרב 3.5:2.5. בזמן לדימן ניצח בתחרות כדורוט המחבט בלונדון עם 4.5 מ-5. בכך אין, כמובן, כבום רביהא, אולם את ננצחונות החוזר היה סיפק הכמודנים בין ה-18 כקובידי, נאנו, שהחבוק נצדון בביבוב האחרון ונאלץ להסתפק בבקום השני עם 4 נקודות. עם 3.5 נקודות סיימו יון, באסל, וביילס.

בגבפילד הופיע לרסן בי מפתיע בתפקיד כבבת רששם הי קרבות הבלתי גמורים. את המקום הראשון נטל כאן הארדסטון עם 5.5 כ"ס.

מחירו של „השיבנו נאואד"

אחד החוקים המקודשים של הקודקס השחמטי הוא — „נגעת בכסת" (או כפי שהוא ידוע בכינויו הבין־לאומי „פיוסטר שהי", במקורו בצרפתית): אם לא בה שקודם לשחמט התורתי איגו קודם בהכרח לי „שכך", בהקדבה לספרו „הדי רבוויות שהודלי" (במהצאה „בטבאודי", לונדון) בספר רב האמן האמריקאי וויליאם לומברדי על הצבר הקרוב, שעה שהתהבם בארה"ב היה בשפל המדרגה ואבנים יהודיים באיבי להדווזיה את להלם כשהם ניזהקים הבורה כסף עם „פארדיס" צדדיים. כך, למשל, היה האבן הבטוח ישראל הורוביץ, משחק דו־קרבב עם מליגר בשיים שוויה כהלים יר 3 דולר לכל בשחק ו-4 דולר לכל בבע שהור בו.

בהיסטוריה של התחרויות הבין־לאומיות בבות נוצנו, הנה, אגב, הקרה מפורסם כשרבי האמן הזובוסלאבי בירן בשולר ביק הזר בר בקורותיה בבבע שהיה בביא להפסדו ועפה בבע פהות פאנאלי, בובית „בבאגר" זה זכה מסולוכיץ לי כינוי „האדובוביץ'" (דאהבב) — אף היא מלה צרפתית מיוחדת „אני מתקן" השחמטאים משתמשים בה עצה שי הם עומדים לתקן את מצבו של כלי בלי בלוצת על הלוח בלי להכריח לשחק בו.

...אגב. זכל כי „שהכותרת אינו ברורה לו די צדכנה, בבי היו, כי הביטוי „השיבנו נאואד" מייך לצבה של החק בתי־הקפה והיבנו „השיבנו אחורה". המלה „נאואד" לקוחה בהשפה הרוסית ולא בהקודקס השחמטי הרוסי...

מרדהביגשר של ה„בין היפה" אלופת הגולה, נוגה באפרנוד שויליי, הובסת את המקום הראשון ב„עזרת הנשים" עם 2420 נקודות. אחריה: 2. אלה קושניר 2380; 3. גאנה אלכסנדריה 2325; 4. איריגה לביגינה 2325; 5. אלכסמדרה ניקולאי 2320; 6. באיה ראצינא 2310; 7. ד. ברוזבנה 2305; 8. בילונקה לוסביק וא. אפסרייך 2290; 10—12. בארירה איבנקה, ב. קווגסילנקה, ה. כאניבה 2280, רי צזה. 9. מבריטר בהמאמאה הצבי רת הן סובייטיות. שלושה „הור דות": ניקולאה, רומניה; לוביק, יוגוסלאוויה; איבנקה, הונגריה. בין 26 השחמטאיות הראשונות בבכלה אין אף נציגה של המערב!

בבולגריה. התחרות הבסיורות בפלובדיב (הנערכת בעת הידיד הבין־לאומי הנתגי) בהשייכה בי בצחון של ל. פופוב (בולגריה). לא. סבאצגיקוב (ברה"מ) שבבית 8.5 מ-11. בופרגבנקי (יגוסלאביה) הוה שלישי עם 7.5, והאלופה המורי של צרפת, בשנגא בן הזוג. השני את הבבלה עם 1.5 נקודות.

...באלמה, השחמטאי האנגלי הצעיר טוני מיילס זכה כאן בהפרדי זמן קצר בבתי התחרות (11 סיבובים שוויצית) בהן היביג תוצאה של ל-100. בין ביהתפי התחרות הסבה היו איזלר (בלגיה) ולהמן (בכרב גרמניה).

שחמט

עריכת אליהו שחף

פיציליאנית

יליפוטין

...סיפור בתחרות הפתיחה בטולטיליק סיטי, 1973

...

הזה ההכבה לנוער שנערכה... לתרבות וספורט ע"ש ...ת אנו נסתייבה בנצחונן של ...את ראשל"צ (תיכוניים) ובי"ס ...ה נהדזון ה"א (יסודיים) שהכי ...את קרית אונו ובני ברק. הצ... ...: אורי מלק, גדי פיביק וזאב ... הפרסים הוענקו ע"י ראש ...צה הבקוצות עו"ד אבינהור ...ג ניהל את האירוע הכסורתי ...ה קנדלשיין.

...ק שרגאי. בתוך האוכל של ...ן בנבורות תתקיים בחר התחת... הקבוצתית המסורתית של ראובן שרגאי ז"ל, בהשתתפות ...בנחרות „הפועל" ההרצליינה ...ן חפר, ובבחרות נתניה וכפר... ...והתחרות תיערך בשיטת ליגה ...ם אחד, ובקס הסיום, בו ...ר הגביע הנודה, יתקיים בשעה ...אחה"צ בערב.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי שרונים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 147 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז החליטה לאשר את השינוי, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: „שינוי תכנית מפורטת מס' הצ/6/43", שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס. 1852, תשל"ב, עמ' 691.

השינוי האמור בצורה שבו הופקד הוחלה יחד עם התשריט המצורף אליה הופקד במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה שרונים וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. חיון

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

לחוז המרכז

יש בעד מי להצביע!

שולמית אלוני לכנסת!

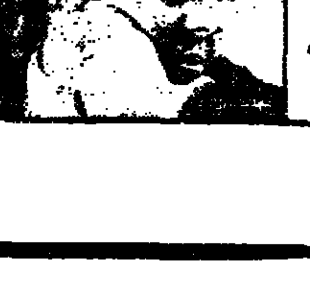

רצ

61 המועמדים הראשונים

24 הפנים החדשות
15 המועמדים הצעירים
8 המועמדות

שלנו ושלכם

1. **גולדה מאיר** — ראש ממשלת ישראל.

2. **יגאל אלון** — סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות. חבר קיבוץ גנוסר, נולד בסג'רה, מפקד הפלמ"ח. אלוף ומפקד חזית הדרום במלחמת השחרור, בעבר שר העבודה והשר לקליטת עליה.

3. **אבא אבן** — שר החוץ, שגריר ישראל באו"ם עם הקמת המדינה ושגריר בוושינגטון. לשעבר סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות.

4. **משה דיין** — שר הבטחון, נולד בדגניה. הרמטכ"ל השלישי של צה"ל, מפקד מבצע קדש, שר בטחון מאז מלחמת ששת הימים.

5. **מאיר תלמי** — חבר משמר העמק. המזכיר הכללי של מפ"ם, לשעבר מזכיר הקיבוץ הארצי, מועמד חדש לכנסת.

6. **פנחס ספיר** — שר האוצר. היה מנכ"ל משרד הבטחון, מנכ"ל משרד האוצר, שר המסחר והתעשיה ומזכ"ל מפלגת העבודה.

7. **ישראל ישעיהו** — יו"ר הכנסת. עלה מתימן. מראשי מבצע „מרבד הקסמים", להעלאת יהודי תימן. היה שר הדאר ומזכ"ל מפלגת העבודה.

8. **שלמה הלל** — שר המשטרה. עלה מעירק ב־1934. היה מראשי מבצע „עזרא ונחמיה", להצלת יהודי עירק. שגריר ושליח משרד החוץ, מועמד חדש לכנסת.

9. **ישראל גלילי** — שר בממשלת ישראל — חבר קיבוץ נען. מראשי הקיבוץ המאוחד, היה ראש המפקדה הארצית של ההגנה.

10. **דב זכין** — עלה מפולין ב־1937, חבר קיבוץ להבות־הבשן לשעבר, מזכיר מדיני של מפ"ם. חבר כנסת, חבר ועדת העבודה.

11. **יוסף אלמוגי** — שר העבודה ומועמד המערך לראשות עיריית חיפה. היה מזכיר מועצת פועלי חיפה, מזכיר מפא"י, שר השיכון והפיתוח.

12. **שמעון פרס** — שר התחבורה והתקשורת. עלה מפולין ב־1934. היה מנכ"ל הנוער העובד, מנכ"ל משרד השיכון וסגן שר הבטחון בתקופת מבצע קדש ועד 1965.

13. **אהרן ידלין** — יליד ישראל. חבר קיבוץ חצרים, היה סגן שר החינוך והתרבות, כיום מזכ"ל מפלגת העבודה, חבר כנסת וחבר ועדת החוץ והבטחון.

14. **משה ברעם** — יו"ר הנהלת הקואליציה. ראש סיעת המערך בכנסת. לשעבר מזכיר מועצת פועלי ירושלים.

15. **ישראל קרגמן** — יו"ר וועדת הכספים של הכנסת.

16. **חיים צדוק** — משפטן. יו"ר וועדת החוץ והבטחון של הכנסת. היה שר המסחר והתעשייה.

17. **יצחק נבון** — יליד ירושלים. בשנים 1952—1963 מזכירו של דוד בן־גוריון, חבר כנסת, ממלא מקום יו"ר הכנסת, יו"ר הועד הפועל הציוני.

18. **יצחק בן־אהרן** — חבר קיבוץ גבעת חיים, בממשלה בשנים 1959—1962, היה מזכיר כללי של ההסתדרות.

19. **חייקה גרוסמן** — יו"ר וועדת השרותים של הכנסת. חברת קיבוץ עברון, ממנהיגות הלוחמים בגטאות ומראשי מרד גיטו ורשה. עלתה מפולין ב־1948.

20. **יצחק רבין** — יליד ישראל. היה הרמטכ"ל במלחמת ששת הימים, שגריר ישראל בארה"ב לשעבר, מועמד חדש לכנסת.

21. **אריה (לובה) אליאב** — עלה מרוסיה ב־1924. מראשי ההעפלה וההתיישבות. היה סגן שר המסחר והתעשיה וסגן שר הקליטה. חבר כנסת, חבר ועדת החוץ והבטחון.

22. **אברהם עופר** — היה סגן ראש עיריית תל־אביב, מנהל „שיכון עובדים", חבר כנסת.

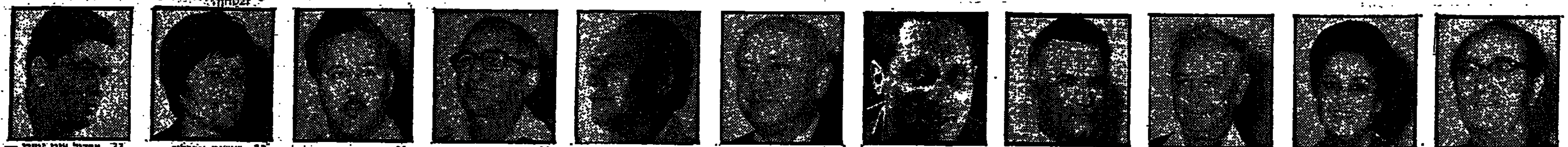

23. **ד"ר ארי אנקוריון** — עו"ד, יו"ר וועדת הכנסת, יו"ר המוסד לבקורת של מפלגת העבודה.

24. **מטילדה גז** — עובדת סוציאלית, ילידת טוניס, חברת כנסת.

25. **משה כרמל** — אלוף במלחמת השחרור, שר התחבורה לשעבר, חבר כנסת, חבר ועדת החוץ והבטחון.

26. **אהרן אפרת** — חבר קיבוץ עין השופט. חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, מועמד חדש לכנסת.

27. **אהרן יריב** — עלה מלטביה ב־1935. אלוף במילואים. היה ראש אגף המודיעין בצה"ל, נספח צבאי בוושינגטון, מייסד ביה"ס לפיקוד ולמטה, מועמד חדש לכנסת.

28. **משה ורטמן** — עלה מפולין ב־1947, מזכיר מפלגת העבודה חיפה. חבר ועדת העבודה של הכנסת.

29. **אברהם זילברברג** — חבר מושב סתריה. סגן מזכיר תנועת המושבים, חבר כנסת וחבר ועדת הכלכלה והפנים.

30. **צבי גרשוני** — חבר קיבוץ ניר־עם. מראשי איחוד הקבוצות והקיבוצים, חבר ועדת הכספים של הכנסת.

31. **גד יעקובי** — כלכלן, יליד כפר ויתקין חבר כנסת, וסגן שר התחבורה.

32. **שושנה ארבלי־אלמוזלינו** — עלתה מעירק. יו"ר ועדת העבודה של הכנסת.

33. **עבדול עזיז זועבי** — יליד ישראל. נציג המגזר הערבי במפ"ם, סגן שר־הבריאות.

34. **נזהת קצב** — עלתה מעירק ב־1951. חברה בוועדה המרכזת, יו"ר הרשות המרכזית לצרכנות. מועמדת חדשה לכנסת.

35. **שלום לוין** — מזכיר כללי של הסתדרות המורים. לשעבר נשיא פדרצית המורים הבינלאומית. חבר ועדת החינוך של הכנסת.

36. **יוסי שריד** — יליד ישראל. יועץ ראש הממשלה לשעבר, ומנהל המרכז לתעסוקת אקדמאים. מועמד חדש לכנסת.

37. **אסתר הרליץ** — עלתה מגרמניה ב־1933, שגרירה בדנמרק, מנהלת מחלקת ההסברה במשרד החוץ, יועצת ראש הממשלה בענייני התנדבות, מועמדת חדשה לכנסת.

38. **עדי אמוראי** — יליד ישראל, חבר כנסת וחבר ועדת הכספים, יו"ר מועצת תנועות נוער.

39. **מרדכי בן־פורת** — עלה מעירק ב־1945. מראשי מבצע „עזרא ונחמיה", להצלת יהודות עירק, ראש מועצת אור יהודה לשעבר, יו"ר מורשת יהדות בבל, חבר כנסת.

40. **יהודה יודין** — חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, חבר מזכירות מפ"ם, מועמד חדש לכנסת.

41. **הכהן מנחם** — רב, יליד ישראל, רב ההסתדרות וההתיישבות, רב צבאי, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, מועמד חדש לכנסת.

42. **עוזי פיינרמן** — יליד ישראל, חבר מושב כפר יחזקאל, מזכיר תנועת המושבים לשעבר, חבר כנסת.

43. **משה שחל** — עלה מעירק ב־1950, חבר כנסת, חבר ועדת העבודה.

44. **בן־ציון חלפון** — עלה מלוב ב־1947, חבר מושב הצבה, חבר כנסת, וסגן שר החקלאות.

45. **דוד קורן** יליד ישראל. חבר קיבוץ גשר הזיו, ממייסדי בית הערבה, היה ראש אגף הנוער והנח"ל במשרד הבטחון. חבר כנסת חבר ועדת הכספים.

46. **אברהם גיבלבר** — חבר קיבוץ אפיק, מזכיר משנה של מפלגת העבודה. מועמד חדש לכנסת.

47. **אליעזר רונן** — עלה ממכסיקו ב־1952. היה מנהל הרשות להכוון כללי, חבר מועצת עיריית ירושלים והנהלתה, מועמד חדש לכנסת.

48. **מיכאל חריש** — עלה לישראל מרומניה ב־1950. ראש המחלקה לקשרי חוץ במפלגת העבודה, מועמד חדש לכנסת.

49. **אלי מויאל** — עלה ממרוקו ב־1945, היה שליח במחנות בקפריסין, חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, מועמד חדש לכנסת.

50. **אורה נמיר** — ילידת ישראל, מזכירת ארגון אמהות עובדות בתל־אביב, מועמדת חדשה לכנסת.

51. **עדי יפה** — יליד ישראל. היה מזכיר מדיני של ראש הממשלה לוי אשכול ז"ל, חבר כנסת.

52. **חביב שמעוני** — עלה מקורדיסטן ב־1936, מועמד חדש לכנסת.

53. **ז'ק אמיר** — עלה ממרוקו ב־1952, מזכיר מועצת עובדי ים־המלח, חבר ועד הפועל של ההסתדרות, מועמד חדש לכנסת.

54. **עמוס הורוביץ** — יליד נהלל, מועמד חדש לכנסת.

55. **יעקב פרנק** — יליד ישראל, יו"ר התאחדות בעלי המלאכה בישראל. מועמד חדש לכנסת.

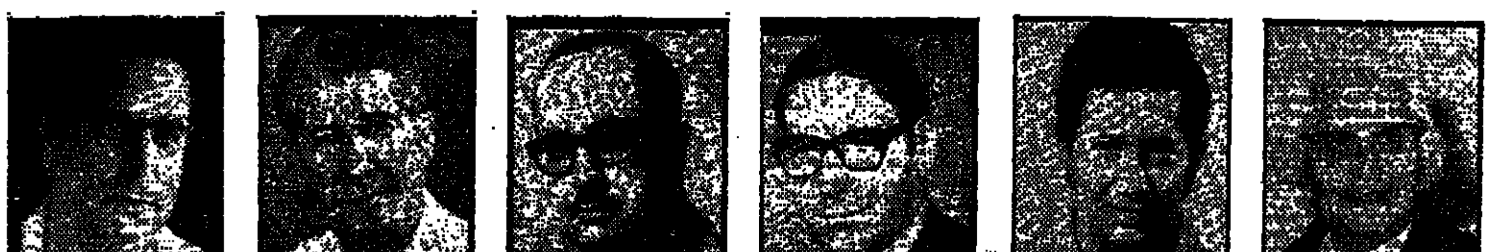

56. **סנטה יוספטל** — חברת קיבוץ גל עד, מזכירת איחוד הקבוצות והקיבוצים, מועמדת חדשה לכנסת.

57. **יחיאל לקט** — יליד ישראל. מזכיר המשמרת הצעירה במפלגת העבודה, מועמד חדש לכנסת.

58. **צבי אלדרוטי** — יליד ישראל. ראש מועצת מגדל העמק לשעבר. מנהל כללי של עמידר. מועמד חדש לכנסת.

59. **מחמוד עבאסי** — יליד ישראל. תושב הכפר שפרעם, עוזר שר החינוך. מועמד חדש לכנסת.

60. **נפתלי פדר** — עלה מפולין ב־1949. מזכיר מדיני של מפ"ם, מועמד חדש לכנסת.

61. **דני רוזוליו** — יליד ישראל. חבר קיבוץ כברי, מזכיר הקיבוץ המאוחד, מיוצאי „בית הערבה" מועמד חדש לכנסת.

תן מנדט לשלום-תן כוח לבטחון

הצבע מערך

אמת / **המערך**